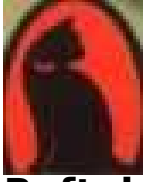

Raftul Denisei

Arnon Grunberg

Nesuferitele zile de luni

HUI

Cavalcada i ului Arnon
cepe renu ilalic n pentru o
diurnă ;cută sluj : plicticoase
una ia, ;inal pe străzile
Amsterda , sexu e monedă
schimb. ă- tare ipul, bate
rile şi lotel rilorlamodă
pleacă ă-şi achite a, vrea să
ce toate eiluri lin te,
prostituat nu cu lult ti în vârstă
mai ierna decâ el. în
lui i it ţintă se
tristeţea angoasele rbat ti tânăr
sensibilit a îi
setea de aventură. Si, i viaţa
fiică îi este refuzată ilături de
tată alcoolic şi o mamă : sparge
furii la nervi are umor
a la Woody Allen), ncearcă
găsească fericirea e din
în caruselul comediei e şi
într-un final
fericit.

Copil teribil al literaturii din Olanda, Arnon Grunberg (n. 1971) debutează la douăzeci şi trei de ani eu romanul ***Nesuferitele zile de luni*** (*lilauwe maandagvn,* 1994), pentru eare primeşte Premiul Anton Wachter, acordat celui mai bun debut în proză din spaţiul de limbă neerlandeză. Din acel moment, tânărul scriitorpublică în ritm constant romane: *I'iguranten* (1997), *I'antoompijn* (2000), *De asieb.oeker* (2003), *De joodse messias* (2004) şi *Tirz.a* (2006), toate bucurându-sc de succes de critică şi de public. în anul 2000, Grunbcrg publică sub pseudonimul Marck van der Jagt *Istoria calviţiei mele (De geschiedenis van mijn kaalheid).* Cartea face furori, iar autorul necunoscut este ridicat în slăvi, primind, la rândul lui, Premiul Anton Wachtcr pentru debut! Sub acelaşi pseudonim, Grunberg mai publică romanul *Gstaad 95-98* (2002), precum şi eseurile *Monogaam* (2002) şi *Otto Weininger of Kestaat de jood?* (2005). în Olanda a primit numeroase premii literare, printre care AKO Literatuurprijs, Libris şi De Gouden Uil, iar în Germania, Premiul pentru literatură al landului Renania de Nord-Westfalia. Romanele sale sunt traduse în douăzeci şi două de limbi şi în peste treizeci şi cinci

de ţări.
York. Ca
roase
în
romanul

în Grunberg
rnalist, colaborează
reviste din Europa şi
„Raftul Denisei“ a
oria calviţiei mele.

Romanele lui Arnon Grunberg sunt traduse în douăzeci şi două de limbi şi în peste treizeci şi cinci de ţări. *Nesuferitele zile de luni,* primul său roman, a fost distins cu Premiul Anton Wachter pentru cel mai bun debut în proză din spaţiul de limbă neerlandeză.

Cavalcada existenţei tânărului Arnon începe după ce renunţă la liceu pentru o viaţă diurnă petrecută la slujbe plicticoase şi una nocturnă, marginală, pe străzile din Amsterdam, unde sexul e monedă de schimb. Ca să-şi omoare timpul, bate barurile şi restaurantele hotelurilor la moda şi pleacă fără să-şi achite nota, vrea să încerce toate cocteilurile din lume, frecventează prostituate nu cu mult mai în vârstă sau mai experimentate decât cl. în periplul lui inocent şi aparent fără ţintă se ascund tristeţea şi angoasele unui tânăr căruia sensibilitatea exacerbată îi alimentează setea de aventură. Şi, fiindcă viaţa familială îi este refuzată (traiul alături de un tată alcoolic şi o mamă care sparge farfurii la nervi are accente de umor negru ***a la*** Woody Allen), Arnon încearcă să-şi găsească fericirea suindu-se din mers în caruselul comediei umane şi sperând într-un final fericit.

Raftul Denisei

Colecţie coordonată de
DENISA COMĂNESCU

ARNON GRUNBERG

Nesuferitele zile de luni

Traducere din neerlandeză şi note
de
ANDA DRAGOMIR

HUfMANITAS

Coporta de
IONUŢ BROŞTIANU Redactor
IUSTINA CROITORU

ARNON GRUNBERG *BLAUWE MAANDAGEN* Copyright © Arnon Grunberg 1994 All rights reserved.
© HUMANITÁS FICTION, 2008, pentru prezenta versiune românească
EDITURA HUMANITÁS FICTION Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74 www.humanitas.ro
Comenzi CARTE PRIN POŞTĂ: tel./fax 021/311 23 30 C.P.C.E. — CP 14, Bucureşti e-mail: cpp@humanitas.ro
www.libhumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
GRUNBERG, ARNON
Nesuferitele zile de luni / Arnon Grunberg; trad.: Anda Dragomir. - Bucureşti: Humanitas Fiction, 2008 ISBN 978-973-689-268-4 I. Dragomir, Anda (trad.)
821.113-31=135.1

Mai am douăzeci de cai la Berlin

Tata făcea negoţ cu timbre. în orice caz, aşa credeam eu şi cu mama. Mama îmi povestise că tatăl lui avusese o drogherie. Era o drogherie ambulantă, într-un căruţ. Omul îşi împingea căruţul toată ziua prin Berlin.

— într-o zi l-au găsit mort, prăvălit peste căruţ, mi-a spus ea, dar asta nu i s-a tras de la Cămăşile Brune, ci de la votca 99.

Ceva mai târziu mi-a spus:

— Dar părinţii mei au avut un magazin de mobilă, apoi chiar două, dar noi n-am văzut nici un ban de-acolo, nici un ban.

Locuiam la Düsseldorf într-un hotel pe al cărui zid era prinsă un fel de placă memorială: „Aici tânărul poet Heine a petrecut ani fericiţi“. N-am scăpat până nu m-au fotografiat în faţa plăcii. Mă scotea din sărite tânărul poet Heine.

Când eram la şcoala primară, tata mă lua uneori cu el în călătorii. Nu pleca niciodată pentru multă vreme, una sau două zile. în tren mâneam sendvişuri cu cârnaţi cuşer, pregătite cu mâna lui. Dar mai mâneam şi cârnaţi necuşer şi multe clătite şi prăjituri. După el, astea erau la fel de bune ca o mâncare caldă. Se întâlnea cu oameni în cafenele. Era cald. Eu eram în pantaloni scurţi.

Tata era chel. Lumea credea că e bunicul meu. Mă întrebau:

— Ai ieşit cu tataia la plimbare ?

Intram în câte-o cafenea, iar acolo îl aştepta cel cu care avea întâlnire. Tot bătrân şi tot chel. Beau vreo două vot- culiţe. Mie îmi dădeau îngheţată, mereu îngheţată. Stăteau dc vorbă ore întregi. Tata nu voia să spună niciodată despre ce discutase cu oamenii ăia chei. Când terminam la cafenea, ne duceam la bâlci. Mâneam cârnăciori la grătar. Tata zicea că Dumnezeu nu ia seama la un cârnăcior în plus sau în minus. Poate Dumnezeu nu, însă mama da.

Seara mergeam la câte-un cafe-bar, unde ne întâlneam cu încă un bărbat din ăsta cărunt. Genul de bărbat care ar putea să-l joace pe Dumnezeu într-un film prost. Şi iar comandau nişte vot- culiţe. Şi tata se ambala. Avea părul ca paiele. Şi-l lăsase lung ca să-şi acopere chelia, dar când se ambala îi venea în ochi.

— *Auf bessere Zeiten*[1]*, strigau.*

Tata dădea cu pumnul în masă. Nimeni nu era atent la el. Acolo toţi dădeau cu pumnul în masă. Vorbeau despre procesul Majdanek. Sau poate vorbeau iar despre tânărul poet Heine. Tot un drac. Mama credea că mă dusesem cu el ca să vând timbre, dar eu nu văzusem nici un timbru. îl întrebam dacă le-a vândut. El nu voia să spună nimic. Nici mamei nu-i spunea nimic. Dacă insistai cu întrebările, zicea doar:

— Fiecare are povestea lui, chiar şi proştii şi ignoranţii.

La micul dejun îmi dădea lapte cald cu cacao, ceea ce acasă nu primeam niciodată. într-o zi, am stat o oră pe o stradă comercială şi l-am ascultat pe unul care cânta la acordeon.

Am fost şi la Bruxelles o dată. Am văzut acolo un accident. Un bunic cu baston a fost călcat de un camion la semafor. Bătrânul mergea foarte încet. Şoferul nu l-a văzut când a pornit să traverseze. Tata dădea din mâini şi striga:

— Hei, hei!

Şoferul nu l-a observat pe tata şi camionul a trecut peste omul ăla. N-am putut rămâne să ne uităm, pentru că trebuia să mergem iar la o cafenea, unde pe tata îl aştepta un bătrân. Erau invariabil cafenele unde veneau numai bărbaţi bătrâni; nu erau niciodată numeroşi şi chiar şi chelnerii erau cărunţi. Iar ventilatoarele, care abia se învârteau, nu făceau faţă.

1 Pentru vremuri mai bune (germ.),

La Bruxelles nu erau bâlciuri. De fapt, n-aveam niciodată voie să mă dau în montagnes russes pentru că tatei îi era frică, îmi dădea voie să trag la ţintă, eu nu reuşeam. Tata era ţintaş bun. Odată a câştigat un urs pentru mine, dar ce să fac eu cu un urs ? Când mergeam la cafenelele alea, avea mereu cu el o pungă de plastic de la magazinul Albert Heijn. Zicea:

— Cel mai bine e să-ţi ţii lucrurile importante în pungi de plastic.

Uneori trebuia să aşteptăm până veneau ceilalţi bătrâni, care puţeau mereu a usturoi, ca şi tata. Nu voiam să stau la ei în poală, pentru că purtam pantaloni scurţi, iar pantalonii lor mă zgâriau îngrozitor şi obrajii lor la fel.

într-o zi a trebuit să-i ducem nişte heringi bătrânului ăluia din Düsseldorf. Ne-am sculat de dimineaţă ca să luăm zece heringi de la vânzătorul de la care cumpăra tata, de lângă clădirea Bursei. Era o zi din alea în care toată lumea ar prefera să zacă în bere rece ca gheaţa. Tata purta ochelari de soare şi apoi, în tren, a început să facă glume cu două fete din compartiment de la noi. Nici nu trecuserăm bine de Oberhausen, când în compartiment a şi început să pută a peşte. Tata a pus heringii în plasa de bagaje. Când pleca la drum avea mereu cu el o sticluţă neagră cu dop auriu, cu apă de colonie sau ceva asemănător. Şi-a scos sticluţa neagră din buzunarul interior şi a început să împroaşte conţinutul pe pereţii compartimentului. Asta spre marea distracţie a fetelor, care se îndoiau de râs, şi se vedea că şi tatei îi făcea plăcere. în afară de sticluţa asta, tata mai avea la el întotdeauna o carte, mereu aceeaşi carte, un manual de engleză. Era cartea cea mai terfelită pe care am văzut-o vreodată şi

faptul că n-a pierdut-o e un mister pentru mine, căci, în rest, el pierdea cam totul în călătoriile astea. Şi pe mine m-a pierdut de vreo două ori. Puţin înainte de Düsseldorf, aerul din compartiment devenise irespirabil, în ciuda apei de colonie. Tata a scos din geantă arpagicul şi heringii în oţet. Le-a dat fetelor să miroasă, a mirosit şi el, apoi i-a aruncat din mers pe şinele de

tren. Cred că multe zile în compartimentul ăla a mirosit ca într-o putină de heringi.

Tata povestea:

— Pe vremuri, la noi în familie, mâncau toţi dintr-o cra- tiţă şi stingeau lumina înainte de a începe, pentru ca toată lumea să aibă şanse egale la o porţie. Erau şi zile când trebuia să facem o zeamă lungă din aroma cărnii de săptămâna precedentă.

Când am împlinit doisprezece ani, călătoriile s-au terminat dintr-odată sau poate n-a mai vrut să mă ia cu el.

Când a murit tata, am găsit într-adevăr un seif plin cu timbre, dar nu atât de multe cât ne-am fi aşteptat. Nu mai trebuie să cumpărăm timbre până la sfârşitul vieţilor noastre, în orice ţară ne-am duce. Mama mi-a interzis să le folosesc. Se pare că au o oarecare valoare. Dar mai întâi trebuie să verific. Am descoperit şi că tata deţinea douăzeci de cai. La Berlin. O şcoală de echitaţie pentru handicapaţi. Cumpărată în 1965. Mă gândeam că tata i-o fi cumpărat ca să putem călări cu toţii. Era o idee ciudată, pentru că nu mi-i puteam închipui nici pe tata, nici pe mama, nici pe mine, nici pe soră-mea pe cal. Mama era total bulversată.

— Ce să fac eu cu douăzeci de cai, nu-mi ajung timbrele alea ? striga ea.

Şcoala de echitaţie am vândut-o. Un notar s-a ocupat de tot.

— în fiecare an trebuia să aducă bani de-acasă, ne-a spus notarul, nu mai venea nici dracu’ la şcoala aia, nici dracu’. Nu înţeleg de ce n-a vândut-o mai demult.

Din vânzare nu ne-am ales cu mai nimic. Nimeni n-avea nevoie de caii ăia. Mai apoi am

aflat că printre ei se găseau şi mulţi ponei. Ca să poată handicapaţii ăia să se urce mai uşor pe ei sau aşa ceva. Mamei îi spuneam:

— *Trebuie să cânţi un cântec: Mai am douăzeci de cai la Berlinb* [1]

1 Aluzie la celebrul cântec al Marlenei Dietrich.

Dar ci nu-i venea să râdă.

înainte mergeam des la Berlin. Aveam o mătuşă acolo, într-un azil de bătrâni. Ne duceam la ea aproape în fiecare vară. Locuiam chiar acolo, la azilul de bătrâni. O vară întreagă la azilul de bătrâni. La Berlin, verile pot fi toride. Oamenii de la azil mureau ca muştele. După-amiaza mergeam cu toţii la Konditorei. Ne umflam cu prăjituri. Mai ales eu. Numai pentru prăjiturile alea, şi am fi putut rămâne la Berlin, din partea mea. Uneori mergeam şi la plaja de la Wannsee. Când nu ne vedea mama, eu şi cu tata mâneam cârnaţi şi salată de cartofi din ditamai butoiul. Plutea în grăsime, dar e cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată. Mătuşa venea şi ea cu noi. Cu umbrela, că-i era frică de soare.

Ca să-l înmormântăm pe tata, a trebuit să mergem tocmai în Israel, unde locuieşte sora mea. Nu-l puteam înmormânta la Amsterdam, deoarece soră-mea nu avea voie să zboare. Era însărcinată în luna a noua. Se putea întâmpla în orice moment. Şi atunci am luat cadavrul şi ne-am dus noi la ea. Prin Roma, pentru că trebuia rezolvat repede, iar în ziua respectivă nu era nici un zbor direct.

în cele din urmă am ajuns pe aeroportul Ben Gurion, după ce făcuserăm o zi întreagă pe drum. Mama spunea mereu:

— Eu l-am omorât, eu l-am omorât.

Până i-am zis eu:

— încetează, că altfel te omor eu pe tine.

Stăteam şi aşteptam la Sosiri.

— Unde e sicriul bărbatului meu ? a întrebat mama.

— Vine imediat, ni se spunea, vă daţi seama

că nu-l putem trimite cu bagajele obişnuite.

Şi am aşteptat. împreună cu soră-mea. O oră, două ore. Au venit şi ne-au adus cafele. încă o oră. Deja se golise tot avionul. Au venit să ne mai aducă alte cafele. Au sunat la Roma.

— Nu vă faceţi griji, nu s-a întâmplat nimic, doar că sicriul a rămas la Roma. Se mai întâmplă, din cauza transferului. Va veni cu următorul avion.

Mama a început să plângă. Eu mă gândeam: „Acum soră-mea o să nască aici, pe Ben Gurion“.

Am strigat:

— Mergem cu toţii la Roma şi îl îngropăm acolo. *Rome, here we come.*

Toate plânsetele astea mă scoteau din minţi. Plus contracţiile soră-mii.

în dimineaţa următoare a sosit. L-am înmormântat imediat. L-au dus de urgenţă la Ierusalim, pentru că era vineri, iar sâmbăta nu se fac înmormântări.

Şi apoi am stat o săptămână pe nişte cutii şi am mâncat ciorbă de fasole. Asta pentru că prietenii surorii mele, pare-se, credeau că suntem înnebuniţi după ciorba de fasole. în perioadele de doliu nu ai voie să găteşti, eu însă aş fi preferat să nu mănânc nimic decât să mănânc ciorbă de fasole în fiecare zi.

După o săptămână am zburat înapoi la Amsterdam şi am vândut caii printr-o procură de la mama.

ROSIE

Martinimartin

Mă tunsesem scurt, îmi pieptănam părul pe spate şi în fiecare dimineaţă îl dădeam cu jumătate de borcan de gel. Voiam să semăn cu actorul ăla al cărui nume îmi scapă acum. Ştiu doar că juca în serialul *Blândeţea nopţii.* îmi lăsam şi ochelarii acasă. Nu vedeam nimic şi seara mi s-a întâmplat să intru de vreo două ori în nişte maşini parcate. în cele din urmă am renunţat la bicicletă.

Eram în săptămâna de practică la Someren. Trebuia să înotăm mult şi să ducem acasă sparanghel, care trebuia înfăşurat în cârpe ude. Campionatul Mondial urma să aibă loc în Mexic. Eu eram Maradona. Mult mai bine decât să culeg sparanghel şi să-l înfăşor în cârpe ude. în a treia zi ne-au dus la nu ştiu ce muzeu al ceasurilor. în drum spre muzeul ăsta, am căzut de pe bicicletă. A fost din cauza bicicletei, pentru că închiriasem bicicletele de la un ţăran care cred că le ţinea de vreo zece ani în şopron să ruginească. M-am ales cu o ditamai gaura în pantaloni şi cu una în genunchi.

— Poţi să-ţi iei adio de la pantaloni, mi-a spus domnul Diels, profesorul nostru de limbi clasice.

Genunchiul meu era o rană sângerândă în care intraseră o grămadă de pietricele. însoţitorii grupului n-au vrut să mi le scoată şi nici eu n-am avut curajul. Şi atunci mi le-a scos Roşie, una câte una. E adevărat că i-a luat două ore şi că m-a durut destul de tare scobitul acesta în genunchi. în fiecare seară trebuia să mi se schimbe bandajul. Mi-au spus că, dacă nu, trebuie să mă întorc acasă. Şi schimbatul bandajului era o treabă destul de murdară, pentru că rana încă mai supura.

Prima oară mi l-a schimbat Roşie, apoi doamna Haascvcld, diriginta noastră, iar apoi a trebuit să mi-I schimb singur.

Când jucam fotbal şi nu puteam să trec de adversar, îl trăgeam

de păr până reuşeam. Pe adversare le ciupeam de sâni. Unele dintre ele erau foarte indignate din cauza asta, dar eu eram grav rănit şi unde mai pui că eram Maradona.

Apoi a venit şi ultima seară. Am pus pariuri cine poate bea mai mult din martiniul cu care ne aprovizionaserăm în cantităţi mari de la supermarketul din Someren. După o jumătate de sticlă n-am mai putut să beau. A fost un băiat care a băut până a terminat o sticlă şi jumătate. A câştigat pariul, dar în seara aia nu l-am mai văzut. îl chema Martin şi de-atunci am început să îi spunem Martinimartin.

Stăteam sus în dormitor şi îi auzeam de jos pe Diels al nostru şi pe ceilalţi doi, care turnau în ei ca şi noi. Nu numai că ei erau mai antrenaţi, dar aveau şi mai multe motive decât noi, care voiam doar să semănăm cu bărbaţii pe care îi idolatrizam, cu vocile lor groase şi cu chipurile pe care viaţa săpase riduri adânci. însă ei, din câte am înţeles noi din povestirile lor, voiau doar să semene cu cei ce fuseseră odată sau cu cei care crezuseră că vor deveni vreodată şi de foarte multă vreme nu mai idolatrizau pe nimeni.

Am început să ne spunem ce vom face peste zece ani. Numai Deborah zicea că vrea să înfieze zece copii. Deşi nu vorbeam niciodată cu ea, cu două luni înainte mă invitase la ziua ei. Avea trei surori şi o mamă cu un pic de mustaţă, care ne-a servit cu supă şi couscous în cantităţi considerabile. La masă mai stătea un băiat mai mare, care ne-a spus poveşti interminabile despre saxofoane, de parcă ar fi vorbit de nişte ouă pe le-ar fi ouat el însuşi. Când am plecat, am aflat că era tatăl ei. Pe canapea dormea frăţiorul ei mai mic. Seara, mai târziu, mi-a spus:

— Noi suntem săraci, voi sunteţi ?

Am încercat să o convingem pe Deborah că e o nebunie să înfiezi zece copii. Roşie spunea că ea mai bine moare decât să facă un copil, deoarece pe lumea asta puţine lucruri sunt mai urâte decât femeile gravide. Aşa a trecut noaptea şi, dimineaţa la ora şase, ne-am dus să înotăm într-un iaz. După vreo oră l-am văzut pe domnul Koenraads trecând pe-acolo pe bicicletă. Asta era profesorul nostru de germană. Ceva mai târziu a trecut şi domnul Diels pe bicicletă. Dicls nu ne deranja prea tare pentru că el bea toată ziua rachiu de ienupăr şi de pe la ora patru trecea pe berică.

— Una de sete şi una de plăcere, zicea el mereu.

După o vreme spuneam toţi:

— Domnule Diels, una de sete şi una de plăcere!

în fiecare dimineaţă începeam cu gimnastică, la ora şapte. Trebuia să ne strângem în curtea interioară a pensiunii şi acolo ne aştepta domnul Diels, gata echipat în pantaloni scurţi. La adunare ne spusese că o să se ocupe el de gimnastica de dimineaţă.

De obicei ne povestea cum câştigase bani reparând frigidere, mai demult. O dată ne-a luat cu el în bucătărie, pentru că pusese pariu cu noi că poate să demonteze şi să asambleze la loc frigiderul într-o oră. Koenraads l-a auzit şi a fost de părere că nu e o idee bună să dezmembreze frigiderul pensiunii. Deci Diels ăsta era de treabă. însă de data asta bineînţeles că nu apăruse nimeni la gimnastica de dimineaţă şi însoţitorii grupului au organizat imediat acţiuni de căutare. Era destul să lipsească unul de la masa de seară şi imediat trebuia să pornim toţi pe biciclete să răscolim întreg satul în căutarea lui.

Până la urmă ne-au găsit acolo, în iaz. Erau uzi leoarcă de cât pedalaseră. Nu mai era timp pentru gimnastica de dimineaţă. Ne-au îngrămădit imediat în autocar. Martinimartin pur şi simplu nu mai putea. Eu ziceam că n-o mai duce până la Amsterdam, şi Koenraads m-a întrebat:

— Dar sparanghelul tău unde e ?

Pentru că toţi aveau câte un mănunchi din ăsta de sparanghel înfăşurat într-o cârpă udă. I-am răspuns că părinţii mei pot să-şi facă singuri rost de sparanghel. Koenraads a

fost vădit nemulţumit. Probabil că el n-ar fi îndrăznit să apară fără sparanghel în faţa părinţilor lui.

Şi la Amsterdam era prea cald să poţi face ceva, dar mai aveam o lună de şcoală. Aşa că în acea luni ne-am dus cu toţii la Zandvoort[1], unde am jucat fotbal până când pe Martinimartin l-a dărâmat un tip care, probabil, venise la plajă numai ca să îi dărâme pe alţii. E întâmplarea despre care am mai vorbit şi după aceea şi despre care am declarat că n-am fost implicaţi în nici un fel şi că noi am spus de la început că e o idee tâmpită. Şi că l-am avertizat chiar şi când era clar pentru toată lumea că nu mai avea nici un rost.

Thomas era cel mai înalt dintre noi. O împodobise pe Nataşa, prietena lui, atârnându-i cutii de bere pe umeri. Sânii i se mişcau în ritmul paşilor şi cutiile de bere la fel. Thomas era atât de înalt, încât trebuia doar să ridice mâna ca să bage mingea în coşul de baschet. Şi părul îl avea lung, la fel şi degetele de la mâini şi de la picioare, şi avea coşuri nenumărate, de un roşu-închis, ca zmeura coaptă. În timp ce mergea o mai lua de după gât pe Nataşa, care îi ajungea până la mărul lui Adam. Când am găsit în sfârşit o bucată de plajă liberă, a ridicat-o în braţe pe Nataşa, care era deja în costum de baie. Probabil îl avusese pe ea, pe sub haine. Am observat că se răsese pe picioare, pentru că ne aminteam picioarele ei de la orele de gimnastică.

Când a venit momentul cel mai călduros al zilei, au făcut un pariu. Noi i-am spus lui Martinimartin: „N-o face!“, pentru că-i fusese rău tot weekendul după noaptea aia la Someren.

---

1 Cunoscută staţiune turistică din Olanda, pe ţărmul Mării Nordului.

Aducea puţin cu Johnny Bosman[1], avea tot aşa un cap mic pe un gât lung. De-aia lovea bine cu capul. Când a auzit ce-a spus Thomas, s-a dus la un magazin şi a cumpărat două

1 Fotbalist olandez.

sticle; erau călăi, pentru că în ziua aia erau peste treizeci de grade. Nc-am uitat la Nataşa, care se bronza întinsă pe un prosop şi care nu i-a aruncat nici măcar o privire. Martini- martin a deschis prima sticlă şi recunosc că Nataşa arăta seducător în costumul ei de baie roşu. Poate n-a îndrăznit să mai dea înapoi, odată ce începuse, sau poate căldura şi primele înghiţituri de băutură şi imaginea Nataşei au trezit în el o pasiune subită, şi asta se poate, pentru că, întocmai ca şi moartea, nici pasiunea nu ocoleşte pe nimeni. în orice caz, a golit prima sticlă şi am observat că lui Thomas începea să-i pară rău. L-am încurajat pe Martinimartin s-o deschidă şi pe a doua, ceea ce a şi făcut. Să fi fost vreo trei ceasul. Nataşa stătea în continuare la soare şi totul părea să treacă pe lângă ea. Şi nouă ni se părea că de la o oră la alta se făcea din ce în ce mai frumoasă, iar Martinimartin, cu corpul lui ciolănos şi cu părul moale şi spălăcit, devenea tot mai respingător. La ora patru golise jumătate din a doua sticlă.

El stătea jos şi noi stăteam în picioare, în jurul lui. Poate a mai scuipat când şi când câte o înghiţitură, dar a băut până la fund şi jumătatea care mai rămăsese. Thomas stătea alături şi era permanent cu ochii pe el. Unii i-au strigat să se oprească, dar alţii îl încurajau să continue. Când aproape terminase, puţină băutură i s-a prelins pe bărbie şi a picat în nisip, iar Thomas a luat nisipul pe care căzuseră picăturile şi i l-a băgat în gură lui Martinimartin. După asta, Martinimartin a băut şi ultimele două guri de parcă nu băuse nimic de-o săptămână. S-a dus la Nataşa.

Nataşa i-a aruncat o privire scurtă. Apoi şi-a scos costumul de baie, ascunzându-se după un prosop, şi şi-a pus blugii şi tricoul, fără să spună

un cuvânt. Şi-a băgat lucrurile în punga de plastic şi au plecat amândoi către sat. Nataşa înainte, cu părul încă ud de la apa mării, Martinimartin în urma ei, în pantaloni scurţi şi cămaşa fluturând. Martinimartin s-a mai întors de câteva ori spre noi şi a făcut un gest cu mâinile, dar era prea departe ca să vedem ce voia să

zică. Şi totuşi am jurat cu toţii că nu arăta ca unul care nu se simţea chiar bine. Numai Dcborah a zis că suntem toţi ţicniţi.

Ne-am aşezat din nou pe nisip şi am aşteptat să se întoarcă. Cum la ora nouă nu se întorseseră încă, am făcut o poartă din cele două sticle goale şi am dat cel mai frumos gol din viaţa mea. Eram cu siguranţă la vreo douăzeci de metri de poartă şi am preluat mingea din zbor, ceea ce nu-mi reuşea niciodată. Eu nu ştiu decât să şutez foarte puternic şi să alerg foarte tare. Dar în seara aia am preluat mingea cu şiretul şi am trimis-o direct în una din cele două sticle goale. Faptul că golul a fost anulat e total lipsit de importanţă, pentru că eu ştiu sigur că mingea a nimerit partea interioară a sticlei, şi nu pe cea exterioară. Dacă m-aş întâlni vreodată cu Mar- tinimartin, i-aş spune cum am marcat eu cel mai frumos gol din viaţa mea, când a dispărut el cu Nataşa printre dunele de nisip. Şi că golul a fost anulat doar pentru că pe Thomas îl lovise miopia din cauza soarelui şi de la atâta bere. I-aş povesti că în seara aia mi-am promis solemn că o să mă culc cu toate femeile frumoase din lume. Asta a fost atunci când stăteam acolo şi nu ziceam nimic, doar ne uitam la Nataşa, care mergea cu mai bine de douăzeci de metri înaintea lui, bălăbănind punga de plastic în care avea costumul de baie ud. îmi amintesc cum îl pronunţa ea pe r, cu un accent tipic de Amsterdam-Zuid[1], şi de bustul ei plin. Acum pot şi eu să scot un asemenea *r.* în ceea ce priveşte bustul, e posibil ca trupul ei să fi fost încă prea mic pentru sânii pe care-i avea, exact ca atunci când aveam eu capul prea mic pentru ditamai nasul, doar că la mine e încă valabil,

1 Cartier al Amsterdamului situat în partea de sud a oraşului.

după părerea unora.

Când nu i-am mai zărit deloc, am început să jucăm fotbal, până ce Thomas a luat mingea şi-a zis:

— Acum ajunge!

Conducea cu 3-0 şi se gândea, ca noi toţi, că puteau să apară în orice clipă sus, acolo, deasupra dunei din apropierea

cherhanalei. Trecuseră trei sferturi de oră de când îi văzu- scrăm dispărând în acrul alburiu şi lipicios care plutea în partea aia. E adevărat că eu nu eram deloc implicat în chestia asta. Nu eram prieten cu Martinimartin şi nici cu Nataşa. Ea era dintr-o familie aşezată, avea nişte obrăjori bucălaţi şi nu pricep nici acum de ce n-o fi rămas ea întinsă pe prosop, de ce n-o fi zis pur şi simplu: „Adunătură de idioţi ce sunteţi!“ Nu era o femeie-păianjen şi nu părea că va deveni vreodată. Pe vremea aia, vorbeam mult despre femeile-pă- ianjen, dar am uitat cum anume trebuia să arate cineva de felul ăsta şi ce trebuia să facă pentru a-şi dobândi numele.

Părinţii îi spuseseră să se ferească de tot felul de lucruri, cum ar fi soarele şi mâncarea prea grasă şi o grămadă de alte chestii, dar se pare că ea a încercat toată ziua din răsputeri să le uite pe toate şi, dacă m-aş fi uitat mai bine la ea şi aş fi ascultat-o mai cu atenţie, aş fi fost mai puţin uimit. Mai puţin uimit decât ceilalţi, care n-au înţeles nici ei de ce ne-a făcut semnul ăla cu arătătorul la tâmplă. Mai târziu, ne-au întrebat pe unii dintre noi de ce n-am strigat după ea. Asta mi s-a părut întotdeauna o remarcă tâmpită. Nu trebuia s-o întrebăm nimic şi nu trebuia să strigăm după ea absolut nimic ca să ştim că n-o să ne răspundă. Nici în seara aia, nici în zilele următoare.

La întrebările pe care mi le-au pus am răspuns că am strigat şi eu, ca şi ceilalţi:

— Haide, înc-un strop!

Puţin înainte să se întunece, ne-am dus la gară. Petele îşi puneau braţele unul lângă altul şi apoi picioarele, ca să-şi compare bronzul, şi ne-am luat îngheţată. Dar pe ei nu i-am mai găsit.

în final fiecare avea altă poveste despre seara aia şi, până la urmă, au fost atâtea poveşti, încât

nimeni nu le mai dădea de capăt. în orice caz, e sigur că, după seara aia, Nataşa n-a mai vrut să mai aibă de-a face cu Thomas şi nici cu Martinimartin.

înaintea săptămânii de practică, Martinimartin n-a atras atenţia nimănui şi, dintr-odată, s-a transformat în Martinimartin şi într-o singură zi s-a vorbit despre el cât în ultimii trei ani la un loc. M-am întrebat de multe ori şi de ce în ziua aia Nataşa părea din ce în ce mai frumoasă în ochii noştri şi de ce la sfârşit toţi ne doream să fi băut două sticle de martini. Când mă uit acum la fotografii cu ea din vremea aia, e doar o fată blondă obişnuită, cu un chip destul de grosolan.

Când am ajuns acasă în seara respectivă, am ieşit cu tata la restaurantul unde mergeam în fiecare seară. Mama era în Israel la sora mea, care tocmai născuse primul copil. Nu vorbeam mult. Era bine că mama era plecată, pentru că nu trebuia să mă duc la lecţiile de tenis. Mama ţinea mereu să vină cu mine şi apoi îi spunea antrenoarei:

— Nu reuşeşte să trimită nici o minge peste fileu şi o face numai ca să ne enerveze pe noi.

Din săptămâna aia am început să primesc o grămadă de scrisori. în engleză. De la cineva pe nume Yasma, iar eu nu cunoşteam nici o Yasma. Engleza mea era foarte proastă, deci scrisorile nu le înţelegeam decât pe jumătate. I-am povestit lui Eric, prietenul meu, dar pe el nu-l interesau scrisorile mele. Părinţii lui divorţau. Cu asta se ocupau de zece ani. Deci nici pe mine nu mă interesa povestea lui, chiar dacă pe atunci toată lumea credea că o să studiez dreptul sau literatura neerlandeză.

în toată luna iunie n-am mai fost decât la vreo zece lecţii. La ora unşpe era pauza mică şi stabileam să ne vedem peste un sfert de oră în Le Berry. Restul zilei stăteam pe terasă şi beam lichior de coacăze cu gheaţă. Era băutura mea preferată. Câteodată, seara, mergeam la film,

dar de obicei la ora şase ni se terminau toţi banii. Şi atunci stăteam pe ponton, vizavi de hotelul Dikker & Thijs.

Oesterbaar[1]

Aveam o fată în clasă care era de viţă nobilă. Altă fată era martoră a lui Iehova şi mai erau vreo câţiva evrei. Fata care era de viţă nobilă a dat o petrecere. în grădina părinţilor ei. O reuniune a celor care fuseseră la Someren. I-a invitat şi pe Koenraads, pe Diels şi pe Haaseveld.

Diels era deja beat cui când a sosit. S-a aşezat undeva într-un colţ şi, cu mâinile tremurânde, a început să-şi ruleze o ţigară. Fuma numai Javaanse Jongens. Ne-a povestit cum îl trimitea mama lui să repare frigidere, când avea doisprezece ani. Asta povestea el întotdeauna la petreceri. Trebuia să străbată tot cartierul Amsterdam-Noord şi să sune pe la toate uşile să întrebe:

— Vi s-a stricat cumva frigiderul ?

După părerea mea, a rămas cu o obsesie a reparaţiilor, pentru că oriunde se ducea voia să repare câte ceva.

Ne aşezaserăm sub copaci. Chiar aveau o grădină imensă. Ascultam poveştile lui Diels, care se lungeau precum povestea ţestoasei din

---

1 De Oesterbaar - literal „barul cu stridii“(nl.) restaurant situat în Leidseplein, în zona turistică a Amsterdamului, unde se servesc preparate din peşte şi fructe de mare.

Alice în Ţara Minunilor. Norocul nostru că atunci ne-au chemat să intrăm în casă. Ne-au pus diapozitive de la practică. Toţi aveau o figură care voia să zică „ce bine ne-am distrat împreună“. Chiar şi Martinimartin. îi dădeau înainte că ce bine s-au distrat împreună şi asta mi

s-a părut prea de tot. Că mai bine şi-ar fi muşcat limba decât să spună cum a fost de fapt.

în dimineaţa următoare, Diels avea un aftershave nou, iar Roşie mi-a zis că vrea la Grădina Zoologică Artis.

I-am spus portarului de la şcoală că e o sărbătoare evreiască importantă. La şcoală aveau mare respect pentru sărbătorile evreieşti. La Artis a fost mai scump decât ne aşteptaserăm. Ne dăduserăm întâlnire cu încă nişte colegi de clasă în faţa cuştii leului, dar i-am lăsat să ne aştepte. Ne-am dus să mâncăm la una din pizzeriile alea pentru turişti din Leidseplein. Am vorbit despre una-alta, despre frigiderele lui Diels şi despre Martinimartin şi Nataşa, şi apoi Roşie mi-a spus că nu suntem singuri. Credeam că vrea să-mi spună că e însărcinată sau aşa ceva, că o să-mi spună o poveste cât se poate de dramatică. Mi-a spus că ea era Yasma sau, mai bine zis, mi-a scris pe un suport de pahar. Am crezut că lucruri de felul ăsta o să mi se întâmple foarte des în viaţă, că, de fapt, nu era cu nimic neobişnuit ca unii oameni să-mi spună brusc că ei sunt cei care-mi trimit scrisori de câteva săptămâni.

Am hotărât împreună cu Roşie ca în seara de dinaintea săptămânii tezelor să ieşim să mâncăm în oraş. Urma s-o iau de la gelateria de pe Van Woustraat unde lucra. Roşie îi spunea barul Vermicelli. A trebuit s-o aştept afară, pentru că li se părea că o ţineam din treabă. îmi povestise că nu e aşa simplu să serveşti cum trebuie îngheţată, să faci nişte bile frumoase şi rotunde. în urmă cu vreo două zile, citisem în revista *Avenue,* în sala de aşteptare la dentist, că oamenii celebri şi importanţi luau masa la Oesterbaar. Aşa că i-am spus:

— Hai să mergem la Oesterbaar, eu merg des

acolo.

Ni s-a dat o masă lângă acvariul unde înotau o mulţime de homari. Am comandat limbă de mare şi două pahare de vin şi apoi încă două şi încă două. Abia atunci ne-am gândit că mai bine am fi comandat o sticlă.

Chelnerul era amabil, dar când am intrat l-am auzit spu- nându-i unui coleg:

— îi fac din ce în ce mai frumoşi, nu crezi ?

Eu n-am putut mânca toată limba de marc şi nici ca. Erau nişte namile de peşti pe care trebuia să-i plătim la suta de grame, după cum aveam să aflăm mai târziu. Ne-am înşirat fiecare ce cocteiluri băuserăm deja şi ce trebuia să mai încercăm. Ea purta o salopetă de blugi Osh-Kosh şi avea părul prins într-o codiţă pe care o numea „pămătuf“. Apoi a venit chelnerul şi ne-a zis:

— Doriţi să comandaţi şi un desert ? Altfel trebuie să eliberaţi masa.

Am cerut meniul şi Roşie a început să-l studieze în amănunt. Mie mi s-a făcut îngrozitor de cald. M-a luat de mână, care se umezise toată. Era pentru prima oară când o femeie mă lua de mână în felul ăla, dar eu nu eram atent la asta. Tot ce făcea ea cu mâna mea trecea oarecum pe lângă mine, pentru că mă tot gândeam la ce spusese chelnerul, că îi fac din ce în ce mai frumoşi.

— O să comandăm un desert, a zis ea, pentru că atâta vreme cât mâncăm nu trebuie să plătim.

Ideea mi s-a părut genială. Chelnerul s-a târât din nou până la noi. Şi el suferea de căldură, se vedea clar. Am cerut amândoi câte un sorbet. Un sorbet foarte mare, ca să ne răcorim.

— Asta ce e ? l-a întrebat Roşie pe chelner, arătându-i ceva din meniu.

— Vin spumant.

— Aduceţi-ne şi unul din ăsta.

— Din Spania, sau din Franţa ?

— Păi, daţi-ne din ăla din Spania, a zis ea.

Asta îi ieşea foarte bine, să spună: „din Spania“, de parcă ar fi spus-o în fiecare zi.

După sorbet am comandat îngheţată, pentru că trebuia să comandăm în continuare, iar după ce am tras de sticla aia din Spania până am

terminat-o, Roşie mi-a zis:

— Cred că îmi iese un coş aici, simt cum mi se strânge pielea rău de tot.

între timp se făcuse ora zece şi se aglomerase destul de tare. Erau o mulţime de familii, care sărbătoreau începerea vacanţei, şi oameni de afaceri. Roşie şi-a scos stiloul şi a început să scrie pe şervetul alb. L-am văzut pe chelner uitân- du-sc la ea, dar n-a zis nimic. N-am zis nici eu nimic. Nu sunt multe momente în viaţă când ţi se pare că poţi să faci tot ce vrei, dar atunci încă nu ştiam chestia asta. Probabil că nu am zis nimic pentru că gândeam la fel ca ea. A scris pe şervetul de pânză până l-a umplut. Voia să semnăm un contract în care să convenim că n-o să ne maturizăm niciodată. Ulterior aveam să mai semnez câteva contracte din astea, dar niciodată pe un şervet.

L-am semnat cu stiloul ei, Oesterbaar, 3 iulie 1986. Ea voia să-l ia acasă, când am observat că în spatele restaurantului începuseră deja să spele pe jos. M-am uitat la Roşie, cu faţa ei îngustă, cu pometii puţin ieşiţi în afară, cu gura ei mică şi buzele mari şi cu ochii care uneori păreau verzi şi apoi se făceau căprui şi cu sprâncenele alea ale ei, pe care şi le conturase cu tot felul de creioane din penarul ăla pe care îl avea mereu la ea. Mă gândeam că venea săptămâna tezelor, că nu învăţaserăm nimic, că eu n-aveam cum să mai repet clasa, dar ea mai putea. Mă gândeam la ce îmi spusese în Beatrixpark, că ar putea să servească îngheţată toată viaţa, în momentul ăla nici măcar nu mi se părea cea mai rea viaţă dintre vieţile posibile.

— Acum vrem să plecăm şi noi acasă, a spus chelnerul şi ne-a pus pe masă o farfurioară cu patru mentosane şi nota.

Mi-am amintit de profesorul care îi spusese lui Roşie:

„Asta să ţi-o notezi în agendă“.

La care ea a răspuns:

„N-am agenda la mine“.

Îi căzuse din geantă. După aia fuseseră mai multe lucruri care se pare că îi căzuseră din geantă: cărţi, caiete, dicţionare.

— Unde locuiţi voi ? ne-a întrebat chelnerul.

Roşie nu voia să spună şi nici nu voia să fie sunaţi părinţii ei, aşa ca i-au sunat pc-ai mei. între timp se adunaseră trei chelneri. Nici măcar nu ţipau, stăteau doar aşa, în jurul mesei noastre.

— Asta ne mai trebuia, a zis unul dintre ci, uite pentru ce ne-am tocit pingelele toată seara.

între timp venise şi managerul. Mâncaserăm şi băuserăm de aproape trei sute de guldeni, iar ea se uita la homari şi cu la fel. L-au sunat pe tata şi a trebuit să aşteptăm. Stinseseră deja majoritatea luminilor şi strânseseră tot, doar pe masa noastră mai erau faţa de masă, paharele murdare şi sticla goală de vin spumant. Nimeni nu zicea nimic, doar ea repeta din când în când:

— Ce fază de căcat!

Chelnerii n-aveau ce face decât să se învârtă pe-acolo. Mi-era milă de ei, pentru că managerul îi lua la refec.

— Cum de nu v-aţi dat seama de cum au intrat ? îi tot întreba el. Cum de nu v-aţi dat seama ?

Cel care era deja chel nu răspundea nimic şi, numai după ce a plecat şeful, a zis:

— La beştelit e primul!

Ne-a spus şi nouă:

— Ştie să beştelească, domnule, pe toţi îi beşteleşte de nu se văd.

Ăsta era cel care zisese că îi fac din ce în ce mai frumoşi. Ne-au mai adus un pahar cu apă, pentru că opriseră ventilaţia şi ni se făcuse sete de la atâta vin spumant.

într-un târziu a venit şi tata, cu taxiul. Probabil l-au sculat din pat, pentru că era ciufulit, cămaşa stătea aiurea pe el şi avea nasul roşu de la vinul din seara aia. A completat două cecuri. Era mai calm decât aş fi crezut. Apoi a venit la noi şi ne-a zis:

— Voi nu sunteţi în toate minţile, habar n-aveţi ce înseamnă banul.

Iar mie mi-a zis:

— *Wie ein Penner*[1].

Iar tipului dc la Ocstcrbaar i-a zis:

— Ultima oară am mâncat aici acum zccc ani, împreună cu familia soţiei, şi încă de pe-atunci eraţi nişte escroci şi, dacă fiul meu mai calcă pe la voi vreodată, vă interzic să-l mai serviţi. Că eu a doua oară nu mă mai scol din pat ca să vin până aici. Tu treci imediat acasă, mi-a zis mie, dar nu cu taxiul meu.

După care a plecat. Au debarasat masa şi ne-au mai şi urat o seară plăcută.

Când am ajuns acasă în seara aia, părinţii mei încă nu se băgaseră în pat. Stăteau în sufragerie. Sau, mai bine zis, tata dormea pe canapea, iar mama stătea la masă şi bea ceai. Nu mai ştiu exact ce s-a întâmplat atunci, cert e că mama a reuşit să spargă până la urmă jumătate de serviciu de masă. Nu era nimic neobişnuit în asta. Când soră-mea încă locuia la noi, vesela se spărgea mult mai des. Aveam farfurii albe din porţelan, parcă Rosenthal se numeau, aveau în orice caz un nume. Cu alea a dat mama de pământ. Mai întâi a strigat:

— Nu vă mai gătesc niciodată!

Şi după aia a început cu serviciul.

Tata a strigat:

— N-ai decât, ne-ai mai promis-o deja de o sută de ori, ţine-ţi şi tu promisiunea măcar o dată în viaţă!

Iar mie-mi striga:

— Eşti o târâtoare, ca şi taică-tu, toţi din familia lui tai- că-tu sunt nişte târâtoare şi târâtoarele mănâncă direct de pe jos.

După care a luat mâncarea pe care mi-o păstrase, muşchi de vită cu pâine, şi a aruncat-o pe covorul persan. De-abia atunci s-a dezlănţuit

---

1 Ca un învins (germ.).

iadul. Vecina a sunat să ne spună că nu are de gând să se amestece în treburile noastre, dar ea vrea să doarmă. Am auzit-o pe mama strigând la telefon:

- Luaţi un somnifer, cu am luat toată viaţa somnifere, credeţi că o să muriţi dacă într-o singură noapte o să luaţi un somnifer ?

Pe la trei şi jumătate dimineaţa s-au mai liniştit şi atunci au hotărât să mă trimită vreo două săptămâni la soră-mea, în Israel. Era prima oară când luau hotărârea asta şi ulterior au mai luat-o de câteva ori. Să merg acolo să mă liniştesc. Mic mi se părea mai degrabă că ei voiau să se liniştească. Tot o tâmpenie. Ei nu se linişteau niciodată.

Toată săptămâna de dinaintea plecării ne-am dat întâlnire zilnic pe terasa Le Berry. Beam lichior de coacăze cu gheaţă şi ne duceam cu rândul să cumpărăm cartofi prăjiţi. Era atât de cald, încât pliculeţele cu maioneză deveneau poroase şi pocneau singure când stăteau în soare. într-o după-amiază a trebuit chiar să fac cinste cu un rând familiei unui francez căruia, chipurile, i-aş fi dat maioneză pe tricou. După asta n-am mai putut bea nimic tot restul zilei.

în seara finalei Argentina-Germania n-am mai avut cum să stăm pe terasă, pentru că montaseră un ecran mare pe zidul teatrului municipal, unde se putea urmări meciul. Era aşa o înghesuială, că nu credeam că o să ne mai găsim, însă Roşie m-a găsit totuşi. Mi-a zis:

— Te-am reperat după miros.

Cu câteva zile în urmă îmi cumpărasem un parfum cu care mă stropisem din abundenţă peste tot. Totuşi n-am crezut-o. în seara aia am băut lichior de coacăze cu gheaţă într-un cafe-bar de pe lângă Gara Centrală. Când a bătut Argentina a trebuit s-o sărut.

Gara Mariahoeve din Hagi

în ziua de dinaintea plecării mele în Israel am fost cu Roşie la Haga. Şi acolo am stat pe la tot felul de terase. A vrut să se îmbrace cu geaca mea, pentru că nu era atât de cald pe cât crezuserăm noi. Aşa se face că în seara aia geaca avea mirosul ei. îmi amintesc foarte bine, pentru că am luat-o în Israel, dar, deşi nu am mai spălat-o, mirosul ei se simţea din ce în ce mai puţin.

Mi-a povestit despre prietenii pe care i-a avut; zicea că înaintea mea avusese prieten un evreu foarte gras. Şi înaintea ăstuia avusese un prieten italian, dar n-a durat mult. Tot ce făcuseră se rezuma la ceva giugiuleală într-o seară pe un şezlong de pe plajă. Am cumpărat cărţi poştale cu regina Beatrix şi le-am trimis la aproape toată clasa.

— Ţi s-a coroiat nasul, mi-a zis ea deodată.

Ulterior avea să mi-o spună foarte des, aşa, brusc, în
mijlocul unei discuţii:

— Iar ţi s-a coroiat nasul, pe bune, chiar acum se coroiază.

Asta ne făcea mereu să râdem tare, dar niciodată ca atunci,
la Haga. Mă bucur că după ea nu mi-a mai spus-o nimeni. Aproape toate celelalte lucruri poţi să le auzi de la oricine, atât de des, încât nici nu mai

ştii exact cine ţi le-a spus şi de ce şi când.

Am stat toată după-amiaza pe terasa unei gelaterii şi Roşie mi-a zis:

— Pasta de dinţi nu e bună numai pentru coşuri şi pentru muşcături de ţânţari, ci şi pentru când ţi se duce firul la

ciorap. Poţi să-l stopezi cu pastă de dinţi, ştiai ? E chiar un fel de panaceu.

Nu ştiam că e un panaceu, dar iată că din momentul ăla aveam să ştiu. După asta m-am mânjit şi eu din când în când pe faţă cu pastă de dinţi Elmex, dar n-aş putea spune că a dat rezultate spectaculoase.

— Auzi, tu citeşti reviste pentru adulţi ? m-a întrebat.

— Nu. De ce ?

— Fostul meu prieten citea numai reviste pentru adulţi. Ştiu pentru că am fost o dată cu el în vacanţă.

— Aha, am înţeles, am zis eu.

După care a început să vorbească despre nu ştiu ce formaţie pop. Şi despre muzică ştia mai multe decât mine. De multe ori copia versurile unor melodii şi mi le trimitea. Iniţial am crezut că le scria ea singură pe toate. Oricum, nici nu prea înţelegeam textele. Mai târziu am început să mai înţeleg, pentru că îmi explica ea ce voiau să zică, după părerea ei. Era destul de vag ce cântau, dar nici engleza mea nu prea mă ajuta. La engleză o aveam pe doamna De Wilde.

Doamna De Wilde avea vreo două cărţi înregistrate pe casete şi când aveam lecţie cu ea, joia, a şasea oră, ne punea casetele alea. La câteva minute oprea casetofonul şi ţipa la noi să ne ţinem gura şi zicea că ar vrea să-i arunce pe câţiva dintre noi pe geam. De obicei mă număram printre cei pe care voia să-i arunce pe geam. De trei luni ascultam *Bananafish* şi începuse să mă cam calce pe nervi. Pe lângă asta, mai avea neplăcutul obicei ca la jumătatea orei să încuie uşa clasei, ca să fie sigură că mai rămân câţiva elevi înăuntru. După care ridica semeţ cheia şi urla:

— Cheia rămâne aici, la mine, şi acum mai

stăm toţi aici douăzeci de minute în plus.

în alea douăzeci de minute nu făceam nimic, absolut nimic. Da, câteva fete începeau să-şi facă temele şi, din când în când, organizam câte o bătaie cu portocale. Nici de bătăile astea cu portocale nu zicea nimic. Stătea acolo uitându-se la noi cu un rânjet pe faţă, din ce în ce mai descumpănită. La

început se mai amesteca şi ca în bătaia noastră, aruncând cu buretele ud, dar după câteva săptămâni a renunţat şi la asta. Se pare că a înţeles că noi ne pricepeam mai bine decât ca să aruncăm cu bureţii uzi. Directorul apărea la noi în clasă şi zicea:

— Toată lumea care a aruncat cu buretele ud în ora doamnei De Wilde va aduna hârtiile din grădina de plante medicinale timp de o săptămână.

I-am zis:

— Mă scuzaţi, dar doamna De Wilde a fost cea care a început cu buretele ud.

— Pe tine te aştept imediat în biroul meu, mi-a spus el amabil.

Erau mereu amabili. Şi nici nu-mi purtau pică, doar că în perioada aia au început să-şi facă griji pentru mine. Unul câte unul. Profesorul de economie a rezistat cel mai mult; timp de jumătate de an a refuzat să-şi facă griji din pricina mea. Până când l-am auzit şi pe el într-o după-amiază spunând:

— Chiar îmi fac griji pentru tine.

Nici acum nu-i suport pe oamenii care-şi fac griji pentru mine.

Între timp am aflat şi eu că doamna De Wilde avusese mai demult un accident de maşină. Se pare că a existat o doamnă De Wilde dinainte de accident şi una de după accident. Eu n-am cunoscut-o decât pe doamna De Wilde de după accident. îşi pierduse simţul mirosului, asta ne povestise de câteva ori, şi se petrecuse ceva şi în capul ei. După accident s-a mutat la Amstelveen. Trebuie să recunosc că ne-a dus o dată cu clasa la Centrul Cultural din Amstelveen să vedem o piesă de Shakespeare. Doar că despre asta n-am ce povesti, că eu n-am avut voie să merg. Cu câteva zile înainte a trebuit să dau o lucrare de

control pe care n-o dădusem. Eram trei în clasa aia, unde predominau mereu temperaturi tropicale. Se pare că şi asta avea legătură tot cu accidentul ei. Nimeni nu ştia detaliile fine ale întâmplării. Dintr-odată a trebuit

să meargă la WC. M-am dus la una dintre fete şi am întrebat-o:

— E 6A, sau 6B şi la 7 cum c ?

— N-aveai decât să înveţi, a şoptit ea.

Am vrut să arunc o privire pe foaia ei, însă ca s-a aşezat demonstrativ cu sânii ei mari pe foaie. A fost chiar vacă. Nici cealaltă fată nu era mai breazăă. Nici acum nu-mi explic de ce nu m-am aşezat la loc să fi completat ceva la întâmplare sau, ştiu şi eu, să nu fi completat nimic. însă eu m-am dus la fereastră, unde erau perdelele alea galbene. M-am urcat pe un scaun şi m-am agăţat de una dintre perdele, care s-a sfâşiat. Nu ştiu de ce. Câteodată faci nişte lucruri şi mai târziu te gândeşti: „De ce am făcut asta?“

Cred că voiam să-i fac ceva fetei ăleia, dar n-am avut curajul s-o pocnesc. Stăteam acolo, pe scaun, cu perdeaua galbenă sfâşiată în mână, când a intrat doamna De Wilde şi a început să strige:

— Nu pot să cred, aşa ceva n-am mai văzut, nu pot să cred!

Nici măcar n-a aruncat cu buretele ud în mine. A luat-o la fugă, cred că voia să ceară ajutor. Iar eu am rămas acolo în picioare, nu-mi mai dădeam seama ce se întâmpla. Cel mai grav mi se părea că vacile alea două scriau în continuare la lucrarea de control. Asta mi se părea cel mai grav. Adică smulgi perdeaua, faci astfel încât doamna De Wilde să alerge ca o isterică prin Liceul Vossius, iar vacile alea două răspund în continuare la întrebările despre *Bananafish.* Ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum s-ar smulge perdele în fiecare zi.

Apoi au intrat doi profesori care m-au tras de

pe scaun. Nu chiar cu brutalitate, doar că erau un pic panicaţi. Bineînţeles că a trebuit să merg cu ei, dar cu tot cu perdea. Am mai apucat să spun:

— Să lăsăm totuşi perdeaua aici.

Nu se putea. Eu a trebuit să merg între ei, iar ei mă târau înainte, cum ar veni. Şi aşa am alergat noi pe culoare, cu perdeaua după noi. Era o perdea destul de lungă, deci era un tablou destul de ciudat.

— Se murdăreşte, am spus cu, de ce nu putea să rămână la doamna De Wilde că doar nu e cârpă de spălat pe jos.

— Imediat ai să speli pe jos în toată şcoala cu perdeaua asta, a zis unul dintre profesori.

Idei de felul ăsta aveau din abundenţă la Liceul Vossius. Să speli podelele şcolii cu perdeaua, să aduni ambalajele de la guma de mestecat cu un baston ascuţit, să strângi frunzele cu mătura.

în biroul directorului mă aşteptau doi. Directorul mi-a spus solemn:

— Te-am considerat întotdeauna un băiat simpatic, dar impresia noastră despre tine începe totuşi să se schimbe încet-încet.

Directoarea-adjunctă a dat aprobator din cap. Mi-a părut rău, pentru că mi-era destul de simpatică. Odată, când fusesem eu exmatriculat, îmi dăduse să citesc Piet Paaltjens[1].

— Ce prostie mai e şi asta ? am spus eu, trag

---

1 **Pseudonim al poetului şi predicatorului olandez François Haverschmidt (1835-1894), cunoscut pentru volumul său de poezii *Snikken en grimlachjes,* din 1867, în care autorul creionează o imagine ironică a vieţii sale de student.**

puţin de-o perdea pentru jumătate de secundă şi imediat vi se schimbă impresia pe care o aveaţi despre mine ?

— în câteva secunde poţi să distrugi impresia pe care o au toţi ceilalţi despre tine, ştii prea bine, a spus directoarea-adjunctă.

— Totuşi, nu pentru că ai tras de o perdea, nu ?

La care directorul a zis :

— Acum câteva zile a fost un burete ud, acum e o perdea, mâine ce-o să mai fie ? Se tot adună, asta vreau să zic.

— Dar noi încă avem încredere în tine, a spus direc- toarea-adjunctă. Te rog să nu ne dezamăgeşti.

Până la sfârşit, mi sc pare că a spus că încă-şi mai păstra speranţa. Până în ziua când mi-a zis că nici ea nu mai avea nici o speranţă şi că toată strădania ei a fost în zadar. Am fost întotdeauna foarte bun la a-i dezamăgi pe alţii, la a le zdruncina speranţa şi credinţa. Şi încă sunt foarte bun la asta. în plus, ce fel de speranţă era asta ? Dacă două vaci îşi văd mai departe de lucrarea de control, în timp ce tu smulgi perdeaua în faţa lor ? Sau trebuia să sar pe fereastră ?

— Pentru perdeaua asta vei fi exmatriculat câteva zile, a spus directorul.

Dar pe vremea aia Roşie nu mai era de mult la şcoală la noi.

în ziua în care am fost la Haga am găsit un magazin de dulciuri din ăsta modern, unde se vând bomboane de toate felurile şi dimensiunile, la kilogram. Am luat fiecare câte-o pungă şi le-am umplut ochi, mai ales cu zmeurici din alea mici de tot. Din alea puteam să mănânc şi un kilogram. Ne-au legat pungile cu panglici şi le-am plătit cu ultimii bani.

într-un târziu am ajuns la gara Mariahoeve din Haga. Era absolut pustie. Ne-am aşezat pe o bancă de pe un peron gol şi am tot mâncat din pungile alea, pentru că doar asta aveam la noi. Roşie mi-a zis:

— Acum am fi putut să mâncăm undeva, pe o terasă, ce rahat! Mereu iese un rahat.

Era felul ei să spună lucruri din astea, pentru că de multe ori, când ne petreceam toată ziua împreună, până la urmă tot îmi spunea că totul fusese un rahat. Mi-a smuls punga din mână şi a golit-o peste şinele de tren. Eram de părere că e păcat să faci aşa risipă. Ei nu-i părea deloc rău după ele, zicea că e păcat de alte lucruri. Ne-am

dus să căutăm un WC, dar n-am găsit nici unul. Mariahoeve din Haga era chiar o gară de doi bani, nu era nimic acolo, n-avea nici măcar un WC.

Apoi ne-am dus la capătul peronului, ea în faţă şi eu în urma ei. Acolo a vomitat. Eu, de fapt, nu voiam să mă uit, pentru că mă gândeam că poate i-e jenă. însă ea mi-a zis:

— Ţine-mă dc cap.

Nu prea ştiam exact cum trebuie să ţii pe cineva de cap când vomită. Aşa că i-am ţinut capul pur şi simplu şi m-am uitat la birourile enorme de dincolo de şine.

Când a terminat, ne-am aşezat iar şi am lăsat să mai treacă nişte trenuri. De la pungile alea ne rămăseseră numai panglicile, cu care Roşie şi-a legat părul. Au ţinut-o până în septembrie. îşi lega părul în coadă cu ele.

Mi-a zis:

— Fostul meu prieten se masturba cu prezervativ.

— Aha, am făcut eu.

— Da, am fost odată la o petrecere şi au făcut concurs să vadă care termină primul. Mi s-a părut aşa o chestie puerilă.

Şi-a aprins o ţigară. Eu nu fumam. Şi-a deschis geanta şi mi-a arătat un ruj pe care tocmai şi-l cumpărase. Eu trebuia să-i spun dacă îmi plăcea culoarea. Nu prea mă pricepeam la rujuri, pentru mine toate erau roşii. I-am spus doar:

— E frumos.

Atunci a scos din geantă vreo treizeci de suporturi de bere.

— Rămăşiţe de la clubul de corespondenţă Mazzo, mi-a spus.

Nu voia să le citesc. Până la urmă mi-a dat unul, pe care îl mai am şi acum şi pe care scrie: „Fiziologic: cald, surd, însetat. Care o să fie primul lucru pe care-l cumperi mâine ?

— Nu ştiu. Poate un creion.

— Pentru ce ?

— Ca să-l rod.

— Eşti cumva nervos ?

— Nu, sunt disperat. (Nu-i adevărat, am glumit.)“

Pe celelalte suporturi le-a aruncat pe şinele de tren. Brusc mi-a trecut prin cap că s-ar putea ca în seara aia să mai arunce şi alte lucruri din geantă pe şinele de tren. Din fericire n-a făcut-o, pentru că între timp se mai adunase lume pe peron.

— Un căcat, o superţeapă clubul ăla, a zis Roşie.

După care ne-am aşezat din nou, iar eu nu mai ştiam ce
să zic. Am luat următorul tren. Ne-am şi certat, dar nu mult,

numai pc bucata aia dintre Leiden şi Nicuw-Vcnncp. După care nc-am apucat să inventăm o poveste din aia la care trebuia să scriem câte trei rânduri, din care celălalt avea voie .să-l citească doar pe ultimul. Eu a trebuit să cobor cu o staţie înaintea ei şi de asta i-am promis toate chestiile alea în tren, toate idioţeniile alea.

Acasă la sora mea era invazie de gândaci când am sosit cu. Când murea un gândac, apăreau o grămadă de furnici care veneau să-l mănânce. Pe hol mergea zi şi noapte o coloană de furnici.

— îi îngroapă pe gândaci, zicea soră-mea.

Cât despre mine, zăceam în pat într-o baltă de iaurt. Făcusem insolaţie şi-mi spuseseră să mă dau cu iaurt rece.

După-amiaza, când nu puteam să dorm de urletele bebeluşului ei, încercam să număr gândacii de pe pereţi. Afară, dincolo de storurile de care aveam grijă să fie lăsate, erau treizeci şi cinci de grade. în camera de alături plângea nepoţica mea. în piaţetă, aceiaşi doi bărbaţi jucau *backgam- mon* în fiecare zi, sub o umbrelă decolorată. Beau şi ei toată ziua bere Goldstar, ca şi mine, iar eu mă întrebam de ce nu scriam scrisorile pe care promisesem să le scriu.

Când mi-au dat voie să ies iar din casă, mă duceam seara la o cafenea de după colţ, unde îmi alegeam un loc la bar, exact sub ventilator. La cafeneaua asta puteai să schimbi dolari şi să cumperi casetofoane. Bărbaţii care jucau backgam- mon veneau şi ei. Mai veneau şi mulţi soldaţi, care m-au învăţat să arunc cu săgeţile la ţintă. Şi mai era o fată care se angajase acolo pentru un an. Mi-a povestit că odată s-a îmbătat rău de tot. Cu vreo câteva luni în urmă. Fusese

seara când hotărâse să se lase dezvirginată.

Farmacie

După vacanţă am început să lucrez la farmacia unui om pe care-l cunoşteam de la sinagogă. îl chema domnul Hausmann şi colecţiona ştrumfi. Părinţii mei credeau că e o idee bună să muncesc. Ca să conştientizez valoarea timpului şi a banilor, a zis tata. Trebuia să le duc medicamente unor oameni care nu mai puteau merge, sau puteau merge, dar nu mai vedeau.

îmi dădeau peste tot bacşiş, dar cel mai mult primeam la casa de bătrâni. Era acolo o femeie care îmi dădea cel puţin câte zece guldeni. Voia să-i mănânc mâncarea. N-aveam nici un chef să mănânc mâncarea aia a ei. Toate erau date prin maşină şi făcute piure. Nu trebuia decât să le înghită. Odată mi-a şoptit la ureche:

— Nu mai vreau să mănânc. Nu mai vreau.

Nu voiam absolut deloc să ştiu lucruri de genul ăsta.

— Faceţi ceea ce credeţi că e mai bine pentru dumneavoastră, i-am zis eu.

După care i-am mâncat totuşi budinca. Pentru asta mi-a dat douăzeci de guldeni, pentru un pic de budincă.

— Haide, ia-i, mi-a spus ea, doar n-o să-i iau cu mine.

Aşa că am luat banii, m-am uitat la muşchiul de vită tocat

mărunt, care se răcise pe farfurioară, şi mi-am zis: Nu, pe ăsta nu-l mănânc pentru douăzeci de guldeni, arată prea scârbos. Mă avertizaseră că ar fi mai bine să nu accept bacşişuri prea mari, însă eu mi-am spus: Totuşi am muncit pentru banii ăştia. I-am mulţumit şi i-am spus:

— Poftă bună, mamaie!

Şi ea mi-a spus:

— Dumnezeu să te răsplătească!

După câteva zile, domnul Hausmann mi-a spus să-mi fac rost de-o bicicletă. Lucram prea încet. înaintea mea avuseseră un băiat care îşi făcea treaba de trei ori mai repede, însă nici cu bicicleta n-a mers mai repede. Erau mulţi oameni pe la care pierdeam vremea. Unul era un bătrân chel cu două păsări în colivie. Avea nevoie de scutece din alea mari, pentru adulţi. îmi spunea:

— Cântă, mai rămâi puţin băiete, o să cânte numaidecât.

Ştiam că nu pot să plec până nu cântă ceva. Sigur, de
plecat puteam să plec, dar fără bani. De la farmacie câştigam cinci guldeni şi jumătate, iar când păsările alea cântau ceva căpătăm de trei ori pe-atât. De fiecare dată dura din ce în ce mai mult până scoteau păsările alea vreun sunet şi de multe ori îmi venea să le iau în mână şi să le şuier printre dinţi:

— Cântaţi, sau vă sugrum!

Şi mai rău era când se apuca el să cânte, ca să le dea exemplu păsărilor. Abia cânta prima măsură, că-l şi apuca un acces de tuse care-l ţinea o jumătate de oră. Trebuia să-l bat pe spate, iar el împroşca peste tot. La astfel de accese de tuse mai făcea şi pe el şi mirosea în toată camera. După ce-i trecea, începea iar:

— Să le mai dăm ceva grăunţe ? propunea el.

Atunci trebuia să caut grăunţele. Totul erau lipicios în camera aia, dulapurile, uşile, podeaua, colivia, scaunele, grăunţele, ziarele şi chiar banii pe care mi-i dădea. Mirosea mereu a urină. Chiar şi lumina din cameră avea culoarea urinei.

Când în sfârşit ieşeam la aer, trebuia mai întâi să-mi revin. Apoi a murit una dintre păsări.

Nu se mai punea problema cântatului. Bătrânul nu se mai ridica din fotoliul lui. Colivia era acoperită cu o cârpă. Pasărea moartă era încă pe masă. începuse să se împută.

— N-ar trebui aruncată? am întrebat eu.

— Las-o acolo! a răcnit el.

S-a terminat şi cu bacşişurile de zece guldeni. Treaba lui. Voia să se cureţe împreună cu pasărea aia a lui. Sunam la uşă, îi puneam scutecele în braţe şi o tăiam.

Mai era şi bătrâna doamnă Cohn, care mă ura. Voia mereu să intru la ca în casă, pe Roerstraat. N-aveam voie să aştept în pragul uşii, să nu răcească. Şi când erau treizeci de grade afară, tot răcea din cauza uşii deschise. Odată intrat, trebuia să iau loc şi să mănânc un fursec din ăla. Şi toate astea numai ca să mă întrebe:

— Unde ţi-e *kippa* ?

Nu mai aştepta răspunsul meu, pentru că-l ştia. Dădea fuga la şifonier, ea fiind mult mai vioaie decât voia să pară. Dintr-un sertar smulgea o tichie a bărbatului ei mort. Trebuia să mi-o pun pe cap. O tichie mare, neagră. După care zicea:

— Aşa, acum spunem împreună *beracha.*

O spuneam împreună, după care mâneam fursecul. Cu greu, pentru că se fărâmiţa de cum îl luai în mână, atât era de vechi. La sfârşit îmi dădea o monedă de douăzeci şi cinci de cenţi.

— Dar, zicea ea, să n-o păstrezi pentru tine, s-o pui la cutiuţă.

După care venea bâţâindu-se şi-mi întindea cutia albastră de colectă pentru Fondul Naţional Evreiesc. Cred că de fiecare dată scotea aceiaşi douăzeci şi cinci de cenţi din cutia aia. O faptă caritabilă ar fi fost dacă i-aş fi luat cutia de colectă şi i-aş fi crăpat capul cu ea.

Peste câteva zile a murit femeia căreia îi mâneam budinca.

— S-a stins în pace, mi-a spus infirmiera următoarea dată când m-am dus acolo.

De unde o fi ştiut ea că s-a stins în pace ? De

altfel, a fost o mare decepţie. Tocmai începusem să câştig bine de pe urma ei. Pentru douăzeci de guldeni eram dispus să mănânc cinci porţii de budincă.

— Poţi să-mi dai mic medicamentele alea, a spus infirmiera.

Voia să le revândă, fireşte. Erau de înţeles şi infirmierele
astea. Unii pacienţi erau chiar nişte jigodii. Cum era doamna Sacnrcndam, care se plângea în fiecare zi că întârziasem, că o să moară de durere, pentru că întârziasem eu. Dar nu părea. Cei care mor de durere nu sunt în stare să înjure ca doamna Saenrendam. Şi nu mă-njura doar pe mine, ci pe toată lumea. Chiar şi pe bucătar. Chiar şi pe femeile de serviciu, cu toate că nu înţelegeau absolut nimic din ce zicea ea. Dar pe ea n-o afecta deloc, îi turuia înainte. Mie nu-mi dădea nici măcar zece centi, deşi era putred de bogată. Doamna Saenrendam nu prea mai auzea bine. Ştiu eu genul ăsta de oameni, când vine Fiscul, dintr-odată nu mai aud bine. Şi, dacă mai şovăi puţin ca să primeşti un bacşiş, brusc îi loveşte orbirea sau vreun atac de cord. Cei ca ea preferă să facă atac de cord decât să dea vreun cent bacşiş.

Apoi mai erau şi cei care nu stăteau la casa de bătrâni. La ei trebuia să răcneşti de patru ori pe ditamai scara:

— Sunt băiatul de la farmacie, v-am adus medicamentele, pastilele pentru inimă şi picăturile de nas şi alifia pentru escare.

Unii mai şi răspundeau:

— Nu deschid, nu aştept pe nimeni.

Unii chiar îndrăzneau să strige:

— Tocmai îmi făceam siesta, vino peste vreo oră.

Domnul Hendriks deschidea întotdeauna uşa pe jumătate dezbrăcat şi mă numea „omul-doctorie“. îi era mereu frică să nu se scape-n

pantaloni. De asta îşi pusese aproape toate scaunele în jurul WC-ului şi nu închidea niciodată uşa de la closet. Era bun pentru cel puţin doi guldeni şi jumătate.

Pe Anita o lăsam întotdeauna la sfârşit. Era tot o bătrânică, dar îmi zisese încă de la început:

— Spune-mi Anita.

Locuia înconjurată de o mulţime de plante, parcă era o seră la ea. Vedea ce e mai bun în fiecare, dar zilnic aveam aceeaşi discuţie.

— Du-mă la bărbatul meu, spunea ea când dădeam să plec.

— Dar unde e bărbatul dumneavoastră ? o întrebam eu.

— Departe, spunea ea, foarte departe.

— Sunt de serviciu, protestam eu, trebuie să-mi câştig banii.

— Dar îţi dau şi eu bani dacă mergi cu mine, spunea ea.

Stătea aşezată acolo, îmbrăcată în rochia aia, purta mereu
aceeaşi rochie, una mov cu dungi. De multe ori avea şi o pălărioară pe cap. O dată s-a agăţat de mine şi nu-mi mai dădea drumul. Avea o forţă nemaipomenită pentru o femeie aşa de mărunţică. Mi-a spus:

— Te rog, du-mă la bărbatul meu, n-o să-ţi pară rău.

— Şi unde locuieşte bărbatul dumneavoastră ? am între- bat-o eu din nou.

— Departe, foarte departe.

I-am spus:

— Nu se poate, chiar nu se poate, mai am o grămadă de medicamente în geantă pe care trebuie să le distribui.

A blocat uşa şi n-a mai vrut să mă lase să

plec.

— Te rog, du-mă la bărbatul meu, a strigat ea, du-mă de-aici.

A trebuit să chem infirmiera, care a împins-o imediat pe un scaun şi i-a spus că vede ea ce păţeşte dacă mă mai supără vreodată. Din momentul ăla n-a mai îndrăznit să-mi spună nimic. Oricum, n-avea nici o para.

în ajunul zilei când m-au dat afară de la farmacie, Roşie îmi lăsase acolo o scrisoare. Lucram numai după-amiaza. întotdeauna înainte să-mi încep rondul, trebuia să pun de ceai pentru doamne. Una dintre femei m-a întrebat:

— Nu cumva cânţi în vreo formaţie ?

— Cum aşa ? am întrebat eu.

— Azi-dimineaţă a venit o fată şi a lăsat o scrisoare pentru tine.

Au început să chicotească. Toată ziua chicoteau.

Am văzut imediat că era de la Roşie şi-am băgat-o în buzunar. De când mă întorsesem din Israel n-o mai sunasem, cu toate că aşa îi promisesem. Nici la scrisori nu-i răspunsesem.

După-amiaza, când m-am întors la farmacie, domnul Hausmann mă aştepta. Era absolut livid, însă asta nu era ceva neobişnuit. Avea o boală la nas. Mi-a spus:

— Au sunat mulţi oameni care nu şi-au primit medicamentele, aşa nu mai merge, aşa chiar nu mai merge.

N-am zis nimic, ce era să zic ? O sunasem pe Roşie de la un telefon public şi tot măruntul pe care mi-l dădea domnul Hausmann întotdeauna ca să dau restul îl băgasem în telefonul ăla. Dacă s-ar fi putut, aş fi băgat şi toate medicamentele. M-am gândit la omul ăla cu pasărea aia a lui şi la

mirosul care împuţea casa de-o săptămână.

— Uite aici banii pentru săptămâna asta, dar mâine să nu mai vii, mi-a spus.

Mă privea foarte trist. Mi-a zis:

— Să ştii că nu e nimic personal.

— Bine, i-am zis eu.

Părinţii mei erau în grădină şi mâncau prăjituri. Mama mi-a zis:

— Vrei să ne faci de ruşine în faţa întregii sinagogi, vrei să mă bagi în mormânt, asta vrei.

Apoi mi-a turnat şi mie cafea şi m-a întrebat:

— De ce mi-ai făcut una ca asta, vrei să mă omori ?

Bineînţeles că în seara aia s-au mai făcut ţăndări câteva
farfurii. Asta a fost chiar înainte de începutul toamnei, când la noi s-a bătut recordul farfuriilor sparte. Cred că în toamna aia, la noi în casă s-au distrus farfurii de mii de guldeni.

în seara respectivă îmi dădusem întâlnire cu Roşie la cinema The Movies.

— Ţine-l să nu plece, striga mama, ţine-l.

— Nu pot să-l ţin, a spus tata.

Băuse deja o sticlă şi jumătate de vin şi câteva păhărele de tărie şi se cufundase din nou în *De Rabbi van*
Bacherach'. Cred c-o citise deja de vreo zece mii de ori. Stătea iar sub pomii lui, la care se uita în fiecare zi de parcă-i făcuse el. A spus:

— Cu ce-oi fi păcătuit eu, cu ce-oi fi păcătuit ?

Mama îmi spusese odată:

— Taică-tu e o cârpă, o cârpă care se crede
Heine. într-o seară, tata citea ziarul. Mama a intrat cu o cratiţă
cu spaghete şi i-a răsturnat-o fix peste ziar.

Toată cratiţa.

— De ce ai făcut asta ? am întrebat-o eu.

— Am vrut doar să-ţi arăt ce cârpă e taică-tu, mi-a spus. Tata a rămas aşezat, cu spaghetele pe ziar. A zis:

— A-nnebunit lumea, a-nnebunit rău de tot.

Iar mie mi-a zis:

— Alcoolul distruge creierul, ai grijă.

După care tata s-a apucat să rezolve cuvinte încrucişate, mama a început să cureţe masa, iar eu m-am dus la bucătărie să mănânc. [1]

1 ***Rabinul din Bacherach,*** **povestire scrisă de Heinrich Heine.**

Hotel Apollo

în fiecare luni la şapte seara aveam întâlnire cu Rosie la barul hotelului Apollo. Trecuserăm de la lichiorul de coacăze cu gheaţă la Dubonnet. Hotelul Apollo era aproape de liceu şi, în plus, se afla exact la mijlocul distanţei dintre casa mea şi a ei. De obicei nu stăteam la bar, ci ne aşezam la o măsuţă de lângă fereastră, cu vedere spre apă.

într-o seară, Rosie mi-a povestit despre domnul Eisen- ring, profesorul de biologie, pe care-l rugaseră să cânte ceva pentru seara de café-concert, care se organiza în fiecare an la Vossius. La început n-a vrut să accepte, dar atât l-au pisat, încât a cedat.

Domnul Eisenring era un bărbat înalt, cu părul castaniu, care începuse deja să chelească pe la tâmple. Putea să-şi rotească ochii-n cap. în pauză îşi lua servieta şi se ducea în cancelarie. Era o servietă veche, iar el recunoştea cu sinceritate că făcuse şi şcoala tot cu ea. Nu ştiu dacă era un principiu al lui, însă domnul Eisenring nu reţinea niciodată cum ne cheamă. Ne zicea mereu : cel de acolo sau tu de-acolo, sau fata aia de la geam, sau băiatul ăla cu gura mare.

Odată l-am auzit spunând :

— Dacă ţi-ai lipit guma sub bancă, am să te lipesc şi pe tine sub bancă, băieţel !

Altă dată ne-a întrebat:

— Ştie careva ce-i aia o fâţă ?

Noi aşteptam să ne spună el.

— E fata aia care stă acolo în spate, lângă geam, a zis domnul Eisenring, şi, pentru că faţa asta tot nu face nimic, ar face bine să se ducă să-mi aducă o cafea.

După care şi-a băut cafeaua şi şi-a mâncat sendvişurile în linişte. Toţi ziceau că Roşie are voce bună, deci n-a fost de mirare că a rugat-o să cânte cu el. Domnul Eisenring avea de gând să cânte o melodie a Marlenei Dictrich, pentru că nu prea mai cânta nimeni melodii de felul ăsta. Aşa zicea el. Voia să cânte melodia *Johnny wenn du Geburtstag bast, bin ich bei dir zu Gast, die ganze Nachd.* Roşie trebuia să tot repete refrenul ăsta ca acompaniament şi, când au început repetiţiile, sentimentele ei de afecţiune s-au transformat în ceea ce se numeşte iubire devastatoare. Eu nu puneam la îndoială spusele ei, pentru că într-a opta toate iubirile sunt devastatoare. Şi într-a noua şi chiar şi într-a zecea.

E adevărat că repetiţiile erau încetinite de iubirea ei, totuşi făceau progrese remarcabile şi, într-o seară, au hotărât să iasă amândoi la restaurant să sărbătorească progresele făcute. Sau, mai bine zis, domnul Eisenring a invitat-o. El n-a vorbit prea mult în timpul mesei. Abia la desert i-a povestit ceva despre prima lui căsnicie. I-a spus:

— M-a părăsit când eram în concediu în Franţa, însă ar fi fost păcat să-mi întrerup concediul pentru asta.

Mai multe n-a vrut să-i spună, deşi ea tot insista cu întrebările. După masă a dus-o acasă, cu maşinuţa lui galbenă, aşa mi-a povestit Roşie, şi în maşină a sărutat-o şi ea l-a sărutat pe el.

După următoarea repetiţie au ieşit din nou la masă, deşi de data asta nu se înregistraseră progrese. Se pare că domnul Eisenring începuse şi el să nutrească ceva sentimente pentru Roşie, pentru că în seara aia a invitat-o pe la el să bea o cafea.

— Mi-a arătat toată casa, mi-a povestit Roşie, dar mai întâi m-a sărutat din nou în maşină. [1]

La el acasă era extrem de curat. Chiar şi în bucătărie. I-a povestit că el gătea sâmbăta pentru toată săptămâna şi că lui îi erau suficiente şapte feluri de mâncare pe an. Apoi a deschis uşa dormitorului, unde se găsea un pat dublu. O parte a patului era acoperită cu un material precum al sacilor de menaj.

— Aici dorm eu şi acolo dorm pisicile, a spus domnul Eisenring.

în sufragerie, el a băut cafea şi ea apă, că ceai n-avea în casă.

Apoi domnul Eisenring i-a spus:

— Bun, acum va trebui să te duci acasă, altfel lucrurile ar putea degenera.

A vrut să-i cheme un taxi, dar toate erau ocupate. Fapt pentru care au început din nou să se sărute.

— Toată lumea vrea un taxi la ora asta, normal, a spus el.

Nu la mult timp după asta, Roşie s-a dus acasă cu tramvaiul.

Roşie mi-a povestit că totuşi au cântat melodia *Johnny wenn du Geburtstag hast, bin ich bei dir zu Gast, die ganze Nacht.* Chiar înainte de

1 *Johnny, de ziua ta am să stau la tine toată noaptea* ***(germ.).***

reprezentaţie, domnul Eisenring fuma în linişte în vestiar. Pentru această ocazie nu venise îmbrăcat în blugii şi cămaşa pe care le purta mereu, ci într-un costum negru. Se îmbrăcase de parcă mergea la înmormântare. Reprezentaţia lor a fost anunţată chiar înainte de pauză. Domnul Eisenring s-a dus la microfonul plasat cel mai în faţă şi a spus:

— Doamnelor şi domnilor, am să cânt pentru dumneavoastră o melodie a Marlenei Dietrich.

Când Roşie a început să cânte pentru a doua oară refrenul, cei din sală au început să cânte împreună cu ea. Nu ştiau versurile, aşa că strigau doar: „Johnny, Johnny“ şi băteau din palme, iar în spatele aulei, unde nu se înţelegea absolut deloc ce spunea domnul Eisenring, cântau: „Iar te-ai îmbătat azi-noapte“. La sfârşit au strigat, toţi: *We want more, we want more.* Nişte fete stăteau pe pervaz şi aruncau cu iaurt şi cutii goale de Cola pe scenă, dar n-a fost nimeni rănit. Domnul Eisenring ieşise din scenă, dar orchestra a început din nou, aşa că s-a întors şi a mai cântat-o o dată. La aplauze i s-a scandat numele în aula înţesată de oameni.

— Vă mulţumesc tuturor, a mai strigat el la microfon, care însă era închis, pentru că era pauză.

Domnul Eisenring a primit şi o sticlă de vin pentru prestaţia lui şi se pare că a băut-o cu Roşie în vestiar. Imediat după asta a trebuit să plece. Avea la el servieta cea veche şi ziarul şi îşi flutura prin aer braţul lung, pentru a-şi lua bun-rămas de la publicul lui. Când a trecut pe lângă fumoar, câteva fete i-au strigat:

— Vrem să ne faci un copil!

Roşie spunea că nu se mai putea uita la domnul Eisenring fără să se gândească la mâţele alea. Relaţia s-a stins la fel de repede cum se aprinsese şi domnul Eisenring a redevenit la fel de reţinut faţă de ea, ca şi faţă de ceilalţi elevi. Am mai încercat să-i reamintim reprezentaţia lui legendară, dar n-a mai cântat niciodată la cafe-concert-ul anual.

Fiind un sfârşit de vară călduros, după şcoală mergeam şi stăteam pe o bancă în Beatrixpark. Ea nu zicea nimic, doar fuma. Era plăcut. Să stau lângă ea şi să mă uit cum fuma şi să-i admir rujul.

— Acum e rândul tău să povesteşti ceva, a zis ea pentru a nu ştiu câta oară.

Ultimele două ore avusesem sportul şi Thomas şi-a stors coşurile de pe picioare. Asta făcea mereu la orele de sport. Puroiul îţi ţâşnea pe lângă cap.

— Nu te doare ? îl întrebasem odată.

Mi-a zis:

— Nu, până la urmă trece de la sine.

Şi hop, mai storcea unul. Toată ora de sport nu făcea decât să-şi stoarcă coşurile de pe picioare. Nu ştiu cum izbutea de-i ieşeau şi pe picioare. Se oprea numai în ultimul sfert de oră, când ni se dădea voie să jucăm fotbal.

Roşie nu zicea nimic. Ca în fiecare seară de luni, nc-am dus şi atunci să bem Dubonnet. La hotel Apollo. Era cel mai frumos moment din întreaga zi.

Stăteam printre toţi oamenii ăia în vârstă, cu parfumurilc lor grele, cu respiraţia lor fornăită şi cu porcăriile alea pe care şi le puneau la gât. Ne spuneam că noi n-o s-ajungem niciodată aşa şi că vom face totul altfel. Asta ne-am promis-o destul de solemn, căci atunci încă nu ştiam că toţi babalâcii ăia îşi spuseseră şi ei odată că vor face lucrurile altfel. Bineînţeles că şi-au spus-o toţi şi că toţi au crezut în ce spuneau.

Am încercat să ne îmbătăm, dar nici pentru asta n-aveam destui bani la noi. însă ea ştia să se uite la barman în aşa fel încât l-a făcut să vină la noi să ne spună:

— Haide, încă unul de la mine.

După ea am mai cunoscut încă vreo două femei care priveau aşa, până când una mi-a spus că era un truc ieftin şi vechi. Dacă bagatelizezi, poţi să vorbeşti despre toate lucrurile, până nu mai rămâne nimic din ele.

Când aproape toată lumea din barul hotelului Apollo era beată, cu excepţia mea, Roşie m-a întrebat ce fel de bebeluş fusesem. M-am uitat la oamenii beţi şi la apă, că mai multe nici nu prea erau de văzut, şi m-am gândit la ce-mi povestise mama, că mă scosese un nazist cu forcepsul. Aşa îl numea mama pe omul care m-a scos pe mine din ea şi, după părerea ei, era unul dintre cei mai proşti doctori pe care îi întâlnise vreodată, pentru că din cauza lui îi coborâse uterul. Se pare că doctorul ăsta îi spusese:

— Ei bine, doamnă, e un adevărat măscărici.

Mama a mai păstrat fişa de observaţie a pediatrului: „Am găsit un bebeluş palid şi cu pielea descuamată şi o mamă nervoasă“.

N-am spus nimic şi apoi Roşie mi-a zis că, după părerea ei, ne vedeam prea puţin şi deci ar trebui să mergem undeva într-o călătorie în vacanţa de toamnă. Voia să-şi cheltuiască toţi banii pe care îi câştigase la gelaterie. Mai întâi am vrut

să mergem la Madrid şi apoi la Stockholm, şi la Paris, şi la Budapesta, şi la Napoli. Când nc-am apucat să socotim câţi bani aveam, a reieşit că puteam să mergem până la Anvers, sau aşa ceva. La sfârşitul serii mi-a dat o poză dc-alc ci, care avea o poezie scrisă pe spate.

Am întrebat-o cine făcuse poza. Mi se părea cam despuiată, iar înţelesul poeziei îmi scăpa. Nu mă mira, pentru că deja ştiam că toate poeziile alea erau copiate din cărţi şi tot ce-i aparţinea era numele trecut dedesubt.

Când în sfârşit ne-am ameţit un pic, şi-a desfăcut geanta şi mi-a arătat scrisorile pe care le primise de la alţi bărbaţi. Nu-mi păsa de scrisorile alea. I-am promis doar că o să-i scriu şi eu o scrisoare şi m-am gândit că o să rămân întotdeauna cu ea, pentru că aveam cincisprezece ani şi le ştiam pe toate pe lumea asta.

Anvers

De Ziua Ispăşirii, ca-n fiecare an, am stat cu mama toată ziua la sinagoga de lângă piaţa Albert Cuyp şi am aşteptat sfârşitul zilei, aşa cum aştepta şi tata în fiecare seară buletinul bursier pe care-l transmitea Deutsche Welle la ora opt. Deutsche Welle era bruiat de piraţi. Aveam un singur televizor şi paisprezece aparate de radio la care tata încerca să prindă tot felul de posturi care nu se puteau prinde. Lângă farfurie îşi punea mereu aparatul de radio şi uneori uita să mănânce, atât de ocupat era să-l regleze. Când şi când, prindea câte un buletin bursier rătăcit, pe care şi-l nota pe prima bucăţică de hârtie pe care o găsea. Urla în mod repetat:

— Bandiţii!

Mama spunea mereu că postise pentru toată viaţa, dar în Ziua Ispăşirii făcea o excepţie. Când în sfârşit ne-am întors seara de la sinagogă, le-am spus că a doua zi urma să plec în călătorie cu o fată. Mama a început să facă treişpe-paişpe prin cameră. Tata a dat radioul mai tare, ca să nu mai audă răcnetele mamei. Mama a aruncat cratiţa cu salată de hering. După Ziua Ispăşirii mâneam întotdeauna salată de hering. S-a dus în grădină ţipând:

— Toţi oamenii sunt nişte nenorociţi, toţi sunteţi nişte nenorociţi!

Tata a dispărut în baie. Stătea seri întregi acolo. îşi făcuse o mică rezervă de vin. începuse să se încuie în baie de multă vreme, de când cu întâmplarea cu indianul. Aveam un grădinar pe care mama îl poreclise indianul. Dumnezeu ştie de ce, dar în orice caz, după o vreme, toată lumea îi spunea

indianul. Era înainte să-mi sărbătoresc cu *bar-mitzvah*-ul şi luam lecţii de trei ori pe săptămână de la doamna Mohnstcin şi de la fiul său. Doamna Mohnstcin a încercat timp de şase ani să mă înveţe ebraica. Ebraică nu m-a învăţat, dar în schimb m-a învăţat cum c să urăşti pe cineva cu adevărat. Asta c ceva, în orice caz.

Pentru tata, *bar-mitzvah*-ul meu a fost un chin şi mai marc decât pentru mine. Nu mai fusese la sinagogă de vreo cincizeci de ani, iar în ziua respectivă era musai să vină. Cred că a avut coşmaruri câteva săptămâni înainte.

Cu câteva zile înainte de *bar-mitzvah* - între timp îmi cumpăraseră un costum albastru şi mă trimiseseră la frizer -, tata a aflat că fusese invitat şi indianul să ia parte la ceremonie. L-am văzut de multe ori furios, însă rareori ca în ziua aia. Cred că indianul a fost picătura care a umplut paharul. Ţipa într-una:

— Ori eu, ori indianul, aveţi de ales!

Asta striga din baie şi refuza să iasă până când nu aveam să alegem. Mama a trebuit să-l sune pe indian să-i spună că ar fi mai bine să nu vină, ceea ce cred că a fost o uşurare şi pentru indian.

în noaptea dinainte de *bar-mitzvah*, tata nu reuşise mai deloc să doarmă şi la sinagogă arăta ca prinţul Claus, doar că mult mai rău. După slujbă s-a ţinut o recepţie şi, nu ştiu cum se face, că nu s-a servit votcă, ci numai rachiu de ienupăr. Aşa că tata a dat peste cap câteva păhărele de rachiu de ienupăr şi apoi a dat mâna cu oamenii. La fiecare mână o întreba pe mama, care stătea lângă el:

— Ăsta cine e ?

Din când în când, mama îi şuiera printre dinţi:

— Ăştia ar fi putut şi ei s-aducă un cadou

mai mare.

Tata era tare de urechi încă de pe-atunci.

Seara au dat un dineu. Mama compusese un cântec de petrecere, jur! Şi nu s-a oprit aici. După ce a compus cântecul de petrecere pentru mine, a început să compună astfel de cântece şi pentru alţii, pentru octogenari care dădeau un

dineu, pentru proaspăt căsătoriţi şi pentru încă mulţi alţii, în seara aia, tata stătea lângă mine, în costumul lui gri, pe care şi-l făcuse special pentru ocazia asta, şi nu scotea o vorbă. Dar, în toiul discursului rabinului, m-a tras brusc de haină şi mi-a şoptit:

— Mie să nu-mi mai daţi vreodată rachiu de ienupăr, c-o iau razna de la el.

Ceilalţi invitaţi au sărbătorit foarte veseli *bar-mitzvah-ul* meu tot restul serii. Mama în special prinsese gustul. La sfârşit a strigat:

— Să mai cântăm încă o dată cântecul de petrecere ?

Dar majoritatea plecaseră deja acasă. Tata s-a ridicat
încet, şi-a şters sudoarea de pe faţă cu batista şi a spus:

— Bun, deci toate astea au costat cinci mii de guldeni, dar Dumnezeu e drept.

Apoi ne-am dus toţi acasă cu taxiul şi de-atunci tata a început să se încuie cu regularitate în baie. Cât despre indian, el a dispărut din viaţa noastră, ca toţi cei care ne călcau pragul la un moment dat.

Puţin înainte de miezul nopţii a ieşit în sfârşit din baie. A căutat la el în dulap nişte franci belgieni. Avea cămaşa desfăcută şi respira greu. A vrut să vadă poza cu Roşie. I-a aruncat o privire scurtă.

— Frumoasă fată, mi-a zis, nu eşti primul pentru ea şi nici ultimul n-ai să fii.

Mama s-a apucat să spele pe jos în bucătărie, oricum asta o făcea de preferinţă în toiul nopţii.

— Când eram eu la şcoală, stăteam mereu cu haina pe mine, mi-a povestit. Nu voiam să-mi dau haina jos. Pentru că mi-era teamă să nu mi-o

fure. Până au început să mă bată. Dă-ţi haina jos, strigau, altfel ai să răceşti după aia. Nici Karlachen nu voia să-şi dea haina jos niciodată. Noi doi eram singurii care nu voiam să ne dăm hainele jos. De asta trebuia să stăm unul lângă altul. El era foarte firav. îmi şoptea mereu la ureche: „Am un cuţit în haină, de-aia stau îmbrăcat cu ea“. Dar eu n-aveam nici un cuţit în haină, pur şi simplu mi-cra frică să nu mi-o fure. Voiam să mă mărit cu el. Voiam să ne arătăm totul. I-am şi arătat totul. Pentru o bucată de cârnat. Apoi trebuia să-mi arate şi el mie totul, dar n-a făcut-o. Mi-a zis: „Nu se poate, pentru că mi-ai vedea cuţitul şi nimeni n-are voie să-mi vadă cuţitul“.

Lunea aia a fost una dintre zilele alea de toamnă când toată lumea vrea să mai apuce să mai stea la o terasă. Strada era foarte liniştită. Era exact ca o dimineaţă de după o sărbătoare. Stabiliserăm să ne întâlnim la ea acasă, pentru că mama ei voia să-l vadă pe băiatul cu care pleca ea în călătorie. Locuia aproape de Maasstraat.

Am stat pe canapea şi am băut ceai şi mama ei mi-a povestit că studiase neerlandeza şi că sufrageria era aşa golaşă pentru că tocmai zugrăvea, după cum puteam vedea, iar eu m-am uitat la Roşie şi m-am gândit că trebuie să am grijă cum vorbesc. Am mai băut nişte ceai şi mama ei ne-a spus că-i era totuşi cam teamă să lase doi copii de cincisprezece ani să plece singuri în străinătate. I-am spus că la cincisprezece ani nu mai eşti copil şi că oricărei mame i-ar fi teamă, pentru că aşa sunt mamele. Ştiam că i-am lăsat impresia că sunt foarte de încredere, pentru că i-am spus exact ceea ce voia

să audă. I-am spus mult mai multe, dar Roşie voia să plecăm. în tramvai, Roşie mi-a spus că mamei ei îi era teamă ca ea să nu se întoarcă acasă cu burta la gură, deoarece cu o zi înainte venise bunica ei în vizită şi o pusese în gardă.

La Anvers am schimbat mai întâi nişte bani şi apoi ne-am dus să căutăm un hotel. Am intrat într-o cofetărie, pentru că ploua, şi ne-am luat gofre cu frişcă. Mai târziu am mâncat cartofi prăjiţi dintr-un cornet de carton maro, pe care i-am cumpărat de la un evreu cu o barbă mare. Fuseserăm deja la trei hoteluri. Primul era plin, la al doilea era o domnişoară care n-avea decât două camere single, iar la al treilea ni s-a spus să ne ducem la o pensiune de tineret. Eram uzi leoarcă; se întuneca devreme şi mi-era teamă că va trebui să dormim în gară. Mi se dusese tot gelul din păr şi începuse să se încreţească, dar Roşie mi-a spus că nu e grav, că acum nimic nu era grav. Ne-am dus la al patrulea hotel.

Ni s-a dat o cameră. Doar că era groaznic de scumpă, mult mai scumpă decât ne gândiserăm noi.

într-o parte a camerei era un pat, iar în cealaltă parte mai era unul şi între ele era o masă cu o vază cu flori. Camera avea un gemuleţ care dădea spre o curte interioară, unde se găseau o grămadă de containere de gunoi şi unde miorlăiau pisicile. Se băteau sau se futeau, nu se putea vedea, pentru că era întuneric şi turna cu găleata. Roşie s-a aşezat pe pervaz şi şi-a aprins o ţigară. Am făcut şi eu la fel, pentru că, între timp, mă apucasem şi eu de fumat. Eu fumam ţigări men- tolate, pentru că nu trăgeam în piept, şi aşa măcar îmi rămânea un gust în gură. „Ţigări de fată bătrână“, le zicea Roşie, dar

şi ea mai fuma câteodată St. Moritz Menthol.

— Am reuşit, a spus ea, iar eu am sărutat-o aşa, uşor, pe părul care mirosea a ploaie şi a fum şi a şampon de mai demult.

Am rămas aşa multă vreme. într-un târziu mi-a zis:

— Trebuie să şi mâncăm ceva.

Am mai găsit cincizeci de dolari în buzunarul de la piept, pe care mi-i dăduseră când am plecat în Israel. I-am schimbat la o casă de schimb şi m-am gândit că nu mi-am făcut iluzii în legătură cu călătoria asta.

La fiecare zece minute mai fumam o ţigară în pizzeria unde stăteam deja de trei ore şi unde Roşie spunea că puţea a otravă de şobolani. Am băut halbe mari cu bere, iar eu nu voiam decât să nu mă gândesc la nimic, nici la Amsterdam, nici la mama, nici la doamna Haaseveld, nici la doamna De Wilde, nici la profilul pe care trebuia să-l aleg în curând, pentru că nu exista nici un profil pe lumea asta pe care voiam să-l aleg. Asta îi spusesem şi doamnei Haaseveld.

Roşie mi-a spus:

— Poate că au folosit pizza asta pe post de scrumieră.

în vară văzusem un film în care cineva a făcut chestia asta. Am mai comandat bere şi am ajuns la concluzia că pizza noastră aparţinea, într-adevăr, rasei coşurilor de gunoi. Am jurat: „Gata cu pizza!“

Apoi mi-a zis:

— Dacă bei bere cu scrum, mori.

După asta ne-am plimbat prin Anvers, pentru că nu voiam să mergem încă la hotel. Totul era închis. Poate ne plimbam printr-un cartier greşit. Dintr-odată mi-a zis:

— Vreau să mergem la un *live-show,* hai să mergem şi noi la un *live-show.* N-am mai văzut niciodată un *live-show.*

Credeam că glumeşte, dar ea vorbea serios. Am intrat într-o cabină telefonică şi am căutat *live-show* în cartea de telefon, la litera L. N-am găsit nimic. A dat cu pumnul atât de tare în telefon, că s-a oprit lumea de pe stradă.

în camera noastră era un aer închis şi umed. Am deschis geamul. Curtea interioară era luminată de câteva reflectoare şi angajaţii de la bucătărie goleau găleţi pline cu mâncare în containere, iar pisicile încă mai miorlăiau. Probabil că se băteau pe mâncare. Apoi Roşie s-a apucat să unească paturile. A fost o mare bătaie de cap, camera fiind foarte mică. Mai întâi trebuia dată masa la o parte. A împins-o către uşă. Vaza s-a răsturnat, dar din fericire nu era apă-n ea. Florile erau de plastic. După aia a început să împingă paturile. Erau paturi grele ca plumbul, din lemn de stejar sau mai ştiu eu ce lemn şi abia dacă se clinteau. A aruncat saltelele la o parte şi apoi a mers ceva mai bine. Eu stăteam aşezat tot pe pervaz şi am întrebat-o dacă era chiar necesară toată mutarea asta. Mi-a spus:

— De la treişpe ani n-am mai dormit într-un pat de o persoană.

Nu credeam nici o iotă. De multe ori spunea lucruri care n-aveau cum să fie adevărate şi nici acum nu pricep de ce le spunea. Toţi ziceau că e frumoasă, că e în stare să vorbească despre multe lucruri şi chiar oameni care n-o cunoşteau îi ofereau ceva de băut. La gelaterie voiau s-o ţină

pentru tot restul anului, dar a plecat şi dc-acolo, pentru c-o enervau tot felul de chestii.

Zgomotul picioarelor patului care scrijeleau podeaua era atât de puternic, încât mă gândeam că în orice moment s-ar putea să ne dea afară din hotel. Mi-a explicat că ar fi fost imposibil, pentru că masa era în faţa uşii. Nimeni nu putea să intre sau să iasă din cameră.

în cameră mai aveam şi un duş, unul încastrat în dulap, perdeaua de la duş nu era chiar nouă şi observaserăm deja că, atunci când făceai duş, se uda toată camera şi, aşa cum stăteau paturile acum, s-ar fi udat tot. Aşa că am hotărât să facem duş abia a doua zi dimineaţa. Odată băgaţi în pat, Roşie nu se putea hotărî pe care parte voia să se culce. La fiecare cinci minute îşi schimba locul, însă până la urmă s-a hotărât să stea pe partea dinspre duş, ca să fie prima care face duş a doua zi. La mijlocul patului era o groapă enormă. Dacă ai fi căzut acolo, sigur ţi-ai fi rupt coastele. Puteam foarte bine să lăsăm paturile aşa cum erau, dar n-am zis nimic. Auzeam mereu oameni care treceau pe hol, dar nu putea nimeni să intre. Uşa era încuiată, masa era în faţa uşii, iar după masă venea patul.

într-un târziu a venit pe partea mea de pat. Mi-a spus:

— Cred că o să-mi scot tricoul.

— Da, am zis eu.

Prin perdele pătrundea lumina becurilor din curtea interioară. Nici perdelele nu erau chiar noi şi câţiva îşi stinseseră ţigările în ele, aşa se făcea că aveau un număr considerabil de găuri. Roşie avea sânii mici şi rotunzi, cu sfârcurile de un roşu atât de închis, încât părea violet, ca şi micul rotocol din jurul lor. Mă uitam la ei în timp

ce mă prefăceam că dorm. Ştiam că nu purta niciodată sutien. Nu suporta sutienele. Mi se păreau nişte adevărate femeile care nu purtau sutien. îşi desfăcuse şi coada de cal şi părul lung îi ajungea acum până la jumătatea spatelui. Mirosea la fel ca după-amiază, doar că acum se simţea şi izul de prăjeală.

Am început să fac cârlionţi în părul ci. Când sunt nervos, răsucesc cârlionţi. Mi-a spus să am grijă, că doare. Mai târziu i-am sărutat sânii, aşa cum văzusem eu la televizor şi la cinema. M-am gândit tot timpul la serialul *Blândeţea nopţii* şi a funcţionat foarte bine. Ne-am spus toate chestiile alea vechi de zece mii de ani, despre care eu însă credeam că le-am inventat noi pe loc, fiind primii şi singurii care le foloseau. Mi-a zis:

— Poţi să-ţi ţii chiloţii pe tine, dacă vrei, se poate şi cu chiloţi.

I-am răspuns că atunci trebuie să rămânem cu ei pe noi. După un timp m-a întrebat dacă m-a durut, dar bineînţeles că nu mă duruse. M-am uitat la perişorii ei de la subraţ; erau atât de mici, că nici nu puteai să-i faci cârlionţi.

Avea pielea mult mai închisă la culoare decât a mea, dar şi eu am cea mai albă piele pe care ţi-o poţi închipui, iar lumina aia albăstruie a becurilor din curte făcea să fie şi mai evident. Apoi a vrut să adormim aşa, împreună. Nu mi-a trebuit mult să-mi dau seama că mai repede adormi singur decât împreună cu cineva. După vreo oră am adormit în sfârşit, dar în toiul nopţii m-am trezit în gaura aia enormă dintre cele două paturi. M-am ghemuit pe partea ei de pat.

Aşa se face că a doua zi dimineaţa am putut să fac duş primul. Se luminase de-a binelea şi abia acum vedeam ce mai debandadă făcuserăm în cameră; unul dintre picioarele patului era aproape rupt. Mi-am dat jos tricoul. Stăteam în faţa perdelei de la duş, dar în cabină nu te puteai dezbrăca, atât de strâmt era locul. Fapt pentru care mi-am aprins o ţigară pe care am fumat-o în faţa perdelei de la duş. Roşie era încă în pat, s-a uitat la mine şi mi-a zis:

— Semeni perfect cu Koot, îl ştii, din scena aia ?

Nu-l ştiam şi am continuat să fumez liniştit. A pufnit-o
râsul.

— Ce te-ai postat acolo ? a întrebat ea. Cu ţigara aia, parcă eşti Koot, aşa stângaci cum eşti.

— Nu sunt deloc stângaci, fumez o ţigară înainte să intru la duş, am zis eu.

— Eu intru prima la duş, a strigat ea.

Atunci mi-a căzut ţigara din mână şi ea a stins-o în cearşaf.

— Sunt solidară cu cearşaful, a zis ea, perdelele au găuri, perdeaua de duş are găuri, mocheta are găuri, de ce să rămână cearşaful singurul fără găuri ?

Eu eram deja în pielea goală, iar ea se uita la mine într-un fel care dădea impresia că nu se uită. O vedeam cum stătea întinsă în pat, cu mâinile sub cap, iar privirea uşor zeflemitoare îi aluneca pe lângă mine. La fel cum mă privea soră-mea când m-a speriat dis-de-dimineaţă, la ea în pat, cu o maimuţă din aia în care poţi să-ţi bagi mâna şi care-şi pierduse un ochi în maşina de spălat.

Toată ziua ne-am petrecut-o prin tramvaie, de la un capăt la celălalt al oraşului. Mai întâi am vrut să intrăm la un muzeu, ca să ne adăpostim de ploaie. însă Roşie a zis că în ultimii ani vizitase atâtea muzee, încât ştia pe dinafară toate muzeele din lume. O înţelegeam, pentru că la Vossius, una-două, te mai târau la câte un muzeu. Mai târziu ne-am adăpostit într-o sală de jocuri. Era acolo un aparat cu volan, cu care trebuia să conduci printre munţi. La ăsta voia să se joace neapărat.

— Hai să ne facem praf cu maşina, a zis ea.

Aşa că ne-am făcut praf cu maşina.

După asta am cumpărat ţigări de foi şi o revistă pentru adulţi şi am mâncat midii într-un restaurant fiţos. Şi am băut pentru Anvers şi pentru zece mii de alte chestii.

Ne-am plimbat din nou prin oraş. De data asta

eram într-o zonă cu o grămadă de cafenele, dar nu prea aveam bani. Până la urmă am băut amândoi dintr-o bere şi ne-am uitat la toţi oamenii ăia care dădeau peste cap bere după bere. A adus iar vorba despre *live-show,* că voia să vadă unul înainte să sfârşească putrezind într-o pubelă. Când o apucau accese din astea, nu se mai putea sta de vorbă cu ea. Aşa că ne-am întors la hotel.

Lungiţi în pat, nc-am uitat la poze cu iubita lui Henry Millcr şi i-am citit scrisorile, pe care le publicaseră în revista aia pentru adulţi. A vrut din nou să unească paturile. Am propus s-o lăsăm baltă, dar ea a zis că mai bine nu mai doarme deloc sau se culcă pe hol, în faţa uşii. Aşa că am dat iar saltelele la o parte şi am unit paturile. Mie mi-era frică nu numai că o să rupem picioarele patului, dar că o să se prăbuşească podeaua cu noi. în hotelul ăla, totul părea făcut din carton, chiar şi micul dejun. Bineînţeles că bătea aceeaşi lumină albăstruie de la becurile care ardeau zi şi noapte şi mai erau şi miorlăielile pisicilor şi ţigările mele St.-Moritz.

Şi în seara aia am avut voie să-mi ţin chiloţii pe mine, iar ea şi-a scos din nou tricoul, dar după câteva minute am zis:

— Poţi să te dai un pic mai încolo, te rog ?

S-a dat mai încolo şi şi-a aprins o ţigară. A început să scoată rotocoale de fum, era foarte pricepută la rotocoale. Mă tot întrebam de ce am spus asta, de ce dintr-odată am spus asta. Mă gândeam că a doua zi o să fiu iar la Amsterdam, că o să fie vineri seară şi că o să ardă lumânările, ca în fiecare seară. Totuşi nu i-am spus nimic şi nici ea n-a spus nimic. Nu voiam să te dai mai încolo, aş fi vrut să-i spun. Am vrut să zic altceva,

cu totul altceva, dar nu ştiam cum să spun exact, sau am înţeles că n-avea nici un sens să spun lucruri de genul ăsta şi nici să le gândesc, sau poate pisicile alea mi-au distras atenţia.

După o vreme m-am mutat pe partea ei şi totul a fost exact ca în seara precedentă. Ascultam ce vorbeau oamenii care treceau pe hol. Şi perişorii care-i ieşeau din chiloţi erau prea mici ca să faci cârlionţi. Apoi am mâncat foarte multe bomboane cu lemn dulce. M-a întrebat dacă eram abonat la *Donald Duck.*

— Da, am zis eu, de trei ani.

Stăteam lungiţi în pat, cu cornetul cu bomboane de lemn dulce între noi.

Mi-a zis:

— Dacă am locui împreună, în aceeaşi casă, nc-ar fi tlc-ajuns un singur abonament.

Apoi m-a întrebat dacă ştiam că omul ăla care distribuia revista *Donald Duck* omorâse doi băieţei în Bcatrixpark. Ştiam, mi-o spusese mama de multe ori. Eu credeam că-mi spunea asta numai ca să mă facă să renunţ la abonament. Toată seara am vorbit despre omul ăla şi mai târziu am vorbit despre ce e cel mai frumos pe lumea asta şi ea bineînţeles că a vrut din nou să dormim împreună în acelaşi pat. N-am reuşit, pentru că dădeam mereu din picioare şi ne trezeam unul pe altul. Ori începea ea din nou să vorbească. Apoi a strigat:

— Mâine eu intru prima la duş, asta ca să ştii.

A doua zi de dimineaţă am intrat tot eu primul la duş şi, ţinând cont că n-aveam să ne mai întoarcem în camera aia, nu ne-a mai păsat că s-a udat şi tapetul. Şi am stropit zdravăn şi tabloul ăla cu doi oameni în lanul de grâu, la fel şi tavanul şi uşa. Am mai stat mult aşezaţi pe pervaz, nu că ar fi fost ceva aşa de frumos de văzut, ci pentru că plătiserăm camera până la ora douăsprezece şi voiam să profităm de ea până la ora douăsprezece.

La întoarcere, călătoria cu trenul a fost ca toate călătoriile cu trenul la întoarcere, de asta nici n-am vorbit prea mult. Ne era şi cam greaţă de la gofre şi cartofi prăjiţi. Ea n-a spus decât:

— Dar data viitoare eu intru prima la duş.

Am mai studiat-o o dată amănunţit pe iubita lui Henry Miller. Cred că revista aia pentru adulţi e tot ce mi-a mai rămas din călătoria aia.

în săptămânile următoare am văzut-o pe Roşie aproape numai la cafeneaua Lusthof. Acolo n-aveau Dubonnet.

— încearcă un coniac, mi-a spus barmanul, după o vreme toate au acelaşi gust.

Nu mai aveam bani pentru hoteluri şi nici pentru restaurante, de fapt nu mai aveam bani pentru nici unele. Atunci încă nu ştiam că tot ce mai rămâne din dorinţă e curiozitatea şi că apoi din curiozitate mai rămâne ceva pentru care chiar nu mai există nici un nume.

M-a întrebat dacă ar putea să-mi cunoască vreodată părinţii. I-am zis că sunt extrem de ocupaţi şi am adus din nou vorba despre cum voiam eu să devin actor. Asta povestisem deja aproape la toată lumea. Din cauza asta începusem să consider inutile o grămadă de materii şi prin urmare nu le mai frecventam. La ora unsprezece anunţam că sunt bolnav, că-mi plesneşte capul de durere, şi mă duceam la Wildschut, unde încercam să trag de un cappuccino vreme de două ceasuri. Până se făcea ora când trebuia să merg acasă.

Două săptămâni a mers bine aşa, până când doamna Haaseveld a vrut să mă vadă urgent. în tot cazul, mi-a şoptit la ureche:

— Treci pe la mine mai încolo.

Tocmai ne distribuiseră încă un număr al revistei *Adâncul oceanelor,* revistă literară pentru tineri, şi trebuia să răspundem la întrebări despre a nu ştiu câta povestire a lui Jan Donkers. Eu n-aveam deloc timp să trec pe la ea,

pentru că aveam întâlnire cu Roşie. Aşa că m-am dus la WC şi nu m-am mai întors. în după-amiaza aia am fost pentru prima oară la Brinkman să ne vindem manualele. Mai întâi pe cele mai odioase, Matematica şi Chimia.

Cu banii obţinuţi nc-am dus să mâncăm. Mi-a zis că la început nu ştia dacă aveam voie s-o sărut, pentru că ca mănâncă şi carne de porc. I-am spus că mănânc cuşcr numai când mă vede mama şi că tata face la fel. Cum avea ocazia, scăpa la Hema să-şi cumpere cârnaţi şi vin. După masă am căutat un portic. Nici porticurile nu erau ideale, pentru că mai ieşeau oameni din case şi odată am fost chiar goniţi de un om furios care zicea că i-am trezit copiii.

Peste câteva zile, când eram la ora de greacă, a intrat doamna Haaseveld în clasă şi m-a luat la ea în birou. Mi-a spus că înţelege totul. Tot repeta chestia asta.

— înţeleg totul, te înţeleg perfect.

Nu ştiam ce înţelegea ea şi ce aveam eu de-a face cu asta. Nu cerusem nimănui să înţeleagă totul şi mai ales nu doamnei Haaseveld.

— Părinţii tăi ştiu că situaţia ta şcolară pe primul trimestru va fi un dezastru ? m-a întrebat ea.

Tata tocmai plecase pentru două săptămâni în Israel. Mama profitase de ocazie şi se apucase să zugrăvească bucătăria.

— Bănuiesc ei ceva, am zis eu.

— Nimic nu e încă pierdut, a spus doamna Haaseveld.

— Vreau să devin actor.

— Asta vom vedea mai târziu, a răspuns ea, mai întâi trebuie să-ţi termini şcoala.

După care a-nceput să caute printr-un teanc

de hârtii şi mi-a dat înapoi compunerea.

„Sper că ai să faci ceva cu talentul tău. Mai târziu!“ Asta era scris pe foaie. Acel „mai târziu“ era subliniat de vreo douăzeci de ori. N-aveam încredere în oamenii care îmi vorbeau despre mai târziu. Nici acum n-am încredere, pentru că vor să te cumpere cu acel „mai târziu“. Când ei habar n-au ce-o să fie atunci. Ştiu la fel de puţin ca şi mine. Nu e timp deloc să aştepţi cc-o să fie mai târziu. Ceva de genul ăsta i-am spus şi ei. N-am îndrăznit să-i spun că mă lipseam de toate bunele lor intenţii şi de înţelegerea lor şi că mă lipseam şi de ce mâzgălise ea sub compunerea mea. M-am întors la ora de greacă. Lângă mine stătea Martinimartin. Dormea. Nu era ceva neobişnuit. După vacanţa de vară dormea la aproape fiecare lecţie. La început i se mai făcea observaţie, dar el răspundea numai:

— Sunt atât de obosit...

Era linişte. Când spunea careva ceva, zbura câte o cretă. Mi-am căutat manualul, dar apoi mi-am amintit că tocmai ne vânduserăm manualele de greacă în ziua precedentă, aşa că am încercat să dorm şi eu. Să dormi aveai voie, să vorbeşti, nu. Doar dacă sforăiai trebuia să ieşi afară. Profesorul ne zicea:

— Cine sforăie să doarmă pe coridor.

Când era în dispoziţie bună, de multe ori ne spunea:

— Mai aşteptaţi puţin, peste câţiva ani o să fiţi şi voi nişte jigodii ca mine.

Nu reuşeam să adorm, aşa că m-am apucat să-i scriu o scrisoare lui Roşie. I-am scris să vină la mine după-amiază, pentru că mama urma să se ducă la bunica. Nu era bunica adevărată. Era una adoptată. Adoptasem de toate, de ce nu şi o

bunică. înainte mergeam în fiecare sâmbătă pe la ea şi acolo mâneam prăjituri şi supă şi ea bea vişinată.

Mă gândeam la toate lucrurile pe care le puteam face în casa aia goală. Dc obicei nu era goală, pentru că n-aveau încredere în mine să mă lase singur acasă. Mă gândeam la toate manualele pe care le vândusem şi despre care spusesem că le-am pierdut. în tot cazul, asta spuneam la şcoală. Acasă ziceam că le-am lăsat la şcoală, în fişetul meu. Puţine lucruri dau atâta dependenţă ca născocirea unor minciuni. Şi lui Roşie i-am spus o groază de minciuni, dar ceva trebuia să-i povestesc. Mă gândeam la băiatul ăla, cu care am fost coleg în şcoala primară şi apoi la Vossius. îl chema Michael şi cu el mergeam mereu în pauze să furăm prune de la Albert
Hcijn. în perioada în care toţi comercianţii îşi instalau brazii de Crăciun în faţa magazinelor, am furat într-o scară patru brazi, pe care voiam să-i vindem şi n-am reuşit şi pe care i-am pus în curtea şcolii până la urmă. De când cu Roşie, nu mai ţineam deloc legătura cu el. Şi pe Eric abia dacă-l mai vedeam. înainte stăteam mereu unul lângă altul la ore. El voia să semene cu James Dean. De la cincisprezece ani a început deja să se bărbierească. Pentru că era convins că c reincarnarea lui James Dean. S-a dus la un frizer foarte scump, de pe Beethovenstraat, care l-a tuns exact ca pe James Dean. Mi se părea că toţi băieţii de la mine din clasă arătau de parcă locul lor era într-un ospiciu, cu mine în frunte. Doar că eu n-aveam neapărat nevoie să mă duc la cel mai scump frizer din Amsterdam. într-o zi i-am spus toate astea lui Eric şi i-am mai spus şi că nu-mi

făcea prea mare plăcere să-l aud în fiecare pauză povestind cum îşi înghite el propria spermă.

De atunci n-a mai vorbit cu mine. Şi asta mă lăsa rece, pentru că eu ştiam sigur că vreau să devin actor şi că tot restul era lipsit de importanţă. Aşa cum am ştiut mai târziu că vreau să devin editor. într-un timp ştiam sigur şi că vreau un copil şi că vreau să mă căsătoresc cu Roşie. Şi că vreau să locuiesc la Berlin. A fost şi o vreme când ştiam sigur că vreau să mor, însă acum cred că suferinţa nu vine din faptul că nu eşti iubit, ci pentru că tu nu eşti capabil să iubeşti, în orice caz, nu destul, nu aşa cum ai vrea sau aşa cum ar trebui. Poţi să scrii o sută de scrisori şi în fiecare scrisoare să întrebi mereu de ce trebuie să se aleagă praful şi scârba de toate, că n-ai să primeşti nici un răspuns. Atunci încă mai credeam că totul se poate schimba şi că scrisorile alea ar fi de-ajuns să se simtă cineva legat de tine. Probabil că nu poţi să faci mult mai mult decât să inventezi nişte nume pentru lucruri care nu există, ca să-ţi fie mai uşor să vorbeşti despre ele sau cel puţin să încerci să vorbeşti despre ele. Doar că nebunia e că eu credeam că ele chiar există. Când am inventat toate lucrurile alea, mă gândeam că ele se vor realiza şi că vor exista întotdeauna. Poate că nici asta nu e important şi că omul «ăla care susţine că viaţa l-a învăţat să nu fie mofturos are dreptate. Se prea poate ca omul ăla să fi. fost chiar cu, sau să fi auzit-o vreodată de la cineva şi să mă fi gândit atunci: „Asta vreau şi eu să zic, pentru că aşa e“.

Când a sunat Roşie la uşă, mama era încă acasă. I-am spus:

— Trebuie să o iei prin spatele casei şi apoi să sari găr- duleţul şi apoi să stai în grădină sub

copaci şi am să-ţi dau eu drumul înăuntru.

A durat foarte mult până când am putut în sfârşit să o las să intre. Era îngheţată bocnă şi înjura şi încerca să-mi explice că nu e nici o plăcere să stai o oră sub copaci într-o grădină străină. A vrut o ciocolată caldă, dar noi n-aveam aşa ceva în casă, bineînţeles.

— Nu mai reuşesc să mă încălzesc, mi-a spus, iar eu a trebuit să-i scot acele de brad din păr.

Apoi mi-a zis:

— Uitasem complet, ţi-am adus şi un cadou.

A scos un teanc de scrisori din geantă. Mi-a scris atâtea scrisori, că aproape nu le mai citeam deloc. Abia mai târziu m-am apucat să le citesc. Le-am îndesat în buzunarul de la pantaloni. Ne-am dus sus, în camera care ar fi trebuit să fie a surorii mele, dar în care n-a locuit niciodată. în 1982 a fugit în Israel. Ne-am aşezat pe jos, pe covorul verde şi am întrebat-o dacă de data asta puteam să-i deschei nasturele de la blugi. Data trecută aproape îmi rupsesem mâna.

— Bine, a zis ea, dar nici eu nu vreau să-mi rup mâna.

M-am uitat la ea şi acum am văzut totul la lumina zilei
şi i-am adulmecat mirosul bluzei. Ea n-a întrebat nimic, iar eu, de fapt, ar fi trebuit să-i propun să fugim, chiar dacă n-aveam idee unde, iar ea, probabil, nici atât. Ar fi trebuit să-i spun că singurul lucru care are vreun sens pe lumea asta e să fugi şi că a afla adevărul este la fel de neinteresant şi de mortal ca a studia iadul. Singura dată când am încercat să plec de-acasă n-am ajuns mai departe de Hoofddorp, deoarece cred că n-am avut cu adevărat curajul să o fac. Şi

nici în după-amiaza aia n-am avut curajul să-i spun să fugim. La fel cum n-am avut curajul să-i răspund când mi-a zis că începuseră să o cam obosească toţi cei care îi spuneau neîncetat tot felul de chestii drăguţe, pentru că ea nu credea că putea fi cineva sincer când îi făcea toate complimentele alea măgulitoare.

Ar fi trebuit să-i răspund că şi eu îi spuneam chestii drăguţe, ca să aud ceva plăcut din guriţa ei frumoasă şi că probabil oamenii erau de părere că e prea tânără şi prea drăguţă ca s-o plictisească spunându-i adevărul. De aceea va trebui să fie mulţumită cu minciunile care i se vor spune şi cu minciunile pe care le va spune ea altora. Până când o să fie bătrână şi trecută, pentru că atunci n-o să se mai obosească nimeni s-o scutească de adevăr. Pentru asta n-ar trebui să ne-o ia în nume de rău, mie şi tuturor celorlalţi. Când în sfârşit ţi-ai găsit pe altcineva, vrei să uiţi ce-ai făcut în trecut şi ce vei mai face în restul vieţii.

N-am zis nimic. N-aveam nici măcar curajul să nu mă ruşinez, căci e nevoie de curaj şi pentru asta, şi mi-a fost ruşine de aproape tot. De fapt mi-era frică pentru că era atât de aproape de mine. Frica asta am avut-o întotdeauna şi am rămas cu ea şi, după o vreme, s-a mai estompat, însă nimeni n-a rămas atât de mult timp lângă mine, încât să-mi dispară de tot.

într-un târziu mi-a zis:

— Vino şi întinde-te peste mine, că aici trage curentul îngrozitor.

Aşa şi era.

— Haide, a spus ea.

Simţeam ca şi cum mi-aş fi închis fermoarul prea repede după ce-am făcut pipi. Am stat aşa

nemişcaţi destul de mult. Ea se uita la tavan şi eu mă uitam pe geam, că nu ştiai niciodată când puteai să te trezeşti cu mama că se întoarce. Abia atunci mi-am dat seama ce se petrecea, iar ea mi-a spus:

— Cred că facem o prostie.

— Aşa cred şi eu, i-am răspuns.

Nu după mult timp am auzit bicicleta mamei, aşa că Roşie a trebuit să plece tot prin grădină. Manevra asta am mai rcpctat-o de trei ori. într-o după-amiază, când am vrut să-i dau drumul înăuntru, n-am mai găsit-o sub copaci. Am căutat-o prin toată grădina, dar grădina era goală. Am strigat:

— Roşie, Roşie!

Vecina m-a întrebat:

— îţi cauţi iepurele ?

— Doar ştiţi că nu ţinem animale domestice, i-am strigat eu înapoi, mama e alergică la animale domestice, e alergică la toată lumea.

Şi în seara aia tata a aşteptat în zadar buletinul bursier, iar mama ne-a spus:

— Moartea e la fel de plictisitoare ca şi viaţa asta, dar încă nu vreau să mor, nu vă dau eu satisfacţia asta. Plus că n-am încredere că raiul există.

4 320 de minute

Roşie mi-a spus a doua zi c-o ştersese din grădină, pentru că mai avea un pic şi-i degerau picioarele şi că nu mai suporta să mai stea să îngheţe sub brazi. Am înţeles-o, pentru că de fapt nici eu nu mai suportam. Am vândut două dicţionare şi apoi ne-am plimbat iar prin oraş şi ne-am oprit sub diferite porticuri. Se făcuse deja prea frig ca să stai prea mult timp nemişcat chiar şi sub porticuri. Peste tot era prea frig ca să stai mult timp nemişcat. Eu umblam tot în tenişii pe care-i cumpărasem din Israel şi în care acum îmi intra apă.

Ne plimbam pe Apollolaan. Pe Apollolaan casele au porticuri ca lumea şi adânci, deci ne-am aşezat pe cea mai înaltă treaptă şi am mâncat o pungă de bezele. Ne pregăteam sufleteşte pentru o pneumonie.

— Eu nu mai pot să merg, a zis ea.

— Nici eu, poate ar trebui să înnoptăm aici, poate ar trebui să ne facem boschetari.

Ea nu voia să se facă boschetară. Zicea că fratele ei era deja un fel de boschetar. Un boschetar în familie i se părea suficient.

I-am spus:

— Hai s-o lăsăm baltă, e o tâmpenie să ne gândim la asta.

— Ştii ce mi se pare mie ?

-Nu.

— Uneori mi se pare că eşti groaznic de plicticos, a zis ea, dar n-are nimic, pentru că de multe ori mi se pare că şi eu sunt foarte plicticoasă. Şcoala mi se pare plicticoasă. Toată lumea mi se parc plicticoasă. Şi frate-meu, care arc impresia că el c singurul care nu c plicticos, e de fapt cel mai plicticos.

— Suntem cei mai plicticoşi oameni din lume. Poate am putea

câştiga şi ceva bani la bâlci.

— înainte mă gândeam că o să fie frumos să servesc îngheţată. Dar de fapt nu e nici o scofală. Şi nici să te-mbeţi nu e vreo scofală. Aseară am citit cântecelele lui Judith Herzberg, şi astea mi-au plăcut întotdeauna, dar aseară mi s-a părut dintr-odată că nici astea nu sunt vreo scofală. Mama a strigat să sting lumina şi să mă culc. Dar şi ea e plicticoasă. Mai plicticoasă decât pe vremea când era cu tata. Ştiai-că eu sunt de fapt rezultatul unui accident ? Mie nu-mi pasă. Dar cred că din cauza asta am devenit şi mai plicticoasă.

Aveam încă rucsacurile de şcoală cu noi, pentru că nu trecuserăm pe-acasă. A început să răsfoiască ceva în agendă.

— Hai să stabilim o dată când să ne futem, a zis ea.

— Da, am zis eu.

— Sâmbătă 22 noiembrie, a şoptit ea.

— Sâmbătă 22 noiembrie. OK.

Ne-am notat în agende la data de sâmbătă 22 noiembrie: „futai“. Restul paginilor erau absolut goale, pentru că eu nu-mi mai notam nimic şi se pare că nici ea.

— Unde ? am întrebat eu.

— Găsim noi ceva.

Sâmbătă 22 noiembrie - mai erau cinci zile până atunci. Am hotărât s-o luăm din loc, pentru că era mai bine să ne futem fără pneumonie.

Ştiam aproape toate porticurile de pe Apollolaan şi încă aş putea să le recomand pe cele mai bune, dar probabil că asta nu mai foloseşte nimănui. I-am spus că nu voiam să fiu pipăit când ar fi putut să mă vadă altcineva. I s-a părut ciudat, dar n-a avut nimic împotrivă. Câteodată nu voiam să fiu pipăit chiar dacă n-avea cum să ne vadă nimeni şi i-am zis:

— Vreau numai să-ţi miros părul.

A fost de acord şi cu asta. De-aia mi-era dragă.

Apoi a trebuit să ia tramvaiul spre casă.

— Sâmbătă 22 noiembrie, a strigat.

— Sâmbătă 22 noiembrie, i-am strigat cu înapoi. încă cinci zile.

M-am dus pe jos acasă. Mă gândeam la ce feţe o să facă toţi la şcoală, a doua zi. Rupsesem câteva pagini din catalog. Ca să nu se

mai observe că lipsisem câteva zile la aproape toate orele. Chiar şi pentru binele lor, că atâta agitaţie nu făcea bine nimănui. Mi-am închipuit eu că iar o să spună câteva dintre fetele alea foarte drăguţe că eu rupsesem foile din catalog. în numele adevărului, sau mai ştiu eu ce, în numele oricui. Vedeam iar toate feţele alea dinaintea mea, care o să mă fixeze cu privirile lor serioase, fără să creadă măcar o secundă ceea ce spun.

Chiar n-aveam cum să bănuiesc că o să fie atât de surescitaţi, încât să mă trimită la psihologul şcolii. Pentru câteva pagini din catalog! Nu mai ştiau ce să se mai facă. în tot cazul, aşa spuneau ei. Atunci de ce nu se duceau ei la psihologul şcolii dacă nu ştiau ce să se mai facă ? Nici psihologul şcolii, nu ştia ce să se mai facă. N-a spus asta, dar se vedea pe faţa lui. Şi catalogul stătea pe masă, de parcă ar fi fost trei kile de heroină. Nu exagerez. Exact aşa stătea pe masă. Lăsau să se aştearnă lungi momente de tăcere, ca să mă preseze, însă eu încercam să mă gândesc tot timpul la 22 noiembrie. Apoi iar au să vorbească despre război. Prea multă imaginaţie n-au avut ei niciodată. Ca şi cum catalogul ar fi avut vreo legătură cu războiul. Aşa credeau ei. în capetele lor tocmai filase o lampă. Lipseau câteva pagini şi imediat trebuia să vorbească iar despre război.

— Pe unde ai umblat? m-au întrebat. Toate orele alea. Pe unde ai umblat ?

— Nu mai ştiu, jur că nu mai ştiu. Am umblat un pic prin oraş.

Ăsta era adevărul, dar nu mă credeau.

— De fapt, trebuie să le scriem părinţilor tăi o scrisoare, au zis.

— De ce ? Au pătimit destul, am strigat eu.

La argumentul ăsta n-au fost sensibili iniţial, însă mai târziu da. Era ultima oară când acceptau să nu le trimită o scrisoare, însă, dacă se mai întâmpla ceva, aveau să le trimită o sută de scrisori părinţilor mei. Promisiune pe care şi-au ţinut-o, de altfel. Părinţii mei n-aveau să mai primească niciodată atâtea scrisori, ca atunci de la Vossius. Pesemne că se plictiseau şi ei, javrele. Iar scrisorile alea nu reuşeau decât să-i înnebunească şi mai tare pe părinţii mei.

M-au pus să adun frunze timp de două săptămâni. Ceea ce bineînţeles că n-am făcut şi atunci a trebuit să adun frunze timp de

patru săptămâni. Mi-au zis:

— Ar fi cam greu să te punem să aduni frunze toată viaţa.

Psihologul şcolii nu mai ştia nici el ce să zică.

— Ne doare inima de tine, a zis el, eşti un băiat atât de înzestrat şi îţi strici viitorul.

Foarte bine, mă gândeam eu, o să-l stric şi mai rău ca să vă doară şi mai tare inima. Asta nu le-am spus-o, bineînţeles. Mă prefăceam că îmi pare tare rău de ei, că mi se pare îngrozitor că îi doare inima aşa de tare. încă patru zile şi venea 22 noiembrie.

Se terminase şi cu vânzarea manualelor. Erau vândute toate. Acum nu mai puteam să mâncăm şi să bem nicăieri.

— E o cloacă, i-am spus, doamna Haaseveld e o cloacă, toată şcoala e o cloacă, Stadionweg e tot o cloacă, la mine acasă e o cloacă, tramvaiul e o cloacă, Lusthof e o cloacă şi noi suntem nişte cloace.

Cuvântul „cloacă“ era scris pe tablă de trei săptămâni în laboratorul de biologie.

Ea avea o idee. în pauză îşi aruncau toţi ghiozdanele în holul cel mare. Am fi putut foarte bine să luăm câteva manuale din ghiozdanele altora şi apoi să le vindem. La început mi s-a părut genial, dar până la urmă n-am avut curajul. Deja vedeam douăzeci de psihologi şcolari aliniaţi. Ar fi asmuţit asupra mea medicii fără frontiere dacă trebuia. Ca să mă înnebunească de tot.

în pauza mică fugeam de la şcoală şi mă duceam iar la Wildschut. Câteodată treceam mai întâi pe la Magazinul Central de Peşte să mănânc o crochetă. Puteam să trăiesc o zi întreagă cu o crochetă de peşte. Singur mă învăţasem cu asta. Roşie venea şi ea la Wildschut.

— încă trei zile, i-am şoptit la ureche.

îmi plăcea să-i şoptesc la ureche, pentru că trebuia să-i dau la o parte şuviţele care o acopereau.

— încă trei zile, a spus ea.

Am întrebat-o cât va mai dura oare până când totul avea să fie mai bine. Ea credea că o să mai dureze foarte mult, ani de zile, că va dura atât de mult, încât ar fi aproape imposibil să aştepţi până atunci. Eu credeam că trei zile erau de-ajuns ca totul să se schimbe. Măcar puţin.

— Câte minute sunt în trei zile ? a întrebat ea.

Am calculat pe un suport de bere. Erau 4 320 de minute.

A spus:

— Aş vrea ca toate minutele astea să fie o zi din viaţa mea, în care aş face totul altfel.

— Ce-ai vrea să faci altfel ? am întrebat eu.

— Cred că în majoritatea zilelor aş vrea să stau în pat. Ar fi doar câteva zile în care aş vrea să mă scol din pat.

Ne-am apucat să căutăm zilele alea. Mai întâi în viaţa ei şi apoi în viaţa mea şi apoi în foarte scurta viaţă a noastră, a amândurora.

— Unde ne vedem sâmbătă ? am întrebat eu.

— Undeva în oraş, a spus ea, undeva unde nu ne-am mai dat întâlnire niciodată şi unde nici nu ne vom mai da întâlnire vreodată, nici cu alte

persoane, cu nimeni.

Nu-mi trecea prin cap unde, pentru că ne întâlniserăm deja în atâtea locuri. încercaserăm să ne îmbătăm în atâtea cafenele şi îmi aminteam toate încercările nereuşite şi toate străduţele alea din centru pe care le bătuserăm, încât aveam impresia că ştiam pe dinafară fiecare dală în parte.

Futai

în dimineaţa zilei de 22 noiembrie am fost la sinagogă, ca în fiecare sâmbătă dimineaţă. Mama se dădea de ceasul morţii. îmi dădusem cu câteva şampoane nuanţatoare pe păr. Le achiziţionase Roşie în cantităţi considerabile. Mama îi mulţumea lui Dumnezeu că părinţii ei nu mai erau s-o vadă şi pe-asta. I-am spus că pentru mine nu era absolut nici o problemă să nu merg la sinagogă, dacă aşa aş evita s-o fac de ruşine. A preferat s-o fac de ruşine, decât să rămân acasă.

La sinagogă era un ungur bătrân care venea mereu la mine şi mă ciupea de obraz şi mă întreba când am de gând să mă-nsor. Asta mă-ntreba de când aveam şase ani.

— Ai să te-nsori totuşi înainte să mor eu, îmi repeta în fiecare sâmbătă.

— Nu ştiu, domnule, spuneam eu, nu ştiu, lucrurile de genul acesta nu le poţi controla.

Mai era şi un grup de femei care voiau să devină evreice. Toate arătau de parcă plutiseră în WC toată tinereţea lor. După părerea mea, aşa şi era. Tot timpul discutau despre cum ştiau evreii prea bine ce-i suferinţa, dar se vedea clar că de fapt voiau să spună că ele ştiau ce-i suferinţa. Sunt ceva oameni urâţi pe lumea asta, însă aşa urâţenii ca femeile alea care voiau să se convertească nu mai văzusem în viaţa mea. După părerea mea, credeau că, odată ce eşti evreu, nu mai contează că eşti urât. Dacă mi-ar fi picat în mână un Uzi, le-aş fi împuşcat pur şi simplu de milă. Bineînţeles, şi din raţiuni estetice.

După cc se termina slujba era întotdeauna *kiddmh.* Lira momentul când serveau vin şi prăjituri şi când o vedeam din nou pe

mama, pentru că femeile şi bărbaţii stau separat. Mama avea ochii roşii. Plânsese cât ţinuse slujba. O susţineau două femei, care ştiau de ce plângea. Un fiu cu părul vopsit. Se uitau la mine de parc-aş fi fost nazist. Nu văzusem niciodată un nazist cu părul vopsit în vreun film. După părerea mea, nici nu existau astfel de nazişti. Dacă mă întrebi pe mine, nici nu te primeau în al Treilea Reich dacă aveai părul roşu.

M-au întrebat de ce-o făcusem. Ce voia să însemne asta. Şi dacă era henna. Eu nu ziceam nimic, mă prefăceam că nu înţeleg. M-am dus lângă omul ăla care stătea mereu în spate, pentru că nimeni nu voia să stea de vorbă cu el. Se zicea că e un tip cam jalnic. Fusese internat într-un ospiciu de nebuni. Cât dura slujba, se scărpina la puţă. La început n-am observat, ci abia după câteva săptămâni. Vreau să spun că n-o făcea chiar atât de făţiş, dar o făcea. Avea patruzeci de ani şi încă locuia la mama lui. Era şi un tată în casa aia, care nu se mai sculase din pat de douăzeci de ani.

A început să vorbească despre Picasso, mereu vorbea despre Picasso. Şi el locuia tot în Goudkust, adică mama lui locuia acolo. La ora două după-amiaza se scula. Mânca două felii de pâine albă cu fulgi de ciocolată, după care făcea ture prin Beatrixpark.

— Eşti în perioada roşie ? m-a întrebat.

Glumiţe din astea făcea el. Una după alta. Şi mânca fulgi de ciocolată pe pâine. Şi-i puţea gura. Probabil credea că sâmbăta e interzis spălatul pe dinţi.

Mama le invitase pe două dintre falsele evreice să ia masa de prânz cu noi. Asta nu puteam să pricep, de ce unii oameni vor să devină evrei. Puteau foarte bine să se spânzure, dacă li se urâse cu viaţa.

Tata dăduse drumul la radio. A trebuit să-l închidă imediat, pentru că de fapt n-ai voie să asculţi la radio de sfântul Shabbat.

A început să lc interogheze. Voia să afle totul. Falsele evreice stăteau pe canapea. Erau din Krimpen ad Ijsscl sau aşa ceva.

A trebuit să rostesc eu binecuvântarea pâinii. Tata refuza să facă lucruri din astea. îşi zicea agnostic. Şi eu îmi ziceam agnostic, dar mie nu prea-mi mergea cu mama cum îi mergea lui.

Tata făcea glume cu falsele evreice. Era foarte miop. N-avea cum să vadă că aveau nişte feţe de parcă ar fi stat câţiva ani în acid clorhidric. De ce nu s-or fi înscris la Armata Salvării, măcar acolo s-ar fi ales cu nişte uniforme frumoase.

— Şi ce vrei să te faci când ai să fii mare ? m-a întrebat una din ele.

Apoi cea cu părul lins a început iar să vorbească despre cum ştiu evreii prea bine ce-i suferinţa. Dumnezeule, era insuportabil! Şi nu se mai oprea. Căuta chintesenţa suferinţei, spunea ea. De ce nu-i stingea cineva nişte ţigări pe faţă ? Aşa ar fi ştiut pentru tot restul vieţii ei ce-i suferinţa şi n-ar mai fi trebuit să vorbească despre ea. Mă ofeream s-o fac eu pentru o sută de guldeni.

încă trei sute de minute. M-am băgat în cadă. Tata izbea în uşă. Falsele evreice plecaseră. Se spărgeau iar farfurii.

— Caută şi tu altă baie! am strigat eu.

Aşa că tata s-a dus să stea în grădină. Era un frig de crăpau pietrele, era 22 noiembrie. Stătea pe un scaun, cu geaca de iarnă pe el, sub brazii lui iubiţi.

Mama a deschis uşile care dădeau spre grădină. Toate păsările au zburat, însă el a rămas acolo, pe scaunul lui.

— Nebun de legat, a strigat ea, de legat, de legat, de legat.

După care a închis la loc uşile. încă 274 de

minute. Eu
făceam o baie cu spumă. La uşă a sunat doamna Weinbaum, o prietenă a mamei. Venea mereu sâmbăta după-amiaza. Sâmbătă era fără îndoială cea mai bună zi a săptămânii.

Vorbea numai despre boli, doamna Weinbaum. Sau mai bine zis, vorbea numai despre bolile ei. Avea cam toate bolile din lume, în afară de SIDA. îşi ocupa zilele cu vizite la doctori şi la spitale. Cu asta se ocupa de douăzeci de ani.

Şi totuşi nu voia să moară. în fiecare săptămână arăta mai sprintenă şi mai tânără. Nu fusese niciodată căsătoritä. Mama zicea:

— Vrea să se mărite cu moartea.

Iar eu mă gândeam că are dreptate: cine vrea să moară înseamnă că se răzbună pe viaţă. încă 260 de minute.

Şuviţele îi intrau în ochi, îşi pusese pe cap o căciulă rusească de blană. Tata era tot în grădină. Culegea frunzele uscate din copacii lui. Doamna Weinbaum şi cu mama îi strigau să intre în casă, dar lui puţin îi păsa, se făcea că nu le-aude.

— O să răciţi, striga doamna Weinbaum, şi eu la fel.

Aşa că au închis din nou uşile. Am ieşit şi eu din baie.

Dacă aş mai fi stat puţin mi s-ar fi cojit pielea de pe mine. încă puţin şi doamna Weinbaum ar mai fi dat peste cap trei păhărele de sherry, până să-şi dea drumul de-a binelea. în viaţa mea n-am mai cunoscut pe cineva care să ştie aşa bine ca ea să povestească despre cum i se ia sânge. Avea şi sângele bolnav. în fiecare săptămână i se lua sânge. Asta ne povestea în fiecare sâmbătă după-amiază. Cum îi băgau acul în corp şi cum leşinase o dată. Te treceau fiorii pe spinare. Odată am auzit-o spunând:

— Am visat că locuiam într-un spital.

Câţiva ani mai târziu s-a prezentat la portarul Spitalului Universitar din Amsterdam şi i-a spus:

— Vreau să mă internaţi.

Se postase acolo cu trei geamantane. Mai avusese şi înainte nişte tentative, dar o trimiseseră de fiecare dată acasă. De data asta însă, n-au mai putut s-o trimită. Vânduse tot: mobila, plantele, cărţile, casa. N-au avut ce-i face

şi au internat-o, dar au trimis-o imediat la secţia de psihiatrie, unde zace şi acum. Are o singură soră, care n-o poate vizita, pentru că şi ea se află tot într-o instituţie. Mama s-a dus o dată pe la ea.

— Arăta mai bine ca niciodată, a spus, doar că din cinci în cinci minute striga: „Vreau să mă internaţi, altfel o să mor

singură“. T-am spus: „Dar acum eşti internată, e totul bine“. Dar ea zicea: „Asta numesc ci internare?“

Toate astea s-au întâmplat mult mai târziu. Mai întâi a trebuit să-şi bea păhăruţele de shcrry şi să ne spună despre tot sângele pe care i-l împrospătaseră în spital. Unde mai pui că am fost martori la prima ieşire în lume cu perucă.

Mi-am ales cei mai frumoşi pantaloni, doar că, întâmplător, erau ăia pe care îi purtam deja de două săptămâni. Şi puloverul îl purtam de vreo săptămână, dar ăsta era cel mai bun pe care-l aveam şi lui Roşie n-avea ce să-i miroasă, decât deodorantul. Tata nu mai era în grădină, voia şi el bineînţeles să bea un păhărel cu ele. M-am bărbierit, deşi nu era absolut deloc nevoie.

Doamna Weinbaum îmi admira părul roşu. Şi ea îşi vopsea părul, în orice caz, ce mai rămăsese din el.

Azi era vorba despre rinichii ei. Tata era prăvălit în fotoliul lui. Şi pe el îl scotea din minţi doamna Weinbaum. De asta bea la fel de repede pe cât vorbea ea. Doamna Weinbaum a mai luat o înghiţitură şi a venit rândul mamei să vorbească. Tata a mai deschis o sticlă. Doamna Weinbaum îşi căuta batistuţa, să se şteargă pe mâini. Toată ziua se ştergea pe mâini cu batistuţele ei. Eu eram de părere că pe una ca ea nu trebuie s-o primeşti în casă, dar ai mei o primeau în fiecare sâmbătă.

Mama a spus:

— Acum să vă povestesc eu ceva.

Tata a început să ofteze adânc. A umplut din nou paharul doamnei Weinbaum şi pe-al lui.

— Eu pe vremuri nu eram bătrână şi urâtă, a zis mama, atunci să mă fi văzut. Eram foarte frumoasă. Eram atât de frumoasă, că se ţineau toţi după mine. Asta a început încă din timpul

războiului. Mi-aduc aminte că mi-era teamă pentru că n-aveam nimic pentru menstruaţie. Şi că eram îngrijorată din cauza asta. Dar nu mi-a venit niciodată ciclul cât eram la Birkenau. Chiar niciodată. Deci mi-am făcut griji

degeaba. I-am trimis pe toţi la plimbare. Pe bărbaţi. Până la urmă m-am măritat cu un bărbat mult mai în vârstă. Eram deja îndrăgostită. Şi când mă îndrăgosteam, mă înroşeam toată. Şi atunci îmi era frică să nu creadă lumea că am furat ceva. Am scăpat cu dinţii în stare foarte bună din război. Mi-i curăţăm în fiecare zi cu o cârpiţă. După război mi i-a stricat un profesor. Se îndrăgostise de mine. Mi-a spus: „Am să fiu dentistul tău“. Şi apoi mi-a stricat toată dantura. Eram foarte frumoasă. Toţi voiau să-mi fie dentişti sau să-mi fie ceva. Nu m-au bătut aproape niciodată, să ştiţi. Aruncau în mine cu bucăţi de cârnat, aşa de frumoasă eram. Bucăţi din alea babane.

La Leul Roşu m-am aşezat la o măsuţă de pe terasa acoperită, ca să am vedere asupra întregii străzi. M-am bucurat că după o vreme a venit un tip în vârstă şi s-a aşezat lângă mine şi puteam să-l ascult pe el şi să nu mă mai gândesc la toate chestiile alea, pentru că mai erau câteva ore până să vină Roşie. Omul nu zicea nimic şi atunci mi-am amintit iar de toate flautele pe care mi le cumpăraseră, pentru că voiau să îmi dea o educaţie muzicală, bineînţeles. Profesorul de flaut era aproape cel mai simpatic dintre toţi oamenii pe care i-am cunoscut în perioada aia, cu buclele lui grizonante şi cu şireturile alea idioate pe care le purta pe post de cravată, îmi povestea la fiecare lecţie despre nevastă-sa, de care voia să divorţeze, pentru că se dilise de habotnică ce era. Se ruga toată ziua. Când se termina ora, îmi spunea:

— Uite că nici de data asta n-am cântat la flaut, şi îmi făcea cu ochiul.

Din când în când dădeam câte un concert în Sala Bach şi atunci trebuia să stau în spate de tot şi doar să mimez că aş cânta la flaut.

Câteodată uitam şi mai suflam în el şi atunci ieşea un sunet îngrozitor, tocmai în mijlocul unei piese de Händel. La următorul concert a trebuit să stau şi mai în spate şi, pentru siguranţă, n-am mai avut voie să pun gura pe flaut, iar la următorul am cam stat în culise. Profesorul de flaut

mă înţelegea, pentru că mama venea o dată la două săptămâni să-i aducă prăjituri făcute de ea. Doar că atunci când am împlinit paisprezece ani, mi-a cumpărat un flaut-tenor, pe care cred că a dat o mie de guldeni. Chestia asta m-a amărât aşa de tare, m-a amărât îngrozitor. Cred că şi pe profesorul de flaut l-a amărât. Apoi profesorul s-a însurat. Cu prietena lui. Şi la vreo două luni după asta a ieşit la pensie.

Roşie avea părul încă ud de la duş şi n-a venit în hainele pe care le purtase două săptămâni. Era îmbrăcată într-o rochie nouă, o rochie de vară. îi era destul de frig din cauza asta, dar ea spunea că doar părea aşa. Se machiase cu atâta rafinament, cum numai unii oameni ştiu să o facă. Iar eu ştiam că toată lumea se uita la ea.

— Ai mâncat deja ? m-a întrebat.

— Nu. Dar tu ?

A clătinat din cap, aşa că am comandat supă.

Rochia o cumpărase în după-amiaza aia.

— Frumoasă ? m-a întrebat.

Am dat din cap.

— Şi tu ce ai făcut azi ?

— Eu nu mi-am cumpărat o rochie nouă.

— Ştii, azi-dimineaţă i-au spart casa maicămii şi, iniţial era vorba că se duce la mătuşa ei, în Limburg, dar acum a rămas acasă, să facă ordine.

— Hai să bem pentru 22 noiembrie, am zis eu.

Am băut pentru asta.

— Hai să ne întâlnim în fiecare an pe 22 noiembrie, chiar dacă n-o să mai fim împreună.

— Aşa vom face, am spus eu.

A spus că o să găsim noi ceva, că avea o presimţire bună şi că aşa o presimţire n-o înşela niciodată. Prin urmare am rămas la Leul Roşu,

iar ea mi-a spus că probabil va renunţa la şcoală, pentru că se părea că nu va trece clasa. Promisese că o să-şi dea silinţa, dar nu credea nici ea asta. Mi-a spus mai multe lucruri, însă vorbiserăm deja atât de mult. Tot

timpul nu făcuserăm altceva decât să vorbim, într-o grămadă de locuri, vorbiserăm despre toate. Acum spuneam numai lucruri pe care ni le mai spuseserăm. Aşa că nu ne-am mai spus nimic până la urmă. Am băut doar, pentru că strânseserăm bani pentru seara asta. în cele din urmă mi-a luat carneţelul şi a început să deseneze în el. Eu am adăugat apoi texte dedesubt şi a ieşit o bandă desenată. O bandă desenată cam obscenă, despre Pierre care o făcea cu băieţei. Ea se pricepea foarte bine să deseneze ţipi dubioşi, iar eu mă pricepeam la comentarii porcoase.

Toată seara am muncit la banda aia desenată şi n-am scos aproape nici un cuvânt, până la ora închiderii, când ne-au dat afară. Ea voia la discotecă. Eu refuzasem de fiecare dată să merg la discotecă, dar în seara asta nu voiam s-o refuz. Oricum nu prea ştiam unde altundeva am fi putut merge. Ea dansa şi eu aşteptam pe margine. Mi-a zis:

— Dansul te ajută să te descarci.

Eu eram de altă părere şi din cauza asta am plecat şi de acolo. începuse să ningă. Nu era chiar ninsoare. Era zăpadă din aia fleşcăită, care se topeşte imediat. Era abia unu şi jumătate şi era încă deschis peste tot. în continuare nu ziceam nimic. în localul unde nimeriserăm era destul de întuneric, aşa că am început să ne sărutăm. Am ţinut-o aşa câtva timp, până când ne-a dat cineva un ghiont şi ne-a zis:

— Vă giugiuliţi acasă, aici e cafe-bar!

Având în vedere că era doar un client ca şi noi, nu ne-am sinchisit. Mai bine am fi făcut-o, pentru că peste cinci minute a venit iar. A zis:

— Eşti turc, sau ce nu pricepi ?

— Nu, a răspuns ea, nu sunt turc şi acum

cară-te.

— Poate nu-ţi mai aduci aminte cine sunt.

— Nu, a zis ea. Du-te şi freac-o.

— Asta am făcut toată seara, până te-am văzut pe tine.

— Dacă nu băgai în tine atâţia cartofi, ai fi putut să ţi-o sugi singur.

Asta a fost cca mai tare replică pe care am dat-o în seara aia. Era şi părerea ei, doar că peste un sfert de oră încă mai umblam uzi pe străzi. Eu tot tremuram.

Într-un târziu am aterizat într-un bar de noapte.

— Câte minute mai sunt ? am întrebat eu.

Nu i s-a părut amuzant, a dat dezaprobator din cap şi s-a dus să ia ceva de băut. Am continuat cu banda desenată, am fumat şi am vorbit despre una şi alta, în afară de chestia aia. Am mai comandat un cocteil, pentru că trebuia să încercăm toate cocteilurile până murim.

S-a aşezat mai aproape de mine şi a început să-mi spună o ditamai povestea. Nu prindeam tot ce-mi spunea. Muzica era foarte tare, iar noi băuserăm destul de mult. Ce povestea ea mi se părea destul de jalnic. Avea ea stările ei când devenea extrem de patetică. Barul în sine era jalnic cu totul, chiar şi muzica pe care o puneau, şi clienţii erau jalnici, ca şi textele scrise pe pereţii WC-ului, şi chiar şi felul în care barmanul turna berea era jalnic. Într-un fel sau altul, nu puteam suporta chestia asta şi o ascultam numai pe jumătate. Când a terminat de vorbit, uitasem deja tot.

M-a întrebat:

— Mai am ruj pe buze ?

I-am răspuns că nu văd, chiar nu vedeam, cu toată bunăvoinţa din lume. S-a dus la WC. Când s-a întors, am rupt amândoi banda desenată din carneţel. Banda desenată nu era potrivită pentru seara asta, ca de altfel nici ăia doi aplecaţi peste jocul de flipper, nici cei care sprijineau barul şi nici barmanul nu se potriveau deloc cu seara asta, dar nu puteam să le-o spunem.

— Mi se dusese rujul.

— Da ? Vrei să mai luăm un cocteil ?

— Eu vreau un sendviş cald.

— Nu cred să aibă sendvişuri calde aici.

— N-au de nici unele aici. Vreau un sendviş cald, a răcnit ea, un sendviş cald aici!

Barmanul a venit la noi, între timp aflaserăm că-l chema Dov.

— Ce doreşte domnişoara ?

— Un sendviş cald cu şuncă şi caşcaval şi unul cu caşcaval.

— Pentru cine e sendvişul cu caşcaval ?

— Pentru mine, am zis eu.

— Pentru asta trebuie să-mi bag degetele în el să dau şunca la o parte şi nu prea aş avea chef.

— Atunci lasă, am zis eu.

— Vrei sendviş cu caşcaval, sau nu vrei ?

— Vreau să zic nu e nevoie să scoţi şunca din sendviş, lasă-l aşa.

— Aş fi putut să dau şunca la o parte, am mai făcut-o de multe ori, ştii, pentru că sendvişurile astea vin preambalate, de la fabrică.

Roşie a zis:

— Mergem acasă la mine. În orice caz, mersi că ţi-ai dat osteneala.

Am străbătut pe jos tot oraşul ca să ajungem la ea acasă, şi era vreo oră de mers, iar cocteilurile alea îşi spuneau cuvântul. Ea rezista mai bine decât mine; era genul care rămâne la petreceri până încep să spele pe jos. Din când în când îi şopteam la ureche ce credeam eu că trebuie să-i şopteşti prietenei la ureche când umbli cu ea noaptea prin oraş. Nu mai făcusem niciodată chestia asta. Să umblu prin oraş cu ea, chiar în toiul nopţii. După asta am mai făcut-o de foarte multe ori şi am şoptit mereu câte ceva. De obicei erau chestii pe care le puteam spune şi-n somn, fără prea mare efort.

Pe ea nu făcea decât s-o irite ce-i spuneam eu. Pentru că nu e adevărat că de unele lucruri nu te saturi niciodată să le-auzi. Prin urmare mi-am ţinut gura, dar nici aşa n-a fost bine şi simţeam că iar o apucă una dintre stările ei de

proastă dispoziţie. Pe ultimul kilometru ni se împleticeau picioarele de oboseală şi ne opream din două-n două minute să ne tragem sufletul. Prin oraş treceau maşinile care împrăştie

sare. Am fi dat orice să ne lungim într-o maşină din asta, dar nu mai aveam nici puterea să ne urcăm în ca. Plus că n-am găsit nici una goală.

Apoi am ajuns la ea acasă. Era o casă veche. Trebuia să păşim în linişte, mi-a spus. Asta îmi dădea şi mie prin cap. Abia mă mai ţineam pe picioare de atâta mers şi de la cocteilurile alea şi de la toate. Stătea la etajul trei. Ne-am descălţat, iar eu mi-am scos şi ciorapii. Chiar şi aşa, treptele scârţâiau. M-a apucat un hohot de râs convulsiv, pentru că de ce păşeam mai încet, de-aia scârţâiau mai tare. Era întuneric beznă şi, pentru că nu cunoşteam casa, trebuia să mă ţin de ea. Nu puteam să urc în ritmul ei şi i-am şoptit:

— Nu aşa repede, nu aşa repede.

Iar ea mi-a şoptit:

— Mă piş pe mine, băi, dă-mi drumul. Lasă că vin io dup-aia şi te iau de aici.

I-am zis:

— Dacă mă laşi aici încep să urlu.

M-am aşezat pe o treaptă şi am apucat-o de-un picior şi-l ţineam strâns. Am stat un pic aşa. Până la urmă mi-a zis:

— M-am pişat în pantaloni.

Din fericire îi venea să râdă, la fel şi mie. Chiar rău de tot. Cred că n-am mai râs aşa tare niciodată. Nici de râs nu puteam să râdem prea tare, ceea ce-mi dădea senzaţia în fiecare clipă că o să mă sufoc.

— Acum trebuie să te pişi şi tu în pantaloni, a zis ea, altfel nu e drept.

— Cum se simte ? am întrebat eu.

— Cald.

S-a aşezat şi ea pe-o treaptă - scârţâia, toate scârţâiau. Scara aia mai era şi extrem de alunecoasă, probabil că fusese cernită chiar în

după-amiaza aia. Nu reuşeam să mă piş, pentru că făcusem deja pe stradă de patru ori.

— Nu mai pot, am zis, Roşie, nu mai pot, mă întind aici şi mă culc. Pur şi simplu nu mai pot.

— Nici eu nu mai pot, dar trebuie să ajungem sus. Mai avem doar un singur etaj. Nu vreau să mă găsească vecinii în halul ăsta.

— Nu, am zis eu, lasă-mă aici, eu nu merg mai departe.

Mă simţeam ca un alpinist care renunţă la mijlocul traseului, dar într-o scenă de film, pe o muzică dramatică.

îmi venea mereu chestia aia înapoi pe gât, sucul gastric, vreau să zic. îl tot înghiţeam, dar îmi venea mereu înapoi şi până la urmă am scuipat pe scară.

Mie nu-mi păsa, dar ea chiar nu voia să rămână întinsă pe scară. Aşa că am mers mai departe şi etajul ăla care mai era, l-am urcat într-un sfert de oră, pentru că, să fiu sincer, ne-am târât până sus, ca să fim siguri.

Când am ajuns la ea în casă a trebuit să mai urcăm o scară şi să trecem pe lângă dormitorul mamei ei. Nu mai ştiu cum am făcut-o şi pe-asta.

A închis uşa. S-a dezbrăcat imediat, să se usuce. Stăteam pe jos şi beam apă dintr-un păhărel pentru periuţe de dinţi.

— Noroc, am zis.

— Noroc, a zis ea, pentru 22 noiembrie.

Era pentru prima oară când eram la ea în cameră şi singura lumină era cea de la felinarul de pe stradă. Totuşi puteam să văd totul, aşa cum îmi descrisese ea în vara care trecuse. Eram atât de obosit, încât aş fi preferat să dorm, împreună cu ea şi să mă scol când totul se va fi schimbat. Când într-adevăr toate vor fi cu totul altfel. Noi, lumea, magazinele de haine, soarele. Sigur, asta nu se putea, aşa că am început să ne sărutăm. Mă gândeam la casieriţa de la drogherie, care avea exact aceeaşi frizură ca doctorul meu de familie. Din cauza asta m-am dus la alt magazin. Şi acolo era o domnişoară la

casă, care nu-mi plăcea. Aveam tupeul să-i fac pe bătrâni rablagiţi, reuşeam fără prea mare efort s-o fac pe doamna De Wilde să răguşească de atâta ţipat şi aveam tupeul să bag spaima atât de rău în femeile bătrâne care îşi plimbau câinii, încât câteva zile nu mai aveau curajul să se arate prin Beatrixpark. Nu mi se părea greu să cumpăr

sticle de gin şi nici să fur prune. Din toate lucrurile pe care le-am stabilit în viaţa mea, am respectat doar câteva. Mereu a trebuit să născocesc tot felul de lucruri, pentru că mi-a fost frică de ce aveau să zică oamenii dacă le spuneam adevărul. Ce n-aş fi dat să-i pot spune unei singure persoane de ce mă purtam aşa, dar asta îşi doreau toţi ticăloşii. Plus că nu ştiam nici eu de ce.

I-am spus că toate automatele erau goale sau stricate.

— Dobitocule! a zis.

Eu am zis:

-Da.

Stăteam pe jos şi mă uitam la sticlele de bere goale de pe masă, şi la cărţile care zăceau împrăştiate pe podea, şi la un creion anticearcăn fără capac, într-un pahar de vin, şi la părul care-i intra-n ochi şi din care picura apa.

Mai întâi a înjurat câtva timp după care încet-încet s-a potolit, iar eu mă uitam la trupul ei gol, care nu-mi păruse niciodată atât de puţin gol ca acum.

— Hai să ne batem, a zis.

— Nu, am zis eu, pentru că îmi tot vine chestia aia înapoi.

M-a apucat de cap şi m-a tras spre podea. I-am văzut
piciorul şi venele, care nu erau diferite de ale mele, şi unghiile de la picioare, care fuseseră odată vopsite cu roşu. Eram prea obosit şi prea beat ca să reacţionez.

— Eşti o zdreanţă, mi-a zis, ştii ce-i aia ?

Fără să mai aştepte un răspuns, mi-a tras câteva şuturi în piept. Stătea în faţa mea, cu trupşorul ei tremurând şi mă întreba doar:

— De ce nu ripostezi ?

Vedeam picioruşele alea agitându-se, creionul

anticearcăn într-un pahar de vin, paharele pentru periuţe de dinţi şi alte pahare.

— Mă duc acasă, am zis.

— Du-te, mi-a zis ea, te cheamă maică-ta.

Pe bărbie avea o aluniţă, despre care crezusem întotdeauna că şi-o făcea cu creionul. Din seara aia am ştiut că era

adevărată. îmi treceau prin cap toate cuvintele alea pe care şi le spun oamenii când vor să se facă unii pe alţii să sufere. De obicei le şi reuşeşte chestia asta, cu toate că, după părerea mea, cuvintele alea sunt de pe vremea lui Pazvante.

— Târfuliţă de centură, eşti o târfuliţă amărâtă de centură, i-am spus, şi soră cu Lucinda.

Aproape nimeni n-a cunoscut-o pe Lucinda, însă eu am cunoscut-o pe Lucinda şi ea a cunoscut-o pe Lucinda şi vă asigur că ar fi preferat de o mie de ori să fie o târfuliţă de centură decât soră cu Lucinda.

Apoi am luat una dintre ţigările aruncate prin cameră şi mi-a venit în minte că, înainte, făceam mereu pipi într-o găletuşă portocalie cu mâner alb, pentru că n-aveam curaj să mă duc noaptea la WC. I-am spus şi ei asta şi mi-a zis că nici acum nu puteam să ne ducem la WC, pentru că mama ei auzea tot. Aşa că am început să căutăm o găletuşă. N-am găsit nici una, am găsit doar o cutie de plastic în care erau nişte păpuşi. A aruncat păpuşile din cutie şi apoi am făcut amândoi pipi în ea.

După ce ne-am futut, s-a dus să se spele înăuntru cu apă sărată. Eu stăteam în picioare şi mă uitam pe geam la piaţa unde locuia ea.

Mai puteam dormi două ore. La opt trebuia să plec, pentru că atunci se trezea mama ei. A adormit lângă mine. Simţeam tot felul de mirosuri amestecate şi mă uitam la tot ce puteam desluşi în lumina pe care o dădea felinarul ăla tâmpit, pentru că voiam să reţin cât mai multe lucruri.

Măcar de-aş fi făcut-o chiar lată vreodată în

viaţă, mă gândeam, dacă i-aş fi zdrobit cu adevărat creierii cuiva, în loc să fantazez doar la cum ar fi să-i zdrobesc creierii cuiva. Măcar aşa ar fi fost totul distrus definitiv. Acum totul era stricat pe jumătate.

Să mai vedem un pic din *Shoah*

Dimineaţa de duminică a fost cenuşie, iar maşinile au mers toată ziua cu farurile aprinse. în staţia de tramvai erau deja oameni, trei băieţi care şi ei se distraseră toată noaptea. Puteai să-ţi dai seama după feţele lor şi după ceea ce vorbeau între ei. Mai era şi o femeie cu o valiză. M-a întrebat dacă era direcţia bună spre Gara Centrală. I-am răspuns că da.

Ne-am urcat în tramvai. Era aproape gol. M-am aşezat în spatele doamnei cu valiza. îşi dăduse cu un parfum foarte puternic. Am încercat să inhalez un pic.

Mama mă credea mort. M-a întrebat de ce le făceam una ca asta părinţilor mei. Eu n-aveam nici un chef de discuţii. De câţiva ani nu mai aveam nici un chef de discuţii. Era mică, în capotul ei roşu, mai mică decât mine. Toţi erau mai mici decât mine şi nici eu nu eram totuşi atât de înalt. Capotul era vechi de douăzeci de ani. De fapt, ea nu-şi mai cumpăra haine noi. Nu voia nimic nou.

— Pentru cine să-mi cumpăr haine noi zicea ea. Oricum nu se uită nimeni la mine.

Doar pantofi îşi mai cumpăra din când în când. Viaţa ei se sfârşise, spunea ea, viaţa ei se sfârşise de patruzeci de ani. Din cauza asta trebuia s-o tund eu. Şi la coafor i se părea păcat să dea bani. O tundeam când se uita la televizor. îmi plăcea s-o tund. Tatei i se părea îngrozitor.

— Te ciunteşte, striga el, arăţi ca un pui jumulit.

în dimineaţa aia mi-am promis să n-o mai

tund pe mama niciodată şi nici n-am mai făcut-o.

Mă gândeam la Roşie şi la femeia din tramvai şi că fusese plăcut să stau culcat lângă Roşie şi să-i mângâi părul care se întărise de la chestia aia cu care-şi dădea în fiecare zi. Acum iar o să mai dureze câteva secole până când o să stau din nou culcat lângă ea. Poate că nu era rău să mângâi părul fiecărei femei care ar vrea să stea culcată lângă tine, pentru că oricum nu conta ce-ţi spuneau şi nici ce le spuneai tu lor şi poate că nu conta nici măcar motivul pentru care veneau să se culce lângă tine.

Tata a ieşit împleticindu-se din cameră. Am încuiat repede uşa de la baie.

— Fac pipi! a strigat el.

— E şi jos un WC, i-am zbierat eu înapoi.

— *Nicbt zu glauben, l-am auzit spunând, nicht zu glauben.*

M-am uitat în oglindă. Acum era 23 noiembrie. Acum
totul era altfel. M-am dus în oraş, pretutindeni era pustiu. Am luat tramvaiul către Gara Amstel, pentru că a fost primul tramvai care a venit. N-aveam bani pentru snack-bar, aşa că m-am aşezat în sala de aşteptare. Mai erau câţiva ţipi care se vedea că nu aşteptau nici un tren. Acasă le spusesem că mă duc undeva să lucrez la o temă. Mereu ziceam „undeva“. Dacă le spui unde, te pot găsi sau îşi pot da seama că nu eşti acolo unde ai spus c-o să fii.

Peste câteva zile urma să fie ziua de naştere a tatei, iar eu aveam să-l întreb:

— Câţi ani împlineşti ?

Iar el avea să-mi răspundă:

— Am împlinit optsprezece ani, sărbătorim cea de-a optsprezecea mea aniversare, fiule.

Asta răspundea în fiecare an. Pentru această ocazie, mama avea să scoată faţa aia de masă din bufet şi noi aveam să stăm la masă, iar tata avea să bea toată după-amiaza şi toată seara, până vor fi plecat toţi musafirii. Apoi avea să strige:

— Hannelore, Hannelore, au plecat toţi musafirii ?

— Da, avea să răspundă mama, au plecat toţi.

— Atunci adu mâncarea, avea să răspundă el.

De ziua lui mâneam întotdeauna limbă de vită.

— Când mă gândesc că asta a fost o limbă în gura unei vaci, mi se face greaţă, zicea el, însă pur şi simplu nu mă gândesc, aşa că nu mi se face rău.

— Dar de fapt câţi ani ai ? am întrebat eu.

— Nu pune întrebări tâmpite, a zis tata, că şi aşa pune maică-ta destule.

Mama a intrat cu limba.

— De ce ai spus că vrei să te faci cowboy, a întrebat ea, ai cam depăşit vârsta, nu ?

— Pistolar, ca să fiu mai exact.

— Ascultă, a zis tata, n-o să te faci niciodată cowboy, nici eu nu m-am făcut cowboy.

Mama a zis:

— Doctorul meu ORL-ist a fost călcat de tramvai.

-Ce?

— Doctorul meu ORL-ist, domnul Samuel, a fost călcat de tramvai.

— Era evreu ? a întrebat tata. Asta mai lipsea. Vezi, pe noi moartea nu ne ocoleşte niciodată.

— Mai ai o bucăţică de limbă în farfurie, a zis mama.

Tata s-a postat în dreptul uşilor care dădeau spre grădină.

— Uite, a zis el, şi ne-a arătat o urmă de picior în pământ, acesta e picioruşul lui Dumnezeu, Dumnezeu a fost aici, păcat numai că pe mine nu m-a găsit acasă.

— Ce ? a întrebat mama. Iar a început taică-tu să vorbească despre picioruşul lui Dumnezeu ? Nu-i mai spune aiureli băiatului.

— întotdeauna vine când nu suntem noi acasă, e ceva cu adevărat tipic pentru Dumnezeu.

— Vreau să devin regele lumii interlope a Amsterdamului şi într-o zi să întreb o fată: Vrei să fii regina lumii interlope amsterdameze ? Apoi să dăm o mare petrecere pentru tine, tăicuţule, cu votculiţe şi covrigi din ăia mari, am zis eu.

— în familia noastră nu sc nasc regi ai lumii interlope, cel mult regi ai canalelor şi prinţese ale străzii, mătuşi ţicnite, care fac negoţ cu zdrenţe, vânzători de ziare care iau foc împreună cu ziarele lor şi alte prinţese ale străzii, care sc vând ca să-şi salveze viaţa şi care au salvat orice numai vieţile lor nu, brutari care n-au făină să facă pâine şi totuşi fac pâine, chelioşi care-şi distilează singuri votca în fundul casei, gropari care sapă gropi pentru tot satul în afară de ei, câr- ciumari care iubesc votca tot atât cât iubesc Thora şi, bineînţeles, taică-tu, regele canalelor.

— Şi ce s-a întâmplat cu toate prinţesele străzii ?

— Joacă Dumnezeu biliard cu ele, pentru că e singur.

Aşa am stat acolo până s-a făcut ora de culcare.

Pe 10 decembrie după-amiaza am fost cu Roşie la The Corner. Asta e o cafenea, vizavi de Rai, unde vezi mereu aceiaşi bărbaţi şi unde au covoare pe mese.

Roşie mi-a spus:

— Eşti un scump, eşti un scump!

M-am uitat la faţa ei şi la covorul de pe masă şi i-am mirosit părul şaten, pe care şi-l vopsise roşcat şi pe care n-aveam să-l mai miros.

— Dacă ar exista vreun Dumnezeu, ar trebui ca fiecare iubire ratată să fie o ofensă pentru el şi fiecare iubire ratată din cauză că ţi-e frică să fie cea mai gravă ofensă. Ceva de genul acesta am vrut să-i spun, pentru că pe atunci încă mai credeam asta.

— Dar vii la ziua mea, nu ? m-a întrebat ea.

— Da, am răspuns, sigur că vin.

Am cerut o Cola. Bărbaţii m-au invitat să stau cu ei la bar şi să mai bem câteva beri. M-au întrebat cum mă cheamă şi de unde sunt.

Le-am zis:

— Uite, vreau să stăm de vorbă despre orice, dar nu despre lecţiile de flaut.

Până la urmă rămăsesem singurul elev. Şi atunci profesorul a zis: „N-are nici un sens să-ţi predau ţie“. Apoi a început să-mi povestească despre căsnicia lui. Doamne, ce căsnicie de căcat! Şi la un moment dat eram în Sala Bach pentru un concert şi lângă mine stătea o fată. După ce s-a terminat concertul, fata aia m-a dus la WC-ul fetelor şi a început să mă scuipe în faţă, chiar m-a scuipat îngrozitor în faţă. Să pui pe cineva la zid şi să-l scuipi timp de un sfert de oră, totuşi nu e normal. De altfel nu puteam suferi concertele alea în Sala Bach. Toată muzica aia de la şcoală n-o puteam suferi.

Ştiţi că la următorul concert i-am ars o palmă de nu s-a văzut ? în mijlocul Sălii Bach. Stătea în faţă de tot. Ce mai linguşitoare mai era şi fetiţa aia! Doamne, ce linguşitoare mai era! Exact ca părinţii ei. Şi ăia erau nişte lingăi. Iar clubul meu de tenis se numea NCTD, Nu Câştigăm, Totuşi ne Distrăm.

în seara aia m-am dus la The Corner. Peste câteva zile şi-a făcut un nou prieten. Cum părinţii lui erau foarte mult plecaţi, aveau ocazia să se fută pe rupte. Ceea ce au şi făcut.

Lunea următoare trebuia să ne uităm iar la *Shoah,* fusese ideea profesorului de istorie. Să mai vedem un pic din *Shoah.* Pe mine mă chemase la el şi-mi spusese:

— Dacă vrei, poţi să nu vii când ne uităm noi la *Shoah.*

Chiar înainte de asta mă exmatriculaseră pentru o zi, întrucât chiuleam prea mult. Mă exmatriculau aşa, tam-nisam. A doua zi m-am trezit intenţionat dis-de-dimineaţă. Stăteau cu toţii şi se uitau la filmul ăla adormitor. Era şi o vacă de colegă pe care l-a sfârşit a apucat-o smiorcăiala. Vă jur. A început să se smiorcăie. Totuşi data următoare nu m-am mai dus. îl bănuiam pe profesor c-o să se smiorcăie şi el un pic, aşa, la generic. Era în stare. Era genul. L-a sfârşitul anului l-am mai întâlnit o dată.

Mi-a zis:

— Nu te-am mai văzut pe la orele mele.

I-am răspuns:

— Da, aşa e, credeam că încă vă mai uitaţi la *Shoab.*

Tata se întorsese între timp din Israel şi primul lucru pe care l-a făcut a fost s-o trimită pe mama la psihiatru. Ajunsese şi la ei zvonul că în raportul cu situaţia mea şcolară de pe primul trimestru ar fi fost un singur „suficient“, iar mama începuse un fel de vânătoare după manualele mele dispărute. Credea că-mi fuseseră furate. Credea că menajera îmi fura manualele. îmi părea rău de menajeră. încercam să-i explic mamei că menajera n-avea ce face nu manualele mele, dar ea nu credea.

— Toate sunt nişte hoaţe împuţite, striga ea, şi acum uite că şi ea e o hoaţă.

Din fericire, menajera o cunoştea pe mama de cincisprezece ani şi nu i se mai părea aşa grav să fie învinuită de furt.

în ziua cu raportul, tata a dat fuga la magazinul Hema, iar mama a trebuit să meargă la psihiatru, chiar în aceeaşi zi. Când s-a întors, a zis:

— E un bătrân dement şi, în plus, vrea să vii şi tu cu mine.

Tata s-a înfuriat. I-a scris psihiatrului: „De cincisprezece
ani nu mai merg nicăieri cu nevastă-mea, cu siguranţă că n-am să vin acum cu ea la un psihiatru“.

Doamna Haaseveld a venit şi la noi acasă. într-o miercuri după-amiază. Eu tocmai veneam de la psiholog. Mama a servit-o cu prăjitură şi tata cu o grămadă de tărie. Era pe vremea când, începând de pe la ora patru, tata vorbea numai în *slow-motion.* La cinci şi jumătate încă nu plecase. Pe la ora şase, tata a început să

vorbească în germană, dar doamna Haaseveld n-a mai prins şi asta, pentru că la ora aia era deja cu bărbatul ei şi cu copilul ei şi cu pisicile ei dragi.

Şi în seara aia, la masă, tata adormea din când în când, iar mama îl pocnea cu lingura în cap.

— E un blestem în familia noastră, a zis el după ce o lovitură de-a ei l-a trezit.

Mama trăieşte într-o lume în care nu e nici zi, nici noapte şi care nu e populată de oameni, tata aşteaptă buletinele bursiere, care cred că nu se mai transmit de douăzeci de ani, iar soră-mea e măritată cu un bărbat care spune trei rugăciuni pe zi: rugăciunea de dimineaţă, rugăciunea de prânz şi rugăciunea de seară, iar între ele lucrează la o societate de asigurări.

Mama voia să ştie totuşi ce făceam eu toată ziua în cafenelele alea. Asta îi povestise doamna Haaseveld. Nu ştiam nici eu ce să-i spun. Undeva trebuie să stai, nu? Nu poţi să alergi toată ziua de nebun prin oraş. Răspunsurile de felul ăsta nu prea o mulţumeau. Aşa că i-am spus că mă duceam acolo pentru fete.

— Să bem pentru fete, a zis tata dintr-odată.

— Pentru fete, am zis eu.

— Şi la Mauthausen erau multe fete, a spus mama, dar eu eram cea mai frumoasă, chiar şi fără păr eram frumoasă, şi celor din SS le plăcea de mine, eram o regină.

în luna mai m-au dat totuşi afară din şcoală, la câteva zile după ce am încercat să vând o versiune alternativă a ziarului şcolii. Mi-a şi reuşit destul de bine. Chiar şi profesorii au cumpărat câte unul. în ziua următoare a trebuit să mă prezint la director. Cică ziarul ar fi fost plin de obscenităţi. Cu siguranţă că era plin. M-au exmatriculat din nou, asta era tot ce mai puteau face.

După câteva zile am aflat că nu mai era nevoie să mă-ntorc vreodată la şcoală. Jos, în hol, era doamna Haaseveld. Când am vrut să dau mâna cu ea, mi-a şoptit:

— Toate eforturile mele au fost în zadar.

Şi a mai şi strigat după mine:

— Doamne, dac-ai ştii tu, băiete, câte am făcut eu pentru tine!

îmi venea să-i spun că ar trebui să fie foarte mulţumită de mine, pentru că am supravieţuit binefacerilor ei, precum şi binefacerilor unui cârd de psihologi şi ale tuturor celorlalte

persoane. Şi asta e cam cea mai grea probă de supravieţuire pe lumea asta. Nu i-am spus-o. Nu mi se părea că cc-aş fi putut să-i spun ar mai fi avut vreo importanţă.

De asta nu i-am spus nici că Roşie fusese cam singura fată de care fusesem îndrăgostit fără rezerve. Vreau să spun, fără să mă gândesc tot timpul că trebuie să mă comport ca un bărbat şi că trebuie să sărut ca unul care s-a mai sărutat deja cu vreo douăzeci de mii de fete, ca unul care a început să se sărute chiar dinainte să înveţe să meargă.

Am luat-o pe jos spre casă. Mă gândeam la Roşie şi la tot ceea ce făcuserăm împreună şi mai ales la ce nu făcu- scrăm, la tata, care studia cotaţiile bursiere de parcă ar fi fost cifre mistice care ne-ar fi putut dezvălui de ce-am spart atâta veselă, a cărei distrugere fusese tot atât de lipsită de sens ca şi distrugerea tuturor celorlalte lucruri. Speram să nu mă întâlnesc cu prea mulţi oameni, pentru că băusem destul de mult rachiu de ienupăr, care şi pe mine mă făcea s-o iau razna. Nu-mi ardea să mă duc în Beatrixpark să m-aşez sub un copac. Din fericire eram îmbrăcat cu o haină lungă.

E o melodie frumoasă a lui Bob Dylan, I was so much older then. Pm younger than that now.

Walk like an Egyptian

— Şi ea a spus „încetează, n-are nici un rost“, a zis bărbatul de lângă mine.

îl supravegheam pe tata cu coada ochiului. Stătea la măsuţa din spatele nostru. Avea dinainte un pahar cu bere, de care abia se atinsese. Pe vremuri le dădea peste cap una-două, iar acum beam eu cinci beri până reuşea el să-nghită una.

— Am îngropat-o în grădină, a zis femeia care stătea de cealaltă parte a mea.

Dacă n-ar fi stat lângă mine, aş fi numit-o hoaşcă beţivă. O hoaşcă beţivă de pe Beethovenstraat, pentru că şi hoaştele beţive sunt de diverse feluri şi dimensiuni.

— Pe cine ? a întrebat bărbatul.

— Pe pisica mea, avea douăzeci şi doi de ani.

— Bătrână, am zis eu.

— îmi rămăsese de la primul bărbat, a continuat ea, dar şi pe el l-am îngropat. Şi pe soră-sa la fel, a pisicii, vreau să spun. Şi pe ea tot în fundul grădinii. Acum sunt îngropate una lângă alta.

— Iar ea a întrebat: „Primesc şi eu un pupic?“, a continuat bărbatul.

Moment în care tata a căzut de pe scaun. M-am lăsat să alunec de pe scaunul de bar.

— Poate să m-ajute cineva ? am întrebat.

Hoaşca beţivă era deja lângă mine. în starea de beţie în care se găsea, nici nu putea fi vorba de vreun ajutor. A venit un chelner la noi.

— Probleme ? a întrebat.

— Trebuie să-l ajutăm pe tata să se ridice, am spus cu.

Chelnerul l-a ridicat pe tata şi l-a aşezat înapoi în scaun.

Tatei îi alunecaseră şuviţele lungi şi aproape galbene în
ochi şi în gură, atât de lung îi crescuse părul. Nici proteza dentară nu-i stătea prea bine, dar asta de fapt nu-i stătuse niciodată bine. Părul puteam să i-l aranjez cumva, proteza dentară însă, nu. Am luat peria din punga de plastic care atârna de scaunul lui, ca întotdeauna când ieşeam la plimbare.

— Ce-a fost asta ? Ce-a mai fost şi asta ? l-am întrebat pe tata.

— Un cutremur, a zis el.

— Ce spune ? a vrut să ştie hoaşca beţivă.

— Un cutremur.

A început să se hlizească. Se matolise rău.

Am mai comandat o berică.

— Haide, bea, am zis.

Tata stătea cu berea-n faţă şi se uita la ea de parc-ar fi fost otravă curată. Aşa făcea cu toată mâncarea şi băutura care i se punea în faţă. Am luat paharul cu bere şi i l-am dus la gură. Cea mai mare parte i s-a scurs pe bărbie şi pe pantaloni, dar oricum pantalonii erau deja plini de pete. I-am şters bărbia cu batista lui. De când nu se mai bărbierea singur, nu mai era bărbierit cum trebuie. Aveam un ajutor în casă, pe care îl chema Roy şi care venea în fiecare zi să-l bărbierească pe tata. O făcea cu un aparat electric, în timp ce cu un ochi citea ziarul. înainte trebuia să-l bărbieresc eu în fiecare zi, dar din cauza asta întârziam mereu la birou şi atunci mama a hotărât să-l angajeze pe Roy. Nu era uşor să-l bărbiereşti pe tata. Când mă

ocupam eu de asta, trebuia să mă trezesc cu jumătate de oră mai devreme. îi sprijineam capul pe un maldăr de perne şi îi apăsam aparatul de ras cu acumulatori pe obraji şi-l mişcăm în sus şi-n jos. De obicei dădeam drumul la radio, pentru că tata era dependent de radio de zeci de ani şi asta era suficient ca să mi se pară că programul matinal *Vitamina muncitorului* şi răcnetele lui neputincioase se completau. în timp ce tata ţipa că-l chinuiam, eu

fredonam *The Sun always shines on TV* sau ce mai dădeau ei la radio dimineaţa, iar cu mâna liberă băteam ritmul pe marginea patului. Tata stătea după un grilaj, ca să nu cadă din pat.

Erau zile în care nu se împotrivea, dar astea erau rare. De obicei striga:

— Vreau să mă bărbieresc singur, adunătură de idioţi ce sunteţi!

Sau:

— Vreau să mă bărbieriţi cu apă şi săpun!

Cu apă şi săpun îl bărbiream numai duminica, pentru că apoi mama trebuia să şteargă pe jos aproape în toată camera. Avea ţepii albi şi toate funcţiile încetiniseră în corpul lui, nu şi creşterea bărbii.

Roy locuia în Almere şi conducea un Mercedes uriaş. Avea o barbă neagră şi lungă şi, la trei săptămâni de când era la noi, ne-a invitat la sărbătorirea variantei catolice a *bar-mitzvah-uhii* celor două fiice ale sale. în ziua aia am avut eu grijă de tata, pentru ca mama să se poată duce acolo. Am stat în grădină şi am dormit amândoi. Mama s-a întors la ora şase şi ne-a spus că prăjiturile fuseseră foarte gustoase, dar cam puţine, şi că fiicele lui Roy erau nişte negrişoare scumpe în rochiţe albe. Tatăl lor mai făcea un ban în plus bărbierindu-l pe tata în fiecare zi, totuşi nu-mi puteam închipui cum dintr-un pic de bărbierit reuşea să plătească Mer- cedesul ăla enorm, pe care-l parca în faţa uşii noastre în fiecare dimineaţă. De când lucram într-un birou, ştiam că un Mercedes din ăsta era o maşină sexy, ceea ce mă mira, pentru că nu mi se părea că Roy era genul care să aibă o maşină sexy.

De fapt, acum ar fi trebuit să mă plimb cu

tata prin Beatrixpark. Ca să mai stea şi el la aer curat şi să mai aibă şi mama câteva ore pentru ea. De obicei nu ajungeam în parc, ci într-una dintre cafenelele de pe Beethovenstraat. Şi pe-acolo ardeam gazul până se făcea ora cinei şi trebuia să nc-ntoarcem acasă. Sau până când tata făcea caca pe el şi începea să pută.

— Haide, bea, i-am spus din nou.

Mama se bucura orice ar fi băut tata, indiferent că era apă, bere sau suc de portocale.

— Unde-i căcăstoarea ? a întrebat tata.

De când cu boala asta întreba una-două de căcăstoare. înainte nu folosea niciodată astfel de cuvinte. Doctorul mormăise ceva despre schimbare de personalitate, dar nu-i mai ascultam de câteva luni mormăielile.

— Mergem imediat la căcăstoare, am zis eu încetişor. Dar mai întâi să mai luăm o berică. Şi bea-o şi tu odată pe-a ta, că altfel iar ne ceartă mama.

M-am aşezat înapoi la bar, între hoaşca beţivă şi bărbatul cu părul pomădat.

— Fiica mea s-a mutat de acasă, împreună cu prietenul ei, a zis ea. O vreme au locuit amândoi la noi. Mie îmi făcea plăcere.

încă un whisky cu gheaţă şi o să-mi povestească totul, o să-mi povestească toată viaţa ei şi eu n-o să mai plec de aici. Aşa erau genul ăsta de zdrenţe beţive din Beethovenstraat. Şi săptămâna următoare o să uite tot şi o să-mi spună încă o dată toată povestea.

M-am uitat pe geam şi am văzut iar perechile alea care căscau gura pe la vitrine, îmbrăcaţi în hanoracele lor prea mari şi cu mâinile încleştate una de alta, de parcă ar fi mers aşa de pe

vremea Primului Război Mondial, şi în blugii pe care îi călcaseră chiar în dimineaţa aia. Astfel de perechi văzusem deja de cinci sute de ori, pentru că aveam impresia că de atâtea duminici veneam aici, în loc să-l plimb prin parc pe tata, căruia i-ar fi prins aşa bine o gură de aer proaspăt.

— Unde mai găseşti la vârsta mea o femeie drăguţă ? a întrebat bărbatul. Şi nu una din alea cu tot felul de metehne.

— Unde e căcăstoarea ?

M-am dus la el. Tata trebuia să aibă grijă ce strigă într-un local ca ăsta.

— Eşti bine, l-am întrebat, eşti bine ?

— Mama unde e?

— Mama e acasă, i-am răspuns. Să-i spui că am fost în Beatrixpark, că am făcut o plimbare foarte plăcută, o plimbare al naibii de plăcută.

I-am mai turnat nişte bere în gură.

— Hai, înghite, i-am strigat, hai înghite, ca să scapi de ea.

A înghiţit şi eu l-am mângâiat pe cap, pe unde avea chelia.

Am mai cerut încă o ultimă berică.

— Nu trebuie să-l forţezi să bea, a spus chelnerul şi mi-a pus berea-n faţă. Nu e bine.

— Ba da, am zis, el chiar trebuie forţat.

Am băut jumătate de pahar dintr-o suflare. Asta mi-a făcut bine. Nu cine ştie ce, dar cât de cât. A intrat un cuplu din alea cu blugii supercălcaţi. S-au aşezat la o masă de lângă fereastră şi nu ziceau nimic. M-am uitat la fesele ei şi am simţit că am o erecţie. Cel mai tare te excitţi când eşti ciupit. Nu când eşti beat, că atunci nu te mai interesează. Dar când eşti un pic ciupit, poţi să te excitţi aşa, din nimic. De la nişte fese prea mari în nişte blugi prea albaştri.

De la un sutien pe sub o bluză albă sau de la o voce mai ciudată, de la unghii vopsite prost, de la nişte puncte negre, de la un rimei curs şi poate chiar şi de la nişte varice, dar asta nu mi s-a întâmplat încă, aşa că am mai comandat o berică.

— Mai dă-mi şi mie una, am auzit-o sâsâind pe hoaşca beţivă.

între timp îşi deschisese poşeta şi se dădea cu ruj. Nu putea să facă chestia asta la WC ? Plus că tot timpul se uita la propriii sâni. Dacă e ceva ce nu suport, sunt femeile care tam-nisam se mai uită-n jos să vadă dacă sânii le sunt încă acolo. îmi venea să-i strig: „Mai uită-te şi-n altă parte, că n-ai ce vedea acolo“.

— Unde mi-e berea ?

M-am întors să mă uit şi, din fericire, tata era încă în scaunul lui.

— E în faţa ta, am strigat eu, chiar sub nasul tău. Bca-o Dumnezeului odată, că mă ia cu rău.

Şi-a pus capul pe masă. Am fugit repede la el să văd dacă scaunul avea frâna pusă. Odată uitasem să-i pun frâna şi nu voiam să mi se întâmple iar.

— Vrei să tragi un pui de somn ? l-am întrebat.

Nu mi-a răspuns. Avea ochii deschişi. Ochiul stâng era întors un pic în sus, dar asta i se întâmpla mereu când punea capul pe masă.

— Nu e timpul să mergeţi acasă ? a întrebat chelnerul.

— Mergem imediat, am zis, mai trebuie doar să termine asta de băut.

încă mai aveam erecţie şi nu voiam să mă plimb aşa până acasă.

— De fapt, duminica e singura zi când sunt singur, a spus bărbatul din stânga mea, e, de fapt, singura zi când mă gândesc: „Ah, dac-aş avea o muiere“.

— Noroc, am zis eu.

— *Santé,* a spus bărbatul.

— *Lechaim,* a spus hoaşca beţivă. Acum au murit toate pisicile primului meu bărbat. Era nebun după pisici şi pisicile după el.

în drum spre WC am trecut pe lângă tata.

— Eşti bine ? l-am întrebat.

— Vreau în pat, a şoptit el.

Am trecut pe lângă pisoar, am intrat într-o cabină de WC şi mi-am deschis doar şliţul. în aer plutea mirosul puternic al cuiva care se stropise cu apă de colonie cu puţin timp în urmă. Mă gândeam la toate duminicile în care mă masturbasem aici, şi la toate femeile la care mă gândisem, şi la faptul că la cele mai multe dintre

ele nici n-o să mă mai gândesc vreodată, pentru că le uitasem chipul şi numele, şi mă gândeam la fetele din liceu, care stăteau mereu la fumoarul de la Vossius şi care îşi mai întindeau câte un picior când treceam eu pe acolo, şi mă gândeam că tradiţia îi oferă omului nişte repere. Deci chiar şi după ce-o să moară tata o să mă plimb

duminica pc Becthovcnstraat şi o să mă masturbez în WC-ul acestei cafenele. în amintirea vieţii lui, despre care nu ştiam mai nimic şi despre care nici nu va mai fi nimic de ştiut, şi a mea, şi a duminicilor pe care le-am petrecut împreună aici, precum şi a tuturor zilelor ultimelor luni din viaţa lui. Cu multă bere, muzică proastă şi femei urâte, şi mai ales cu speranţa că cina nu va fi atât de proastă precum cea de ieri, că cina e încă departe, şi că fratele Roy cu Mercedesul lui şi cu vocea lui mieroasă, de parcă venea să te spovedească, că toate astea erau încă departe şi că o să mai dăm gata multe beri până când o să pornim pe jos spre casă şi atunci nu prea o să mai conteze nimic.

A intrat hoaşca beţivă.

— E WC-ul pentru bărbaţi.

— Mereu greşesc.

— Nu-i nimic.

— *Motek*[1]*,* mi-a şoptit ea mângâindu-mă pe obraz. Apoi a închis uşa la loc.

La cafeneaua asta am mâncat într-o seară păstrăv somo- nizat cu Roşie. Cu câteva zile înainte să plecăm la Anvers. Mă enerva faptul că nu-mi puteam aminti despre ce vorbiserăm în seara aia. De parc-ar mai fi contat.

I-am deblocat frânele scaunului.

— Hai să mergem, i-am zis.

A rămas cu capul pe masă.

— Aşa nu pot să te duc acasă.

— Eu sunt împăratul.

Iar îl apucase. înainte să se-mbolnăvească era împărat numai în anumite ocazii, dacă lua la bord mai mult decât de obicei. Tata era un

---

1 Scumpule (ebr.).

băutor moderat sau consecvent. Cu excepţia zilelor de naştere, a sărbătorilor evreieşti şi a serilor când aveam musafiri, când bea de trei ori mai mult decât raţia lui obişnuită.

„Sunt un om de viaţă“, obişnuia să spună despre el însuşi.

La cc fel de viaţă se referea el mai exact, nu mi-a fost niciodată clar.

Tocmai voiam să-l împing în spate, când am auzit-o pe hoaşca beţivă strigând:

— Ţi-am mai comandat încă una.

încă una, fie. L-am pus la loc pe tata cu capul pe masă, i-am şoptit: „Somn uşor!“ şi m-am aşezat din nou la bar.

— Tatăl tău e un pic obosit, aşa-i ? a spus ea.

— Da, am zis, e un pic obosit.

M-am uitat la faţa ei, care poate fusese frumoasă vreodată şi care poate ar mai fi fost frumoasă dacă hoaşca beţivă ar fi tras mai puţin la măsea.

— Părinţii mei stau într-un centru de îngrijire pentru bătrâni, în nord.

Era tot bărbatul ăla. N-ar fi putut ăştia doi să facă o tură până la toaletă, aşa n-ar mai fi bătut câmpii atâta.

Am luat din buzunarul interior al lui taică-meu şi am plătit. Costase ceva pentru o singură după-amiază, o după-amiază obişnuită de duminică.

— Hai să mergem, i-am spus lui tata, acum chiar plecăm.

I-am ridicat capul de pe masă şi am încercat să-l aşez drept.

— Dacă nu poţi să te ţii drept, nu mai ajungem niciodată acasă, i-am şoptit.

Pentru că ni se întâmplase şi asta.

într-un târziu s-a îndreptat. în ultima vreme avea o deviaţie spre stânga a capului, exact ca şi mădularul meu, doar că eu o aveam de mai demult. I-am aşezat şuviţele unde le era locul, l-am şters la gură şi l-am împins cu scaunul cu rotile afară.

— Pa! am strigat înainte să-l trec pragul cu

ceva greutate.

Vremea se înseninase iar. Gagicuţele în geacă de fâş, de
mână cu prietenii lor, îşi făceau plimbarea de duminică. Moşii făceau acelaşi lucru cu babele lor cel puţin tot atât de bătrâne ca şi ei. Nu numai tata era terminat şi eu eram la fel. Deci nu era cazul să mai trecem pe la AKO, ne-am dus direct acasă. După cafenea treceam mereu pe la librăria

AKO, la intersecţia cu Gerrit van der Vecnstraat, de unde mi-am cumpărat eu la paişpe ani prima revistă porno. O pusesem între *Giuvaierele Biancăi Castafiore* şi *Comoara lui Rackbam cel Roşu.* Se pare că mama a vrut să şteargă praful printre revistele mele cu Tintin şi, într-o seară, când m-am întors de la film, mi-a zis:

— Am găsit ceva îngrozitor.

Mama găsea mereu chestii îngrozitoare. Mi-a spus:

— în felul ăsta ai să-ţi distrugi toată viaţa sexuală de mai târziu.

Eu voiam să distrug tot, de ce nu şi viaţa sexuală?

— Poţi să-mi scoţi proteza dentară ?

— Un pic mai încolo, i-am zis.

— Nu, acum, a insistat tata.

Am mers hotărât mai departe. Noroc că puteam să mă sprijin de căruciorul lui.

— Deci am fost în Beatrixpark.

— Nu zic nimic, a spus tata, mai întâi scoate-mi proteza.

Tocmai voiam să traversez Stadionweg, când mi-a ieşit în cale doamna Weinbaum. Nu mai puteam s-o evit. Singur aş fi reuşit, dar nu aveam cum să mă descotorosesc de cărucior.

— Cum se mai simte ? m-a întrebat. Se reface, e vreo ameliorare ?

Mă simţeam ca o mamă cu un bebeluş în cărucior.

— Se reface, am zis eu.

Doamna Weinbaum s-a aplecat spre el.

— Ce mai faceţi, vă simţiţi un pic mai bine ?

— Scoate-mi proteza, a zis tata.

Doamna Weinbaum m-a privit îngrijorată:

— Vrea să-şi scoată proteza.

— Da, am spus eu, ne întoarcem acasă.

îmi zgândărisem un coş de după ureche. Aveam sânge pe degete.

— Poate are nevoie de o proteză nouă ? a sugerat doamna Weinbaum.

— Am să vorbesc cu mama despre asta, oricum, mulţumesc pentru idee.

Apoi semaforul s-a făcut verde şi am traversat în goană cu tata Stadionweg. Doamna Weinbaum a mai strigat ceva în urma mea. Probabil „Transmite-i salutări mamei“.

— Bun, deci am fost în Beatrixpark, i-am zis, gândeşte-te la asta, altfel iar o apucă nebunia pe mama.

— E deja nebună, a spus tata.

Acum parcurgeam partea liniştită a Beethovenstrat. Trebuia să traversăm podul, însă mie mi se părea că mă căţăram printr-un defileu dintre cele mai anevoioase. A doua zi era luni şi trebuia să fiu iar la birou la nouă şi un sfert. Lucram cu jumătate de normă la o editură care făcea repertoare. Iniţial am lucrat de la nouă până la două, dar pentru că întârziam mereu un sfert de oră, în prezent aveam program de la nouă şi un sfert până la două şi un sfert. Nu că ar fi schimbat ceva, pentru că acum ajungeam la nouă şi jumătate, ci ca idee. Oricum nu erau banii lor, aşa că încetaseră să mai zică ceva. Lucram acolo de aproape un an.

— Poţi să rămâi aici cât vrei, îmi spusese managerul, dar poate că ar fi timpul să-ţi iei viaţa în mâini.

Să-ţi iei viaţa în mâini. Asta spuneau întotdeauna oamenii care *nu* îşi luaseră viaţa în mâini. Oamenii care cum se îmbă- tau, cum începeau să strige: „Ce-am făcut eu cu viaţa mea, ce Dumnezeu am făcut cu ea!“

Chiar aşa, ce-o fi fost asta, să-ţi iei viaţa în mâini ? Putea să-mi explice careva cum venea asta ? Să-i faci să te dea afară din şcoală, să lucrezi la un birou, când tu nu eşti în stare de nimic şi unde nici nu trebuie să faci nimic, oare asta nu însemna să-ţi iei viaţa în mâini ? Şi ce

spusese doctorul ăla ? Nouăzeci la sută nu supravieţuiesc mai mult de doi ani, dar asta n-avea nimic de-a face în cazul de faţă. Acum eram pe pod. Mă încinsesem.

— îmi vine să fac pipi, a zis tata.

— Şi mie-mi vine să fac pipi.

Am văzut opt boboci dc raţă şi pc raţa mamă. Din cci opt, o să supravieţuiască vreo trei, pc restul o să-i mănânce şobolanii. Ştiam Beatrixpark de când aveam patru ani.

— Vrei să-ţi împing căruciorul la vale, pe pod ? am propus cu.

— Astâmpără-te!

— Aşa ai putea s-ajungi mai repede acasă.

— Dacă nu te astâmperi, încep să urlu.

Poate că şi asta însemna să-ţi iei viaţa în mâini, să-i dai drumul la vale lui taică-tu, în scaunul cu rotile. Acum .aveam nouăsprezece ani, o vârstă frumoasă ca să-ţi iei viaţa în mâini.

în locul ăsta de pe pod aruncam mereu în apă turtele de orez pe care mi le dădea mama la şcoală. Mai târziu luam la mine doar un măr, pe care nu-l aruncam în apă. îl dădeam cuiva sau îl vindeam pentru douăzeci şi cinci de cenţi. La birou nu-mi luam nimic. Acolo, la prânz cumpărau mereu sendvişuri de la magazinul de delicatese Pasteuning. De obicei îmi revenea mie sarcina să mă duc să le iau. Asta îmi lua vreo oră şi jumătate, pentru că treceam întotdeauna şi pe la cafeneaua Gruter, unde beam cafea şi citeam ziarul. De obicei mâneam o chiflă de secară cu brânză emmentaler. De la nouă şi jumătate mi-era gândul la chifla aia, la fel şi colegilor mei care nimeriseră în branşa repertoarelor.

Cele mai frumoase zile la biroul ăla erau cele în care mă trimiteau la magazinul Bijenkorf să cumpăr ciorapi de damă pentru manager. Managerul mă angajase într-o luni dimineaţă, în martie. Cu zece luni înainte de asta mă zburaseră din şcoală. I-am spus managerului că sunt poet, dar cu toate astea aveam nevoie de bani. Managerul mi-a spus că şi el e poet şi apoi a zis:

— Eşti angajat.

Am fost repartizat la serviciul telefonic, la primul etaj. Stăteam lângă fereastră şi aveam vedere asupra complexului de grădini de pe Willemsparkweg.

După câteva săptămâni, managerul, domnul Neustadt, m-a chemat la el. Mi-a spus că la el piatră rima întotdeauna

cu şatră, carte cu moarte şi sânge cu plânge, aşa că el se lăsase de chestia asta. Se uita la mine, însă eu nu ştiam ce trebuie să zic.

— Când eram de vârsta ta, a spus el, stăteam zilc-ntregi în pădure ca să-mi testez calităţile de scriitor şi poet şi încercam să exprim în cuvinte toate nuanţele culorii verde. N-am reuşit. De aceea n-am îndrăznit să-mi continui cariera în acest domeniu şi m-am lansat în branşa repertoarelor.

A luat o înghiţitură din espressoul pe care trebuia să i-l fac eu întotdeauna.

— Dar odată şi-odată o să-mi apară o carte, a şoptit el şi şi-a pus mâna pe umărul meu, cartea mică a marelui refuz, sau marea carte a micului refuz, încă nu m-am hotărât.

Când a spus asta, am ştiut că mă va trimite iar la magazinul Bijenkorf după ciorapi de damă, parfum sau şampanie.

între timp, nici unul dintre noi nu mai lucrează la firma aia. O dată la trei luni mâncăm împreună o pizza la Scala della Pasta. El a mai încărunţit şi face jogging în Vondelpark ca să mai dea burta jos. Nu mi se mai pare de mult că spune grosolănii despre femei sau despre orice altceva. îmi povesteşte despre nevasta lui iubită, facem schimb de adrese private, ne spunem unde nu te spală şi alte experienţe de genul ăsta. Pe scurt, nişte seri extrem de agreabile.

Ultima oară când l-am întâlnit mi-a zis:

— Harnoncourt, un dirijor oarecare, a spus într-un interviu : „Noi, artiştii, nu scriem repertoare de telefon, ci poezii“. M-am şocat. De-o viaţă întreagă fac repertoare de telefon şi cu toate astea sunt un excentric.

— Unde e taică-tu ? a strigat mama.

— L-am lăsat în grădina din faţă.
— Şi de ce nu-l aduci înăuntru ?
— Pentru că fac pipi.
— O să răcească.
— N-o să răcească.

Acum venea partea cea mai grea. Trebuia să-l împing pe tata pe două scânduri, ca să poată trece o diferenţă de nivel de cincizeci de centimetri. înainte de asta trebuia să-l leg de cărucior cu o sfoară pe care o cumpăraserăm special pentru asta. Ni se întâmplase să cadă în faţă, într-o încercare nereuşită. Sigur că am fi putut să-l cărăm în braţe, dar pentru asta aveam nevoie de fratele Roy, iar el venea numai dimineaţa.

— Pornim, am zis eu.

Mi-am luat avânt. Fără să-ţi iei avânt n-aveai nici o şansă.

— Aş vrea şi eu să ajung în sfârşit la WC, a strigat tata, şi apoi în pat.

N-am reuşit din prima. Căruciorul a alunecat de pe scânduri. Am ajuns tot pe iarbă. De la zdruncinătura care ne-a proiectat pe iarbă, capul tatei atârna în afara căruciorului. L-am îndreptat la loc. Mi-am luat avânt pentru a doua oară, unul mai mare de data asta.

— Alergătorii încep partea cea mai dificilă a acestei etape, am strigat eu.

— încetează, a spus tata.

Alergam pe poteca din grădină. Capul tatei se bălăbănea înainte şi-napoi, dar restul era bine legat.

Am împins căruciorul pe scânduri. Când am ajuns în cel mai înalt punct, aproape că am alunecat înapoi, dar cu un fel de smucitură a capului în direcţia uşii de la intrare, l-am împins în hol şi, dintr-o singură mişcare, l-am dus în sufragerie. De câteva luni era acolo ditamai tâmpenia aia de pat de spital, în locul unde stătuse înainte rastelul de vinuri al tatei. Avea o saltea cu aer, care se umfla singură la fiecare

cinci minute. Umflarea saltelei se făcea cu ceva zgomot, drept pentru care uneori în sufragerie se auzea exact ca-n avion. în plus, nici nu era de vreun folos. Tata avea nenumărate escare pe spate şi în unele locuri carnea se infectase şi se formaseră băşicuţe galbene.

— Etapa a fost câştigată de Arnon şi de extraordinarul său copilot; şi după această cursă deosebit de grea, el va purta în continuare tricoul galben. Iată-l acum pe podiumul de onoare, unde primeşte din nou flori şi patru pupături.

— Fac pipi! a strigat tata.

Mama era în bucătărie. Spărgea nuci. Făcea un piure plin de vitamine şi alte chestii, care, după părerea ei, avea să-l întărească pe tata. De obicei trebuia să-i dau eu piureul, mama îi dădea restul cinei. în baia de sus am înghiţit două pastile şi jumătate de paracetamol.

— Dă-i piureul lui taică-tu, a răcnit mama.

Piureul era într-o casoletă rotundă şi portocalie. Mama ţinea la tradiţie. înainte i se aducea piureul la spital. De fapt eu trebuia să i-l duc la spital şi să-l hrănesc pe la ora patru. Mama venea să mă înlocuiască la ora şase. Toată ziua îi dădeam să mănânce. Mama credea că mâncarea de la spital nu e de-ajuns. Că moare de foame. Până la urmă nu de foame a murit, a murit sufocat. înecat cu mâncare. Aşa a spus doctorul: „închipuiţi-vă că a murit înecat“.

— Nemernicule, monstrule, dă-i piureul lui taică-tu.

încă un paracetamol. Doza critică era de nouă pe zi, deci
mai puteam să înghit câteva. Aveam mare nevoie pentru că, după cum mă simţeam eu acum, nu

eram în stare să-i dau nimănui piureul, darămite lui tata. înainte, mama folosea casoleta aia portocalie ca să păstreze măr ras pentru mine, fiindcă se pare că atunci când eram mic, avusesem diaree câteva luni de-a rândul. Chiar şi circumcizia mea a trebuit amânată, aşa de grav era. Din cauza asta n-am fost circumcis la opt zile, cum se obişnuieşte, ci abia după câteva luni.

Am coborât, am luat casoleta şi-am intrat în cameră croncănind:

— A venit prinţul moştenitor cu piureul, o să păpăm un piure gustos.

A întors capul. I-am apăsat obrajii până a deschis gura şi atunci i-am băgat repede lingura în gură.

— Azi nu prea mă simt bine, am spus.

El n-a zis nimic.

I-am mai vârât o lingură-n gură. în orice caz, nu mai trebuia să-l ciupesc de obraji.

— E spre binele tău, i-am şoptit.

Cu cine începusem să semăn, oare cu cine Dumnezeu începusem eu să semăn ?

Am văzut că uitasem să-l dezleg. Am desfăcut sfoara şi am aruncat-o pe jos. Trebuia să-i leg mereu trunchiul şi picioarele, pentru că piciorul paralizat îi mai rămânea agăţat când ne urcam pe scânduri.

— După părerea ta, ce înseamnă să-ţi iei viaţa-n mâini ? l-am întrebat când înghiţise jumătate din ce era în cutie.

— Nu mai vreau piure, a zis tata, acum vreau în pat.

Iată un răspuns edificator.

Mama a intrat în cameră cu insulina. De câteva săptămâni reuşea să-i facă singură injecţiile şi nu mai trebuia să cheme infirmiera care făcea vizite la domiciliu.

— Aţi făcut o plimbărică bună prin parc ? a întrebat ea.

— Nemaipomenită, am zis eu şi i-am dus iar lui tata lingura la gură.

— Nu, a zis el.

— Ba da, am zis eu.

Atunci mama l-a ciupit de obraz cu mâna pe care o avea liberă, până când a fost nevoit să deschidă gura, iar eu i-am vârât repede nişte piure în gură.

— Scoate-mi proteza, a spus tata.

— Nu, a zis mama, o să mâncăm o bucăţică de muşchi de vită.

Apoi a sunat cineva la uşă.

— Asta mai lipsea! a strigat ea, ori vin prea devreme, ori prea târziu.

Nu puteam singuri să-l suim în pat pe tata şi pentru asta venea câte o doamnă de la serviciul

de îngrijire la domiciliu. Dimineaţa ne ajuta fratele Roy.

M-am dus la uşă. Simţeam că se apropie uşor momentul pentru ceva mai tare decât berea. La uşă era o negresă mare şi robustă.

— Asta e casa familiei Grunberg ? a întrebat ea.

— Da, am spus cu, asta e.

Tata mai avea o sticlă de whisky în garaj.

— Mi s-a spus că trebuie să urc pe cineva în pat.

— Da, aşa e, aţi nimerit bine, i-am confirmat eu.

— Şi să-l spăl şi să-l schimb. Şi asta mi s-a spus să fac.

— Exact. Daţi-vă haina jos şi intraţi.

Mă întrebam cât paracetamol ar fi trebuit să mai înghit până să înceapă odată să-şi facă efectul.

Negresa a venit după mine. Mama i-a spus că ea se duce să facă un muşchi de vită şi că trebuie să aibă grijă mai ales de escare. Apoi a închis uşa la bucătărie.

Negresa i-a întins mâna lui tata.

— Eu sunt Marga şi acum o să vă bag în pat.

— Bună, a zis tata, poţi să-mi scoţi proteza ?

— Dar mai întâi o să vă spăl frumuşel, a zis Marga.

— Binişor, a zis tata, dar am nevoie la WC.

— Asta nu se poate, tată, am zis eu.

Apoi am văzut sticla de vin destupată din ziua precedentă şi mi-am turnat un pahar.

— Tu eşti fiul lui ? a întrebat Marga.

Am dat din cap.

— E prinţul moştenitor, a zis tata.

Marga era ocupată să-i scoată pantofii.

— Ce spuneţi, domnule Grunberg ?

— Scrofiţă pofticioasă, a zis tata.

Am luat o înghiţitură zdravănă de vin şi am dat drumul la radio.

— Eşti student ? m-a întrebat Marga.

— Nu, am spus eu, lucrez la o firmă.

Jumătate de normă.

— Am crezut că eşti student.

I-a dat jos cămaşa. Şuviţele i-au picat iar în ochi.

— Aşa, acum trebuie să ne ridicăm în picioare, domnule Grunberg, să vă dăm jos pantalonii.

— Nu poate, am spus eu. Nu poate să stea singur în picioare.

Mi-am mai umplut încă o dată paharul. Că doar vin aveam destul în casă.

— Ai putea să mă ajuţi ?

Am dat din cap. La masa asta stătuse Roşie, îmi aminteam, dar ce se întâmplase în cei trei ani şi jumătate care se scurseseră de-atunci, chiar că nu mai ştiam. L-am smuls pe tata din cărucior. Acum stătea într-un picior, dar mai mult se sprijinea de mine. Braţul paralizat îi atârna moale după gâtul meu. începeam să simt binişor efectul berii şi al vinului.

— Dansăm *cheek-to-cheek,* i-am şoptit la ureche.

A început să râdă. Râdea cu o jumătate de gură, pentru că cealaltă jumătate nu şi-o mai putea mişca. Era destul de comic să-l vezi râzând aşa. Balele care-i curgeau pe tricoul meu mi se păreau mai puţin comice.

— Fără glume tâmpite, a zis el.

Nici nu putea fi vorba de glume tâmpite. Aveam impresia că pot să mă prăbuşesc în orice clipă. Abia dacă îmi puteam susţine propria greutate, ce să mai vorbim de greutatea lui.

— Bun, acum poţi să-l aşezi din nou în scaun, a zis Magda.

Aşa am făcut. Tata era acum gol.

M-am aşezat din nou, am mai băut un pic de vin. Marga îi spăla picioarele. Erau subţiri, albe şi osoase. La radio cânta *Walk like an Egyptian,* şi îmi aminteam că odată dansasem pe melodia asta. Trebuie să fi fost pe vremea când încă mai dansam.

— Nu e frumos să faceţi asta, domnule Grunberg, nu-mi place deloc, am auzit-o spunând dintr-odată pe Marga.

S-a ridicat în picioare şi mi-a spus:

— Mă ciupeşte de sâni.

— Of, ce neplăcut, am zis eu.

Şi către tata:

— Nu mai face asta.

M-am uitat mai bine la sânii ei. Fiecare putea să umple o găleată. Pesemne că tata nu mai era atât de pretenţios în privinţa sânilor.

— Vă place melodia asta ? am întrebat-o eu la un moment dat aşa, ca să mai detensionez un pic atmosfera.

— Cu mine vorbeai ?

N-am putut să-i răspund, pentru că încercam să-mi reprim un acces de tuse. Eram sigur că, dacă mă apuca un acces zdravăn de tuse, ar fi fost o tuse din aia din care aş fi dat în vomă şi poate şi mai rău, iar ăsta era ultimul lucru care-mi trebuia acum.

— V-am întrebat dacă vă place melodia asta, *Walk like an Egyptian* ?

— Nu, a zis Marga, nu-mi place deloc.

— Nici mie, a zis tata.

— Acum o să vă pun nişte chiloţei curaţi.

— Scrofiţă pofticioasă, a zis tata.

— Ai auzit, a strigat Marga de sub masă, ai auzit ce-a zis ?

— Ce, am spus eu, ce s-a întâmplat ?

Dintr-odată mi-am dat seama că oamenii de culoare nu au coşuri roşii, ci negre. Mă duceau cu gândul la ouăle de ciocolată de Paşte. Marga s-a ridicat cu greu. M-a privit de parcă aş fi jignit-o.

— Am nevoie la WC, a spus tata. Repede. Unde e căcăstoarea ?

— Ai auzit ce-a zis ?

— „Unde e căcăstoarea“, am spus eu.

— Nu, înainte de asta.

— Eram atent la radio.

— A zis: „Scrofiţă pofticioasă!“, a strigat Marga.

— Scrofiţă pofticioasă, a zis tata.

— N-am să accept aşa ceva, cu siguranţă că

aşa ceva n-am să accept!

Arăta într-adevăr ca şi cum n-avea de gând să accepte. Nu mi s-a părut o chestie prea isteaţă, fiindcă tata tocmai asta şi voia.

Sticla de vin se golise.

— încetează! i-am strigat lui tata. Nu e nici o scrofiţă pofticioasă, e Marga, o doamnă drăguţă care a venit să tc ajute să te bagi în pat.

— Aşa nu pot lucra, a zis Marga.

Mă întrebam dacă doza aia de paracetamol pe care o înghiţisem avea să-şi facă vreodată efectul, însă n-ar fi fost de mirare ca paracetamolul să nu mai ajute la nimic. în cazul ăsta poate că trebuia să încerc somniferele mamei. De fapt, mă simţeam cam terminat, aşa că i-am răspuns:

— Auziţi, eu sunt doar fiul lui, înţelegeţi ?

Am scuipat saliva excedentară pe cât de discret arii putut într-un pahar gol de pe masă.

— O să-l bag în pat.

— Excelent, am zis eu.

L-a ridicat. Cu mâna liberă i-a uns escarele de pe spate. O femeie puternică, mă gândeam eu.

— Am nevoie la WC.

— Nu poţi să te duci la WC, am zis eu, aşteaptă până îţi pune Marga chiloţii.

Tata purta chiloţi din ăia care erau şi WC în acelaşi timp.

— Scrofiţă pofticioasă.

— Ţine-l puţin aşa, a zis Marga.

— E bolnav, am zis, vă rog să ţineţi cont de asta înainte să-l judecaţi.

Ultima replică mi-a ieşit cu greu din gură.

L-am preluat iar pe tata. Gol cum era, stătea sprijinit de mine, iar eu mă propteam de bufet, ca să mă pot sprijini totuşi de ceva.

1
2
2

— Dansăm iar *cheek-to-cheek,* am zis.

îmi dădusem seama că trebuie să profiţi de rarele momente vesele pe care ţi le oferă viaţa. După cum mai credeam că trebuie să faci nişte mici sărbători din puţinele momente din viaţa asta, în care aveai parte de femei goale. Şi, cine ştie, poate era valabil şi pentru taţii goi.

— O să vorbesc cu mama ta despre asta, a zis ea.

Deja cu tata se părea că nu mai vorbea.

— A suferit o modificare de personalitate, aşa ne-a spus doctorul, am mai încercat cu.

— Modificare de personalitate pe dracu'! O să discut cu mama ta.

— Asta e Coby ? a întrebat tata.

Coby era altă infirmieră care făcea vizite la domiciliu. Dintr-odată mi-a venit un chef nebun să cânt: *De-aş fi acum la Coby, cartoafele lui Coby.*

— Nu, e Marga. Trebuie să fii un pic mai drăguţ cu ea.

— Nu-şi ţine mâinile acasă, a zis Marga.

Apoi i-a răcnit în ureche:

— De ce nu vă ţineţi mâinile acasă, domnule Grunberg ? Tata râdea nevinovat, ca pentru sine, cu jumătatea lui de
gură, iar mie mi-a picurat iar ceva pe ceafă.

— Auziţi, el e pe jumătate paralizat. La persoanele cu semipareză nu se pune problema că nu-şi ţin mâinile acasă. Sunt reflexe involuntare. Membre fantomă, ştiţi.

— Am să discut cu mama ta.

— Aşa să faceţi, am spus, faceţi ce credeţi de cuviinţă. Mama e în bucătărie.

A fost o duminică de tot râsul, nu mai încăpea nici o îndoială.

— Am nevoie la WC, a zis tata.

— Mai încolo, am spus eu, chiar era nevoie să te porţi aşa, trebuia să ne faci iar viaţa un iad ?

— Vreau la căcăstoare, a zis el, repede.

— Căcăstoarea vine singură la tine, am spus.

Atunci a intrat mama, urmată de infirmieră.

— Ce-a spus ? m-a întrebat.

înainte să apuc să zic ceva, a răspuns Marga:

— Scrofiţă pofticioasă! Şi nu o singură dată,

ci de zece ori. Aşa nu pot să lucrez, doamnă Grunberg.

— Mizerabilule, a strigat mama, mie nu mi-ai zis niciodată aşa. Niciodată. Mi-ai distrus viaţa. Pentru că n-ai vrut să mergi niciodată la doctor, ţi-ai făcut-o cu mâna ta.

— Nu c vorba despre asta! a răcnit Marga, care se pricepea şi ea binişor să răcnească, e vorba despre faptul că eu mă duc acum acasă şi nu mă mai întorc niciodată. Pentru că nu vreau să mi se spună scrofiţă pofticioasă.

— Mă ajută şi pe mine cineva ? am zbierat eu. Nu mai pot să-l ţin.

Simţeam că parcă-mi dădea cineva cu un ciocan în cap.

— Vreau la căcăstoare, a strigat tata, trebuie să mă cac.

— Trebuie să vă educaţi mai bine bărbatul, a răcnit Marga, aşa nu pot să lucrez. Şi vă asigur că nici una dintre colegele mele nu vrea să fie tratată astfel. Dacă bărbatul dumneavoastră continuă să ne numească scrofiţe pofticioase, vom pune capăt îngrijirii la domiciliu.

— Pot să vă spun că nici nu vreau să vă mai văd în casa asta, a răspuns mama, şi, nici dacă mă rugaţi în genunchi să-l urcaţi în pat pe soţul meu, tot n-o să mai puneţi piciorul în casa mea, nici dumneavoastră şi nici altcineva din familia dumneavoastră.

— Dacă vă închipuiţi că mă puteţi jigni, vă înşelaţi, pentru că la noi vă cunoaşte toată lumea ca pe-un cal breaz.

— Vreau la căcăstoare, a răcnit tata.

— Nu pot să-l mai ţin, am răcnit şi eu la fel de tare.

Ele nu ascultau, pentru că erau ocupate să se înjure. Atunci
tata a început să se cace, ca un cal. Pe covorul persan, pe pantofii mei şi chiar şi pe pantalonii mei. Sigur că n-a durat decât câteva minute, sau chiar mai puţin, dar după cum îmi amintesc eu, parcă s-ar fi căcat trei ceasuri.

M-am gândit la ziua în care a murit Charles Chaplin şi tata m-a dus la cinema Tuschinski.

Rula *Timpuri noi.* Era în iarna lui 1978 sau 1977. După ce s-a terminat filmul, mă tot gândeam la gâscă aia din restaurant şi la oamenii care dansau, şi la gâscă de deasupra oamenilor care dansau, şi la omul ăla care-şi aştepta gâscă, însă, fiind prea multă lume care dansa, chelnerul nu reuşeşte să treacă printre ei cu gâscă, şi în final gâscă rămâne agăţată de candelabru. După film ne-am dus la o cafenea. Cred că la Schiller. Ne aşezaserăm

undeva în spate şi tata stătea de vorbă cu o doamnă şi beau vin. După *Timpuri noi* am mai văzut multe filme şi am mai fost deseori la Tuschinski, însă niciodată n-am fost atât de sigur, ca în după-amiaza aia, că voiam să fac şi eu ce făcea Charles Chaplin în filmul ăla. în după-amiaza aia, când tata stătea de vorbă cu doamna aia, despre care mi-a zis mai târziu că era cea care rupea biletele la cinema, iar eu am băut café frappé, în care am amestecat până am obţinut o băutură neagră, pe care am sorbit-o cu paiul. Ulterior, tata m-a dus şi la filmele lui Taţi şi Buster Keaton, şi atunci am vrut să devin precum Taţi şi apoi precum Buster Keaton, preferabil însă precum Taţi, pentru că n-am mai văzut pe nimeni să joace tenis cum juca el. Medicul şcolar i-a spus mamei să aibă grijă, întrucât eu nu păream să fac diferenţa între imaginaţie şi realitate. La sfârşitul consultaţiei, doamna doctor mi-a spus să mă îmbrac la loc. Eu nu eram în stare să mă îmbrac, pentru că pe mine mă îmbrăca şi mă dezbrăca întotdeauna mama. Aşa că mi-am pus doar fularul şi pantofii. Şi aşa am ieşit din cabinet. Doamna doctor n-a zis nimic şi a început să scrie ca o apucată, iar mama m-a luat şi m-a îmbrăcat. Şi în miercurea aia am fost cu tata să-l vedem pe Buster Keaton sau pe Taţi sau pe fraţii Marx, iar dacă nu era chiar nimic altceva, pe Louis de Funès.

Când a terminat în sfârşit, i-am zis :

— Acum trebuie să te pun jos, chiar nu mai pot să te ţin.

— Nu mă pune jos.

— Trebuie, pentru că altfel o să cazi şi e mult mai rău.

— Aici suntem în căcăstoare, nu vezi ?

— Da, am zis eu, văd, şi l-am pus uşor jos.

N-a fost uşor, pentru că nu voiam să-l pun în căcat.

Mama şi negresa abia atunci l-au văzut, dar eu trebuia să ajung sus. Douăzeci de minute am stat aplecat peste WC. La sfârşit nu mai ieşeau din mine decât nişte picături galbene şi acide. Mi-am clătit gura cu apă şi am coborât.

— împăratul e în pat, a strigat tata când m-a văzut.

— Unde e negresa ?

— A dat-o maică-ta afară.

Doar o pată mare şi galbenă pe covor şi pe pantofii mei lustruiţi mai aminteau de ceea ce se întâmplase în urmă cu jumătate de oră. I-am dat la o parte şuviţele din ochi cu o perie.

— Acum plec, ţinc-te tare, i-am zis.

— Scoate-mi proteza.

— Nu, am zis, mai trebuie să mănânci.

L-am pupat. Mirosea a pudră de talc.

— Nu rămâi la masă ? m-a întrebat mama.

— Nu, trebuie să plec, am zis eu.

— Singură l-am suit în pat. Am înţepenit de spate, dar nu-mi pasă. Nu-mi mai pasă de absolut nimic.

Mama a dat muşchiul de vită pentru tata prin maşina de tocat, pentru că altfel n-ar fi putut să-l mănânce.

— Ajută-mă, te rog, să-i dăm să mănânce, a mai zis mama, însă eu am şters-o.

Aveam să mă plimb prin oraş până după ce aveau să termine cu masa de seară.

Mi-am adus aminte de un prieten de-ai lui tata, cu care se întâlnea în cafenele pe vremea când încă mai mergeam împreună în călătorii. îl chema Nicola şi, când tata a încetat să mai călătorească, Nicola a venit acasă să-l vadă.

Stăteau la masa cea mare şi nu-şi spuneau prea multe. Tata îşi comandase cărţi de vizită pe care era imprimat: „Familia Grunberg vă doreşte distracţie plăcută“. Le dădea celor care veneau în vizită.

Faţa lui Nicola părea făcută din piele bătucită, iar nasul lui era un fel de roşie cărnoasă jupuită. Spunea că se izbise odată cu maşina de un copac şi ieşise de acolo în flăcări. La început aproape că nici nu puteam să mă uit la el, însă după o vreme m-am obişnuit.

într-o după-amiază eram doar eu cu el la masă, pentru că tata se dusese până la Hema după vin. Nicola îmi zicea „Laternchen“. Pieptul şi burta lui păreau făcute din acelaşi fel de piele ca şi faţa, doar că pe burtă şi pe piept mai era şi plin de băşicuţe. Purta pantaloni scurţi, picioarele-i erau normale, cum sunt picioarele oamenilor.

Mi-a spus:

— Ce-ai zice dacă m-aş apuca să fac nişte clătite cu smântână ?

I-am spus că e prea cald pentru asta. El bea ceai cu rom, pentru că era mereu răcit, şi mi-a spus:

— M-am născut la Budapesta şi acolo am lucrat la o frizerie, dar eu de fapt sunt bucătar, eram în armată şi pot să-ţi spun că soldaţii care au gustat din mâncarea mea încă mă mai pomenesc. „Măicuţele noastre ar avea ce-nvăţa de la tine“, ziceau ei. După-amiaza târziu mi se spunea pentru cine nu mai trebuia să gătesc. Iar eu mă gândeam: „în orice caz, vor ajunge în rai cu mâncarea mea“. Când te gândeşti cum e să te bucuri toată ziua la un cotleţel, să-ţi vină apă-n gură numai la gândul unui copănel de pui şi apoi să te împuşte ca pe-un câine. Pot să-ţi spun că şi în rai ar avea ce să-nveţe de la mine despre arta culinară.

A zis:

— De data asta nu mai bem ceai.

Apoi mi-a spus:

— Nu eşti singurul căruia-i spun Laternchen. Primei femei pe care am dorit-o vreodată îi spuneam tot Laternchen, pentru că pe ea chiar aşa o chema. Lucra la bucătărie, ca şi mine. Te plictisesc cu poveştile astea.

— Nu, am zis eu.

Şi-a zgândărit o băşică.

— Mă mănâncă, a zis el, nu mă doare deloc, mă mănâncă doar, mă mănâncă de nu mai pot, scuze.

A luat o înghiţitură zdravănă, iar eu am făcut la fel. Aşa se bea romul, mă învăţase el.

— Cu Laternchen treceam mereu să-i vedem pe răniţii zilei, a spus el. Unii nu mai aveau mâini. Sau le mai aveau, dar nu le mai puteau folosi. Pe ăştia trebuia să-i hrănim. Vedeam şi

noi că un pic de supă nu putea să-i mai ajute cu nimic. Că am fi putut s-o păstrăm pentru cei cărora le-ar fi fost de folos. Dar poţi să-i refuzi unui muribund puţină supă ? Aşa că Laternchen le turna în gură nişte supă. Zicea mereu: „Mă iubeşte, fraierul“. La mine se referea. Apoi a

fost transferată. Şi cu dragostea c ca şi cu supa. Am cunoscut pe unii care au trebuit să se mulţumească doar cu dragostea de mamă. Au crăpat fără să fi atins vreodată o fată. Erau şi unii orfani şi probabil că Laternehen a fost singura pe care au pupat-o vreodată. Alţii erau însuraţi, câte unii aveau şi copii, dar tot după mamele lor strigau când erau aduşi la noi. Erau şi unii care îmi şopteau la ureche câte un mesaj pentru iubitele lor, însă eu nu înţelegeam toate dialectele alea. Şi de multe ori erau în aşa hal, că nici măcar nu mai ştiau cine eram. Mai erau unii care aveau la ei fotografii cu cinci femei diferite, alţii umblau cu câte o scrisoare de la sora lor. Toţi au mâncat din supa şi din clătitele mele. Când nu mai puteau nici să ţină creionul în mână, scriam eu câte ceva pentru ei. Până la urmă, mai toate scrisorile astea semănau între ele ca sânul stâng cu sânul drept, fie că erau pentru soră, pentru nevastă sau pentru mămica. Mai târziu, în oraşe, am cunoscut femei care-mi ziceau: „Dă-mi un kil de făină“. Le-am dat, că un kil mai puţin nu prea se cunoştea la noi, şi le-am iubit. Uneori mai puţin de un sfert de oră, alteori o noapte-ntreagă. Uneori sub cerul liber sau într-o casă pără- ginită, uneori în câte o casă în care încă mai era zahăr pe masă şi ceştile de ceai ale celor care locuiau acolo, însă nu ştiam niciodată dacă zahărul era al femeii respective. M-am iubit cu femei care născuseră treişpe copii, dar m-am iubit şi cu fete care puteau să-mi fie fiice. Am iubit femei brunete şi femei cărunte. Am strâns în braţe roşcate, am împărţit aşternutul cu femei care nu avuseseră cum să se spele de două săptămâni, însă chiar şi aşa, nespălate, tot femei rămâneau. Am iubit femei atât de urâte, că n-aş fi crezut niciodată că puteam să le iubesc şi pe ele. Erau unele care îmi arătau fotografii ale

copiilor lor şi altele care îmi arătau fotografii cu bărbaţii lor. Şi mă întrebau dacă nu cumva îi văzusem pe bărbaţii lor, mi-i descriau în cele mai mici detalii, dar eu văzusem atâţia oameni... Nu crezi că e păcat, mă întrebau unii, că nouă ni se dau gratis ? Eh, ziceam eu, aş fi preferat să nu plătesc nimic pe ele, aş fi preferat să nu plătesc nimic

1
3
4

nici pe romul acesta şi vă asigur că şi mama, care mi-a cumpărat pantofii ăştia din piele, ar fi preferat să nu fi plătit nimic pe ei. Am trăit nişte vremuri în care iubirea se tot ieftinea. Când a plecat Laternchen de la noi, o litră era suficient şi câteodată chiar şi numai nişte supă. Erau unii bărbaţi la noi de care mi-era până şi mie frică, care-ţi scoteau ochii la fel cum ar fi împuşcat un iepuraş. Chiar şi cei mai porci încetează să mai fie porci, când trag să moară. Nu pentru că ar avea remuşcări, ci pentru că nu mai pot. Şi ăstora le-am turnat supă în gură. Aşa cum femeile frumoase nu mai seamănă a femei frumoase după ce au călcat pe o mină cât de mică.

Era una care părea cea mai frumoasă dintre toate. Asta ştiu doar din povestirile bărbaţilor care au adus-o. Cea mai frumoasă, ziceau. Mi se jurau că era cea mai frumoasă femeie din sat, aşa o frumuseţe, că parcă n-ar fi fost din lumea asta, şi peste o lună trebuia să aibă nunta. Am zis: „Care dintre voi e mirele ?“ Unul dintre bărbaţi a păşit înainte. „Tu primeşti un pic de supă, dar ceilalţi nu, că altfel nu ne-ajunge pentru răniţi.“ Pe frumuseţea asta care nu era din lumea asta n-am cunoscut-o decât făcută zob, şi nici aşa, zob, nu mai mult de două ore, pentru că apoi a murit. A mai apucat să mănânce un pic din supa mea. Băiatul a rămas toată noaptea lângă ea. Tânguielile şi ţipetele lui erau aşa de jalnice şi asurzitoare, că nu puteam dormi. A doua zi trebuia să mergem mai departe. Aşa că dimineaţa devreme am dus mireasa destul de departe, încât să nu se audă nimic, şi acolo au şi înmor- mântat-o în ziua următoare.

Apoi a venit tata de la Hema şi Nicola i-a zis:

— Câteodată mi se pare că ar fi plăcut să stau

culcat într-un sicriu, dar moartea are şi aşa destui complici pe lumea asta, prin urmare aştept liniştit.

Când am ajuns acasă, la ora unsprezece, masa de seară era încă în plină desfăşurare. Şi tata încă se uita la mâncare, de parcă ar fi fost otravă.

FETEL
E

Clei pentru lemn

în barul hotelului Okura, el a comandat o cafea şi eu o votcă. Ne întrebam dacă fata aşezată lângă japonezul acela era animatoare. Ne venea greu să ne închipuim o animatoare în fustă ecosez. Asta probabil din cauză că ştiam foarte puţine lucruri despre animatoare, când de fapt erau sute care umblau în fustă ecosez.

— Deci am ajuns şofer, a zis el amestecând în cafea, sunt şoferul prietenei mele.

Făcea trei curse pe lună, într-un Opel Kadett vechi, până în Polonia şi-napoi.

în maşină era cleiul pentru lemn pe care îl vindea prietena lui în Polonia, iar din profit îl ţinea şi pe el. Peste jumătate de ceas trebuia să plece. Ultima oară pe luna asta.

Japonezul şi fata în fustă ecosez s-au ridicat.

— La unşpe m-aşteaptă la graniţă cu actele, a zis el. Cred că o să dorm pe undeva prin Germania, vreo oră, într-o parcare.

Am mai comandat o votcă.

— Ai grijă, mi-a zis el, cu ce dai aici pe două păhărele de votcă, cumperi o sticlă întreagă de la Gali & Gali.

Japonezul a lăsat numărul camerei. Fata îşi pusese deja haina pe ea.

— Nu, am zis eu, asta nu-i animatoare. Asta-i animatoare la fel cum e şi mama.

— Nu ştii nimic despre animatoare, a zis el, şi mai ales habar n-ai de gustul japonezilor în materie de animatoare.

— Japonezul acela a vorbit o oră cu ca, de ce să stea de vorbă o oră întreagă cu o animatoare ?

Bărbatul de lângă mine a dat din mână. Era clar că n-avea chef să mai vorbească despre asta.

— La toaletă au pus muzică de Mozart, am spus apoi într-o doară.

— Nu m-aş fi gândit vreodată că o să ajung şofer, a răspuns el. Transport clei pentru lemn.

A mai comandat o cafea, iar când barmanul i-a pus cafeaua în faţă i-a spus: „Transport clei pentru lemn, domnule“, însă barmanul n-a reacţionat.

Au intrat un bărbat şi o femeie în cămăşi negre cu viori maro pe ele. S-au aşezat la capătul celălalt al barului. Au cerut bere.

— Sunt un singuratic, a spus el.

— Nu, nu eşti, altfel n-ai sta aici.

— Stau aici pentru că trebuie să plec în Polonia să duc o încărcătură de clei pentru lemn. La ora unşpe m-aşteaptă la graniţă cu actele. De-aia stau aici. Pentru că trebuie să plec în Polonia să duc o încărcătură de clei pentru lemn. Pentru prietena mea.

— O iubeşti ?

— Fără întrebări complicate, te rog frumos, că trebuie să conduc toată noaptea.

Am mai comandat o votcă.

— Deja face cât o sticlă şi jumătate la Gali & Gali, a mormăit el.

— Dacă mai începi o dată cu Gali & Gali...

— Dacă mai încep, ce ?

— Nimic.

— Sper să nu se facă polei.

— Ce-au anunţat ?

— Că se face polei. După-amiază am cumpărat o oglindă retrovizoare cu nouăşpe

guldeni jumate de la o firmă de dezmembrări, că aia pe care o aveam s-a spart când am vrut să parchez acolo, în Polonia.

A cerut o bere.

— La Okura trebuie să bei numai bere, a zis el.

Acum tipa şi tipul cu viorile maro pe cămaşă se pupau.

— Animatoare ? am întrebat eu încet.

S-a lovit peste frunte.

— Nimic nu ştii despre animatoare, a zis el şi apoi şi-a golit paharul.

— O oglindă retrovizoare la nouăşpe guldeni jumate c chilipir, îţi dai seama. în mod normal astea costă peste două sute de guldeni, dar eu nu văd nimic de cleiul ăla pentru lemn, că maşina e plină ochi cu porcăria aia de clei pentru lemn.

— încă o bere ?

Au mai intrat câţiva japonezi.

— Poate ar trebui să-ţi faci o firmă de transport, poa- te-ţi iese.

S-a uitat o clipă la mine.

— Ăsta e un deodorant nou, sau tocmai ţi-ai făcut pantofii ?

— Nu, am zis eu, tocmai mi-am făcut pantofii.

— Prietena mea din Polonia e înnebunită după parfumuri, după parfumuri franţuzeşti, îi dă pe spate pe ăia de-acolo cu Coco sau cum s-o mai fi chemând. Ca s-o fac fericită, îi duc mereu câte-un parfum.

— înc-o votcă.

Barmanul a venit să-mi umple paharul. Nu m-a mai întrebat dacă o vreau cu gheaţă, ceea ce era un semn bun.

— S-au făcut două sticle la Gali *8c* Gali, a mormăit el bătând darabana pe bar în ritmul muzicii.

— Ce-ar fi să mergem la Gali & Gali ? am propus eu.

Mă enerva la culme chestia asta.

L-a întrebat pe barman cât e ora şi şi-a potrivit ceasul.

— Sper să nu alunece cleiul ăla pentru lemn.

Şi-a pus haina pe el.

— Marţi seară sunt înapoi. Şi o să vin aici să beau o bere. Şi joi seară mă duc iar, că ăia de-acolo, din Polonia, sunt nebuni după cleiul ăsta pentru lemn. La întoarcere mănânc

întotdeauna cârnaţi cu varză acră pe lângă Hanovra, eu ţin la tradiţie, înţelegi, ţin la tradiţie.

Am dat din cap că înţelegeam. A vrut să plătească pentru mine. I-am zis că nu e nevoie, dar a insistat.

— Toate astea sunt pe cheltuiala prietenei mele. O s-o fac fericită cu un litru de parfum. Sunt unii care trebuie să se străduiască mai mult.

A râs.

— O să dea îngheţul la noapte ? l-a întrebat apoi pe barman.

— N-am idee, domnule.

Barmanul purta un papion roz. Voia să se întoarcă iar cu spatele.

— Ascultă, te-am întrebat dacă o să dea îngheţul la noapte, e o întrebare normală, nu ? O să dea îngheţul la noapte. De cât timp lucrezi aici ?

— De trei ani, domnule.

— Şi în ăştia trei ani nu te-a mai întrebat nimeni dacă o să dea îngheţul la noapte, sau poate n-a dat niciodată îngheţul în ăştia trei ani ? Aşa, din câte ştii tu.

— După părerea mea în capul dumneavoastră a dat îngheţul, domnule.

S-a aşezat din nou lângă mine.

— Merg pe motorină şi scutesc ceva, scutesc mai mult de jumate. Şi motorul face mai puţin zgomot, mai regulat, ştii, aşa tuf-tuf-tuf, aproape ca o muzică. Vrei să te las undeva cu maşina ?

— Nu, mai rămân puţin aici, am zis eu.

A ieşit, însă peste cinci minute s-a întors.

A arătat către cineva care se aşezase la capătul celălalt al barului.

— Animatoare, a zis el, treizeci de sticle la Gali & Gali.

A luat un bol cu alune de pe bar, l-a golit în buzunarul
hainei şi-a plecat.

Tina

Era ora patru şi ştiam că mama nu mai mânca pâine deja de câteva ore şi ca, în principiu, nici eu n-ar fi trebuit să mai mănânc, dar îmi era foame. Şi ştiam că în seara asta urma să mă duc pe la ea, şi că aveam să povestim iar despre cum am fost sclavi în Egipt, şi că avea să vină vorba despre cele zece urgii, şi că aveam să cântăm cântecul ăla care zice de ce seara asta e altfel decât toate celelalte seri. Doamne, mi se făcea rău numai când mă gândeam. Aşa că am mai comandat o bere. Stăteam lângă polonez şi în seara asta eram iar singur cu mama, pentru că n-avea să vină nici un musafir. Invitase o grămadă de lume, dar nimeni nu voia să vină, şi până la urmă mă sunase pe mine.

— Doar n-o să mă laşi singură în seara de Seder ?

— Nu, i-am spus, nu te las singură.

— Care e supa zilei ? am auzit o femeie întrebând.

— N-avem supa zilei, avem doar supa anului.

Leo s-a întors şi-a zis:

— în cafeneaua asta au doar supa secolului.

— Supa secolului e supa camerei de gazare, am spus eu. La cafe-barul ăsta aveţi şi supa camerei de gazare ?

Nu făcusem nimic toată ziua, ceea ce te face

să spui chestii din astea. Şi, în plus, oricum nu mă asculta nimeni, de-asta veneam aici în fiecare zi. Ca să stau printre oameni cu o gură şi două urechi. După părerea polonezului, ăştia erau din ce în ce mai rari, oamenii cu o gură şi două urechi.

— Abia dacă-i mai vezi, zicea el, mai sunt doar pe la bâlci.

într-un târziu m-am dus cu bicicleta la mama. Era bolnava. Asta mai lipsea. Tuşea şi scuipa flegme. Din când în când striga:

— N-am aer.

Aşa striga de când o ştiam.

Ne-am aşezat la masă. Mi-a arătat scaunul negru rotativ.

— Acum doi ani mai stătea taică-tu în el, mi-a zis.

Nu puteam să sufăr sentimentalismele alea. De-asta
i-am zis:

— Nu stătea, zăcea, şi toată mâncarea îi curgea din gură, tot corpul i se scurgea prin toate găurile pe care le avea.

— Nu mai fi aşa de cinic, mi-a zis, nu-mi plac chestiile astea.

N-am spus nimic cinic, am spus adevărul. Păcat numai
că deseori adevărul sună atât de cinic şi din cauza asta e preferabil să minţi. Cel puţin dacă vrei să pari afabil.

Am făcut tot ce trebuia făcut în seara aia. Am înmuiat ridichi în apă sărată, am amestecat *maror* cu *haroseth,* am povestit despre pâinea umilinţei, pe care au mâncat-o strămoşii noştri, şi am cântat cântecul despre marea care fugea şi munţii care tremurau ca berbecuţii şi dealurile ca mieluşeii. Se cutremurau în faţa lui Dumnezeu, care a prefăcut stânca într-un lac şi pietricica-n izvor. După aia am cântat că anul viitor o să fim în Ierusalim. Am băut şi cele patru pahare recomandate, însă mama n-avea voie să bea. Lua din nou somnifere. Aşa că am băut eu şi pentru ea. Chiar n-a fost o problemă.

în jurul orei douăsprezece m-am dus acasă. Am pupat-o şi i-am zis să rămână sănătoasă şi voioasă.

— Şi cum să fac ? m-a întrebat, însă la întrebarea asta n-aveam nici eu răspuns.

A doua zi dimineaţă trebuia să mă scol devreme, pentru că mă duceam iar să car cărţi pentru câteva zeci de guldeni. Câteodată mai câştig ceva bani citind cărţi şi conspec- tându-le, dar cum capul meu era ca un bolovan pe care dansa cineva, nu mai citisem nimic de ceva vreme, deci trebuia să

car. Uneori mai cerşesc şi de la mama nişte bani, dar sincer să fiu mai bine îmi rup spinarea cărând.

Când am terminat de dus toate cărţile în magazie, am mâncat o felie de prăjitură şi apoi am cumpărat *De Telegraaf.* O jumătate de oră mi-a luat să citesc toate anunţurile. Erau foarte multe. La început nu ştiam ce să aleg. Până la urmă am ales-o pe fata drăguţă şi tandră care primea la domiciliu. Drăguţă, tandră şi la domiciliu, mai bine nu se putea. I-am format numărul. Câteodată zic la telefon:

— Scuzaţi, nu prea mai aud bine, puteţi vorbi mai tare ? Fac asta ca să par mai în vârstă. Am făcut-o şi de data asta. A funcţionat. Am întrebat ce tarif practica. O sută de guldeni pe oră. îmi convenea de minune. Mă aşteptam să coste mai mult. Scosesem trei sute de guldeni de la bancă, era tot ce mai aveam. Am întrebat-o dacă puteam stabili o întâlnire pentru după-amiază. Se putea. La ora cinci, că la şase termina lucrul. Am închis, dar am uitat să întreb ce adresă avea. Deci a trebuit s-o sun din nou, muream de ruşine. Era pe Brederodestraat. Nici măcar nu ştiam unde e Brederodestraat. A trebuit să mă duc la vânzătorul meu de ziare, să cumpăr o hartă a Amsterdamului. Din fericire, Brederodestraat nu era departe, era de cealaltă parte a Vondelpark. Am făcut un duş, m-am spălat cu grijă pe dinţi şi mi-am pus ciorapi şi chiloţi curaţi. Să arăţi cât de cât ca lumea şi să nu-ţi pută gura. Măcar atât. Am mai băut câteva pahare cu vin şi apoi chiar s-a făcut ora să plec.

Mai întâi m-am plimbat prin Vondelpark. Deocamdată mergea bine. Trebuia să ies din parc unde începea Brederodestraat şi trebuia să

ajung în capătul străzii. Numărul unde trebuia să ajung se apropia din ce mai tare. Aş fi preferat să trec mai departe, ca toţi cei care treceau în momentul ăla pe Brederodestraat. Mi-am zis: „Fii bărbat!“

Chestia asta nu mi-o mai spusesem niciodată, deci am făcut-o şi pe asta.

Am sunat la uşă. La ferestre atârna o cârpă neagră în loc de perdele, dar în rest părea o casă obişnuită. Mi-a deschis uşa şi n-aş fi putut spune dacă era tandră, că nu-mi puteam da seama, însă eram foarte sigur că nu era drăguţă. Orice, numai drăguţă nu. Părinţii mei avuseseră mai demult o menajeră, pe care o chema doamna Kanon. De multe ori mă trăgea de păr şi apoi zicea:

— Ce zulufi frumoşi ai tu, de-aş avea şi eu aşa zulufi, *boy.*

îmi zicea mereu *boy* şi era aşa de în vârstă, că acum e la
azilul de bătrâni.

Am intrat într-un fel de sală de aşteptare ca la veterinar, în orice caz, aşa arăta. Era un holişor cu un telefon, şi chiar un mic computer. Am vrut să deschid prima uşă care mi-a apărut în faţa ochilor.

— Hei, hei, a zis ea, eu ştiu mai bine unde trebuie să mergem.

— Da, sigur, am zis, scuzaţi.

Am intrat într-o cameră în care totul era albastru. Lumină albastră, un pat cu aşternuturi albastre, o chiuvetă albastră, perdele albastre şi doar o canapea neagră şi o plantă verde, dar probabil că era din plastic.

— Eu sunt Tina, a zis ea.

M-am prezentat, iar ea m-a întrebat ce voiam

să beau. Vin n-aveau, doar apă minerală, Cola sau ceai.

— Atunci aş vrea un ceai, am spus.

— Suntem două care lucrăm aici, a spus Tina, o să vină imediat şi cealaltă fată să se prezinte şi poţi să alegi cu care vrei să rămâi.

Am rămas singur pe canapea. Pe perete era o fotografie, dar lumina era prea albastră ca să-ţi dai seama ce reprezenta. Două halate albastre atârnau într-un cui, iar în rest mai era un casetofon de unde se auzea muzică. Era muzică din aia pe care o auzi la cafenelele care au prea puţini clienţi, iar cei care sunt, sunt atât de bătrâni, încât sunt prea surzi ca s-o audă.

Apoi a intrat cealaltă fată. Era mai urâtă decât Tina, dacă aşa ceva mai era posibil, şi, după mine, nu era decât o chestiune ele câteva luni până să aibă dreptul la abonament gratuit. M-am ridicat în picioare şi am dat mâna cu ca.

— Arnon Grunbcrg, am zis, ce mai faceţi ?

— Nu-ţi spune niciodată numele de familie, a şuierat către mine de parcă i-aş fi făcut o propunere incorectă.

— Vă rog să mă scuzaţi, am zis.

După care a plecat.

în cameră domneau temperaturi tropicale. N-aveam ce face, a trebuit să-mi dau jos haina. M-am aşezat pe ea. Mă gândeam: „Nici nu-ţi dai seama când ţi-au luat-o, afacerile sunt afaceri“.

Tina a venit înapoi.

— Rămân cu dumneavoastră, am zis, pentru că cel puţin cu ea puteam să-mi păstrez numele de familie, şi ţineam ceva la el.

A venit şi s-a aşezat lângă mine pe canapea. Am băut ceai împreună. începea să fie agreabil.

— Ai mai fost vreodată într-o casă ca asta ?

m-a întrebat.

— Mai demult, am spus eu, în străinătate, e aşa mult de atunci, că nici nu mai ştiu care sunt regulile.

— Nu-i nevoie să vorbim despre reguli, o să vină totul de la sine.

A venit mai aproape. Mi-a trecut prin minte versul ăla al lui Gottfried Benn: *„Ein schöner Gedanke, zwischen den Beinen, eines Mädchen zu liegen*[1] *“.* Nu pricepeam cum de mi se părea versul ăsta atât de frumos dintr-odată.

— Faceţi asta în fiecare zi ? am întrebat într-un târziu, când s-a aşezat atât de aproape de mine, încât piciorul ei s-a atins de-al meu. Dacă vă supără întrebările mele, să-mi spuneţi.

— Nu, nu, a spus ea, o fac în fiecare zi, dar eu de fapt sunt doar telefonistă şi portăreasă şi îi dau afară pe cei care creează probleme, dar după ora cinci pleacă una dintre fete şi atunci îi mai ţin eu locul câteodată.

— Aha, am zis.

— Tu ce lucrezi ?

— Sunt corespondent pentru *Berliner Morgenpost,* i-am spus.

— Aha, aşa deci.

— Păcat că n-aţi pus nişte muzică de Jacques Brel, nu credeţi ?

—Jacques Brel mi se pare mai mult pentru spaţiul privat, a spus ea, dar spune-mi „tu“. Curând o să devenim intimi şi o să fie mai simplu aşa, să-mi spui tu. Eşti cumva evreu ? Dacă-mi dai voie să te-ntreb.

— Sigur că poţi să-ntrebi. Bănuiesc că-ţi dai seama după ce nas mare am.

— Nu, mai mult după felul de-a fi. Să ştii că

---

1 **„Ce gând frumos, să te culci între picioarele unei fete.“**

şi eu sunt o optime evreică. Uite ce nas am.

Mi-a arătat nasul. Un nas coroiat, într-adevăr. Am băut ultima gură de ceai.

— Bunicul meu a fost evreu, a spus ea.

— Aha, am zis eu, foarte frumos.

— Azi e Pesach, ştii ?

— Da, am zis, ştiu, e Pesach.

M-am uitat la poza de pe perete, dar nu puteam să-mi dau seama ce reprezenta, apoi m-am uitat la patul pe care era un prosop la fel de albastru precum cearşaful.

— Ştii, se obişnuieşte să reglăm acum partea financiară.

— Da, sigur, am zis eu.

Mi-am căutat suta de guldeni în buzunarul interior al hainei.

— Trebuie să mâncăm şi noi, a zis ea.

Parcă se scuza.

— Bineînţeles, şi dumneavoastră trebuie să mâncaţi, şi eu trebuie să mănânc, toţi trebuie să mâncăm.

— Tu, mi-a zis, trebuie să-mi spui tu.

Apoi a ieşit să ducă banii, iar eu am încercat să-mi amintesc cum arăta Roşie când am văzut-o pentru prima oară goală, însă n-am reuşit.

S-a întors.

— Eşti cu maşina ? m-a întrebat.

— N-am maşină, am venit pe jos, prin Vondelpark. Stăteam din nou unul lângă altul pe canapea. Acum i-am simţit pentru prima oară parfumul, pentru că se aşezase foarte aproape de mine. M-a frecat pe picior.

— Să aduc materialul ? m-a întrebat.

— Da, am zis eu, adu materialul.

— Ce îţi place cel mai mult ? m-a întrebat.

— Da, am zis, şi m-am şters la nas cu dosul palmei. -Da?

— N-aş vrea să vă bruschez, dar dacă vreţi să mi-o sugeţi, aş fi extrem de încântat.

— Zi pur şi simplu ce-ţi place, a spus Tina, vrei să ţi-o sug, nu vrei să devenim intimi ?

— Nu, i-am zis, astăzi aş prefera să nu devenim intimi. De fapt, nu voiam nici să mi-o sugă, nu voiam absolut
nimic, voiam doar să stau pe canapea şi să vorbim un pic până trecea ora, dar n-am îndrăznit să i-o spun.

— Să ne dezbrăcăm.

— Da, să ne dezbrăcăm.

într-o clipă a rămas goală, dar şi eu m-am dezbrăcat destul de repede. Eram uimit, pentru că nu simţeam nici un pic din jena pe care o simt de obicei când mă dezbrac în prezenţa altor oameni. Stăteam amândoi la picioarele patului şi o vreme am tăcut, iar într-un târziu am întrebat într-o doară:

— Aveţi animale domestice ?

— Acum ne spălăm, a zis ea.

M-am uitat la burta ei zbârcită şi la sânii care-i atârnau ca nişte flori veştejite şi m-am dus după ea la chiuvetă. S-a spălat cu o mănuşă de baie albastră. La pizdă şi-ntre buci. Asta nu promitea nimic bun. Am vrut să iau cealaltă mănuşă să mă spăl, însă mi-a zis:

— Nu, lasă-mă pe mine.

Am pus-o la loc.

— Bine, am zis, aşa nu m-a mai spălat nimeni de când aveam şapte ani.

— Dar de-atunci ai mai făcut câte un duş, sper.

— Da, sigur, vreau să spun că de-atunci m-

am spălat întotdeauna *singur.*

M-a spălat foarte meticulos, aşa cum făcea mama pe vremuri.

— Mai trebuie doar să te speli pe mâini, a spus ea şi mi-a luat mâna stângă, pe care mi-a turnat săpun lichid, în vreme ce muzica aia tânguitoare continua să se audă.

— Şi acum întinde-te, mi-a zis.

M-am întins pe pat, cu capul pe perna albastră şi m-am întrebat imediat câte capete or fi stat pe perna aia.

— Nu vrei să-ţi scoţi ochelarii ? m-a întrebat.

— Mai bine-i ţin.

— Vrei să vezi totul, nu-i aşa ?

— Da, i-am zis, vreau să văd totul, însă mă gândeam: „Dacă i-am dat jos, i-am pierdut“. Atâta doar să nu mi-i zbori de pe nas, am sugerat.

— Dar ce idei ciudate ai despre noi! a zis Tina în timp ce mă freca pe burtă.

Mă făcea să mă gândesc la doctorul de familie care mă freca deseori tot aşa şi care avea mâinile tot la fel de reci ca ale Tinei.

— Există prejudecata asta cum că noi am urî bărbaţii, dar eu chiar nu-i urăsc.

Asta puteam s-o cred, că nu ura bărbaţii, în orice caz, nu mai mult decât mine.

Acum îmi dădea cu arătătorul peste puţă, de parcă ar fi vrut să scuture praful din ea. Stăteam cu mâinile sub cap şi vorbeam încontinuu uitându-mă la tavan, de parcă acolo ar fi trebuit să se arate un înger care să strige: „Lasă cuţitul, Avraame“.

— Te gâdilă ? m-a întrebat.

— Da, am zis eu, mă gâdilă un pic.

— Bunicul meu nu s-a mai întors niciodată, mi-a spus ea.

Acum se ocupa de membrul meu. îl frământa şi îmi frământa şi coaiele.

I-am spus:

— îmi parc rău, c foarte neplăcut, şi mă gândeam că totul era mult mai uşor decât îmi închipuisem.

Pur şi simplu stai întins, vorbeşti aşa cum vorbeşti cu toată lumea, te uiţi un pic la tavan, aşa cum peste tot te uiţi la tavane.

— Aşază-te pe burtă, mi-a zis, pentru că încă n-aveam nici o erecţie.

Nu mi-era ruşine, doar că mi-era ciudă.

— O să-ţi fac un masaj bun, ce zici ?

— Bine.

Aşa că m-am aşezat pe burtă, iar ea s-a aşezat pe mine, după cum am simţit, şi a început să mă maseze cu o loţiune de corp care mirosea un pic a detergent de vase. Când a ajuns la umeri, faţa mi s-a înfundat în perna albastră şi am simţit şi mai multe mirosuri nedefinite.

— Te ţii serios de tradiţiile evreieşti ? m-a întrebat Tina.

— Nu pot să zic că mă omor. Tu ?

— Mai demult da, acum deloc. într-o vreme eram foarte activă.

Acum îmi masa gâtul şi m-a întrebat dacă-mi plăcea. Nu-mi făcea nici o plăcere.

— Merge, am zis.

— Crezi că palestinienilor ar trebui să li se dea un stat al lor ?

— Să le dea şi treizeci şi cinci de state, am zis, nu ştiu, nu prea mă interesează politica.

Mi-a dat voie să stau din nou pe spate. M-a pupat pe faţă. La asta nu mă aşteptasem, să-mi

fie pupată şi faţa. Apoi a început să-mi sugă sfârcurile. Eu mă zgâiam în continuare la tavan şi la fotografie şi am observat că prosopul se deplasase de la locul lui, astfel încât ajunsesem să stau pe cearşaful pe care stătuseră toţi, bineînţeles, şi mă întrebam oare cât de des îl schimba. Ea îşi făcea de lucru în continuare cu sfârcurile mele.

— îţi place ? m-a întrebat.

Nu îndrăzneam să spun că nu, pentru că mai răspunsesem deja de câteva ori la întrebări de felul acesta cu „nu“ şi „mai bine nu".

— Minunat, i-am zis şi l-am auzit pe ciudatul acela de Jackson cântând *Heal tbe World* şi dintr-odată mi-a venit în minte omul ăla din cafe-bar, pentru că ăla era înnebunit după melodia asta.

— Randy Newman, ăsta-i ca lumea, am zis.

— Da, a zis ea, Randy Newman e ca lumea. Dar nu trebuie să vorbeşti atâta, nu trebuie să raţionezi chiar totul.

— Când nu vorbesc, sunt un nimic.

— Relaxează-te, mi-a zis, relaxează-te.

Era un ordin, însă nu poţi să te relaxezi aşa, la comandă, în orice caz, eu nu.

Apoi a început să se joace cu puţa mea, până când s-a întărit. A făcut-o cu mult profesionalism, pentru că nu mă gândisem că o să reuşească să-mi provoace o erecţie în secolul ăsta, iar apoi hop, mi-a pus prezervativul. După care s-a prefăcut că mi-o suge, dar eu aveam ochelarii pe nas şi vedeam tot. Doar mi-o freca aşa, un pic.

Noroc că era şi o melodie drăguţă pe caseta aia a ei, ceea ce i-am şi spus, dar ea a zis:

— Stai liniştit, calm, deja ai început să vorbeşti mai puţin.

M-am mirosit la subraţ, că tot eram lungit acolo, cu mâinile sub cap, pe perna aia albastră.

Tina nu era urâtă, în orice caz, nu dacă ar fi lucrat la cofetărie. Atunci ar fi fost altceva. în cazul de faţă însă era pur şi simplu neapetisantă şi probabil că şi eu îi păream neapetisant. De-un sfert de oră mi-o tot freca. Nu se întâmplase nimic. Nu mă mai gândeam la nimic, poate doar la Randy Newman, aşa printre picături, pentru că-mi suna în cap o melodie de-a lui.

într-un târziu s-a uitat la mine:

— Ai mai fost vreodată cu o femeie ?

— Da, am zis eu.

— Şi eu a câta sunt ? m-a întrebat ca râzând.

I-am spus:

— A douăzeci şi doua în cap.

Era a doua, iar eu încercam să mă gândesc la cealaltă, dar nici asta nu reuşeam să fac. Mă gândeam că Tina ar fi trebuit să fie într-adevăr a douăzeci şi doua, sau ultima, sau a nouăzeci şi opta, dar nu a doua. M-a întrebat dacă totuşi nu puteam să devenim intimi. Puteam.

— Ce fain! a zis ea.

De ce trebuia să spună chestii din astea, că doar nu i-o ceruse nimeni.

— Fă ce vrei tu, am zis.

— Ce vrei tu, a zis ea, ideea e ce vrei tu.

— Păi tocmai asta nu ştiu.

S-a aşezat pe mine. M-a ajutat s-o pătrund, însă nu prea era mare diferenţă între afară şi înăuntru.

— Şi ţi-ai pierdut multe rude în război ? m-a întrebat.

— Nici una, eu sunt născut după război.

— Eu l-am pierdut doar pe bunicul.

Apoi a început să se mişte înainte şi-napoi şi

vedeam cum i se bâţâiau sânii în toate părţile, ca florile într-o furtună de toamnă, şi burta ei cu cei doişpe colaci, care se lipea de a mea precum cărnurile la măcelărie.

S-a oprit destul de repede şi a rămas aşezată pe mine.

— Acum trebuie să vii tu peste mine.

Aşa am făcut. Dar dacă mi-ar fi spus să mă spânzur în şifonier, aş fi făcut-o şi pe-asta. Pentru că deja mi-era clar că nu trebuia să forţez lucrurile.

Mi-a luat puţa şi-a băgat-o înapoi la ea înăuntru. Se simţea doar cald şi un pic umed. De fapt aşa se simţea în toată camera.

M-am uitat la faţa ei şi i-am simţit parfumul chiar mai puternic decât mai-nainte.

— Dă-i înainte, a strigat dintr-odată, ah, haide, dă-i înainte, aşa, dă-i înainte.

îmi venea să-i zic: „Vă rog să încetaţi, n-am nevoie şi de sunet“, dar n-am îndrăznit, pentru că nici pentru ca nu era vreo plăcere să strige tot timpul: „Dă-i înainte, dă-i înainte“, mai ales dacă te gândeai că striga chestia asta de la zece dimineaţa. Pendula de lângă canapea arăta deja ora şase şi cinci şi, dintr-odată, m-a cuprins sentimentul că n-avea să mă lase să plec până nu ejaculam. Se pare că era o chestiune de onoare pentru ea. Chiar dacă trebuia s-o ţină tot aşa până la ora şapte. Drept pentru care mi-am aţintit privirea la perete, am apucat-o de cap, de bucle, permanentul ăla pe jumătate dus, mi-am înfipt unghiile în capul ei şi l-am strâns la; piept şi am simţit mirosul a douăzeci de saloane de coafură deodată. Mă uitam la perete, dar nici de acolo nu apărea nici un înger. Mă gândeam la Roşie, la Roşie mă gândeam şi apoi am strâns din ochi şi m-am gândit tot la Roşie. După care am ejaculat. Atunci a încetat şi ea să mai strige „Dă-i înainte“.

— Ştii care cântec al lui Randy Newman îmi place cel mai mult ? i-am zis. Ala cu *„everybody knows my name, but it’s just a crazy game, it’s lonely at the top“.*

— Acum trebuie să te dai jos de pe mine, că eşti prea greu, mi-a zis.

M-am întins lângă ea.

— Poţi să zici multe despre mine, că am păr de pudel sau că am nasul mare, dar nu că sunt greu.

A râs. Am vrut să mă îmbrac la loc, dar mi-a zis:

— Nu, nu, stai aşa, trebuie să te spăl mai întâi, nu te las să pleci murdar.

— Ce servire!

Mi-a scos prezervativul şi m-a spălat pentru a doua oară. Speram doar să fi luat mănuşa care trebuia. Am văzut că prosopul alunecase de tot de pe pat, însă din fericire lumina era atât de

albastră, încât cearşaful era aproape invizibil.

M-am îmbrăcat.

— Te deranjează dacă nu mă îmbrac la loc şi rămân cu halatul pe mine ? m-a întrebat.

Am dat din cap că nu. Se aşezase lângă mine, în capotul albastru, şi eu mi-am pus puloverul pe mine.

— Nu-mi place deloc Randy Ncwman, a zis ea.

— Nu ? Dar adineauri ai spus că-ţi place.

— Asta a fost adineauri.

M-am uitat din nou la faţa ci care acum îmi displăcea mai puţin decât atunci când intrasem aici.

— Pot să-mi pun pantofii în picioare, sau trebuie să mă-ncalţ afară, pe trotuar ?

— Ce părere proastă ai despre noi!

— Nu numai despre voi, am aceeaşi părere despre toată lumea. E îngrozitor de cald aici, ştii ?

— E sigur din cauza mea.

Am crezut c-a făcut o glumă, însă după faţa ei mi-am dat seama că vorbea serios. Aşa că i-am spus:

— Da, Tina, e din cauza ta.

Şi i-am pus mâna pe picior, însă am observat că acum nu-i mai făcea plăcere. Aşa că mi-am retras-o repede.

— Ai cumva o cârpiţă să-mi şterg ochelarii ? Avea.

— Ce servire! am zis din nou. Nici la Hilton nu te-ntrec.

I-am promis c-o să-i aduc un buchet de flori săptămâna
asta. Apoi ne-am ridicat. M-am uitat la plantă, la pat, la perete.

— Ce mănânci diseară ? am întrebat-o.

— Andive. La mama. Tu ?

— Sărbătoresc seara de Seder. Tot la mama. Şi după aia trebuie să mă duc şi pe la o familie care are patru fiice.

Tina mi-a spus:

— Păi bine, acum sigur o să sărbătoreşti

seara de Seder mai liniştit.

— Da, am zis, mult mai liniştit.

I-am sărutat mâna. Ne-am îndreptat spre uşă şi m-am uitat după cealaltă fată, dar probabil că se dusese deja acasă.

— Salutare, i-am zis şi mi-am dus mâna la frunte, aşa cum fac soldaţii.

— Tu chiar eşti un pic ţicnit, mi-a zis.

I-am mai sărutat încă o dată mâna. Acum, că nu mai mergea pe tocuri, era mai scundă decât mine şi i-am zis:

— La revedere, Tina, a fost o întâlnire deosebită.

— Tu trebuia să te naşti în altă epocă, rni-a zis, ar trebui să umbli pe stradă cu joben.

— Toţi ar fi trebuit să ne naştem în altă epocă, i-am spus cu.

— Ai să mai vii ? m-a întrebat ea.

— *Da, cu multă plăcere, bleib gesund, bis bundert- zwanzig, G ut Jom Tov*[1] *şi un Pcsach cuşer.*

Apoi m-am trezit din nou mergând pe stradă, iar în gură aveam un gust de săpun. Voiam să le întreb pe toate femeile care-mi ieşeau în cale: „Dumneavoastră cât costaţi*?“ Şi ăsta era alt clişeu, dar era adevărat. Nu m-am dus acasă, deşi aş fi vrut să fac un duş. M-am dus la cafe-bar, unde am comandat trei beri albe. Bineînţeles, polonezul era şi el acolo şi lângă el stătea un bărbat cu burtă de bere care perora, dar polonezul se făcea că nu-l aude, fapt pentru care nu-l sufeream. Era şi fata aia, despre care polonezul tot zicea că semăna cu Renée

Soutendijk[1] [2], dar, după mine, nu semăna cu nimeni.

— Te-ai parfumat cu déodorant de WC ? m-a întrebat polonezul.

— Nu, am zis eu.

— Şi atunci ce-ai făcut ?

Şi pe fata aia îmi venea s-o întreb ce tarife practică. Cheful de a pune astfel de întrebări mi se mai domolise faţă de acum zece minute şi peste zece minute avea să se domolească şi mai mult. Aş mai fi vrut să-i spun şi că Tina era ceva mai ieftină decât o masă la restaurantul Zuid-Zeeland, însă la fel de scumpă precum caviarul de acolo, pe care l-am cumpărat pentru o prietenă şi pe care cred că l-a mâncat cu iubitul ei. Şi că era Pesach-ul. Şi că de Pesach n-ai voie absolut deloc să bei bere. N-am îndrăznit să-i spun lucrurile astea, cu toate că aveam un chef de vorbă cum nu-mi aminteam să fi avut vreodată. Chestii din astea ştiam că era mai bine să-i spun Tinei, pentru că ei nu-i păsa şi pentru că oricum n-ar fi plecat până nu se făcea ora.

— Nu eşti prea vorbăreţ, ai ? i-a zis beţivul polonezului.

— *Nu sunteţi!*

— Nu sunteţi prea vorbăreţ, ai, vrei să plec, amândoi vreţi să plec?

— Ascultă, i-am zis, când eram cu în şcoala primară era un cântec pe care-l dădeau foarte des pe vremea aia. Melodia am uitat-o, îmi mai aduc aminte doar textul. Sună aşa: „Ce-o să mai bem vreme de şapte zile, ce-o să mai bem, ce sete ne e, dar bine că-i de-ajuns pentru toţi, aşa că vom bea-mpreună şapte zile, să bem

---

1 **Rămâi sănătoasă, până la o sută douăzeci de ani şi Sărbători fericite.**

2 **Cunoscută actriţă olandeză.**

împreună, nu singuri“. Poţi să cânţi melodia asta pentru mine ?

— Nu, a zis polonezul, o ştiu, dar nu pot s-o cânt, n-am voce.

— Nimeni de-aici nu ştie să cânte, a zis beţivul.

Parcă nu aveam gust de săpun în gură, ci mai mult gust
de lămâie şi de bere răsuflată. Peste o oră şi jumătate urma să înceapă a doua seară de Seder, iar eu voiam să fac şi-un duş.

Mă gândeam că Tina probabil n-avusese nici un bunic evreu. Era pur şi simplu foarte de treabă. Asta era tot. Dacă ar fi venit la ea un american, i-ar fi zis cu siguranţă că bărbatul ei a fost ucis în Vietnam, iar unui olandez i-ar fi spus că bunicul ei a căzut pe front la Grebbeberg, iar pentru un neamţ ar fi fost Stalingrad. Poate nici măcar nu credea cu adevărat că ar fi trebuit să mă nasc în altă epocă. Mi-a zis pur şi simplu ce voiam să aud, pentru că aşa erau toate Tinele de pe lumea asta. Am mai cerut încă o bere albă, ca să-mi clătesc şi ultimele urme de gust de săpun din gură.

Şi faptul că m-am gândit la Roşie n-a fost o chestie cine ştie ce originală. Toţi bărbaţii care-şi puseseră capul pe perna aia albastră se gândiseră evident la Roşie a lor. Toţi vedeau, ca şi mine, că erau altfel decât toţi ceilalţi. Sigur că ei erau mai galanţi, n-o tratau pe Tina ca pe-o curvă, îi promiteau chiar flori şi-i pupau mâna, iar Tina nu vorbea cu nici unul dintre clienţii ei aşa cum le vorbea lor. Exact ca şi mine, toţi se duceau să facă pipi în Vondelpark şi apoi stăteau într-un

cafc-bar şi se gândeau că erau singurii, aşa cum mă gândisem şi cu că eram singurul care era altfel decât toţi curvarii. Acum, în cafeneaua asta, mă întrebam cât de galant puteai fi de fapt cu o persoană care se lăsa călărită pentru o sută de guldeni.

Acum, că fusesem la Tina, puţine lucruri mi se mai păreau grele. Dădeai peste cap câteva păhărele şi-ţi ziceai: „Fii bărbat!“ Şi cu asta, basta. Şi probabil că nu era greu nici să împuşti pe cineva, pentru că sigur trebuia să se petreacă tot aşa. Sau să tai pe cineva în bucăţele, sau să te arunci de pe hotelul Okura. Era nevoie doar să bei câteva păhărele şi să-ţi spui: „Fii bărbat!“

;

Am cumpărat flori pentru mama şi am făcut din nou ce făcuserăm şi cu o seară înainte. După masă a trebuit să mă duc la familia cu patru fiice. Deborah, cea mai mare, fusese cu mine în clasă la Liceul Vossius, demult. Pe-atunci eram chiar îndrăgostit de ea, iar părinţii ei îmi puseseră să ascult un disc cu Randy Newman. în seara asta am întrebat dacă puteam să mai ascult o dată discul, însă nu l-au mai găsit.

Terminaseră deja de mâncat când am ajuns eu. Nu prea aveau musafiri. Eu a trebuit să mă aşez lângă una dintre surorile lui Deborah. Avea două surori, Zotka şi Nitka. Astea nu erau numele lor adevărate. Aşa le numeam eu, în secret. Stăteam lângă Zotka. Ea se uita mereu la mine, dar eu nu-mi întorceam privirea către ea.

După o vreme am întrebat dacă puteam să mă-ntind pe canapea, pentru că eram tare obosit. Aşa le-am zis lor. M-am prefăcut că dorm şi le-am auzit întrebând în şoaptă dacă îmi plăcea seara de Seder. îmi plăcea foarte mult, îmi plăcea la nebunie.

Mă gândeam la Roşie. Ce bine fusese! Mă gândeam şi că nu-mi mai scrisese deloc şi că n-aveam s-o mai văd niciodată. Era totul bine, iar

acum ştiam şi eu că n-aveam s-o mai sun, pentru că n-aveam ce să-i spun.

Oriunde ne-am fi dat întâlnire, n-aş mai fi putut s-o văd decât într-un capot albastru. Şi orice mi-ar fi zis, aş fi auzit-o spunând: „Să aduc materialul?“ Şi eu i-aş fi răspuns: „Da, adu materialul.“

O rugăciune pentru Marcella (Pronunţaţi Marshalla)

Am luat trenul de ora şapte către Zandvoort. Aveam la mine un termos cu vin, doar că nu mai era aşa rece, pentru că-l cărasem după mine jumătate de noapte. Fusese prima noapte de primăvară cu adevărat călduroasă şi scurgerea căzii mele se înfundase.

Mă dusesem pe la prietenul meu polonez, dar nu-mi dădusem seama că se făcuse deja ora trei când am sunat la el la uşă. Nici el nu putea să doarmă şi ne-am apucat să jucăm şah. A încălzit nişte supă, ca să nu ne-mbătăm, a zis el, dar supa n-a ajutat la nimic. La ora cinci a zis că vrea să se bage din nou în pat.

Ştiam că un instalator m-ar costa uşor câteva sute de guldeni. Aşa că m-am hotărât să mă duc la plajă. Am mers pe bicicletă până acasă, unde mi-am umplut termosul. Am făcut o încercare de a goli cada cu o găleată, însă apa urca mereu înapoi. A început să pută.

După asta m-am dus la gară. încă nu începuseră să circule trenurile. Erau câţiva oameni care aşteptau la intrare, însă n-aveam nici un chef să stau lângă ei. Am văzut iar chipul ăla şi m-am gândit c-am să-l mai văd încă multă vreme. Există unele chipuri a căror frumuseţe dispare încetul cu încetul, alte chipuri cărora le-a fost spulberată frumuseţea şi chipuri cărora le va fi spulberată frumuseţea. Partea plăcută a

acestor cafe-baruri prost luminate este nu numai că sunt locuri unde se bea bine, dar şi că nu mai eşti nevoit să vezi toate astea. După părerea mea, ar fi foarte agreabil dacă nu numai cafe-barurile, ci tot restul lumii ar fi mai prost luminat.

Am mers de-a lungul insulelor din partea de vest a gării. E o zonă frumoasă, mai ales dacă c încă dimineaţă devreme şi nu se plimbă nimeni pe-acolo. Când am ajuns pe Prin- scneiland am deschis termosul pentru prima oară, însă vinul era deja călăi.

Plaja era încă pustie când am sosit. Am închiriat un şezlong. Fusese frumos de Ziua Reginei, am citit în ziar. Prea departe n-am ajuns, pentru că aici am adormit. M-am trezit abia când plaja era plină ochi. Chestia asta mi-a făcut sete, aşa că am deschis iar termosul. Fusese cadou de k mama. M-am gândit la mama şi la Ziua Reginei şi am încercat să-mi amintesc de ce voisem să devin editor, cu mult timp în urmă. Spusesem atâtea poveşti pe tema asta, iar acum nu mai ştiam nici eu care erau adevărate şi care nu. Pesemne chiar nu mai ştiam de ce-mi dorisem asta odată, la fel cum nu mai ştiam de ce-i scrisesem fetei ăleia atâtea scrisori sau de ce smulsesem odată perdelele din clasa doamnei De Wilde şi de ce-mi făcusem programarea aia la Tina, într-o marţi din aprilie. Unele lucruri le faci pur şi simplu şi abia mai târziu te poţi gândi la ele. Numai psihologii la care mă duseseră aveau nişte explicaţii formidabile pentru comportamentul meu. Erau aşa de frumoase, că te podideau lacrimile dacă le-auzeai.

în fine, am smuls perdelele alea, m-au dat afară din şcoală şi apoi m-am angajat la o firmă. După ce am fost concediat şi de-acolo, m-am apucat să editez cărţi şi, nu după multă vreme, am dat faliment.

Azi nu reuşeam să-mi amintesc de ce-mi dorisem odată toate lucrurile astea. Cu câteva săptămâni în urmă primisem o scrisoare de la o

tipografie. Mai întâi am lăsat-o deoparte câteva zile fără s-o desfac. Unele scrisori le desfac abia când îmi e un pic mai bine. într-o seară am citit: „Stimate domn, spuneţi că nu dispuneţi de mijloacele pentru a vă plăti datoria. Vă spun că cineva care primeşte ajutor social şi care are puţină bunăvoinţă poate plăti 355 de guldeni (între timp 450, cu cheltuielile aferente). Dumneavoastră vă faceţi aşadar vinovat de escrocherie. Dacă aş fi în locul dumneavoastră aş avea grijă să fiu acasă şi să am banii la mine, căci experienţa te învaţă că altminteri costurile pot creşte considerabil. Salutări, Lou“.

Erau destul de multe tipografii cărora le datoram bani, dar nu-mi scriseseră niciodată că o să vină pe la mine să-i încaseze.

A doua zi m-am dus la mama şi i-am zis că aveam nevoie urgent de trei sute cincizeci şi cinci de guldeni, că altfel aveau să vină să-mi spargă geamurile.

Banii i-am pus bine, în sertarul cel mai de jos al biroului, în seara aia urma să mă duc pe la prietenul meu, să bem vin şi să mâncăm cârnăciori din ăia cu usturoi, de care aducea de fiecare dată din Polonia, când se ducea acolo să-şi livreze lipiciul de lemn.

Toată ziua am încercat să citesc, dar n-am reuşit. Nici seara n-am reuşit. Aşa că m-am apucat iar să parcurg anunţurile alea. La început nu voiam să sun, doar să le trec în revistă. Aveam nişte vin sicilian care aluneca uşor pe gât. După un timp am sunat totuşi, pentru că în sertarul cel mai de jos al biroului erau bani.

Doamna m-a întrebat ce doream.

— Ce îmi recomandaţi ? am zis eu.

— Nu, a zis ea, ce doriţi dumneavoastră ?

— Tipul european.

Mi s-a părut răspunsul cel mai neutru.

— Cum adică ?

— Blondă.

Am spus aşa, ca să zic ceva.

— încerc să le dau un bip, vă sun imediat înapoi.

— Bine, i-am zis şi am continuat cu vinul sicilian.

După cinci minute m-a sunat înapoi.

— Domnul Grunberg ? a zis. Ne-aţi sunat ?

— Da, am zis, eu sunt, bună seara.

— Ştiţi, suntem foarte aglomeraţi acum, cu Ziua Reginei.

— înţeleg.

— Toate fetele blonde sunt fie deja la lucru, fie încep mai târziu. Dar mai am aici pentru dumneavoastră o mulatră frumoasă foc. Chiar cea mai frumoasă fată pe care o avem.

„O mulatră frumoasă foc.“ Am mai băut o înghiţitură.

— Excelent, am zis.

— Doriţi să v-o descriu ?

— Nu, nu, am zis, lăsaţi că o s-o văd eu.

M-am gândit la Tina şi la multe altele.

— Atunci o trimit acum la dumneavoastră. O seară minunată vă doresc şi distracţie plăcută, domnule Grunberg.

— Da, mersi la fel.

M-am dat cu spray la subraţ, m-am uitat în oglindă şi mi-am stors un coş. Apoi am făcut laba deasupra coşului de gunoi. Fac des chestia asta. Deasupra coşului de gunoi. Mă sprijin cu capul de perete şi mă uit la ce e în coş. Apoi m-am aşezat din nou la birou şi am citit încă o dată scrisoarea de la tipografie. După care am făcut-o bucăţele.

îmi spusese că fata avea să vină la ora unşpe, dar când am văzut că se făcuse deja unşpe şi ea nu venise, m-am gândit că nu mai vine. Ceea ce nici nu m-ar fi mirat. Ba dimpotrivă.

La unşpe şi cinci am auzit soneria. La uşă erau un băiat şi-o fată. Le dădeam vreo optşpe sau nouăşpe ani. Mi se părea că-i ştiu de undeva, dar nu îmi aminteam de unde.

— Intraţi, am zis.

— Ai putea să-mi achiţi acum ? a întrebat băiatul după ce au intrat în hol.

— Da, sigur.

M-am dus până la birou. Atunci mi-am adus aminte de unde-l ştiam pe băiat. în toamnă, când mama era la Schwarzwald, la tratament,

comandam mereu pizza acasă.

— Ne vedem peste-o oră, Rick, a zis fata.

— Pa, a zis şi a trântit uşa după el.

Acum rămăsesem singur cu ea.

— Intră, i-am zis.

— Hai să facem cunoştinţă.

— Da, sigur, am zis, să facem cunoştinţă. Eu sunt Arnon. Abia acum puteam să mă uit mai bine la ea, pentru că
pe hol era prea întuneric.

— Eu sunt Marshalla, a zis ca. Mi-a întins mâna. Ne-am aşezat la masă şi am întrebat-o ce vrea să bea.

— Ce ai de băut ?

— Vin, apă, bere.

— Apă, a zis ea.

I-am turnat apă-n pahar. A scos din geantă un pachet de ţigări. Dunhill roşu.

— Ai un foc ? a întrebat. N-am foc.

I-am dat, iar mie mi-am mai turnat din vinul sicilian, din care cumpărasem o cutie întreagă.

Putea să aibă douăzeci şi patru de ani sau putea să aibă şaişpe. Era într-adevăr de-o frumuseţe extraordinară.

— Marcella, i-am zis.

— Marshalla, a zis ea, stai, o să-ţi scriu pe hârtie.

Mi-a luat pixul şi a scris.

— Aha, Marcella, am zis eu.

— Marshalla. Ce de cărţi pe-aici!

— Da, am zis, pot să te-ntreb câţi ani ai ?

— Nu ţi-au zis că am optşpe ani ?

— Nu, am spus, asta nu mi-au zis, dar nici eu n-am întrebat. Şi oricum, aşa zic întotdeauna.

-Şi tu?

— Douăzeci şi doi.

— Tânăr, a zis ea, chiar foarte tânăr.

Purta o cămaşă albă, înnodată în talie, şi o fustă neagră scurtă, cu dresuri şi cizme până la genunchi, cu catarame. Nu mai văzusem niciodată nişte cizme cu atâtea catarame.

— Şi tu cu ce te ocupi ?

— Sunt jurnalist, am zis, dar tu ? De cât timp faci chestia asta ? Adică, dacă ţi se pare că pun întrebări jenante, să-mi spui.

— Nu sunt jenante, doar că sunt *mereu* aceleaşi. Tu eşti al patrulea.

— Şi până acum a fost bine ?

— Cu primul da. Era un bărbat dc treizeci şi cinci de ani. Nc-am potrivit. Dar a fost şi unul care voia să fac pipi în gura lui. Există nişte limite, nu crezi ?

— Da, am zis, există limite.

Apoi n-am mai ştiut ce să ne spunem şi mi-am mai turnat nişte vin.

— Aveai nevoie de bani, aveai datorii ?

— Ei, mă rog, aşa a fost. Mama lua cocaină...

— Iar tatăl tău te-a abuzat.

— De unde ştii ?

— îmi sună aşa de cunoscut, că parcă aş mai fi auzit chestia asta de o mie de ori. Sigur nu vrei nişte vin ?

— Nu, a zis ea.

Aşa că mi-am turnat mie, că se bea uşor.

— Te-ai distrat de Ziua Reginei ? am întrebat-o.

— Foarte mult. M-am plimbat. Dar tu ?

— Şi eu m-am distrat.

Din nou tăcere.

— Şi acum ce facem ? am întrebat eu.

— Stăm de vorbă, a zis ea.

— Da, e drăguţ şi aşa.

A dat din cap.

— Cred că vreau să fac dragoste cu tine.

— Da, crezi ? m-a întrebat.

Băusem prea mult vin ca să pot minţi ca lumea. Când am ajuns pe hol, mi-a zis:

— Ştii, e nostim, pe strada asta am stat

odată la o familie adoptivă, iar acum uite că m-am întors.

— Nostim, am zis eu, foarte nostim.

Urcam scara şi ea mormăia:

— Dacă faci ceva din milă, e pe placul lui Dumnezeu.

— Poftim ? am zis eu.

— Asta e din Biblie. Nu ştii ? N-ai Biblia ?

— Nu, nu aici.

— Ai atâtea cărţi şi n-ai tocmai Biblia. Nu crezi în Dumnezeu ?

— Nu, am zis eu, nu în Dumnezeul în care crezi tu, cu cred mai mult într-o păsărică picată din cuib.

— E frig aici, a zis când am ajuns sus.

— Mi s-a stricat cada şi încălzirea la fel.

Ne-am aşezat pe canapea şi ea şi-a scos cizmele.

— Nu prea mai pot să mă concentrez ca lumea, a zis ea.

— Cu atât mai bine, am zis.

Poate c-am înţeles-o greşit.

I-am atins părul. Părul ei frumos, castaniu, care mirosea a acelaşi parfum ca întreaga cameră, de când intrase ea.

— Nu pot s-o fac, a zis dintr-odată, nu vrei mai bine altă fată ?

-Ce?

— Am vorbit atât. Nu mai pot, după ce am vorbit cu cineva aşa de mult. Poţi să primeşti altă fată. Serios. Nu pot s-o fac. înţelegi ? Am vorbit atât de mult. Ia altă fată. Dă-mă afară.

— Mă rog, chiar aşa de mult n-am vorbit, am zis eu.

Bine că mă gândisem să aduc sus şi sticla cu vin.

Am luat o înghiţitură zdravănă şi m-am gândit la ce-mi spusese omul ăla, că paraşutele nu ştiu decât să mintă. Aşa că i-am zis:

— Nu, Marcella, pe tine te vreau. Nu-ţi fie teamă. Dumnezeu se uită la noi. Dumnezeu e iubire. Doar ştii asta. Dezbracă-te, te rog.

A-nceput să se dezbrace în faţa mea, în picioare. Eu stăteam pe canapea şi beam din vinul sicilian. Şi-a azvârlit hainele prin cameră. Nu ştiu dacă aşa fac toate, dacă-şi aruncă hainele prin cameră. Sau dacă ea e singura care

se dezbracă în felul ăsta.

Acum beam vinul direct din sticlă. Ea rămăsese numai în chiloţi. Stătea acolo, în dreptul ferestrei, iar eu mă gândeam : „Poate ar fi trebuit să trag perdelele“, dar în momentul ăla nu mai aveam chef.

M-am dus către ea. Am pus sticla jos.

Am strâns-o la piept. Mi-am pus mâna pe chiloţii ei, i-am dat un pic la o parte şi i-am pipăit perişorii, care nu erau altfel decât ai altor femei. Nu mă gândeam la nimic. Numai la ea şi la pielea ei, care era atât de deschisă, un cafeniu-des- chis, şi netedă şi intactă, fără nici măcar o cicatrice. I-am simţit mirosul corpului şi-am simţit ce caldă e, pentru că oamenii vii se-ncălzesc de-ndată ce-i strângi la piept.

— Te forţez eu să faci asta? am întrebat.

— Nu, a zis ea, mi-o impun singură. Acum dezbra- că-te şi tu.

Ne-am aşezat din nou pe canapea şi ea a zis că totuşi era frig în cameră. Eu mă dezbrăcăm cu încetineală.

— Nu mă deranjează, a zis ea, chiar nu mă deranjează. Ştii de ce ?

— Nu, am zis eu, dar nici nu vreau să ştiu. în orice caz, eşti cea mai frumoasă fată pe care-am întâlnit-o vreodată.

— Nu-mi spune asta.

— Nu te-aşteptai de la mine la chestii din astea, nu ?

A clătinat din cap.

— Nici eu. Ţi-o jur, nici eu nu mă aşteptam.

— Mi s-a spus cam prea des, înţelegi ce vreau să zic ?

înţelegeam. M-am ridicat de pe canapea şi-am răsturnat

sticla, care s-a deşertat pe covor. N-am cules-o de jos. Mi-am amintit cum îmi propusesem doar să mă ameţesc aşa, puţin, o ameţeală plăcută, şi cum din greşeală mă cam pilisem, şi cum pileala se prefăcuse într-o beţie cruntă. Cum se face noaptea zi şi ziua noapte şi noaptea se face iar zi. Mă întrebam cine fusese ăla care scrisese că nu fiecare noapte se termină cu un răsărit.

Ne-am aşezat pe jos, iar eu i-am mângâiat părul şi faţa şi ne-am sărutat. îmi povestiseră că paraşutele nu se sărută niciodată, dar eu i-am gustat gura şi ea trebuie să mi-o fi gustat pe-a mea. Mi-am amintit de nopţile alea când mă-n-torceam pe jos acasă şi mă sărutam pe undeva pe stradă cu câte cineva, nici nu mai ştiam cu cine şi nici măcar de ce sex. O limbă-n gură e o limbă-n gură, fie ea limbă de bărbat, de femeie sau de câine. în ultima vreme aveam probleme cu gingiile şi în cazul ăsta chiar şi o singură limbă în gură

c deja prea mult. Erau nopţile alea când veneam acasă şi mă gândeam: „Dacă mă spânzur acum, las şi o scrisorică: «Asta nu este o sinucidere, e asfixiofilic»“.

Părul ei îmi gâdila pieptul, şi am văzut că mă priveşte. După ochii căprui am văzut că-mi privea chipul. Era plăcut să ştiu că mă priveşte.

I-am dat jos slipul.

— Ai vreun prezervativ la tine ? am întrebat.

— Ai nevoie de el deja ?

— Da, am zis, am deja nevoie.

Şi-a desfăcut geanta şi, dintr-o mişcare rapidă mi-a întins prezervativul pe puţă.

— Vrei să ţi-o sug ? m-a întrebat. îţi place ?

— Nu, am zis, mulţumesc.

Apoi m-am gândit la tot ce-mi spusese ea şi la cum intrase, cum mă privise când îşi azvârlise hainele, m-am gândit la pielea ei şi puţintelul păr pe care-l avea între picioare, la geanta ei şi la cizmele alea cu catarame şi la bluza aia albă şi la limba ei şi la striaţiile buzelor, care erau accentuate de rujul cu care se dăduse, şi la nasul ei mic m-am gândit, cu punctele negre minuscule, aproape invizibile, şi la ce simţeam când am pătruns-o. La toate astea m-am gândit şi de-aia a durat numai foarte puţin.

De data asta aveam voie să stau întins lângă ea.

— Micuţă Marshalla, am zis eu.

— Micuţule Arnon, a zis ea.

Am văzut că avea un puf de mustaţă, dar de fapt nici nu putea fi numită mustaţă. Se vedea numai dacă stăteai foarte aproape de ea, şi în oricare altă ocazie n-aş fi stat niciodată aşa aproape de ea.

— Crezi că sunt frumoasă ? a întrebat ea dintr-odată.

— Da, am zis eu.

— Tu n-ai nici o religie ?

— Sunt evreu. Urăşti cumva evreii ?

— Nu. Cum aşa ? Nu urăsc pe nimeni. Doar că am întâlnit foarte puţini până acum.

-- Atunci c bine că m-ai întâlnit pe mine. Asta pentru că eu sunt un bun evreu.

Am râs amândoi. întrebasem doar pentru că, aproape primul lucru pe care l-a întrebat când a intrat în casă a fost dacă mă deranjează că e puţin mai negricioasă. Asta a întrebat bineînţeles pentru că i se spusese că cerusem o blondă şi avea un aer foarte grav. Aşa că i-am explicat că spusesem chestia asta doar aşa, pentru că în momentul acela nu-mi trecuse nimic altceva prin cap.

S-a ridicat, a cules sticla de pe jos, s-a aşezat pe canapea, iar eu am privit-o din nou. Mi-aş fi dorit să mai rămân cu ea, însă ştiam că nu se putea, pentru că mi se terminaseră banii.

— Trebuie să-ţi scoţi chestia aia, a zis ea.

Ceea ce am şi făcut, dar am făcut-o cam brusc şi-a picurat un pic de tot pe fusta ei, care zăcuse pe jos lângă noi. Făcu- serăm dragoste pe covor, iar hainele ei formau, mai mult sau mai puţin, un cerc în jurul nostru, ca şi cum ar fi fost spectatori.

Şi-a luat fustiţa de jos.

— Asta mai lipsea, a zis, *shit.*

— Scuze, am zis eu.

— *Shit,* a zis ea.

— Putem să scoatem pata, am zis eu.

— Era nouă-nouţă, a zis ea.

Ne-am dus la baie, unde era destul de frig, iar noi eram încă goi amândoi, însă n-am găsit nici o cârpă potrivită. Aşa că m-am dus la bucătărie. Acolo n-am găsit decât o mănuşă de apucat cratiţele şi o perie de vase şi le-am luat pe amândouă. Cu peria de vase am frecat pata aia de pe fusta ei, care a ieşit foarte bine.

După aia ne-am îmbrăcat la loc. Eu nu mi-am mai pus şi pantofii.

— Nu mai am ruj pe buze, nu ?

— Nu, am zis eu, şi apoi ne-am dus jos.

A vrut să bea nişte apă şi să mai fumeze o ţigară şi iar a trebuit să-i dau un foc.

— Trebuie să vină Rick să te ia ?

— Rick aşteaptă aici, la uşă.

— Aa, aşteaptă aici la uşă.

— Sunt şi firme la care nu stau să te aştepte la uşă, (Jar cu prefer să nu lucrez pentru ei.

— Aşa c, înţeleg, înţeleg foarte bine.

A luat o carte dintre cele de pe masă şi a început s-o răsfoiască.

— E ceva dacă poţi să scrii aşa o carte, cred că trebuie să fii foarte deştept.

— Nu-i nici o scofală, am zis eu, e mai greu să trăieşti o zi ca lumea decât să scrii o carte.

A mai fumat o ţigară. Pachetul de Dunhill roşu era gol, l-a pus pe masă. Lângă ambalajul prezervativului. Bene-Luxe scria pe el cu litere verzi şi am fi putut să-l folosim până-n mai 1997.

— Oh, *shit,* a zis ea.

— Acum ce mai e ? am întrebat eu.

— Trebuia să sun, a spus ea. Trebuie să sunăm când intrăm şi când plecăm. Şi poate în seara asta e vaca aia de serviciu. Lucrează acolo o vacă, care are o pică îngrozitoare pe mine.

Şi-a căutat ceva prin geantă, dar se pare că n-a fost aşa simplu de găsit, pentru că a mai zis de vreo două ori *shit.* Apoi şi-a luat agenda şi s-a dus cu ea la telefonul meu.

— Noroc că nu era vita aia. Sunt şi fete foarte drăguţe care lucrează acolo. Toate au povestea lor, ştii?

— Nu doar fetele de la *escort-service* au povestea lor.

— Ştiu, a zis ea şi apoi a vrut să-i torn o picăturică de vin în paharul cu apă.

I-am zis că nu-mi puteam închipui că amestecul ăsta putea avea gust bun, dar i-am turnat.

— Ai vreun prieten ? am întrebat-o.

— Doi. Unul are nouăşpe ani şi n-are deloc mălai, iar celălalt are douăzeci şi patru şi are o grămadă de lovele. Asta e traficant de droguri.

La el şi locuiesc. Dar de fapt numai cel de nouăşpe ani e prietenul meu.

— Alia.

Mă întrebam de ce ăla nu putea să-i dea şi ci ceva mălai dacă tot avea atâta, dar nu trebuia să-mi bat capul prea mult cu chestii din astea. Şi, oricum, sigur erau toate numai minciuni.

— Rick e de treabă ?

— Da, să ştii că e. Toţi şoferii sunt de treabă. Chiar nu ne deranjează pe noi, fetele. Sunt puşi să ne apere.

— Dar Rick ăsta nu livra pizza cu un scuter înainte ?

— Despre chestii din astea nu vorbim niciodată.

S-a ridicat şi a-nceput să se plimbe prin cameră şi să ia din când în când câte-o carte de jos.

— Cât ai plătit tu de fapt pentru asta ? Pentru mine ?

— Două sute cincizeci, am zis. Şi tu cât primeşti ?

— O sută.

— Adevărul e un rahat.

— Nu, a zis ea, nu-i un rahat.

— Lasă-l, i-am zis când a vrut să-şi bage în geantă pachetul gol de ţigări. Faci mai mulţi pe seară ?

— Nu, unul mi se pare mai mult decât suficient.

Şi-a stins ţigara şi a băut tot ce mai era în pahar.

— Acum trebuie să plec, a zis, a fost o seară ciudată.

— Da, am zis eu, a fost o seară ciudată.

Am condus-o până-n hol.

— Transmite-i salutări lui Rick.

— Vrei să te rogi pentru mine ?

— Poftim ?

— Ştii să te rogi, nu ? într-un fel sau altul.

-Da.

— Atunci roagă-te pentru mine. înainte de culcare trebuie s-o faci. Ajută dacă oamenii se roagă pentru tine.

— E bine de ştiut, am zis, o să mă gândesc la chestia asta.

Mă gândeam: „Mai târziu, când o să fiu cu altă femeie,
o să mă gândesc la asta“. Poate chiar ajută, chiar şi numai te gândeşti, dar asta nu voiam eu. Nu mai voiam să mă gândesc niciodată la chestii din astea.

Dc fapt, rugatul ăsta nu făcea decât să mă enerveze. Asta era altă minciună, bineînţeles. Nici nu credeam că mi-ar fi putut spune vreo fărâmă de adevăr. Trebuia să mă mulţumesc cu vorbele pe care le spunea tuturor. Trebuie să fi fost ceva bărbaţi pe lumea asta care se rugau pentru ea. Gândul ăsta mă uşura.

Am sărutat-o şi m-a sărutat şi ea.

— Să-ţi fie bine, i-am urat.

Altceva mai bun nu ştiam ce să-i zic.

— Nu uita ce-ai promis.

— Nu uit.

Apoi a strigat:

— Aa, uite că-l văd, şi apoi a închis uşa.

M-am aşezat la masă, am mai deschis o sticlă de vin sicilian şi m-am uitat la hârtiuţa pe care-şi scrisese numele. Numele fictiv, dar n-avea nici o importanţă.

Nu m-am dus la culcare, deci n-am avut cum să mă rog pentru ea. Chiar dacă m-aş fi dus la culcare, n-aş fi ştiut ce rugăciune să zic, pentru că nu mă mai rugasem de foarte mult timp.

Natasa

Pe măsură ce amintirea tatălui meu se estompa, mama era din ce în ce mai convinsă că ea-l omorâse, împreună cu mine. Povestise cele petrecute în scara zilei de 24 noiembrie de atâtea ori, că nimeni nu mai ştia exact ce se întâmplase cu adevărat. Uneori mă suna în mijlocul zilei şi-mi spunea: „Eu l-am omorât, cred că o să-nnebunesc“.

După care închidea. Tata nu era singurul pe care-l omorâse. Şi tatălui ei îi făcuse de petrecanie în 1943, în Theresienstadt. Amănunte despre cum făcuse asta n-a vrut să dea nimănui, probabil pentru că le uitase. Mama era o femeie care nu mai ştia că are secrete. Spunea însă că restul vieţii ei îi era pedeapsa.

Deci acum îl omorâse şi pe tata. în primele luni după moartea lui, o mai contraziceam, îi aduceam argumente din care trebuia să reiasă că tata murise din cauze naturale. La argumente de felul ăsta nu mai era sensibilă de multă vreme.

Tata se înecase cu mâncarea. într-o duminică seara. Cu câteva ore înainte fusesem pe la el, era internat la Spitalul Universitar din Amsterdam. Mama e convinsă că eu îi sunt complice. E adevărat că i-am dat în seara aia vreo câteva linguri din piureul pe care i-l făcea

mama mereu, dar m-am oprit când am observat că tot ce-i băgăm în gură îi ieşea pe nas.

Când m-am dus la ea la masă, luna trecută, mama mi-a zis: — Nu te mai am decât pe tine pe lumea asta, dacă mori şi tu, mă arunc în faţa trenului.

într-o seară, am auzit-o spunându-i unei cunoştinţe cu care nu mai vorbise de câţiva ani: „Bărbatul meu a murit,

dar fiul meu mai trăieşte. Stă chiar aici, pe scaun, lângă mine. Tocmai mestecă la muşchiul de vită pe care i l-am făcut“.

Atunci m-am oprit din mâncat şi m-am dus la bucătărie să bat nişte frişcă.

Mama povestea:

— Stăteam lângă el, când s-a înecat, doar că eu n-am văzut că se-neacă. Mi-am dat seama abia după ce se întâmplase. Şi atunci am strigat: „Să-l ajute cineva!“ Dar doctorul a zis: „Nu mai pot face nimic pentru soţul dumneavoastră“.

Aşa şi fusese. Pân-aici povestea corespundea. Mama stătea lângă el şi-l pocnea cu o lingură-n cap, pentru că nu voia să mănânce, şi urla: „Mănâncă! Mănâncă! Mi-ai distrus toată viaţa, iar acum n-ai să mori, ai să mănânci“.

Faptul că-l pocnea cu lingura-n cap nu era nimic deosebit. Asta făcea deja de câţiva ani. Câteodată mă mai pocnea şi pe mine. Singura diferenţă e că tata s-a înecat, iar eu nu. Tata a avut noroc, ca să zic aşa. Dar, ca să aibă parte de aşa noroc, a trebuit s-ajungă la şaptezeci şi opt de ani, aproape şaptezeci şi nouă. Âsta mi se pare un preţ prea mare.

în ultimele minute ale vieţii lui a fost pocnit în cap cu o lingură, iar eu, orice mi-ar fi dat să mi se-ntâmple mai departe, în nici un caz n-aş vrea ca în ultimele minute ale vieţii mele să fiu pocnit în cap cu o lingură.

Mama îl visează des pe tata în ultima vreme, deşi a trecut deja mai bine de-un an şi jumătate de când s-a înecat cu un piure de căpşuni, afine şi zmeură. După un vis din ăsta mă sună şi-mi spune:

— Mi-a zis să nu fiu tristă.

— Frumos, zic eu, foarte frumos, uite că nu

sunt singurul care ţi-o spune.

Mama îşi notează ce-a visat. Când mă duc pe la ea, găsesc visele zilei respective pe spatele plicurilor nedeschise primite de la Postbank.

Deschid plicurile, pun extrasele bancare la locul lor şi arunc plicurile la gunoi. Apar şi eu în visele ei. Se pare că înainte mă numeam Arna. Apar în visele ei ca Ama şi spun: „Nu zbiera la mine“. Dar mama zice: „Cine nu suportă zbicrătclc, moare. Dc-aia zbierăm noi mereu unul la altul“.

înainte îmi ziceau Arnon Yasha, pentru că aşa mă cheamă. Am o poză de pe vremea aia. Stau în picioare în grădina din Dintelstraat, lângă butoiul verde de păcură, care nu mai era folosit de câţiva ani. Strâng puţin din ochi, probabil din pricina soarelui. Sunt îmbrăcat cu nişte pantaloni scurţi albaştri şi un tricou cu dungi portocalii şi maro. De pantaloni îmi atârnă un breloc de care nu sunt agăţate chei, ci doar un A mare din metal. Am părul mai deschis decât acum,.cu bucle mai mari. Sunt destul de bronzat, acum nu mai reuşesc să mă bronzez aşa tare. Nu se vede nimic deosebit în poza asta. Nu e poza unui băiat la care zbiară cineva toată ziua. Deci visele mamei sunt mincinoase.

Pe spatele fotografiei e scris de ea „vara 1979“. Nu-mi mai amintesc nimic din vara aia în afara faptului că am fost patru săptămâni în Elveţia, la Disentis, o mică localitate la sud-vest de Chur. în vara aia am văzut pentru prima oară zăpezile veşnice şi a trebuit să particip la un meci de badminton.

Mama e convinsă c-o să mă omoare şi pe mine. „N-am destul grijă de tine“, mi-a spus nu doar o dată. Mă îndoiesc c-o să mă omoare. A

avut destule ocazii şi n-a profitat de ele. Acum n-o să i se mai ivească aşa prilejuri.

Mesajul „Te rog, nu-ţi bea minţile, te implor“, mă întâmpină în ultima vreme în mod regulat pe robotul meu telefonic. Ea n-are cum să-şi bea minţile, pentru că nu bea. Cu mesajele lăsate pe robot nu fac nimic. Oamenii mă roagă să-i sun înapoi, dar nu-i sun. N-am chef. Mesajele nu fac decât să mă irite. Nu sunt mesajele pe care le-aştept eu.

Câteodată trec cu bicicleta prin faţa casei ei şi-o văd în grădină. Tunde iarba. A tuns iarba deja de trei ori într-o săptămână. Mă dau jos de pe bicicletă şi-i spun:

— Nu-i nevoie s-o mai tunzi.

Ea se uită la mine.

— Tu crai, îmi zice.

— Da, îi spun, eu eram.

Pe spatele plicurilor venite prin poştă găsesc iar visele mamei. Le citesc în grabă, la fel şi scrisoarea de la societatea de asigurări de sănătate Zilveren Kruis. Visele ei sunt foarte comune. Nu sunt înspăimântătoare. Nu cred că are de ce să se bucure sau să răsufle uşurată când se trezeşte din visele astea. Totuşi nu mai am sentimentul că visele sunt despre mine. De altfel nu mai am absolut deloc sentimentul că pot avea vreo influenţă asupra viselor altcuiva. Ne populăm reciproc coşmarurile, fără să ştim exact ce căutăm acolo.

Mama crede că noi suntem visele morţilor. Eu nu vreau să fiu visul vreunui mort. De-aia ascult ce zice ea ca şi cum aş citi scrisori care nu-mi sunt adresate.

Era o seară din aia în care băusem prea puţin ca să pot adormi. Se întâmplă câteodată să mă bag în pat încă de pe la ora zece, pentru că mi se pare că ziua a durat şi aşa destul. La unsprezece şi jumătate m-am sculat iar. M-am îmbrăcat şi m-am dus la cafe-barul de la colţ, unde am comandat două tequila. Şi apoi încă două, cu sare şi lămâie. în ziua aia nu primisem nimic prin poştă. Nu c-aş fi aşteptat vreo scrisoare, dar totuşi.

De fapt, totul era foarte simplu. Aşa că am mai comandat încă două păhărele.

— Asta e numai bună s-o bei seara, nu ?

— Da, am zis, e bună seara.

Mi-am presărat sare pe mână, am muşcat din lămâie şi-am golit paharul.

Când aveam cincisprezece ani, am

împrumutat o carte de la bibliotecă; se numea *înălţarea lui Massimo* şi era scrisă de Oek de Jong. Majoritatea povestirilor din cartea aia mi s-au părut de necitit, însă una mi-a plăcut atât de mult, încât am vrut s-o păstrez. Aşa că am rupt povestirea *Rita Koeling* din carte şi am băgat hârtie igienică între pagini ca să umplu golul. Aveau la raft două exemplare din *înălţarea lui Massimo* şi trebuia să fie amândouă la fel de groase, fireşte.

Apoi am dus cartea înapoi la biblioteca de la Vossius, unde stăteau mamele care se plictiseau. Mai toate mamele elevilor de la Vossius se plictiseau, dar la alea de la bibliotecă se manifesta cel mai grav.

Deşi au trecut deja şapte ani, încă îmi mai amintesc pasaje întregi din *Rita Koeling.*

„«Pleacă», spuse ea cu voce tremurândă, «pleacă imediat sau am să ţip». Era o propoziţie bine-cunoscută, însă de data asta a spus-o fără să facă gestul acela cu mâinile la gât, fără să-şi înalţe privirea înfricoşată spre cer; vorbea serios. Şi-am plecat.“

După câteva zile au descoperit hârtia igienică între paginile *înălţării lui Massimo.* în ziua aia, la bibliotecă era o mamă cu ochelari de citit. De când am intrat pe uşă mi-am dat seama că ceva nu era în regulă. Pe masă avea *înălţarea lui Massimo* şi un ditai muntele de hârtie igienică. Am vrut să fac cale-ntoarsă, dar mă văzuse deja şi mi-a făcut semn.

— Asta ţi-aparţine ? a întrebat arătând spre muntele de hârtie igienică.

— Păi, ca să fiu sincer, e a părinţilor mei, de fapt.

Moment în care a făcut ceva ce nimeni n-o să

creadă, în
orice caz directorul n-a vrut să creadă şi nici ceilalţi profesori. Vorbim aici despre anul 1986 şi să nu uităm că era o *mamă.* Femeilor care se ocupau de biblioteca de la Vossius li se mai zicea şi „mame bibliotecare“. Frumoasă denumire, însă orice elev cu un pic de minte îşi dădea seama după zece minute că „mamă bibliotecară“ nu însemna altceva decât ergoterapie pentru mame handicapate mintal. Pe la Vossius se perindau destule de soiul acesta. Mama, cu ochelari de citit şi fustă pantalon, s-a ridicat în picioare m-a tras de ureche şi mi-a zis:

— Urăşti cărţile, ai ?

— Da, am zis eu.

Cc altceva puteam să spun, când urechea mea era încet făcută pilaf în mâna ci. Nu mi-a dat drumul decât după cc m-a târât de ureche afară din bibliotecă. Când eram cu la Vossius, nu era nimic neobişnuit să târăşti elevii de ureche dintr-o sală în alta. M-a dus la directorul-adjunct care răspundea de bibliotecă, i-a arătat cc făcusem cu cartea şi a început să plângă. Mamele bibliotecare erau genul care plângeau pentru soarta cărţilor şi a puilor de focă, iar pe propriii copii îi lăsau să crape.

Mi s-a interzis accesul în biblioteca de la Vossius pentru un an. în plus, a trebuit să cumpăr din banii mei un exemplar nou din *înălţarea lui Massimo.* Incidentul a fost discutat în consiliul profesoral, iar mama bibliotecară ce mă trăsese de ureche s-a ales cu pene înfipte în cur pentru că intervenise cu atâta fermitate. Ca şi cum eu aveam de gând să distrug întreaga bibliotecă, iar ea mă împiedicase doar târându-mă de ureche afară din bibliotecă. Vreo două săptămâni am rumegat ideea de a-i trimite scrisori de ameninţare anonime mamei bibliotecare în chestiune. într-o după-amiază am urmărit-o când şi-a scos câinele la plimbare, pentru că locuia chiar vizavi de şcoală. Asta i-a produs într-adevăr o stare de extremă surescitare. Am mai scris şi o poezie lungă, *Mama bibliotecară cu ochelari de citit,* din care mai ştiu doar primul vers: „gura ta-i o baltă de grăsime“. Poezia a fost respinsă de către redacţia ziarului şcolii fără nici o explicaţie.

Pe vremea aia aveam părul lung şi-mi atârna în cârlionţi mici şi lânoşi, acoperindu-mi fruntea şi gâtul. Nu mă spălam niciodată pe cap, ca să nu mi se înfoaie părul. Nici la frizer nu mă duceam, pentru că ideea era ca părul să-mi

acopere părţi ale pielii care trebuiau acoperite. Mă spălam însă pe dinţi şi, din când în când, îmi mai storceam câte-un coş. Citeam *Football International,* pentru că eram interesat de fotbal, şi luam trenul spre Utrecht, fără să ştiu ce-aş fi putut face acolo. De câteva ori m-am dus singur la Ajax. Stăteam în picioare în tribuna de lângă garduri, exact în partea în care Vanenburg bătea cornerele. Lângă mine stătea un bărbat

chel care striga mereu „Vaantje! Vaantjc!“. După o vreme am început să strig şi cu la fel. Şi acum Vanenburg a plecat în Japonia.

Mi se pare că Jerzy Kosinski a fost ăla care a zis: „Dacă trebuie, pot să gândesc şi cu picioarele“. Eu preferam să gândesc toată ziua cu picioarele, de-aia îmi şi plăcea fotbalul, în cafenele şi în trenuri fumam chiştoacele lăsate de alţii, fără să mi se pară scârbos.

Aveam cinci pulovere, dar purtam numai unul. Mama zicea că puloverul începuse să pută, dar eu nu simţeam nimic, într-o noapte mi l-a spălat pe ascuns.

Nu-mi mai făceam ghiozdanul, dar nici nu mai scoteam nimic din el. Aveam la mine mereu aceleaşi cărţi. Nici nu mai ştiam ce cărţi erau.

Când mă întorceam acasă, erau mereu câteva fete care stăteau pe o bancă pe Bernard Zweerskade şi fumau. Una dintre ele era aşa de grasă, că eu aş fi încăput de trei ori în ea. Era de la mine din şcoală. Cred că era cu unul sau doi ani de studiu înaintea mea.

într-o după-amiază stătea singură acolo şi a strigat la mine:

— Vrei o ţigară ?

M-am uitat un pic la ea şi am răspuns:

— Bine, dă-mi o ţigară.

Am fumat în tăcere şi după vreo jumătate de oră a zis:

— Hai să cumpărăm o sticlă de Kibowi.

Kibowi era noul lichior de kiwi de la Bols.

Am cumpărat o sticlă. Lichiorul arăta ca detergentul de vase Dreft şi avea gust de vomă parfumată. Am băut direct din sticlă, dând-o de la unul la altul, şi am observat că fata nu era doar foarte grasă, ci şi foarte urâtă.

— Ieri am reuşit să mă strecor înăuntru la Târgul de gospodărie şi aveau şi acolo Kibowi pe degeaba.

— Ca lumea! am zis eu.

O chema Fleur, un nume care mi se părea că nu i se potriveşte.

Kibowi nu prea mă-nvcselea, mi-a făcut doar greaţă. Nici nu mă mira, pentru că, după cum se prezentau lucrurile, se părea că n-aveam să mă mai înveselesc în următorii o sută de ani.

Am mai fumat câteva ţigări şi apoi mi-a zis:

— S-a terminat şi ăsta, şi a dat un şut pachetului de ţigări.

— Da, am zis, s-a terminat şi ăsta.

Pe apă era un om care-şi vopsea vaporul. Cu asta se ocupa deja de câţiva ani.

— Ai o frunte ca un câmp de sfeclă. Ştiai ?

-Ce?

— Ai o frunte ca un câmp de sfeclă, a spus răspicat de data asta. Nu ştii cântecul ăla cu cei doi iepuraşi ?

— N-am auzit de el, am răspuns.

Aş fi vrut să-i spun ceva despre ţâţele sau despre curul ei, dar, având în vedere că nu-mi trecea nimic amuzant prin cap, mi-am ţinut gura.

Sticla de Kibowi era acum pe jumătate goală. Mi-a pasat-o.

— Ia-o acasă, mi-a zis.

Ceea ce am şi făcut.

A doua zi am găsit-o stând tot acolo, dar împreună cu o prietenă.

— Voi doi aţi băut ieri Kibowi, aşa-i? a întrebat prietena ei.

— Noi am rămas repetente amândouă anul trecut.

— E ca lumea ? am întrebat eu.

— Da, a zis Fleur, e foarte ca lumea.

A desenat cu cizma nişte omuleţi în pietrişul de pe jos.

— Am şi eu acasă nişte Kibowi, a zis prietena ei.

Nu era aşa de grasă, dar avea ţâţele tot aşa de mari ca ale lui Fleur.

Ne-am dus acasă la prietena asta. La început n-am vrut, dar Fleur a zis:

— Hai şi tu, o să ne distrăm.

Deci m-am dus cu ele.

Era o casă mare, în apropiere de Olympiaplein. înainte să intrăm în casă, prietena mi-a zis:

— Apropo, eu sunt Danielle.

— Eu sunt Arnon, am zis.

— Ce nume ciudat!

— Arnon pute, a zis Fleur.

— Ei, am protestat eu, nu chiar.

— Miroase şi tu să vezi.

Danielle m-a mirosit. Mai întâi pe gât, apoi pe la braţe şi în final pe la burtă.

— Da, a spus Danielle când a terminat de mirosit, chiar puţi, trebuie să mai faci şi tu o baie.

Apoi am intrat în casă. înăuntru mirosea a pipi de pisică.

— Părinţii tăi unde sunt ? am întrebat.

Am urcat pe scară. A deschis uşa de la camera ei şi, după ce am intrat, a încuiat-o imediat la loc. Pe jos erau reviste ilustrate, două scrumiere care trebuiau neapărat golite, şi mai erau trei plante care se chinuiau să moară. Pe un dulă- pior de lângă geam erau vreo douăzeci de forfecuţe de unghii.

— Fac colecţie, a zis Danielle.

— Ce faci ?

— Forfecuţele de unghii. Fac colecţie. Ceva trebuie să colecţionezi.

A scos sticla din şifonier. Era înfăşurată în nişte blugi, iar conţinutul nu era verde, ci galben. Deci n-avea cum să fie Kibowi, deşi la gust era la fel de scârbos. Cu toate astea, am băut toţi din sticlă şi am mâncat chipsuri, ca să nu-i mai simţim aşa tare gustul.

— Te deranjează ? m-a întrebat Danielle după o vreme.

-Ce?

— Că puţi aşa de rău, a explicat Fleur, vrem să ştim dacă te deranjează.

— Nu put. Doar puloverul meu pute. Un pic.

— Ba da, a zis Fleur, puţi, hai, recunoaşte.

Purtam un pulover galben cu pătrăţele. Puţca aşa, un pic, într-adevăr, dar trebuia să inspiri foarte adânc ca să-ţi dai seama. Ori nici un om normal nu inspiră atât de adânc.

Danielle voia să ştie de ce nu-mi cumpăram un pulover nou.

— N-am chef, am explicat eu.

Dar Fleur a zis că nu era doar puloverul, ci absolut tot, şi părul, mai ales părul, şi ciorapii, şi pantofii, chiar tot.

— Am putea să-l spălăm, bineînţeles, a spus Danielle şi a mai luat o gură de Kibowi galben.

Poate era un Kibowi stricat.

— Hai să-l spălăm, a zis Fleur.

M-am ridicat în picioare, pentru că nu voiam să fiu spălat, dar Danielle m-a împins atât de puternic înapoi, încât m-am împiedicat de o plantă şi-am căzut pe jos. Fleur s-a aşezat cu

genunchii pe braţele mele. Se vedea că mai făcuseră chestia asta, nu se putea altfel. Acţiunea a decurs foarte lesne. Fleur s-a lăsat cu toată greutatea pe braţele mele, iar Danielle a-nceput să fredoneze.

— Te doare ? a întrebat ea.

Am dat din cap că da. Mă simţeam de parcă mi-ar fi fost amputate braţele.

— Atunci nu te mai zbate, a zis Danielle.

— Deschide gura.

Asta a fost Fleur.

Şi-a mutat greutatea puţin, ceea ce mi-a produs o durere şi mai mare. Apoi a început să se bâţâie cu genunchii ei elefantini pe braţele mele. Simţeam că nu mai am aer.

— Am zis să deschizi gura.

Am deschis gura. Aş fi putut, bineînţeles, să nu deschid gura, însă acum ştiam cum e să ţi se deschidă gura cu forţa. De asta am preferat s-o deschid singur. Nici n-am apucat s-o deschid bine, că Fleur mi-a scuipat în gură o ditamai flegma.

— înghite, mi-a zis.

N-am înghiţit-o, am horcăit şi-am lăsat toată saliva pc care o aveam să mi se scurgă pc la colţurile gurii. Mi-a venit în minte fata aia cu flautul, care a simţit tot aşa o plăcere în a mă scuipa în faţă. Trebuie că aveam o putere de atracţie misterioasă, carc-i făcea pe oameni să nu-şi dorească nimic altceva decât să mă scuipe-n faţă.

Danielle mi-a dat una în genunchi cu cizma, cu un aer plictisit. Pe umărul stâng i se vedea breteaua neagră de la sutien.

— Aşa, Mister Coş, a zis ea, acum o să mai primeşti şi de la mine un scuipat.

Scuipatul ei n-a ţintit aşa de bine. Nu mi-a picat în gură, ci pe nas, şi mi s-a scurs pe obraji şi pe gât, până-n pulover.

— Noi suntem vrăjitoare, a zis Fleur.

— Aha, am zis eu.

Pentru că asta explica multe. Pe tavan era lipit un poster şi, după cercel, l-am recunoscut pe George Michael, care mă privea ţintă, cu o chitară în mână.

— Dacă mă lăsaţi să plec, am propus eu, vă cumpăr o sticlă de Kibowi.

Propunerea asta nu le-a făcut decât să râdă şi Fleur a zis:

— Ai impresia că merge aşa, oricum ?

Aşa credeam, într-adevăr, dar Danielle a zis:

— Are dreptate. Se poate orice, în afară de o umbrelă pe care să ţi-o băgăm în cur şi-apoi s-o deschidem.

Au început să fluiere. Apoi se pare că le-a venit o idee, pentru că Danielle a luat nişte tampoane din şifonier şi-a încercat să mi le bage în ureche. Tampoanele erau prea mari pentru urechea mea. A trebuit să le îndese şi, în cele din urmă, cu câte un tampon în fiecare ureche, am încercat o senzaţie deosebit de dureroasă. Dacă urechile mă dureau aşa tare de la ele, mă aşteptam la ce-i mai rău când mă gândeam la ravagiile pe care le produc chestiile astea în părţile genitale ale femeilor.

— Ai peste tot cârlionţi din ăştia, cârlionţi din ăştia pădu- chioşi ? m-a întrebat Danielle.

Mi-au mai turnat nişte Kibowi clin ăla galben în gură şi în nas şi mi-au ridicat puloverul ca să-mi mânjească sfârcurile cu ruj. Când aproape terminaseră, a bătut cineva la uşă şi am auzit o voce de femeie strigând:

— M-am întors.

— Vin imediat, a strigat Daniclle înapoi.

Mi-au smuls tampoanele din urechi. Fleur s-a dat jos de pe braţele mele. Am fost somat să mă ridic şi să părăsesc casa.

— Data viitoare o să facem supă de ciuperci din moaca ta de burete.

Mi-a sunat aşa de neverosimil, încât am început să râd. Danielle n-a putut suporta chestia asta. A şuierat:

— Să pleci chiar acum, Mister Coş. Altfel îţi înfig o forfecuţă din asta de unghii în pulă.

M-am dus spre uşă.

— La revedere, le-am zis cât de demn am putut.

— Şi data viitoare când mai vii, nu uita să te ştergi la fund, a răspuns Fleur.

Şi în timp ce spunea asta m-a ciupit de fund într-un mod în care nu mai fusesem şi nici n-aveam să mai fiu vreodată ciupit.

Jos în hol era maică-sa, o creatură într-o pelerină de ploaie. Am avut imediat impresia c-o mai văzusem de-o mie de ori.

— Eşti noul prieten al lui Danielle ? m-a întrebat.

Cum nu prea ştiam ce-ar fi trebuit să răspund, mi-am
îndreptat puloverul, mi-am pipăit urechile, ca să fiu sigur, şi-am zis într-un târziu:

— Ăă, nu, nu.

— Ce bine! a zis mama fetei.

A dat să plece spre bucătărie, dar s-a întors şi mi-a spus:

— Vreau să zic că Danielle a noastră a rămas repetentă anul trecut şi numai un nou prieten nu-i mai lipsea acum.

Am dat din cap. M-a condus până la uşă.

— Pa, mi-a strigat mama lui Danielle.

— Pa, i-am strigat înapoi.

A doua zi trebuia să fac o prezentare la *Kort Amerikaans'.* L-am citit în seara aia, trecând peste toate pasajele în care nu era vorba de futut, astfel încât în mai puţin dc jumătate de oră îl dădusem gata. în pauza de dinaintea prezentării melc m-am dus, ca aproape în fiecare pauză, la cantina liceului, căreia i sc mai spunea şi Clubul. Puteai să-ţi cumperi Cola şi chipsuri, iar la bar erau nişte fete care te serveau numai dacă li se părea că eşti foarte drăguţ. Clubul era în pivniţa liceului, chiar lângă garajul pentru biciclete. Era întuneric, mirosea a prea multă lume şi a cartofi prăjiţi şi se punea mereu aceeaşi muzică. Lumina era albastră, cu excepţia momentelor când era vreo petrecere; atunci era roşie. în mijloc era o masă de fotbal.

M-am sprijinit de peretele din beton, care era umed ca de obicei, mi-am mâncat masa de prânz - o punguţă cu sără- ţele - şi-am aşteptat să se termine pauza. Lângă mine era cineva care vorbea despre o lucrare de control la greacă, probabil era Eric. Eric îşi mânca sperma în fiecare zi, dar nu-i folosea la nimic, iar eu îl sfătuisem de câteva ori să-i dea şi frăţiorului său mai mic să mănânce şi el.

în partea opusă a încăperii era Fleur, prinsă într-o discuţie foarte animată cu un băiat care-şi lăsa mustaţă. La Vossius *creşteau* de toate, începând de la mustăţi, trecând pe la burdihane şi terminând cu ţâţe, cu o îndârjire pe care n-ai cum s-o mai vezi în viaţa ta decât la sportivii de performanţă. Când s-a eliberat un loc la masa de fotbal, i-am trântit lui Eric punguţa de sărăţele în

mână şi am început să joc până s-a sunat a doua oară. Dacă ar fi fost după mine, aş fi jucat fotbal de masă tot restul vieţii mele, în maghernițe întunecate, unde să nu ţi se vadă faţa şi nici tu să n-o vezi pe-a altora şi unde nu trebuie să-ţi pui întrebarea ce vrei să faci cu restul vieţii tale, şi unde nici nu trebuie să asculţi pălăvrăgelile unor oameni care vor să te facă să descoperi ceva pozitiv chiar şi-n căcat. [1]

1 **Roman al scriitorului olandez Jan Hendrik Wolkers (1925-2007).**

Pentru prezentare am luat un nouă, a fost cam ultimul „suficient“ pe care l-am luat la şcoala aia.

I-am făcut semn femeii din spatele barului.

— Poţi să-mi faci o Marguerita ?

— Nu prea pot.

— Nu poţi s-o faci totuşi pentru mine ?

— Nu suntem dotaţi pentru aşa ceva, dar mai primeşti una din partea casei.

M-am dus la WC. Acolo era un bărbat care se pieptăna. Am încercat să-mi amintesc ce mâncasem în seara aia, dar nu reuşeam. M-am sprijinit de automatul de ţigări. M-aş fi întins puţin. Ce n-aş fi dat să mă-ntind puţin! Bărbatul şi-a băgat pieptănul în buzunar şi a plecat.

M-am aşezat pe jos. Era ud, dar nu m-am sculat. Poate aveam pantalonii uzi dinainte să mă aşez. Asta nu-mi puteam aminti, dar, de fapt, amintirile mele se opreau cândva pe la unu şi jumătate în după-amiaza aia, când mă sunase Deborah pentru prima oară după nu ştiu câte luni.

— Ce mai faci ? m-a întrebat.

— Bine, i-am zis, foarte bine.

Mi-a povestit că fusese cu o seară înainte la o petrecere de cowboy.

— O ce ? am întrebat eu.

— O petrecere de cowboy, mi-a explicat ea. A trebuit să ne ducem toţi îmbrăcaţi în cowboy, petrecerile de genul ăsta sunt foarte pe val în ultima vreme. După ce s-a terminat, i-am propus unuia să ne legăm între noi şireturile de la pantofi şi să mergem aşa pân-acasă. Ne-a luat trei ore. Şi băiatul ăla credea că vreau ceva de la el, dar eu voiam doar să ne legăm între noi şireturile de la pantofi şi să umblăm aşa prin

oraş. Doar nu-i aşa ciudat, nu ?

— Nu, am zis eu, nu-i ciudat.

— Ai mai văzut vreun film bun în ultima vreme ?

I-am spus că nu mai fusesem la cinema de câteva luni.

— Trebuie să-nchid acum, trebuie să am grijă de-un copil şi trebuia să fiu deja acolo.

— Dar de ce m-ai sunat, de fapt ?

Mi-a zis că trebuie neapărat să-nchidă, era deja în întârziere. Mi-am căutat agenda prin vraiştea de pe birou, fără să ştiu exact de ce-aveam nevoie de ea.

— Ce conversaţie confuză!

— Da, a mai zis ea.

Aşa sunt conversaţiile mele la telefon — scurte, confuze şi aiuritoare. în ultima vreme am sentimentul că trebuie să mă trezesc după ce-am pus telefonul în furcă. Mi-am găsit agenda şi între paginile ei era o carte poştală cu „foiţele de ţigări Mascotte, de 3 x mai bune“.

A intrat un bărbat. S-a pişat de-a curmezişul pe deasupra mea.

— Aici cam miroase a incontinenţă, mi-a zis.

— Ştii ce ? Suntem la WC. WC-urile miros întotdeauna a incontinenţă.

A plecat fără să se spele pe mâini. Aş fi băut nişte apă, dar n-aveam încă puterea să mă ridic.

— Ce mult ai stat!

Mi-am băut paharul din picioare şi am plătit. Mi-a făcut cu ochiul şi i-am răspuns şi eu în acelaşi fel. Mă servise cu tequila la preţ de bere. Merita să-i fac cu ochiul. Apoi m-am dus acasă şi m-am aşezat pe canapea.

Pe Fleur am mai văzut-o încă o dată, de Ziua Reginei. Cânta la vioară sub podul din Vondelpark. Am recunos- cut-o imediat şi am vrut să trec mai departe, însă m-a văzut şi m-a strigat:

— Bună!

— Arăţi bine, i-am zis într-o doară.

— Ce repede ai observat!

Conversaţiile cu oameni pe care-i revezi după

ceva vreme sunt din ce în ce mai scurte. Sunt puţine lucruri despre care mai ai ce vorbi, am constatat amândoi. încerc să nu fiu

nesimţit. Nu c bine să-i reţii pe alţii inutil. Cineva mi-a zis: „Am lucrat într-un birou, însă acolo trebuia să mă îmbrac în fiecare zi altfel“. Eu nu-ntreb niciodată: „Cum aşa ?“ Mă mulţumesc cu ce spun ei singuri, nu mă reped să trag concluzii.

— Poate ar trebui să fim foarte mulţumiţi cu ce ne-a mai rămas de vorbit, am propus eu.

Era de aceeaşi părere.

Am ezitat o clipă, apoi am scos o monedă de doi guldeni jumate din buzunarul de la pantaloni, i-am aruncat-o în cutia viorii şi-am plecat mai departe.

M-am trezit la ora două. M-am dus la bucătărie, mi-am turnat nişte ceai rece cu rom, mai mult rom decât ceai. Voiam să chem o fată, dar am mai băut câteva pahare şi apoi am hotărât să mă mai culc vreo oră.

Era cinci când m-am sculat. îmi simţeam limba ca pe-o acriturâ. M-am băgat cu capul sub robinet şi-am desfăcut o sticlă de coniac.

— O fată frumoasă, de asta puteţi fi sigur, îmi spunea duduia cinci minute mai târziu.

— Perfect, i-am răspuns, perfect.

— Dar s-ar putea să mai dureze vreo oră.

M-am uitat la ceas.

— Adică pe la ora şase ?

— Da, a zis ea.

Am tras perdelele, mi-am pus cârdurile şi paşaportul în sertar, am deschis uşile dinspre grădină şi m-am aşezat pe scara de lemn. Era o noapte caldă. încă o oră. Am văzut că deja începea să se lumineze şi am băut zdravăn în continuare.

La şase fără cinci a sunat telefonul. Am auzit o voce bărbătească, aproape imposibil de desluşit. I-am şi spus sincer că nu-nţelegeam

nimic din ce-mi zicea.

— Scuze, a zis bărbatul, e telefonul din maşină. E mai bine acum ?

Era un negru, ăsta a fost primul lucru pe care l-am auzit.

— Ai chemat o fată ?

-Da.

— Ascultă, a zis negrul, mi-au furat ghidul ăla rutier cu o sută de mii de străzi.

M-a apucat un acces de tuse şi m-am aşezat pe scaun. Pentru prima oară în noaptea aia mi-era rău de tot.

— Ce-aţi spus ?

— Ghidul meu rutier cu o sută de mii de străzi, mi l-au furat azi după-amiază din maşină.

— Neplăcut, am zis eu, foarte neplăcut.

— Da, a zis negrul, deci ai putea să-mi explici cum s-ajung la tine ?

I-am explicat pe unde trebuia s-o ia.

— Ajung imediat, a zis el şi-a încheiat conversaţia.

Pe masă erau un pahar cu apă şi încă unul cu coniac. Dacă Dumnezeu avea milă de mine, avea să facă-n aşa fel încât să nu vomit în ora în care era fata aia la mine. Vomatul era ceva ce preferam să fac de unul singur. Pentru asta n-aveam nevoie de fete şi cu siguranţă nu din cele plătite cu bani grei.

La şase şi zece erau la uşă. I-am plătit negrului şi am poftit-o pe fată înăuntru.

— Aşa deci, ai venit, am zis eu, pentru că altceva nu ştiam ce să zic.

Purta o gecuţă deosebit de roşie, care după părerea mea era cu câteva numere mai mică, o fustiţă şi tocuri înalte şi nu era brunetă, cum promiseseră, era pe jumătate suri- nameză sau

sud-americană. A vrut să bea vin, ceea ce m-a mirat, dar vin puteam să-i dau. M-am dus la bucătărie să destup o sticlă. Se părea că aveam şanse să trec peste ora aia fără să vomit. Dumnezeu ţinea cu mine, acum eram sigur.

I-am pus fetei paharul pe masă, Nataşa o chema, şi am întrebat-o dacă e studentă, pentru că sunasem un *escort-ser- vice* de studente, aşa, ca să mai variez.

— Studentă ? Nu. A râs. Abia am terminat gimnaziul.

— Cu diplomă de absolvire ?

A dat din cap că da.

Mi-am ciocnit paharul cu coniac de paharul ei.

— Să bem pentru asta, am zis.

— Am o musculiţă-n pahar.

Era într-adevăr o musculiţă în paharul ei, aşa că i-am dat alt pahar.

M-am uitat la corpul ei fragil şi la capul micuţ, cu un năsuc mic şi borcănat.

— La anul o să mă duc la liceu ca să-mi iau bacul şi apoi o să fac Dreptul. Sau poate altceva.

— Sârguincioasă, foarte sârguincioasă. Ai lucrat toată noaptea ?

— Cam aşa ceva. Şi tu ?

— Tot cam aşa.

între timp se luminase de tot, de fapt se făcuse ziuă de-a binelea.

— Deci ai optşpe ani, nu ?

— Aşa ţi-au spus ?

A râs din nou, un râs cavernos, de om bătrân.

— Am nouăşpe ani. Dar tu ce bei acolo ?

— Coniac. Putem să începem ?

Şi-a golit paharul şi a încuviinţat din cap. Purta, la fel ca celelalte, o borsetă din aia pe care o ţinea în faţă, pe burtă, în care avea prezervative, ţigări, o brichetă, o listă cu numere de telefon, ruj. Chiar şi acum, când văd oameni pe stradă care umblă cu borsete de genul ăsta, mă gândesc la *escort-service.*

Şi-a desfăcut geanta şi a urcat scara în urma mea.

— Dezbracă-te tu mai întâi, am zis, îmi face plăcere să te văd. Nu-i nimic mai frumos decât o femeie care se dezbracă.

A râs din nou. A tras perdelele, acoperind geamul mai bine decât o făcusem eu.

Pentru siguranţă îmi luasem coniacul cu

mine. Mi-am mai turnat unul şi m-am uitat la ea cum îşi scoate pantofii. Nu era nici prea frumoasă, nici prea urâtă. Tocmai bună de *escort-service.* Arăta ca o fată îmbrăcată cu haine noi şi, cu toate astea, deja şifonate, care stătea în curtea şcolii lângă un zid şi fuma, după o serbare şcolară decepţionantă. Numai că figura ci nu exprima nimic, dar absolut nimic. Nici mirare, nici bucurie, nici furie, nici ură. Nimic, vid. Privirea cuiva care iese seara târziu dintr-o videotecă, târându-şi picioarele şi ţinând strâns o casetă la subraţ cu o privire de zombi.

— Ce bine miroşi! i-am zis. Ce parfum c ?

— Nu e parfum, pudră de talc pentru bebeluşi.

— Pudră de talc pentru bebeluşi.

I-am atins părul.

— Tocmai am făcut un duş acasă.

Deci de-asta a trebuit să aştept eu o oră, ca să facă doamna duş. Pe jumătate goală, s-a dus la casetele mele, care erau pe sobă.

— îţi place Guns n’ Roses ? m-a întrebat.

— Câteodată.

— Pot să pun nişte muzică ?

Am făcut semn că da.

— Unde locuieşti ?

— într-un cămin studenţesc în Bijlmer.

Purta un slip roşu cu brizbizuri şi un sutien negru. Era prima cu slip roşu din viaţa mea. *Don ’t you cry tonight, I still Iove you baby* răsuna în cameră mai tare decât dădusem eu muzica vreodată. M-am gândit că e duminică dimineaţă devreme, m-am dus la aparat şi l-am dat mai încet.

— Te rog frumos, i-am zis.

Eram ameţit şi m-am prăbuşit pe canapea.

S-a aşezat lângă mine.

— Acum e rândul tău.

— Eşti o femeie atrăgătoare, ştii ? i-am şoptit la ureche.

Ultima înghiţitură de coniac îmi rămăsese încă-n gură.

— Nu prea mai cred asta.

— Ai dreptate, chestiile de genul ăsta nici nu trebuie să le crezi.

Mă chinuiam să-mi scot şosetele.

— Sunt destul de grasă.

— Ei, am făcut eu şi am ciupit-o un pic de burtă, durdulie, dar nu grasă.

— Nu, sunt grasă.

Bun, discuţia era zadarnică. Mai auzisem de femei care se credeau nişte scroafe şi care răspundeau şi la telefon cu: „Aici scroafa“.

— Ai vreun prieten ? am întrebat-o în timp ce-mi scoteam puloverul.

— Nu, nici nu s-ar putea, cu munca pe care o fac.

— Sunt şi unele care au prieteni.

Acum eram şi eu gol, la fel ca ea. Mi-era imposibil să mă mai ridic, aşa că a venit ea la mine şi a-nceput să mă frece pe burtă şi pe sfârcuri şi pe tot ce mai e între ele.

— Lucrezi de multă vreme pentru agenţia asta ?

— Abia am început. înainte am lucrat într-un club, dar o luasem razna de-a binelea. Acolo trebuie să stai la bar toată seara. Să stai dreaptă şi să zâmbeşti. Te-ai dus sus cu doi ţipi şi dup-aia nu mai poţi. Şi apoi trebuie să stai dreaptă şi să zâmbeşti. Şi mai sunt şi femeile celelalte care stau tot timpul şi se uită la tine. Ajunsesem paranoică.

îmi pusesem mâna pe sânul ei, dar eram prea vlăguit să mai simt ca lumea.

— Ce mâini reci, a zis ea. Şi apoi, într-un club din ăsta, trebuie să te duci să te dai tu la ţipi, dacă vrei să ai ceva de lucru. Şi la asta chiar nu sunt bună. Să mă dau la un tip. Şi dacă nu te vrea, îţi face vânt de nu te vezi. Eu nu mă dau niciodată la oameni.

— Nici eu, am zis.

Aveam în continuare mâna pe ţâţa ei stângă şi tot încercam să i-o sărut, dar nu izbuteam să mă aplec până acolo.

— Nici în discoteci. Dansez aşa, pentru mine.

N-am chef sa-mi facă vânt careva.

— Da, nimeni n-are chef de aşa ceva. Dar să-nţeleg că la *escort-service* e mai bine.

— Da, mult mai bine. într-un club din ăsta ajungi paranoică.

S-a aşezat pe jos şi mi-a luat puţa-n gură. Era prima care
chiar mi-o sugea pe bani, celelalte doar se prefăcuseră. Era 4 iulie 1993, dimineaţa devreme şi e drept că ea făcea chestia asta de parcă ar fi încercat să înghită o crochetă caldă de la Febo, dar n-aveam de gând să fac nazuri. Era o zi deosebită. Ca să fiu sigur, am mai luat o gură de coniac.

— Şi cam câţi faci pe seară ?

Şi-a scos chestia din gură.

— Eşti al şaselea pe seara asta. Am fost în Weesp şi în Nederhorst den Berg şi în rest în Amsterdam.

— Şi cei mai mulţi sunt bătrâni, sau nu ?

— De obicei da. Dar e chiar mai bine aşa, să ştii. Tipii tineri îşi închipuie că trebuie să şi demonstreze ceva.

— Şi sunt drăguţi cu tine ?

— Se poartă normal. Dacă se poartă urât, mă port şi eu urât cu ei şi atunci încep ei singuri să fie drăguţi.

Mi-am mai turnat câteva picături în pahar.

— Dar un corp aşa scofâlcit...

— Ajungi să nici nu-l mai vezi. Vezi doar suta de guldeni.

M-am lăsat pe spate. Aveam impresia că-mi dăduse sângele
pe nas, însă era doar umed.

Şi-a scos-o iar din gură. S-a sprijinit pe celălalt picior.

— Eu primesc o sută, clubul o sută şi şoferul cincizeci. Şi într-o seară ca asta am câştigat şase sute, e o sumă frumuşică, nu ?

— Da, foarte frumuşică, am zis. Deci eu sunt ultimul pe seara asta ?

— Nu se ştie niciodată. Dar cred că eşti ultimul şi e cu atât mai bine.

— îţi aduci vreodată aminte de vreun client ?

A mai tras o dată bine de prezervativ către capăt. S-a uitat la mine.

— Vrei să-ţi spun ceva ? mi-a zis. Nici nu mai ştiu cum arăta cel de dinaintea ta. După ce-am închis uşa după mine, i-am şi uitat. Nici nu se poate altfel. Luni încep din nou şcoala. Acum sunt în vacanţă.

— Şi te duci undeva în vacanţă ? am întrebat-o.

— Nu, lucrez toată vacanţa, asta chiar e o slujbă de vacanţă. Dacă vrei să câştigi mulţi bani, trebuie să şi munceşti din greu.

— Da, am zis, aşa e.

Am tras-o puţin dc părul încă ud, în timp ce ea-şi vedea mai departe dc treabă.

— Cunoşti şi alte fete de la agenţia asta ? O cunoşti pe una care-şi zice Marcella?

— Nu. Mi-au făcut cunoştinţă cu câteva, dar nu vreau să-mi fac prieteni în lumea asta, pentru că după aia rămâi prinsă-n ea. Fiecare-şi vede de drumul ei.

După cinci minute şi-a scos iar puţa din gură, mi-a strâns-o între degete şi a studiat-o de parcă era o insectă rară.

— Ăsta e scuipat, sau e spermă ? a-ntrebat.

M-am gândit: Hai să-i fac jocul, aşa că m-am aplecat asupra propriei puţe şi am privit-o de parcă o vedeam pentru prima oară şi i-am zis după câteva secunde:

— Seamănă suspect de bine cu sperma.

— Bun, atunci înseamnă că treaba-i făcută, a spus ea şi mi-a scos prezervativul de parcă ar fi adunat rufele de pe sârmă.

— Pe ăsta-l păstrez, am zis eu repede.

— Aha.

După modul în care a zis „aha“, mi-am putut da seama că văzuse şi chestii mai ciudate la viaţa ei.

S-a întins lângă mine. I-am simţit din nou mirosul de pudră de talc. Deasupra sprâncenelor îşi dăduse cu creion corector, o mânjeală de culoare maro-deschis, aplicată peste coşuri.

— Mai ai timp să mai şi ieşi dacă munceşti aşa mult ?

— Da, a zis ea, mă duc destul de des la discotecă, dar niciodată în hainele astea. Asta e îmbrăcămintea mea pentru lucru. în rest mă îmbrac mereu în blugi şi-n adidaşi. Mai văd câteodată la discotecă fete cu fustiţe din alea scurte şi pe tocuri şi mă gândesc: „Ce curvă! “

După părerea mea nu trebuie să te-mbraci aşa, pentru că nu faci decât să-i provoci pe bărbaţi.

— Ei, am zis eu. Tu te consideri curvă ?

— Nu. Cum să-ţi spun, la majoritatea clienţilor nu te gândeşti la absolut nimic, te gândeşti numai la suta aia de guldeni.

Dar uneori te gândeşti: „Doamne, ăsta probabil că nu c în stare să agaţe una de pe stradă“ şi atunci chiar ai sentimentul că faci o faptă caritabilă. Dar ca fetele alea care se duc la discotecă în fuste din alea scurte, aşa ceva n-aş face. Şi nici nu mă duc niciodată cu nimeni, pentru că oricum ştiu că e doar pentru o singură noapte. Eu chiar vreau să mă mărit.

— Şi copii ?

— Da, cu siguranţă. Vreo patru.

După cum îmi jumulea pielea de pe burtă, am observat că era obosită, poate la fel de obosită ca mine. Am mai turnat în pahar. Oricum trebuia să se termine.

— Şi cum ai început ? am întrebat-o.

— Am văzut un anunţ în care căutau fete pentru masaj şi, la început, chiar a fost doar masaj şi, mă rog, până la urmă s-a ajuns la de toate. Dar în clubul ăla devenisem paranoică de tot. Şi la început am fugit de vreo câteva ori, chiar după ce mă duceam sus, dar te-aduceau înapoi şi până la urmă te obişnuiai.

— Da, am zis, asta e partea frumoasă a vieţii.

— Uite, a spus ea, sora mea are un copil şi trăieşte din ajutorul social.

— Aha.

— Am şapte fraţi şi surori. Dar tu cu ce te ocupi, de fapt ?

— Sunt tehnician la radio.

— La început am crezut că eşti vreun profesoraş, cu toate cărţile astea.

— Nu, nu sunt profesoraş.

I-am apucat sfârcul sânului stâng între degete.

— Şi tu ai putea face munca asta, ştii ?

-Ce?

— Există şi agenţii de escortă pentru doamne. Poţi să câştigi cinci mii într-o

săptămână. Dar pentru noi e totuşi mai uşor. Să vezi dacă ţi se scoală la o femeie de şaptezeci de ani. Şi la noi e mereu cu prezervativ, dar dacă trebuie să-i dai limbi unei cucoane din astea... în fine, poţi să foloseşti un şervet din ăla din silicon.

Un şervet din silicon. Citisem odată undeva despre aşa ceva, dar nu mai ştiam exact ce era. Dintr-odată m-am simţit matolit rău.

— Am să mă gândesc la asta, am mormăit.

M-am întins peste ea, i-am pipăit pizda, care era aşa uscată şi tare, ca scoicile pe care le-am colecţionat de la opt ani până la unşpe, până într-o după-amiază când le-am călcat în picioare.

— Mai vrei o dată ? m-a întrebat.

— Da, am şoptit eu.

S-a ridicat în capul oaselor.

— Păi nu se poate, că deja ai ejaculat.

M-am aşezat şi eu în fund, ca să nu alunec de pe canapea.

— Asta ce mai e ? E ceva cu totul nou. N-am mai auzit de aşa ceva.

— Ştiai asta, ştiai foarte bine, pentru că ai chemat de mai multe ori fete.

Acum arăta ca o scorpie, ca o scorpie nemaipomenită. Faţa i se mişca în sus şi-n jos, foarte aproape de faţa mea.

— Ascultă, i-am zis, eu plătesc pentru o oră şi până acum nu mi-a făcut nimeni figura, să-mi spună de câte ori pot să ejaculez, Isuse Christoase!

Simţeam că răguşesc.

— Ştiai foarte bine şi totuşi ai încercat să vezi dacă ţine, totuşi ai încercat.

Acum îşi agita degetul arătător, ca o educatoare de grădiniţă care mustră un băieţel.

— Numărul orgasmelor n-a fost niciodată o problemă. Niciodată. Absolut niciodată. Eşti prima cu care am problema asta. Câteodată întreabă singure: „Mai vrei încă o dată?“ Ştiai ? Eu plătesc pentru o oră. Telefonista mi-a zis: „O oră costă 250 de guldeni“, nu: „Un orgasm costa 250 de guldeni“.

Aş fi vrut să adorm imediat şi să nu mă mai

trezesc până când nu va fi dispărut totul, fata, senzaţia aia de ochi iritaţi, gustul ăla din gură.

— - Ai încercat totuşi, nu ? Hai recunoaşte că ai încercat să vezi dacă ţine.

— N-am încercat *nimic.*

Eram ultimul şi sigur că de-aia voia să scape de mine, scorpia. Mă simţeam obosit. Era o oboseală care n-avea să mai piară niciodată.

— Bine, i-am zis, n-am chef de discuţii despre de câte ori am voie să ejaculez, n-am nici un chef, OK?

— Ai încercat. Pur şi simplu ai încercat să vezi dacă ţine. Hai, recunoaşte.

Mă agasa. Pur şi simplu mă agasa. I-am mângâiat burta, care i se părea aşa de grasă, şi sânii, care sigur şi ăştia i se păreau graşi, şi gâtul, care era într-adevăr gras. Dintr-odată mi-a venit cheful s-o pocnesc în cap cu una dintre sticlele goale care erau prin cameră. Odată văzusem un negru bătând într-o tobă timp de zece minute. Aşa voiam şi eu s-o pocnesc în cap. Nu pentru că i-aş fi purtat pică, sau pentru că aş fi urât-o, sau pentru că aş fi crezut că viaţa unei curve făcea mai puţin decât cea a unui evreu sau a unui negru. Eram doar obosit şi nu-mi doream altceva decât să dispară într-o clipă din viaţa mea. De-aia voiam s-apuc o sticlă goală şi să-ncep un solo la tobe. Am auzit că se terminase caseta şi-am văzut-o pe fata aia, care era la fel de epuizată ca mine. Doar că n-aveam ce să-i fac dacă era aşa epuizată, şi toată lumea o vedeam ca pe-o adunătură de curvari şi de curve, de femei care o făceau pe orice femeie târfă, mai puţin pe ele însele. îi vedeam pe toţi cei pe care-i cunoşteam, cerşind zi de zi o firimitură de iubire, pe care şi-o aruncau apoi unul altuia cum arunci o bucată de pâine unui câine râios. Mă vedeam pe mine târându-mă de la una la alta, până

cedam în braţele oricăreia dintre ele, care deja nu mai ştia cum arăta bărbatul cu care s-a culcat cu o oră mai înainte, iar peste câteva minute n-avea să mai ştie nici cum arătasem eu şi ce zisesem eu, şi ce nu, ce făcuserăm şi ce nu făcuserăm. Numai eu n-aveam să le pot uita, iar seara târziu, în cafenele, aveam să le văd din nou chipurile şi să-mi amintesc cuvintele cu care agenţiile le laudă în reclamele lor, aveam să-mi amintesc ce-mi spuseseră când se dczbrăcau şi ce spuseseră când plecau, la ora stabilită, şi aveam să-mi număr banii să văd dacă-mi ajung. Apoi aveam să mă duc la ele să le adulmec mirosul şi să ascult ce spun. Nu-mi păsa că trebuia să împart mirosul şi cuvintele lor cu toţi ceilalţi, căci până la urmă nu-şi va mai aminti nici una de mine şi era foarte bine aşa. Nici ele nu voiau să rămână-n amintirea cuiva, în orice caz nu ca nişte curve, cel mult ca nişte regine, sau ceva de felul ăsta.

Nu m-ar mira deloc dacă i-aş da una în cap cu o sticlă din astea goale de prin cameră. Fapta asta n-ar fi cu nimic diferită faţă de restul vieţii mele, n-ar fi nici mai bună, nici mai rea. Nu era ceva mai întâmplător sau mai logic decât faptul că mi-o trimiseseră pe ea, şi nu pe una dintre colegele ei. Poate am să spun mai târziu: „în ziua precedentă îmi pregătisem deja banii în şifonier. Dar am sunat abia duminică dimineaţă. îmi aduc încă aminte că mă întrebam ce înseamnă exact cupa DD. O chema Nataşa. Eram al şaselea şi ultimul în noaptea aia“.

N-am făcut nici o mişcare, pentru că mi-era teamă că, dacă aş fi început să bat un solo la tobă în capul ei, n-ar mai fi dispărut *niciodată* din viaţa mea. Mi-aş fi amintit pentru tot restul

vieţii de seara, noaptea şi dimineaţa aia, pe care nu voiam decât să le uit cât mai repede cu putinţă. Aşa că am mângâiat-o pe gât, pe umăr şi pe deasupra sânilor. Când se uita la mine, Nataşa vedea o bancnotă de o sută de guldeni cu două braţe, două picioare şi o puţă, şi toate celelalte care se uitau la mine vedeau acelaşi lucru şi, într-o zi, am să mă uit şi eu în oglindă şi-am să văd o bancnotă de o sută de guldeni cu două braţe, două picioare şi o puţă. De fapt şi de drept, n-aveam de gând s-aştept ziua aia.

— Hai să ne-mbrăcăm.

— Da, am zis eu.

Am văzut din nou slipul ăla roşu cu brizbizurile alea ciudate.

Mi-amintesc de o petrecere de la şcoală, era pe vremea când a plecat Vanenburg, pentru că ziseseră că nu poţi câştiga războiul cu jucători ca el. Sau a fost cu un an mai târziu ? în orice caz, Deborah a trebuit să împrumute o rochie, pentru că în seara aia îşi pătase rochia cu ketchup, în timp ce făcea o salată. Aşa se face că a umblat într-o rochie care-i era mică. în seara aia am jucat backgammon şi eu am pierdut, asta mi-aduc foarte bine aminte. în tot timpul jocului am avut o vedere foarte bună asupra chiloţilor ei albi, care aveau exact aceeaşi culoare precum cămăşile lui tata şi care luminau ca o ţigară aprinsă în noapte între negrul picioarelor şi rochie. Chiar de a doua zi nu-mi mai puteam aminti dacă eram beat sau chiar văzusem chestia asta. Cei care stătuseră pe jos şi urmăriseră jocul nostru nu-şi aminteau să fi văzut nişte chiloţi albi, când i-am întrebat eu pe urmă. Totuşi, ştiu sigur că-i văzusem şi că, la câteva zile după asta, Roşie a început să-mi scrie scrisori, şi că apoi a venit ziua când Martinimartin a băut alea două sticle pe plajă, şi că după un an şi jumătate m-au dat afară din şcoală. Martinimartin zice acum c-a băut doar câteva guri şi la fel zic şi alţii. Şi totuşi ştiu sigur c-au fost două sticle, pentru că în seara aia, mai târziu, am făcut poartă de fotbal din sticlele alea goale. Era pe vremea când ziseseră că nu poţi câştiga războiul cu jucători ca Vanenburg. în seara în care m-am uitat tot timpul la chiloţii lui Deborah, în timp ce jucam o partidă de backgammon, m-am dus acasă la ora unşpe, dar câteva fete s-au mai dus şi la discotecă şi a doua zi am primit o scrisoare de la Roşie. Bineînţeles, nu-i adevărat că totul a început în seara aia, de la rochia prea mică a lui Deborah. Totuşi, acum câteva luni, în noiembrie, i-am scris lui Roşie câteva scrisori în care o întrebam dacă-şi mai

amintea că Deborah şi-a pătat rochia cu ketchup în seara de dinaintea zilei în care mi-a scris ea prima scrisoare, pentru că Deborah nu-şi aducea aminte nimic. Am mai adăugat că era total lipsit de importanţă, dar că totuşi mi-aş fi dorit extrem de mult să-mi răspundă, pentru că amintirile începeau să-mi dispară.

1
9
8

în locul lor veneau alte amintiri şi în final nu mai rămâneau decât numele celor pe care i-ai cunoscut şi poate vreo povestioară pe care s-o spui la petreceri, dar care, de fapt, c despre cu totul altcineva. Recunosc că în scrisoarea asta am numit-o „Şoricel“ şi că i-am scris că vreau să mă căsătoresc cu ea, dar orice imbecil ar putea să priceapă că asta nu însemna nimic mai mult decât o formulă de politeţe. Trecuseră câţiva ani şi între timp fuseseră multe femei cărora le spusesem că vreau să mă însor cu ele. Cum de nu-şi aduce nimeni aminte de alea două sticle de martini şi cum se face că nu s-a lămurit niciodată ce s-a întâmplat în seara aia şi de ce nu-şi amintea nimeni de chiloţii albi, când toată lumea trebuie să-i fi văzut, şi oare ce voia să-nsemne faptul că a doua zi am primit o scrisoare de la Rosie ? Rosie, care avea curajul să facă chestii pe care nimeni dintre noi nu îndrăznea să le facă şi despre care m-am jurat să nu vorbesc niciodată. Acum aş fi putut foarte bine să-mi încalc promisiunea, pentru că probabil nu-şi mai amintea nimeni de ea, aşa mi-am încheiat scrisoarea. N-am primit niciodată vreun răspuns la scrisoarea asta şi nici la cele pe care le-am scris după aceea şi al căror obiectiv nu era absolut deloc să reînnoade legătura, încercam doar să-mi clarific unele lucruri despre cele petrecute în acea vară în care ne doream ca Danemarca să devină campioană mondială.

— Şi ce se întâmplă dacă nu te-ntorci într-o oră ?

— Sună şoferul la uşă.

— Atunci să n-aşteptăm să sune, am zis eu.

Am coborât scările. Am luat cu mine şi sticla goală.

— Ar trebui să te mai gândeşti, a zis ea.

— La ce?

— La *escort-service* pentru doamne. Aşa n-ar mai trebui să lucrezi la radio.

— Am să mă gândesc. De când mi-ai spus mă gândesc la asta.

— Cred că poţi să faci faţă.

— **Mulţumesc.**

M-am aşezat, pentru că nu mai puteam să stau în picioare.

— Ce pantaloni frumoşi ai! a zis Nataşa.

— Noi-nouţi. M-am îmbrăcat cu ei special pentru tine.

— Ce drăguţ! Mersi.

— N-ai pentru ce.

— La ce oră ai venit ?

— La şase şi un sfert.

Era ora şapte.

— Mai vrei un pahar de vin, sau vrei să pleci ?

Nu zicea nimic.

— Du-te, i-am zis, sfertul ăsta de oră ţi-l fac cadou. Şi-a pus iar borseta la brâu.

— Nataşa e un nume frumos.

— E doar un nume, nici măcar nu e numele meu.

— Ştiu. Dar, chiar şi aşa, e un nume frumos.

— Atunci am plecat, a zis ea.

— Numai bine, am strigat eu, găseşti singură ieşirea ?

— Da, şi ţie, am mai auzit şi apoi am adormit pe covor. La opt şi jumătate m-a trezit soneria de la intrare.

Mă întrebam dacă după Nataşa am mai sunat o dată la *escort-service.* Nu-mi aduceam aminte, dar era posibil. Doar că nu mai aveam

bani. De asta m-am uitat mai întâi pe geam. în faţa uşii stătea mama.

— Nu stabiliserăm că vin la tine să fac curăţenie ?

I-am spus că uitasem.

S-a apucat să spele pe jos în baie. Eu stăteam pe podea şi mă uitam la ea.

— Doar ştii că eu pentru asta trăiesc, mi-a zis, că pentru tine trăiesc.

— Da, i-am zis, ştiu, de-aia te şi las să intri.

La ora unşpe a plecat. Am văzut că nu mai aveam sare în casă, aşa că m-am dus la cafe-barul de după colţ. Am comandat supă de roşii.

Chelneriţa a rămas pe loc.

— Ştii ce-ai comandat ? a zis ea.

— Nu, am zis.

— Spută de roşii.

— Spută dc roşii ?

Am început să râd pe înfundate, râdcam de mă prăpădeam. Era jenant, turiştii cu aparatele lor mari de fotografiat, care li se sprijineau pe burtă, s-au întors spre mine.

— Atunci adu-mi o spută de legume, am zis.

A început să râdă şi ea. Din fericire. Mi-am adus aminte de ziua aia în care îmi tăiasem cu cuţitul dc fructe o pişcătură de ţânţar de pe mână, pentru că mama nu voia să-mi împrumute bani şi a trebuit s-o ameninţ că mă tai în continuare.

După zece minute mi-a venit supa de legume. Am luat solniţa şi-am întors-o cu susu-n jos deasupra farfuriei.

Aş fi preferat să întorc solniţa deasupra mâinii şi apoi să ling încet sarea, dar nu îndrăzneam, nu acolo, la cafe-bar.

Mai târziu, în după-amiaza aia, după ce am dormit trei ore, am găsit în talmeş-balmeşul de pe podea o scrisoare de la Deborah, din 1987.

Treci şi tu cu mine... într-a unşţea... sau se lasă iar cu circ... f Cu drag, din tot sufletul, îmi scria.*

îmi venea să-i răspund chiar şi acum la scrisoare, pe 4 iulie 1993. Am luat vederea cu „foiţele de ţigări Mascotte, de 3 x mai bune“. Când, după o jumătate de oră, vederea rămăsese tot goală, am mototolit scrisoarea şi am făcut din ea un cocoloş cu care am astupat sticla de vin pe care o destupasem pentru Nataşa. Nu mai găseam dopul de plută nicăieri, iar dacă laşi vinul destupat mai mult timp, intră musculiţele în el.

Ai venit pentru un anal ?
Nu, pentru Astrid

Stăteam în faţa cinematografului unde vindeau bilete cu doi guldeni şi jumătate şi ştiam că sigur mai aveam de aşteptat încă vreun sfert de oră. Chiar dacă aş mai fi avut de aşteptat o oră şi jumătate, tot nu m-aş fi mişcat de-acolo. Era luni şi ploua încetişor, aşa cum plouase toată vara. în după-amiaza aia urma să mănânc salată de hering la mama.

Femeia din spatele geamului era bătrână şi destul de acrită. N-a schiţat nici un zâmbet când am întrebat-o:

— Nu cumva s-au epuizat biletele ?

Evident că nu era nici o plăcere să stai toată ziua la ghişeu şi să ştii că eşti aşa bătrână şi că trebuie să rămâi acolo pentru tot restul vieţii tale. Aşa că i-am zis:

— Păstraţi restul.

Chiar şi atunci s-a făcut că nu m-a auzit.

Am trecut mai departe şi-am ajuns într-un fel de bar fără scaune de bar, doar cu oglinzi. Abia mai târziu mi-am dat seama că nu erau oglinzi, ci sticlă fumurie. Prin sticlă se vedea sala şi atunci am înţeles că aşa îi aveau în vizor pe spectatorii din sală, aşa cum, în unele bordeluri, portarul are în faţă vreo douăzeci de ecrane mici. Am întrebat-o pe fata din spatele barului ce film rula.

— *Flodder în Amerika, mi-a răspuns.*

N-arăta prea bine. Avea o faţă cam ca de

şoarece, ascunsă pe jumătate după un păr negru lins. N-aveam cum să m-aştept la cine ştie ce, altfel ar fi mutat-o la Tuschinki I. în spatele feţei ei îi vedeam scăfârlia vânzătoarei de bilete, pentru că aici totul era făcut din sticlă.

— Cc zici, se mai umple sala ? am întrebat-o.

— Avem publicul nostru fidel, a zis ea. Ai venit pentru *Flodder* ?

Nu-mi închipuiam pentru ce altceva aş fi putut să vin, dar poate aici nu era chiar de la sine înţeles.

— Am venit aşa pentru atmosferă, am găsit eu într-un târziu răspunsul cel mai neutru.

— Ca mai toată lumea, a zis ea, şi iarna oamenii rămân aici toată ziua, până la închidere.

Apoi am auzit-o pe vânzătoarea de bilete ţipând. Fata s-a întors şi apoi a zis:

— A, iar a venit ăla.

— Cine ?

— Unul dintre clienţii noştri. Asta vrea mereu să intre cu câinele. Dar nu e voie cu câini. Şi nici cu biciclete.

— Invalizii au voie să intre, dar ăia nu vin aici.

Abia acum am văzut că mai era şi un băiat în spatele barului. Stătea într-un colţ şi citea nişte benzi desenate.

— Aşa, şi individul vine în fiecare dimineaţă cu câinele şi i se spune că n-are voie să intre cu el. Ei, şi se duce acasă şi apoi se întoarce fără câine şi în restul zilei nu ne mai deranjează.

— Nu ne deranjează nimeni, a zis băiatul fără să-şi ridice privirea, nici măcar iarna, că jumătate de sală doarme.

— E din cauza căldurii, a explicat fata, iar eu i-am mai cerut un espresso.

Cu câteva ore mai înainte încă mai făceam clătite. Mă adusese acasă cu maşina un prieten de-ai mei care transporta lipici pentru lemn în

Polonia, dar acum fusese dat afară. Trebuie să spun că din ultimul lui salariu chiar mâncaserăm foarte bine, asta a fost la începutul serii, iar apoi doar am băut bine pe banii lui. El strigase: „Gata cu lipiciul pentru lemn“, iar eu îi zisesem că acum se putea face foarte bine şofer la *escort-service* şi că putea să le spună că mă ştie pe mine.

— în cazul ăsta trebuie să-mi cumperi mai întâi o maşină, mi-a zis, pentru că pe asta trebuie s-o dau mâine înapoi.

I-am zis că n-am bani de maşină, aşa că cel mai bine era să dăm uitării tot planul, la fel ca şi toate celelalte planuri ale noastre. Era abia ora două când am ajuns acasă, dar mi s-a făcut poftă de clătite.

A trebuit să-mprumut şi tigaia, şi făina de la colocatarul meu. Ouă aveam şi m-am gândit că o să iasă şi dacă pun o grămadă de pliculeţe dc lapte praf.

Eram în bucătăria colocatarului meu, care nu era acasă. Părinţii lui muriseră în străinătate, la scurtă vreme unul după altul. Sigur n-avea să se supere dacă foloseam nişte chestii de-ale lui, mănuşile lui de bucătărie, fiindcă mie-mi lipseau toate lucrurile astea.

Mi-am adus aminte cum îmi spusese: *„Mtfather is bloody sick“,* când omul era mort deja de trei zile. Colocatarul meu era din Israel şi fusese campion de box în ţara lui. îl chema Sergius şi cred că c cel mai frumos bărbat din câţi am cunoscut vreodată, cel puţin dacă e să te iei după femeile care au venit la mine în vizită şi l-au văzut în treacăt, cărând două pungi de plastic sau l-au zărit dormind pe canapea. Mie mi-a spus odată: „Eu nu iubesc pe nimeni“. Nu

mai ştiu în legătură cu ce mi-a spus asta şi dacă se referea la ceva anume. îmi mai amintesc doar că în seara aia am mâncat nişte shaorma la Grillroom Yamit şi că ne-am scos picioarele goale pe fereastră, ca ploaia să ne spele tălpile de transpiraţie. El făcea comerţ cu diamante false din Brazilia, iar de vorbit, vorbea cât mai puţin posibil. Dar când era jos, în hol, cu valiza, a dat mâna cu mine şi mi-a zis: *Myfather is bloody sick, Fm back în ten days,* atunci eu am fost cel care n-a zis nimic.

Filmul începuse deja. în sală mirosea aşa cum miroase câteodată vara în unele staţii de metrou, a floricele şi a carne de om încinsă. Erau acolo trei băieţei de vreo şase ani şi în rest, câţiva moşuleţi, o indoneziancă şi o mamă cu un bebeluş.

Mă întrebam oare câţi dintre ci mai văzuseră şi ieri *Flodder în Amerika.* Am văzut cum mama Flodder a strivit un trabuc pe mocheta unui hotel foarte scump, dar n-a râs nimeni. Doar bebeluşul a început să scâncească. Şi pe urmă mama a scos un biberon din geantă şi l-a băgat în gura bebeluşului.

Mâncasem trei clătite presărate cu zahăr. Am stat jos atât de mult, încât grăsimea din tigaie s-a întărit. M-am gândit la Sergius, care-mi povestise într-o seară că tatăl lui avea o băcănie şi că într-o zi, la etajul de deasupra magazinului s-a mutat o anume doamnă Feingold. în dimineaţa imediat următoare mutării, la ora şapte, doamna Feingold a intrat în magazin şi a cumpărat două ouă. Peste zece minute s-a întors. A spus că ouăle erau prea mici pentru ea şi pentru soţul ei, deci tatăl lui Sergius i le-a schimbat cu alte ouă. La care ea a zis:

— Ouăle astea sunt puţin murdare.

I s-au dat din nou alte două ouă, pe care le-a studiat de parcă le-ar fi ouat ea însăşi.

— Unul e bun, a zis ea, celălalt e totuşi o idee prea mic.

La care tatăl lui Sergius i-a spus:

— Ascultă, doamnă Feingold, găinile nu se şterg la cur înainte să se ouă şi nici n-au de gând să-şi lărgească găoaza mai mult decât e necesar, pentru cei câţiva centi ai dumitale.

După asta, doamna Feingold n-a mai intrat niciodată în magazin şi nici dacă se întâlneau pe scară nu-l saluta. Sergius povestea:

— Cu cât îi călcau pragul mai puţini clienţi, cu atât începeau să-l enerveze mai tare pe tata. Deseori trebuia să mâncăm noi telemeaua şi

ouăle, ca să nu se strice.

Asta mi-a povestit Sergius acum trei luni. De atunci n-am mai primit veşti de la el, dar toate lucrurile lui sunt încă în dulapurile lui, şi cele două scaune, şi masa, pe care le-a găsit la gunoi şi le-a reparat, toate sunt încă la el în cameră. Şi cartea lui Jack London despre revoluţia mexicană stă încă deschisă pe pervazul ferestrei.

Seara târziu, când veneam cu acasă, de obicei era lungit în faţa televizorului şi dormea sau schimba programele cu degetele de la picioare. Când mă vedea, mă întreba:

— Cum a fost ?

Deseori stătea toată noaptea în faţa televizorului. S-a oferit la un moment dat să mă înveţe să boxez, însă eu i-am zis:

— Altă dată.

într-o noapte, când ne uitam la miră şi beam bere şi votcă, l-am întrebat câtor oameni le-a făcut de petrecanie. Mi-a zis că-i pare extrem de rău, dar nu mai ştie exact. A zis că mai ştie doar numele prietenilor la a căror înmormântare ar fi trebuit să se ducă. Restul nopţii n-am mai zis nimic, doar ne-am uitat şi-am dormit. El încerca să înveţe neerlandeza citind ziarul *De Echo,* din care sublinia pentru mine ofertele la băuturi spirtoase.

Am pus tigaia la înmuiat, mi-am pus puloverul pe mine şi am ieşit. Ştiam un local pe Amstelveenseweg care se deschidea la şase dimineaţa.

Mai întâi am vorbit cu şoferii, care stăteau acolo în fiecare dimineaţă, apoi cu o femeie cu un rucsac. După culoarea feţei ei îţi puteai da seama pe câte plaje stătuse în vara asta. Şi părul îl avea tot de culoare închisă, ca şi ochii. După

câtva timp mi-a zis:

— Nu mai bea atâta bere, că uite ce burtă o să faci.

Mi-a arătat ce burtă aveam să fac. Era, într-adevăr, o
burtă uriaşă.

— Hai cu mine, i-am zis, că altfel iar trebuie să mă duc la curve.

Pesemne că înainte de asta avuseserăm o conversaţie agreabilă, pentru că mi-a răspuns:

— Eşti la fel ca toţi ceilalţi.

I-am spus că e bine că şi-a dat seama atât de repede, pentru că e periculos să ne facem prea multe iluzii unii despre alţii şi despre lume şi că e bine să te descotoroseşti de toate, până-ţi mai rămân câteva fără de care crezi că n-ai putea trăi.

Iar pc astea trebuie să le păzeşti aşa cum îşi păzeşte o leoaică puiul, pentru că asta ţi-c singura comoară-n viaţă.

Nu prea asculta cc-i spuneam. După dermatograful cu care-şi conturase ochii se vedea că stătuse în faţa oglinzii cu puţin timp înainte.

— Tu nu ştii ce-i dragostea, a zis ea într-un târziu.

Asta mai auzisem de mai multe ori, din multe alte guri.

Şi de data asta i-am dat dreptate, dar am adăugat imediat că eram încă tânăr şi că aş fi vrut să-nvăţ de la ea.

M-am ridicat de pe scaun. în dreptul uşii m-am întors spre ea:

— La revedere, cea mai frumoasă roză din lume! i-am strigat.

Nu mi-a răspuns ea, ci patronul cârciumii, care mi-a spus următoarele cuvinte de bun-rămas:

— Haide, acum du-te acasă.

Abia după ce am ieşit mi-am amintit că mă dusesem acolo să beau o cafea. Era ora opt şi lumea mergea la muncă.

Am aşteptat tramvaiul 6, gândindu-mă la salata de hering pe care aveam s-o mănânc la mama în după-amiaza aia. Reţeta era a lui tata.

Când am venit de la şcoală într-o după-amiază, tata mi-a zis:

— La Deutsche Welle au transmis astăzi o reţetă de salată de hering, dar nu s-a înţeles nimic, pentru că piraţii au bruiat din nou postul.

în aceeaşi zi a scris o scrisoare la Deutsche Welle în care îi ruga să-i trimită reţeta şi a intentat un proces împotriva piraţilor. Special pentru procesul ăsta şi-a comandat un costum nou la croitorul lui din Hong Kong.

1
9
4

Pentru toate ocaziile speciale din viaţa lui îşi făcuse câte-un costum. Ultimul pe care şi-l comandase a fost un costum tropical, cu care să se ducă la sora mea. Arăta ca un clovn bătrân în costumul ăla, iar eu şi mama îi ziceam:

— La ăsta nu-ţi mai lipseşte decât o plasă de prins fluturi.

Dar el a dat cu pumnu-n masă şi a zis:

— în căldura aia îngrozitoare îmi trebuie un costum tropical.

Când i-a sosit în sfârşit costum tropical din Hong Kong, era deja în spital.

O dată la doi ani, când se ducea în sudul Germaniei la tratament, ne trimitea scrisori în care ne informa în detaliu despre starea vremii, hotelul unde stă, călătoria cu trenul şi scurgerea lentă a timpului într-una dintre staţiunile alea cu băi termale unde, zicea el, oamenii nu ştiau să vorbească decât despre mâncare şi despre boli. Din toată vacanţa, cel mai mult îi plăcea călătoria cu trenul, pe care şi-o petrecea în vagonul-restaurant, cu o sticlă de vin şi un Baumkuchen. După câte ne scria, cea mai mare parte a vacanţei şi-o petrecea în balconul camerei de hotel, ascultând la radio.

Mie-mi trimitea vederi cu texte precum: „Totul e bolnav aici, chiar şi copacii. Să nu mai zici niciodată că lumea-i jalnică“.

Cu câteva luni înainte să moară a făcut o boală dermatologică, care i-a schimbat pielea încet-încet într-un peisaj selenar. L-au mutat la un alt spital, unde-l ungeau cu cremă din cap până-n picioare de trei ori pe zi. Apoi pielea a început să i se descuameze.

M-am încuiat de multe ori acolo în WC-ul spitalului, dar nu m-am masturbat. Doar m-am sprijinit de perete şi-am zis: „Doamne, fă să se termine odată, te implor, fă să se termine toate astea; am să trăiesc după legile tale, dacă faci să se termine toate astea, să se termine toate astea, pentru numele lui Dumnezeu“. N-am povestit încă nimănui despre dumnezeul ăsta pe care l-am invocat, nici mamei, nici surorii mele şi nici altora. Nici Marcellei nu i-am povestit nimic. Când m-a întrebat dacă mă rog vreodată la Dumnezeu, i-am răspuns doar:

— Dumnezeu e dragoste, doar ştii asta, aşa că hai, dez- bracă-te.

în ultima lui noapte, spitalul părea aproape pustiu. Asistenta cu părul blond mi-a întins mâna şi mi-a spus:

— E bine că eşti aici, că mama ta c zăpăcită total. Vrei o cafea ?

— Da, dă-mi o cafea, am zis, sau aveţi şi altceva ?

— Nu, mi-a răspuns, n-avem nimic altceva, că suntem în timpul serviciului.

Am băut amândoi cafea şi eu m-am uitat la ea. Colega ei a intrat şi-a zis:

— Mama ta scoală toţi pacienţii cu ţipetele ei.

Apoi două asistente s-au dus după mama, dar probabil că erau încă stagiare, pentru că n-au reuşit s-o prindă. Blondina a rămas lângă mine şi mi-a zis:

— Vrei să te duci şi tu să-l vezi ?

De fapt, nu ştiam prea bine dacă vreau sau nu.

— Aşa se obişnuieşte ? am întrebat.

— Hai, vino, a zis ea.

Am urmat-o. I se vedeau chiloţeii pe sub atâta alb. Am intrat la el în cameră. O parte din mâncarea din seara aia era încă acolo. Se făcuse galben de tot. M-am uitat la ea, pentru că la galben nu mă puteam uita.

— Da, a zis ea, ai venit prea târziu, n-am putut să dăm de tine.

— Eram la cafenea, am spus eu.

O auzeam pe mama cum zbiera afară. Am stat şi eu puţin acolo. Era al naibii de frig, pentru că deja opriseră încălzirea.

M-a întrebat:

— Vrei să-l săruţi ?

— Aşa se obişnuieşte ? am întrebat, pentru că nu voiam să fac ceva ce nu se obişnuieşte.

S-a postat în dreptul geamului. Era încălţată cu pantofiori din ăia de gimnastică şi pe unul din ei a început să-l frece puţin de pardoseală. Avea

un zâmbet foarte trist, iar eu mă simţeam destul de prost că mă excitasem. Apoi mi-a zis:

— Hai să mergem.

Am urmat-o cu mâinile în buzunare. Nu ştiam unde să mă mai uit, pentru că se vedea chiar totul.

în faţa mea tocmai sc aşezaseră doi băieţi. în loc să se uite la film, vorbeau întruna. Restul celor din sală sc uitau la Huub Stapel[1] şi mâncau floricele sau chipsuri şi făceau baloane roz de gumă de mestecat.

La început am ascultat ce vorbeau băieţii, până ce unul dintre ei a zis că i-a ieşit o erupţie pe pulă, iar celălalt i-a răspuns că toţi bărbaţii au aşa ceva şi că nu trebuie să-ţi faci griji. Primul a zis:

— *Fuck yoti, okay, fuck you,* pun pariu că tu n-ai aşa ceva.

Dintr-un anticariat de pe Kloveniersburgwal mi-am cumpărat *Câinele cu limba albastră*[2] cu doi guldeni. Am luat-o spre Gara Centrală şi-am intrat în cafeneaua unde cu câteva săptămâni în urmă văzusem meciul Parma-Anvers. M-am aşezat într-un colţ, aproape de WC, şi mi-am adus aminte că Sergius îmi povestise cum fuseseră ei odată în deşert şi nu mai puteau să vadă în faţa ochilor mâncarea la conservă. Erau cinci într-un tanc mic şi deasupra lor zburau două avioane Mirage.

— La început am crezut că erau ale noastre, povestea Sergius, dar ne-am dat seama repede că nu era aşa. Eu stăteam lângă şofer. în spatele meu stătea Jossi. Jossi abia venise la noi. Venise în locul cuiva care călcase pe o mină. Jossi era foarte credincios şi l-am auzit spunându-mi să scot capul afară să mă uit dacă nu cumva se întorc avioanele Mirage. Doar că asta e cea mai mare tâmpenie pe care o poţi face, să scoţi capul afară. Din momentul în care ai văzut un Mirage, până cade proiectilul ai exact o secundă şi jumătate, or într-o secundă şi jumătate nu poţi

---

1 **Huub Stapel, actor care a jucat în seria cinematografică *Flodder.***

2 ***De bond met de blauwe tong,*** **volum de povestiri al scriitorului olandez Jan Hendrik Wolkers.**

face nimic. Ori te nimereşte şi atunci ai scăpat de toate problemele, ori ratează şi atunci trebuie să porneşti mai departe. Dacă ţi-ai scos capul din tanc, iar el îşi ratează ţinta, e foarte probabil să fii descă- păţânat de tot ce zboară prin aer după o explozie din asta.

După câteva zile l-au trimis acasă pe Jossi. Problema c că frica-i contagioasă. Bine, sunt şi unii care spun că nu e contagioasă, pentru că lor nu le e niciodată frică, dar recunosc chiar şi ei că-ţi mănâncă nervii.

Asta mi-a povestit în scara aia în care ne-am uitat la westernul ăla cu Jane Fonda şi Gregory Pcck. Pe la jumătatea filmului am adormit şi m-am trezit când Gregory Peck era pe moarte şi îi spunea lui Jane Fonda: „N-ai să-ţi mai aminteşti nimic despre mine, decât că ne-am luptat, dar ai să uiţi pentru ce“.

Când locuia la mine, Sergius dormea zile în şir. îi era prea lene până şi să se ducă la cumpărături. Aşa că a mâncat tarta cu mere pe care mi-o adusese mama. Sau stătea la fereastră şi mă întreba dacă ştiu cine e Bessie Smith. După aia făcea o cafea turcească şi-mi povestea că partea frumoasă a tinereţii e că ai o doză de nebunie. Şi chiar trebuie să ai aşa ceva, zicea el, pentru că altfel n-ai alerga cu puşca prin deşert ca ofiţerii tăi să avanseze în grad. Mai era şi altă parte frumoasă, şi anume că puteai vorbi la nesfârşit despre futut, fără să te plictiseşti vreodată. Bineînţeles că poţi să vorbeşti despre asta şi la patruzeci de ani, fără să fie absolut deloc plictisitor, dar nu mai e ceva ce cauţi cu adevărat.

Câteva zile mai târziu şi-a făcut valiza şi-a zis că se întoarce peste zece zile.

Barmanul mi-a dat o bere. Mi-a arătat o măsuţă la care stăteau doi domni, care, cu un sfert de oră mai înainte, fuseseră foarte prinşi de o partidă de biliard. Unul din ei a bătut cu mâna într-un scaun neocupat. M-au întrebat cum mă

cheamă.

— Stephan, le-am zis.

M-au întrebat dacă-mi caut de lucru.

— întotdeauna, le-am zis.

M-au întrebat ce ştiu să fac.

— Nimic, le-am zis.

— La fel ca noi, a spus cel care purta un sacou maro cu nişte porţiuni lucioase pe spate.

Şi m-am gândit la mama, care luni dimineaţa spală întotdeauna pe jos.

— Ascultă, a zis tipul care nu purta sacou, avea doar o cămaşă albă cu un stilou în buzunarul de la piept. Un bărbat se duce la o curvă şi-i zice: „Vreau să-mi sugi puia“. „Bine, zice curva, te costă cinci sute de guldeni“. „Cinci sute de guldeni, zice bărbatul, ce-ai înnebunit?“ Curva dă puţin perdeaua la o parte şi zice: „Ia vino puţin să-ţi arăt ceva. Vezi Cadillacul ăla de-acolo ? L-am câştigat numai sugând puia“. Păi atunci trebuie să fie ceva deosebit, se gândeşte bărbatul, aşa că-i plăteşte cinci sute de guldeni. A doua zi se duce iar la aceeaşi curvă şi-i zice: „Auzi, acum vreau să te fut în cur“. „Bine, zice curva, te costă o mie de guldeni.“ „O mie de guldeni, zice bărbatul, las-o baltă.“ Curva dă iar perdeaua la o parte şi zice: „Vezi tu vila aia de-acolo ? Pe aia mi-am făcut-o numai din ce-am câştigat pentru c-am luat-o-n cur“. Păi atunci trebuie să fie ceva cu totul special, se gândeşte bărbatul şi-i plăteşte o mie de guldeni. Următoarea zi se duce din nou la aceeaşi curvă şi-i zice: „Acum vreau sex normal“. Curva îl cheamă din nou la geam şi-i zice: „Vezi tu strada asta ? Ei bine, toată strada ar fi a mea dacă aş avea o pizdă“.

Am scuipat berea pe care-o aveam în gură

înapoi în pahar. Puteai totuşi să iei viaţa ca pe un dar de la Dumnezeu.

— Îţi cauţi de lucru ? m-a întrebat cel cu sacou maro.

— întotdeauna.

— Ascultă, a zis celălalt, un bărbat se duce la bordel. Sunt două uşi. Pe una e o plăcuţă pe care scrie „50 de guldeni“ şi pe cealaltă o plăcuţă pe care scrie „500 de guldeni“. Şi-şi zice bine, hai mai întâi la asta cu cincizeci. Intră şi ajunge într-o cămăruţă unde era o vacă. Bun, acum dacă tot a plătit deja, ce să facă ? Fute vaca. A doua zi se întoarce, curios să vadă totuşi ce e în camera cealaltă. Plăteşte cinci sute de guldeni, intră şi în cameră sunt o grămadă de oameni la un

gemuleţ. Se înghesuie şi el până în faţă şi pe gemuleţ vede un cuplu în toiul acţiunii. „Pentru asta aţi plătit voi cinci sute de guldeni ?“, întreabă omul. „Aa, zice unul dintre cei de-acolo, asta nu-i nimic, trebuia să fi fost ieri, să-l fi văzut pe unul care futca o vacă.“

Am mai băut ceva şi am zis:

— Asta se petrece pe vremea când Roşiii luptau împotriva Albilor, în Rusia. într-o zi, Roşiii l-au luat prizonier pe cel mai căutat general al Albilor. Nu mai ştiu cum îl chema pe general, dar avea o reputaţie foarte proastă, i se ştia numele până în cel mai mic cătun. Roşiii au început să se consulte cum să-l execute pe general. Unul dintre soldaţi a propus metoda de tortură a tătarilor. Adică să îi bage un par în anus până se prăbuşeşte. Dar asta li s-a părut prea uşoară pentru general şi altul a propus să-l sfâşie legându-l de patru cai, care să-l tragă în patru părţi, dar şi asta a fost respinsă. După care Ljubka a zis: „Ştii ce, hai să-l lăsăm să bea toată seara, să-l lăsăm să bea cât vrea el şi apoi, a doua zi dimineaţă, nu-i mai dăm nici o picătură“. „Oho, cât eşti de crud, Ljubka, a zis comandantul, asta da pedeapsă!“

Au mai dat un rând şi i-am ascultat pe Moody Blues cântând melodia aia despre doctorul Livingstone. Într-un târziu m-am ridicat, aveam întâlnire cu mama. Cel cu sacou maro s-a ridicat şi el. Pentru o clipă am crezut că vrea să mă-mbrăţişeze, dar mi-a zis:

— Ascultă, dacă îţi cauţi de lucru, vino la noi.

— Şi-l trimitem la Dreese, a rânjit celălalt.

Am sunat-o pe mama dintr-o cabină telefonică să-i spun că sosesc dintr-o clipă-ntr-alta. După aceea mi-am cumpărat *De Telegraaf* şi m-am aşezat pe o bancă în spatele Gării Centrale, de

unde pleacă bacurile către Amsterdam-Noord. M-am uitat la fetele care stăteau acolo. Una era un soi de indiancă şi aproape nu mai avea nici un dinte. Totuşi îi mai ieşea din gură o ţigară. Cealaltă se înfofolise de parcă era iarnă. Arăta binişor, dar sigur nu părea să vrea să sară-n spate pe

bicicletă. Când am trecut pentru a doua oară pc-acolo, nu mai era decât indianca fără dinţi.

Mama mă aştepta cu salata de hering. Cu o săptămână înainte stăteam la ea în grădină. Când copiii vecinilor încetaseră în sfârşit să mai ţipe, îi spusesem:

— Nu-mi pasă dacă ai să crăpi, nu-mi pasă de tine.

Nu mai ştiam dacă era adevărat şi de ce spusesem asta,
ştiam doar că mai înainte cu câteva minute vorbiserăm despre un brad care fusese transplantat.

— Eşti un neom, a zis mama.

— Da, i-am zis, asta sunt.

Chiar dac-aş fi îngheţat, tot aş fi simţit că iau foc. în momentul ăla nu mă puteam gândi la nimeni de care mă simţeam legat sau de care să-mi pese ceva mai mult decât de-un gând rătăcit. Poate să-mi fi păsat de curvele pe care le frecventasem, pentru că mă gândeam la ele în ceasurile când nu eram cu ele şi nici nu mă-ndreptam către ele. Nici asta nu ştiam cu siguranţă. întâlnisem mulţi oameni prin cafenele, pe la petreceri, şi toţi voiau să câştige mulţi bani şi să ajungă faimoşi în întreaga lume sau să devină buni soldaţi sau mame bune, însă cel mai mult voiau să creadă că-i iubeau pe cei pe care-i doriseră şi ale căror fotografii erau puse într-o cutie, pe bibliotecă, şi voiau să-i cred şi eu.

— Bine, şi pe taică-tu ? m-a întrebat şi am auzit cum a înghiţit o gură de cafea, iar ceva mai departe se auzea şi o mamă care-şi striga copiii să intre-n casă.

M-am gândit cum spusese el odată: „Noi nu ne aducem aminte de morţi ca de nişte vii care-au fost cândva, ci ca de nişte cadavre trezite la viaţă, de parcă n-ar fi avut niciodată altă menire decât aceea de-a fi morţi şi de-a ne bântui nouă

minţile“.

I-am zis că n-am vrut să spun asta şi că-mi pare rău şi mi-am băut repede cafeaua.

Ieri m-a sunat şi mi-a spus că nu-şi poate scoate din minte ceea ce-i spusesem. Chiar dacă se străduieşte, tot nu poate

să uite. îi răspunsesem „Da“, când mă întrebase: „Nu poţi să-mi spui că mă iubeşti ?“

Iubeşti pe cine ţi-e la îndemână şi atunci nu trebuie să te gândeşti prea mult la asta. Sau nu iubeşti deloc şi atunci te duci într-unul dintre locurile alea din lumea asta unde se găseşte întotdeauna un nebun care vrea să tragă-n tine.

Când am mai trecut o dată pe acolo, dispăruse chiar şi indianca. Mă întrebam ce disperat o fi luat-o. Erau doar doi băieţi, care stăteau pe jos, dar ăia sigur nu voiau să meargă cu nimeni. Mă gândeam la mama şi la cum arăta ea cu câţiva ani în urmă, când se apleca în fiecare seară asupra feţei mele. Era şi ea ca toate mamele de pe lumea asta şi voia să fiu cel mai frumos şi cel mai bun. Doar că ea era ceva mai fanatică.

Fără prea mare greutate, îl puteam auzi pe tata strigând:

— Şi le zgândăreşte până la sânge, fix în toiul mesei, mi se face greaţă.

Stăteam aplecaţi peste farfurii şi lumânările ardeau. Mama a strigat:

— încetează!

Iar tata a urlat:

— îţi împroşti toată mizeria-n mâncare, nici nu pot să mă uit la aşa ceva, îmi vine să vomit.

— N-am ce să fac, am strigat eu, mă ustură.

— O să treacă de la sine, a zis tata.

— Porcilor! a strigat mama.

Radioul cânta, lumânările pâlpâiau, noi stăteam aplecaţi peste farfurii, iar mama striga la tata:

— Să te duci la azil, mârţoagă bătrână!

Apoi a zis că şi ei i se face greaţă. A luat un prosop cald, pe care-l avea mereu la îndemână.

Mi l-a pus pe faţă şi a început să-mi stoarcă coşurile, în timp ce restul familiei îşi mânca în continuare supa. Restul familiei era tata şi n-a trecut mult până a strigat:

— Toată porcăria aia pică-n supă, ia duceţi-vă sus voi doi. în fiecare seară mă faceţi să-mi piară pofta de mâncare.

După ce m-am spălat pe dinţi, mama a început să-mi lucreze şi spatele. Zicea că pe spate c cel mai greu, pentru că nu puteam să stau nemişcat. îmi atrăgea atenţia că o să mă cocoşez dacă merg cu ochii-n pământ, în loc să păşesc drept şi ţanţoş, ca ea. Priveam, într-adevăr, în pământ, pentru că, deşi ştiam că e o prostie, aveam sentimentul că oamenii nu te văd dacă tu nu-i vezi. I-am spus că aş prefera să-mi storc singur coşurile, însă mama mi-a explicat că nu e o idee bună, pentru că-mi rod unghiile. Toată mizeria se adună sub unghii, zicea ea.

Chestia asta a durat câteva luni, până într-o seară când i-am smuls mamei prosopul cald din mână şi l-am ţinut atârnat deasupra lumânărilor până a luat foc. Tata stătea ţeapăn în scaunul lui negru rotativ, mama dădea cu batista peste prosopul în flăcări, iar la radio se auzeau ştirile.

Ea tăcea, iar tata a început să bată cu tacâmurile în farfurie şi să strige:

— *Es brennt, es brennt,* faceţi ceva, chemaţi pe cineva!

Iar eu stăteam în picioare, ţinând colţul prosopului în mâna dreaptă.

Sub covor, pe parchet, se vede şi acum o pată neagră, unde a ars ultima bucăţică de prosop.

După care cina s-a reluat, mama s-a dus să bată la uşa WC-ului unde se închisese musafirul nostru şi apoi am sărbătorit Shavuot-ul. Din

seara aia mi-am lăsat părul lung.

Salut, scumpilor. Sunt Nadine, 25 ani, am pieptul plin, primesc topless în slip minuscul cu jartiere. îmi place să-i seduc pe domni şi să le fac masaj erotic. Agamemnonstraat, luni-vineri.

Anunţul ăsta nu-l mai citisem până atunci. Nu era trecut nici un număr de telefon, aşa că a trebuit să mă duc la nimereală. Mai demult aveam un prieten care locuia pe Achillesstraat. Agamemnonstraat trebuia să fie tot pe acolo, pe-aproape.

Am făcut de două ori pipi în tufişurile din Olympiaplein, pentru că-i mai bine să nu intri cu vezica plină. Prima oară am trecut prin faţa casei fără să sun la uşă. Arăta ca toate celelalte case de pe stradă, doar că perdelele erau trase şi erau făcute dintr-o stofă groasă, de culoare turcoaz. Am mers mai departe şi am ieşit pe chei, m-am dus pe pod şi m-am uitat la apa întunecată şi la pescăruşi şi la pescari. în mod normal nu mă uit niciodată la apă şi la pescăruşi, acum însă m-am uitat. Pescăruşii nu erau urâţi şi nici apa nu era prea rea, dar nici nu era ceva care să te facă să devii liric. Pe o stradă mai încolo, într-un snack-bar, am comandat o Cola, pentru că parcă-mi dispăruse toată saliva din gură. Am băut-o pe terasă. Lângă mine, un bărbat citea ziarul, iar eu mă întrebam dacă şi el aştepta ceva sau pe cineva. în cele din urmă mi-am golit paharul, dar în gură tot nu mai aveam salivă.

Ceva mai încolo, pe Agamemnonstraat, un bărbat îşi spăla maşina. El se uita la mine, însă eu mă uitam la uşa care trebuia să se deschidă din clipă-n clipă.

— Eşti noul şofer ?

Speram că nu asta era Nadine, dar, şi dacă ar fi fost ea, nu m-ar fi deranjat. Fără să vreau, mă ducea cu gândul la florăreasa pe care o vedeam mai demult pe Maasstraat şi care mă saluta prietenoasă în fiecare sâmbătă când treceam pe acolo, cu kippa pe cap.

— Nu, nu sunt noul şofer, am venit pentru anunţ.

A închis uşa. Stăteam pe hol, unde sigur încăpeau două biciclete.

— Da, mai angajăm şi şoferi câteodată, şi de-asta...

— Aha, de-asta, am zis.

— Mai am o fată pentru tine. Blondă,

subţirică...

— E bine, am zis.

— Nu vrei să ştii mai multe ?

— E bine aşa.

— Atunci trebuie să-mi achiţi acum, 125 de guldeni.

— Am doar 150.

— Avem întotdeauna să dăm restul, a zis ea şi a râs.

Am intrat într-un fel de salon sau sufragerie ca a unei familii cu prea mulţi copii. în cameră se aflau două canapele, televizorul era pornit. Pe masă erau farfurii cu mâncare, pe care probabil n-avea s-o mai mănânce nimeni, peste tot erau cutii goale, iar pe canapeaua de lângă fereastră stătea o fată care privea în gol.

Femeia pe care în gândurile mele o numeam florăreasa mi-a spus:

— Ea este.

M-am dus la fată. Am dat mâna şi florăreasa mi-a spus:

— Ea e Astrid.

Totul era alb la ea. Părul, fustiţa, cizmele, hăinuţa de plastic, chiar şi pielea părea să fie fardată cu alb.

— Ce vrei să bei ? m-a întrebat florăreasa.

— Cola, am zis eu.

— Avem şi bere.

— E mult mai bine.

La televizor era un film, dar Astrid nu se uita. Nu-mi dădeam seama la ce se uită de fapt. în cameră mirosea aşa cum miroase când e sinagoga plină ochi, de Ziua împăcării, chiar înainte să înceapă Rugăciunea finală, în care-l roagă pe Dumnezeu pentru ultima oară să-i înscrie în cartea vieţii.

Mi-a dat o cutie cu bere. I-am mulţumit din suflet pentru că mi-era poftă de bere, de multă bere. Poate că începusem să-i devin simpatic, în orice caz m-a ciupit de braţ şi mi-a zis:

— Cu cea mai mare plăcere, băiete.

— Hai să mergem, am auzit-o pe Astrid spunând din- tr-odată.

M-am dus după ea, cu berea în mână.

— Ai prezervative ? a întrebat Astrid.

Nu mie mi-era adresată întrebarea, ci florăresei, care i-a răspuns:

— De care vrei ?

Am intrat într-o cameră şi Astrid mi-a spus că se întoarce imediat, că trebuie să se ducă la WC. M-a frapat faptul că şi vocea i se potrivea perfect cu fizicul, ca şi cum şi corzile

vocale i-ar fi fost date cu pudră. Vorbea tărăgănat, dar nu suna neplăcut. Aşa cum arăta, nici n-ar fi putut vorbi altfel.

M-am aşezat pe primul pat pe care l-am văzut, mai departe mai era încă unul. Pe jos era o umbrelă strânsă. Părea să fi fost uitată acolo de cel de dinaintea mea. Când m-am uitat mai bine, am văzut că era o umbrelă de soare, care fusese pusă aici de decor. Doar că încăperea era prea mică pentru umbrele de soare strânse şi trebuia să fii foarte atent să nu te împiedici de ea. Lângă umbrelă era o plantă, iar lângă plantă era o lămpiţă care dădea o lumină de culoarea vinului roşu vechi. Puţin deasupra umbrelei era agăţată o fotografie cu o fiinţă pe punctul de a sări de la trambulină. Pe un raft alb, fixat în perete, se găsea un teanc de prosopele. Mi-am desfăcut berea şi Astrid a intrat în cameră.

M-am uitat din nou la părul ei alb şi la fusta ei albă şi lucioasă, care sclipea, ca şi cizmuliţele ei, care luminau în mod ciudat în penumbra acestei încăperi. Mă făcea să mă gândesc la un personaj dintr-un film pe care-l văzusem despre Egiptul Antic. Era un film destul de vechi şi ştiam sigur că filme de genul ăsta nu se mai făceau de treizeci de ani, însă ea părea că ieşise dintr-unul din ăsta. Şi de vorbit, vorbea de parcă ar fi jucat un rol de prinţesă, pe care chiar şi vorbitul o obosea prea tare.

Şi-a scos cizmuliţele, şi eu mi-am scos pantofii şi-am întrebat-o:

— Câţi ani ai ?

Asta pentru că ceva trebuia să întreb.

— Sunt deja zece ani de când nu mai am optşpe ani, mi-a răspuns.

— Şi de unde eşti ?

M-a privit cu ochii ei albaştri. Nu m-ar fi mirat nici ca albastrul ăla să fi fost de fapt de la nişte

lentile de contact.

— Dar de ce vrei să ştii ?

— Aşa.

— Sunt din Schiedam.

— Eu sunt din Amsterdam, am zis.

Nu mai avea decât slipul pe ca. Sânii rotunzi stăteau drepţi, de parcă ar fi fost traşi în sus de nişte sforicele nevăzute.

— Acum o să facem dragoste, mi-a zis, îmi place să fac dragoste.

— Da, am zis, şi mie.

Mi-am înfipt berea între prosoape, mi-am dat chiloţii jos şi i-am pus peste celelalte haine ale mele. Aveam deja erecţie şi mi-era ruşine întotdeauna când aveam erecţie înainte să se întâmple ceva. Dar te obişnuieşti cu căldura, te obişnuieşti cu fetele, aşa cum te obişnuieşti şi cu celelalte lucruri, şi până la urmă uiţi să-ţi mai fie ruşine.

— Vrei să te speli?

— A, nu, lasă, am zis eu, tocmai ce m-am spălat şi eu mă spăl temeinic.

— Poţi să iei tu prezervativul ?

A arătat cu degetul către raftul alb.

Ea stătea pe pat. Am observat că scara vecinilor de sus trecea pe deasupra patului şi îţi dădea impresia că eşti în pod. Dacă te ridicai în picioare, trebuia să ai grijă să nu dai cu capul de ea.

— Sunt sigură că poţi să ţi-l pui şi singur, a zis Astrid.

întotdeauna mi-l puseseră ele şi-n mintea mea credeam
că aşa se face. Cu toate astea i-am zis că nu-i nici o problemă. Am rupt ambalajul, însă din cauza căldurii, a luminii proaste şi a mâinilor care-mi tremurau, n-am reuşit să trec mai departe de ţuguiul din vârf şi am întrebat-o:

— Poţi să m-ajuţi puţin ?

N-am auzit-o oftând, deşi după părerea mea a oftat, şi s-a târât până la mine. Mi-a pus

prezervativul cu o mişcare scurtă şi rapidă.

— Sunt foarte nepriceput când e vorba de chestii tehnice, am zis, acasă nu repar niciodată nimic. Nici să vopsesc nu ştiu.

— Şi mai şi puţi de la asta.

— Poftim ? De la ce ?

— De la vopsea.

Stăteam turceşte pe pat lângă ea şi mă gândeam că de fapt vrea să spună că put şi că e foarte subtilă, o fată plină de tact.

— Dă-o încoace, a zis ea, acum o să facem dragoste. Să vezi ce bine o să fie.

Mi-a luat cutia de bere din mână şi-a pus-o pe jos. Abia acum am văzut că avea faţa plină de pistrui. Erau nişte pistrui palizi, de parcă n-ar fi vrut decât pe jumătate să fie pistrui, sau poate aşa se vedeau pentru că erau ascunşi sub pudra albă. M-a făcut iar să mă gândesc la o femeie dintr-un film din ăla alb-negru, de care au făcut cu zecile imediat după război.

A luat ceva de pe raft şi am simţit că-mi umblă la pulă, dar eu mă uitam la pistruii ei şi abia apoi am întrebat-o: „Ce faci acolo ?“ Am observat că-mi pusese încă un prezervativ.

Nu numai că avea impresia că put, dar îi era scârbă de mine cu totul. Aşa că acum aveam două prezervative unul peste altul şi mă întrebam dacă o să mi-l pună şi pe-al treilea. M-am întins după berea pe care ea o pusese pe jos.

— Nu, lasă berea, acum facem dragoste, hai să ne simţim bine.

Mi-am retras mâna şi m-am lungit în pat, cu capul lângă pernă, exact sub ultima treaptă a scării.

S-a aşezat pe mine şi am simţit că încă mai avea chiloţii pe ea. în locul ei aş fi făcut la fel.

Mirosea frumos şi era caldă şi albă, însă la fel de îndepărtată ca fata din film.

Când a observat că nu se întâmpla nimic, şi-a scos chiloţii albi şi i-a pus pe undeva pe lângă pernă. Apoi s-a aşezat din nou pe mine, iar eu i-am mângâiat fesele, care erau ceva mai aspre decât restul pielii. Faţa îi era acum aproape de a mea. Am văzut că nu era dată cu pudră. Pielea-i era chiar albă. Bineînţeles că era din cauza luminii de-acolo, dar şi la lumina zilei pielea ei ar fi fost tot ca făina, iar pistruii, palizi ca un soare palid.

Mă simţeam de parcă aş fi intrat într-o găleată de apă cu săpun.

Am mângâiat-o pe păr şi-am întrebat-o dacă era vopsit.

— E o perucă, mi-a zis, cc, nu ţi-ai dat scama ?

Pentru prima oară am auzit o notă de indignare în glasul
ei, de parcă s-ar fi simţit jignită că nu-mi dădusem scama din prima că purta perucă. Cunoşteam puţini oameni cu perucă, iar părul din peruca ei nu se simţea altfel decât părul dat cu prea mult gel.

Stăteam unul peste altul fără să ne mişcăm. Eu pentru că ea era întinsă peste mine, iar ea trebuie să fi avut fără îndoială un motiv bun să n-o facă.

— Haide, puţină acţiune, a zis ea apoi, hai să facem dragoste, cu orgasm, aşa-mi place mie.

— Da, am zis şi i-am pus mâna pe gâtul alb şi m-am întrebat dacă şi sprâncenele şi genele ei or fi fost tot false.

— După asta o să-ţi dau numărul meu, mi-a şoptit ea, trebuie să vii pe la mine, o să ne

simţim bine. O să-ţi gătesc ceva şi după aia o să ne uităm la un filmuleţ la video şi apoi o să facem dragoste, o să fie perfect.

Obrazul ei era lângă al meu. Dacă voiam, puteam să-i număr pistruii. Brusc, nu-mi mai doream nimic altceva decât să-mi gătească ea ceva, să ne uităm la un filmuleţ la video şi să ne simţim bine şi voiam să aflu care era preţul unui astfel de aranjament. Dar apoi m-am gândit că nu se făcea să-i vorbesc despre preţuri, câtă vreme stăteam culcaţi unul peste altul.

Mi-am plimbat degetele peste buzele ei mici şi peste obraz şi am întrebat-o dacă găteşte bine şi care e specialitatea ei.

— Muşchi de vită, mi-a zis, iar acum trebuie să vii tu deasupra mea.

S-a cuibărit tocmai într-un colţ al patului. Nu era prea mult spaţiu, la zece centimetri deasupra mea începea scara. A durat ceva şi până când şi-a desfăcut picioarele. Apoi m-a înşfăcat aşa cum mai fusesem înşfăcat de multe ori. Doar că ea nu mi-a zis: „Haide!“ sau „Dă-iînainte!“ sau „Dă-i drumul! “

— După asta o să-ţi dau numărul meu, mi-a şoptit, îmi place.

— Da, şi mic, am zis.

Am apucat-o dc cap. Când sunt culcat peste cineva, am obiceiul s-o apuc pe cealaltă persoană de cap şi să i-l lipesc strâns de mine, de piept şi de gât sau de umăr, pentru că aşa se stă cel mai bine. Mi-a spus:

— Mă cam doare, că e perucă.

— Scuză-mă, am zis.

Mi-a arătat unde să-mi pun mâinile, pe undeva pe la tâmple. Câteodată se mai uita la scara de deasupra ei şi câteodată la peretele din dreapta, iar eu mă ţineam de capul ei, de parcă aş fi fost într-un copac şi mi-ar fi fost frică să nu cad.

A durat mai mult decât în mod obişnuit. Am observat că o enerva şi de-asta am început să vorbesc. Şi în sălile de aşteptare tot eu încep să fac conversaţie, însă ea nu zicea nimic. Pesemne era de părere că trebuie să încheiem treaba în linişte. Mă întrebam ce fel de păr o fi având sub peruca aia şi ştiam că n-aş recunoaşte-o dacă aş întâlni-o pe stradă.

— Linişte, a zis ea după ce mai trecuseră vreo două minute, dar eu nu spusesem nimic.

Eram în continuare culcat acolo, peste corpul ei, şi o ţineam de cap, iar ea se prefăcea leşinată. Atunci am început să mă enervez şi eu. Nu putea să dea vina pe mine pentru că la ea înăuntru mă simţeam ca-ntr-o găleată cu apă şi săpun şi că trebuia să port două prezervative unul peste altul, pentru că ei îi fusese prea lene să mă spele. Am mai făcut vreo două mişcări sacadate, iar ea se zgâia la scară de parcă bărbatul ei ar fi locuit deasupra noastră.

M-am gândit: „Azi nu mai fac nici o brânză“. Aşa că m-am mişcat de câteva ori mai rapid şi

apoi m-am retras.

— Mi-a plăcut, a zis ea, iar eu am încuviinţat.

Mi-am căutat berea, iar ea şi-a căutat chiloţii, pe care i-a
găsit sub pernă. Şi i-a pus stând pe pat.

— Poţi să-ţi scoţi singur prezervativul ? m-a întrebat.

— Da, am zis şi le-am scos pe amândouă şi le-am pus pe raftul alb.

— Trebuie să mă duc până la WC.

— Mai vii înapoi ? am întrcbat-o.

— Da, a zis ca.

M-am îmbrăcat. Mă întrebam în ce film a jucat fata care semăna cu ca. Le-am auzit vorbind în sufragerie, însă vocea ei nu se distingea.

A venit înapoi, a rupt o bucată dintr-o rolă de prosop de hârtie.

Am înfăşurat prezervativele în hârtie şi m-am dus după ea la duş, care era încastrat într-un fel de dulap. în faţa duşului era un coş de gunoi, exact la fel cu cel pe care-l aveam şi eu în baie. Coşul era plin ochi cu prezervative înfăşurate în bucăţi de hârtie. Mi-am depus şi eu contribuţia şi, pentru prima oară în ziua aia, m-am simţit uşurat, de parcă aş fi făcut o faptă bună. Abia ăsta era adevăratul muzeu al prezervativelor folosite.

Ne-am întors în cameră, eu m-am aşezat din nou pe pat şi mi-am băut berea. Ea stătea în picioare în faţa mea şi-şi făcea ceva la faţă.

— Ai peruci şi de alte culori ?

— Acum chiar că trebuie să încetezi, ai pus destule întrebări.

Nu mai avea vocea tărăgănată şi îndepărtată,

ci ascuţită
şi foarte aproape de mine şi i-am simţit respiraţia, care avea miros de gumă de mestecat.

— Scuze, am zis, n-am vrut să fiu nepoliticos.

— Nu mai vorbi aşa mult, îţi spun asta aşa, ca să fiu drăguţă cu tine.

— Ştiu.

A venit la mine şi mi-a pus un deget pe buze.

— Tăcerea e de aur.

M-am încălţat.

— Ţie nu-ţi place să vorbeşti.

— Mă scoate din minţi atâta vorbărie.

Şi acum vocea-i era tot ascuţită şi aproape.

Era un cântec, un cântec marinăresc nemţesc, mi se pare. Ştie ea despre ce vorbeşte când tace, cam aşa suna. Tata îl

cântase odată, dar nu ştiam nici versurile, nici melodia, iar el nu mai era ca să-l pot întreba.

— Trebuie să ne grăbim puţin, că mai aşteaptă cineva.

— Mai am puţină bere.

— Poţi s-o ici cu tine.

Nu voiam să plec din casa asta cu o cutie de bere-n mână, aşa că am lăsat-o acolo.

— Ziceai că-mi dai numărul tău de telefon.

— A, da, a zis.

Şi-a luat trusa şi mi-a dat o hârtiuţă roz împăturită. Am văzut că mai erau încă trei hârtiuţe din astea în trusa ei, lângă ustensilele de machiaj. Şi Roşie obişnuia să-şi ţină ustensilele de machiaj într-o trusă din asta, doar că a ei nu era albă, ci albastră.

— Trebuie să mergem, mi-a zis.

— Da, am spus eu.

în salon, florăreasa stătea jos. Discuta cu un bărbat. Nu ştiam dacă era un client sau doar o cunoştinţă care trecuse pe acolo aşa, ca să mai schimbe două vorbe. în orice caz, auzindu-i, părea că le face plăcere.

Când am trecut pe lângă ei mi-a strigat:

— A fost pe măsura aşteptărilor, domnule ?

Iar eu i-am strigat:

— Excelent.

Acum am văzut că în salon era un cuptor cu microunde; mirosea a mâncare. Aşa cum poţi să ai biroul acasă, se pare că în prezent există şi bordel acasă.

Stăteam în holul de la intrare.

— La revedere, am zis.

— Ásta e micul nostru secret, mi-a spus ea, arătând către hârtiuţă pe care o ţineam în mână şi pe care acum am băgat-o în buzunarul de la

pantaloni.

— E micul nostru secret, am zis.

Am încercat din nou să mi-o imaginez fără peruca albă şi fără costumaşul alb, dar n-am s-ajung s-o văd niciodată aşa.

Chiar şi aici, în lumina asta care nu ascundea nimic, pielea ei avea tot culoarea laptelui bătut.

„Ciao“, am spus eu, iar ea a zis: „Ai grijă de tine“.

Câteva casc mai încolo am făcut pipi la un copac şi apoi am intrat într-un cafe-bar, unde am continuat să beau bere.

2 fete sexy în lenjerie îndrăzneaţă - totul e posibil, sunaţi pentru informaţii, am citit. Şi deasupra: *26 la domiciliu, relaxare divină pentru dvs. ţi pentru partenerii dvs. de afaceri.* Am întors-o pe partea cealaltă, unde erau notate două numere de telefon, cu cifre mari, cu un scris ca de copil. Cineva pusese alături o ştampilă. Pe ştampilă scria Astrid, cu roşu, înconjurat de trei inimioare. Primisem şi eu o ştampilă din asta de la sora mea, când aveam opt sau nouă ani. Ştampila mea era albastră şi nu scria Astrid, ci Sheriff.

Mă gândeam la peruca ei albă. Ştiam deja că o s-o sun, ca să beneficiez de aranjamentul ei. Mă gândeam la celelalte. Despre ele se puteau spune multe, dar, în orice caz, nu mă deranjaseră cu întrebări la care nu ştiam răspunsul sau la care nu puteam să dau un răspuns, pentru că la genul ăla de întrebări nu voiam să mă mai gândesc cât oi trăi. Ca să nu mai vorbim că ne întâlniserăm în locuri întunecoase, unde nu se pune problema să ştii ceva unul despre celălalt. E bine să faci cunoştinţă în locuri din astea.

Două fete sexy în lenjerie îndrăzneaţă. Totul e

posibil. Ţineam hârtiuţa aia în mână şi o studiam de parcă ar fi conţinut un mesaj de pe altă planetă.

Abia când s-a mai aşezat cineva la masa mea am băgat-o în buzunar şi-am mai comandat o bere. Era o femeie cu părul blond, tuns scurt şi cu o bluză kaki. Ne-am uitat fiecare în paharul lui, până când ea a zis:

— Vrei să joci snooker ?

A arătat către masa de biliard şi am sesizat că vorbea olandeză cu un puternic accent american.

Nu mai jucasem niciodată snooker, dar i-am zis că e-n regulă. Mi-a zis că vrea să joace pe bani, altfel n-avea nici o mizã, şi că trebuia să punem fiecare câte douăzeci şi cinci

de guldeni. încă mai aveam bani, aşa că i-am dat douăzeci şi cinci de guldeni şi m-am dus la masă să-mi iau tacul. în timp ce-mi explica regulile jocului, mă uitam la lănţişorul cu cruciuliţă care i se legăna la gât.

— Pe mine mă cheamă Joan, mi-a zis şi mi-a povestit că are un câine, la care ţinea foarte mult, şi că din cauza asta nu putea să stea prea târziu. I-am zis că, deşi n-aveam câine, nici eu nu puteam să stau prea târziu. După zece minute şi-a băgat bancnota mea de douăzeci şi cinci de guldeni în buzunar şi mi-a făcut cinste cu o bere.

— Vrei să-ţi iei revanşa ? m-a întrebat.

Voiam. Era mai bine să joc snooker cu ea decât să stau la masă şi să mă uit la strada pustie şi să mă gândesc la Astrid sau la două fete sexy în lenjerie îndrăzneaţă. Totul e posibil.

A trebuit să-i dau iar douăzeci şi cinci de guldeni. Mi-a explicat că ea juca mereu pe bani. Era jucătoare profesionistă de snooker şi călătorea prin Europa şi juca pe bani în toate oraşele mari.

— Foarte frumos, am zis, poate c-ar trebui să fac şi eu chestia asta.

Am mai jucat o partidă şi am băut bere. Mi-a spus să am grijă, pentru că dacă bila neagră pică în gaură, câştigă celălalt. Şi iar a câştigat douăzeci şi cinci de guldeni în zece minute.

— încă o partidă ? m-a întrebat.

— Nu, am zis eu.

— Nu mai ai bani ?

— Nu asta-i problema. E destul pentru azi, înţelegi ?

Ne-am aşezat la masă. Joan mi-a spus că la Amsterdam
există şi un bar de snooker şi că ar trebui să

merg o dată acolo.

— Bine, i-am zis.

Am făcut cinste cu o porţie de chifteluţe. După ce am mâncat fiecare câte cinci, m-a întrebat dacă nu vreau să-i împrumut nişte bani. Şi-a pus mâna peste mâna mea şi mi-a zis că are probleme. A început să-mi spună o poveste întreagă, în engleză, despre prietenul ei care era în armata americană şi trebuia să se întoarcă la Berlin, dar n-avea bani de drum, şi, dacă n-avea s-ajungă la Berlin a doua zi, urma să se dezlănţuie iadul pe pământ. Simţeam că, de fapt, băusem destul, dar aşa, de dragul companiei, aş mai fi băut ceva. Pe farfurioară mai era o singură chiftcluţă; povestea ei se lungea. La un moment dat am întrerupt-o şi i-am zis:

— *Don’t teii me those shit stories. I’ve heard thousands of them.*

Nu era adevărat. Auzisem doar câteva, dar era suficient ca să le ţin minte pentru totdeauna şi să nu mai vreau să le aud niciodată.

M-am uitat la cruciuliţa care-i pendula deasupra ţâţelor şi m-am gândit la câinele ăla al ei şi că n-aveau decât să crape toţi.

Mi-a zis că ştie că n-o cred, însă totul era adevărat şi putea să-mi dovedească. Nu vorbea tare, dar era insistentă. Şi pentru mine fusese o zi lungă şi grea. I-am zis:

— *Don’t fuck my mind, don’t fuck my mind.*

Se pare că am ţipat, pentru că barmanul a venit şi ne-a spus că e un cafe-bar civilizat pentru oameni civilizaţi.

Nu ştiu dacă o fi fost din cauza barmanului sau a chifte- luţelor sau de la ce-o fi fost, că am scos ultima bancnotă de cincizeci pe care o mai

aveam şi i-am zis lui Joan că e în ordine. A început atunci să-mi înşire din nou o întreagă poveste, dar eu n-o ascultam. Mi-am amintit de o mătuşă de-ale mele din New York, care mirosea prea tare a parfum şi care, de fiecare dată când venea pe la noi, vorbea despre lagăre de parcă ieri fusese acolo. Şi pe mama o făcea să verse. Mie-mi spunea mereu: *„Make a masterpiece of it, make a masterpiece of it“.*

Am văzut cum şi-a băgat în buzunarul de la blugi ultima mea bancnotă şi m-am gândit că fusese o zi bună. Trebuia să poţi să le dai bani şi fără să te aştepţi să se dezbrace imediat şi să aducă materialul.

Joan insista să-l văd pe prietenul ei, ca s-o cred că o să-mi dea toţi banii înapoi, chiar şi chifteluţele. Ştiam că n-o să văd nimic înapoi de la ea niciodată. Totuşi ne-am dus amândoi la tramvai. Pentru prima dată noaptea albă se făcea simţită, iar când am ajuns, în sfârşit, pe Bilderdijkstraat mi se părea că nu dormiscm de-o săptămână.

Am intrat într-un cafe-bar unde nu mai fusesem niciodată şi unde cred că nici n-am să mai intru vreodată. La bar stătea un bărbat tuns aproape zero şi ea mi-a zis:

-El e.

El m-a privit de parcă ea ar fi avut încă sămânţa mea între picioare, dar poate că era doar mi se părea mie. Nu ştiu dacă era chiar soldat şi nici dacă era într-adevăr prietenul ei, însă era clar că practica pe puţin trei feluri de arte marţiale.

N-am vrut să mai beau nimic şi nici să mai merg undeva să dansăm şi să ne simţim bine.

— La revedere, am zis.

— Pa, a zis prietenul ei.

Ea m-a condus afară, m-a pupat pe gură şi m-a asigurat încă o dată că o să primesc totul înapoi.

I-am zis doar că mă gândeam la câinele ei. Dacă m-oi fi întors cu tramvaiul, sau cu taxiul, sau pe jos n-aş mai putea să spun. De fapt, cred că n-am luat taxiul.

Aveam o scrisoare pe preşul de la intrare. „Colectez ziare vechi, sunaţi-mă“, zicea mesajul. Am împăturit-o în patru şi am aruncat-o la coş. Mi-am adus iar aminte că mama mă aştepta cu salata de hering. Când am sunat-o, era prea târziu. Dormea deja sau se spânzurase.

— Colectez ziare vechi. În lenjerie îndrăzneaţă. Totul e posibil, am zis eu către chiuveta deasupra căreia stăteam aplecat.

Pentru prima oară în ziua aia vedeam totul în roz.

Când m-am trezit era tot luni seara. Am început să mă bărbieresc, însă m-am oprit imediat. N-aveam de ce să mă bărbieresc. Am mai sunat-o încă o dată pe mama, dar n-a mai răspuns. Pe biroul meu era bileţelul roz. în lenjerie îndrăzneaţă. Totul e posibil. Sunaţi pentru informaţii.

L-am întors pe verso şi acolo erau cele două numere de telefon ale lui Astrid. Aşa cum îmi închipuiam că tânjeşte un alcoolic după următorul pahar, în timp cc paharul din faţa lui nici măcar nu c gol, aşa tânjeam eu după ele.

La primul număr suna ocupat şi aşa a rămas. Apoi l-am format pe-al doilea.

— Aici Stijns, a zis un bărbat.

— Alo, am spus eu, ăsta e numărul lui Astrid ?

Mă gândeam la peruca ei albă şi mă întrebam dacă acum şi-o fi scos-o.

— Astrid şi mai cum ?

— Nu ştiu. Aici n-am decât un prenume. Astrid.

— Dar cine e la telefon, de fapt ?

Nu se putea spune ce vârstă avea tipul cu care vorbeam. Avea o voce puţin nazală.

— Arnon, am zis, A-R.

— Lasă. Astrid nu-i aici.

— Dar când o pot găsi ?

— încearcă mâine-dimineaţă, pe la nouă.

— Mulţumesc, am zis.

M-am dezbrăcat şi m-am întins în pat. La opt şi jumătate m-am trezit. M-am dus la baie să mă spăl şi să mă bărbieresc şi m-am gândit la pistruii ei palizi, care se opriseră din crescut la jumătate.

în bucătăria lui Sergius, grăsimea din tigaie îşi schimbase culoarea, la fel şi restul de aluat pe care nu-l folosisem şi peste care se formase acum o pojghiţă subţire. Mi-am amintit cum stătuserăm noi aici, la masa din lemn prost şlefuită şi mâncaserăm sendvişuri cu brânză în toiul nopţii, în timp ce el îmi povestea cum devenise campion de box într-un fost cinematograf.

Am aruncat aluatul. înainte să mă duc la telefon, m-am uitat în oglindă. Totul e posibil. Sunaţi pentru informaţii. Am întors foiţa pe verso, am văzut ştampila şi m-am gândit la cea pe care o avusesem eu, cea pe care scria Sheriff. Poate că mai era pe undeva prin casă, într-una dintre cutiile pline cu lucruri inutile, pe care eram prea laş să le arunc.

— Alo?

— Alo, am zis cu, Arnon la telefon. Astrid ?

-Da.

I-am auzit vocea tărăgănată. După cum vorbea, îmi puteam da seama că-şi pusese deja peruca albă şi sc încălţase şi cu cizmele albe.

— Am fost ieri la tine. Sunt băiatul ăla care vorbeşte mult. Cu părul ondulat.

Linişte.

— Sunt băiatul ăla care vorbeşte mult. Mai ţii minte ?

— Da, a zis.

Nu era un „da“ ca de la cineva care-şi aminteşte ceva, era un „da“ ca de la cineva care vrea să te încurajeze să vorbeşti în continuare. Mi-am adus aminte de sânii ei, care păreau traşi în sus de nişte sforicele nevăzute, şi de pielea ceva mai aspră de pe fesele ei.

— Ziceai că vrei să-mi găteşti ceva.

— Stai să mă gândesc, a zis.

Două fete sexy în lenjerie îndrăzneaţă. Totul e posibil. Sunaţi pentru informaţii. Mi-am dat imediat seama că fusese o greşeală s-o sun şi mi s-a făcut poftă să beau o tărie ca să şterg muchiile ascuţite ale zilei.

— Astăzi ? a întrebat ea.

— Da, e bine. Excelent.

— La ora trei ?

-OK.

— Atunci trebuie să vii pe Agamemnonstraat, a zis Astrid, A-G-A-M-E-M-N-O-N.

În timp ce spunea pe litere Agamemnon, şi n-o făcea prea cursiv, mi-a apărut din nou în faţa ochilor tot bordelul ăla din casă şi am ştiut precis că lucrurile aveau să se petreacă exact ca ieri.

— Ne vedem la trei, am zis.

— Fain, a spus Astrid.

Am împăturit hârtiuţa şi mi-am pus-o în

agendă. Nu mă mai întorsesem niciodată la aceeaşi fată. Voiam mereu să mă duc la una nouă. La un chip pe care încă nu-l cunoşteam

şi un miros pc care nu-l mai respirasem, pentru ca orele pe care le petreceam la ele să nu semene una cu alta şi să mi le amintesc pe fiecare separat, în ciuda timpului scurt cât am fost împreună, în ciuda luminii proaste şi în ciuda minciunilor pe care ni le spuseserăm şi care nici nu trebuia să fie neapărat nişte minciuni, deşi noi tot asta o să credem, sau n-o să credem nimic.

Vespuccistraat, Brederodestraat, Koninginneweg, Aga- memnonstraat, Utrechtsedwaarsstraat, Bilderdijkstraat, Frans van Mierisstraat. Prin Amsterdam trecea urma fetelor şi femeilor cu nume închipuite, pe care le frecventasem. în sufragerii cărora li se schimbase destinaţia, în paturi cu arcuri proaste, în dulapuri transformate în cabine de duş le găsisem eu pe ele şi ele pe mine. Nu mă mai întorsesem niciodată la vreuna dintre ele. Mai trecusem după aceea pe străzile lor, dar nu mai sunasem niciodată la uşa lor, căci ce e menit să se întâmple o singură dată aşa trebuie să rămână. Nici nu închideam bine uşa unei case, că şi porneam în căutarea următoarei. Până mă întorceam la mine uitam totul. Perucile, părul lor vopsit, lavabourile la care mă spălaseră şi mai ales chipul celei care nu era acolo şi nici nu va fi vreodată. Se scurgea din ce în ce mai puţin timp între un chip şi următorul, pentru că în orice pat m-aş fi culcat, toate mă făceau să râvnesc după următoarea.

Acum aveam să mă întorc la Astrid şi toată dimineaţa m-am gândit la ea. La vocea ei pierită şi absentă şi la aversiunea ei pentru vorbăria tuturor acelor oameni. Poate avea dreptate, poate ar trebui să nu mai încercăm să exprimăm

dragostea în cuvinte. Poate ar trebui să încetăm cu toţii smiorcăiala asta despre dragoste şi să oferim pur şi simplu căldură, în singurul mod posibil - cu trupurile noastre - şi în rest să tăcem.

în dimineaţa aia am citit trei cărţi despre care trebuia să scriu nişte prezentări şi chiar mi-am dat silinţa să mi se pară fascinante născocirile din ele. Mă gândeam la umbrela strânsă şi la patul pe care aveam să mă întind iar peste câteva ore şi la florărcasă, cum o să mă pună să-i achit acolo, în hol, şi o să-mi zică „băiete“.

După ce am mâncat un hering am făcut al doilea duş pe ziua aia, mi-am mai dat cu nişte gel în păr, am căutat nişte şosete curate şi mi-am băgat nişte bani în buzunar.

La colţul Willemsparkweg, un băiat şi o fată stăteau la o măsuţă.

— Nu vreţi să cumpăraţi nişte prune, domnule ?

M-am oprit din drum.

— De unde sunteţi voi ?

— De pe lângă Tiel, a zis băiatul.

El era mai mare decât fata, avea un gât scurt şi gros şi era robust. Când s-o face mare, sigur o sa fie un Sfarmă-piatră.

— Prunele astea trebuie să fie din livada voastră, nu ?

— Doi cincizeci kilu', a zis fata.

M-am aplecat.

— Cum te cheamă ? am întrebat-o.

N-am înţeles ce-a zis, am înţeles ceva care suna a Diederikje.

— Peste o oră şi jumătate trec din nou pe-aici, le-am zis, şi atunci o să cumpăr prune de la voi.

— A, tu erai, a zis florăreasa.

— Da, am întâlnire cu Astrid.

— Intră, mi-a spus şi a închis uşa. Astrid nu e aici, e plecată la un client.

— Am întâlnire cu ea la ora trei.

— Ai venit pentru anal ?

— Nu, pentru Astrid, v-am spus doar.

— Ai venit pentru normal ?

— Da, mă rog.

— Păi atunci poţi foarte bine să iei altă fată subţirică, hai cu mine. Dar vreau mai întâi să-mi achiţi.

I-am dat cei 125 de guldeni, de data asta aveam schimbat. M-am dus iar după ea în sufragerie, unde erau două femei.

— A venit pentru Astrid, dar i-am zis că poate la fel de bine să ia altă fată subţirică.

Mi-a dat un ghiont prietenesc.

— Ea e, mi-a spus arătându-mi-o pe fata care stătea pe canapea lângă geam.

— Bună, am zis.

Am dat mâna cu ea. Celeilalte fete nu i-am întins mâna şi nici ea n-a făcut nici un gest.

— Ce mâini reci ai!

— E frig afară, am explicat eu.

— Ce vară răcoroasă!

— Ce vrei să bei ? m-a întrebat florăreasa.

— Bere, dacă se poate.

— N-am fost încă la cumpărături, nu vrei nişte Cola ?

Era bună şi Cola.

— Ia loc, băiete, simte-te ca acasă. Vrei o perniţă ?

I-am răspuns că n-aveam nevoie de perniţă şi m-am uitat

la fata cu care n-aveam să fac nimic. Avea părul blond, tuns scurt, era îmbrăcată într-un tricou alb şi-n chiloţi şi stătea pe canapea cu un

castronel cu alune între genunchi. Fata cu care urma să mă duc eu purta un fel de combinezon ca de bebeluşi. Nimeni nu zicea nimic, ne uitam toţi trei la un film de desene animate pe RTL 4. Pe măsuţă erau păhărele de plastic stâlcite şi farfuriile care erau şi ieri acolo. Era exact ca în săptămâna de practică, înainte să ne ducem la culcare.

— O cunoşti pe Astrid, o cunoşti bine ?

— Ei, nu chiar bine. Am fost doar o dată la ea.

Când s-au terminat desenele animate, fata în combinezonul de bebeluşi a spus:

— Tocmai voiam să mănânc, ştii cum e, când eşti singur, mănânci când ţi-e foame. Dar tocmai acum ai venit tu.

Am dat aprobator din cap.

— Deci acum trebuie să scot iar mâncarea din cuptorul cu microunde.

— Am eu grijă, a zis florăreasa.

— Cumpăr mereu mâncare congelată.

— E comestibilă ? am întrebat eu.

— Merge.

— Unde c programul TV?

Au fost primele cuvinte pe care le-a spus fata în tricou, dar nu i-a răspuns nimeni. A scos de sub perne o punguţă de alune şi şi-a umplut castronaşul.

— Atunci hai să mergem, ia-ţi Cola cu tine.

Am intrat din nou în camera aia cu umbrela strânsă. M-am aşezat pe pat. Mi-a spus că se întoarce imediat. Am auzit că începuse un nou film de desene animate. M-am gândit la Astrid. Se specializase în sex anal, probabil şi pentru că la ea înăuntru te simţeai ca într-o găleată de apă cu săpun. O să rămână şi ea tot pentru o singură dată.

— Dar mai ai şi tu grijă unde-ţi pui programul TV, nu pot să vă caut eu mereu programul, am auzit-o pe florăreasă spunând.

Fata a intrat în cameră şi a încuiat uşa.

— Credeam că te-ai dezbrăcat deja.

— Te-am aşteptat pe tine.

— Vrei să te mai speli ?

— M-am spălat acasă chiar înainte.

— Apropo, pe mine mă cheamă Maria, nu e un nume fals, e numele meu adevărat.

— Pe mine mă cheamă Arnon şi nici al meu nu e fals. Bine c-am rezolvat-o şi pe-asta.

Eram goi amândoi, numai eu mai ţineam încă în mână paharul cu Cola.

— Uite aici programul TV, sub nasul tău, toanto ce eşti, mai cască şi tu ochii, a strigat florăreasa foarte aproape de uşă, după cum se auzea.

— O să trecem pe patul ăla, a zis Maria.

Era alt pat, nu sub scară, ci lângă fereastră. Aici era luminos, mai luminos decât ar fi fost normal. N-aveam nevoie de atâta lumină. A tras

draperia. Acum nu mai puteam să-mi văd hainele, pe care le lăsasem pe jos.

— De unde eşti ?

— Din Dortmund, dar nu se simte accentul, nu ?

— Nu, i-am zis, felicitările mele.

— Şi tu ?

— Din Amsterdam. Dar părinţii mei sunt din Berlin. Sunt evrei, ca şi mine, dar asta probabil că ţi-ai dat seama deja.

— Nu face nimic, a zis ea, chiar nu face nimic. Hai, întinde-te.

M-am întins. Pe perete era agăţată o oglindă cât toată lungimea patului. Şi-a pus capul pe pieptul meu.

— Bum, bum, bum, a zis ea.

Asta nu prea mi-a plăcut.

— Ce s-a-ntâmplat ? am întrebat-o.

— Inima-ţi face bum, bum, bum, bate ca nebuna.

— Da, normal că face bum, bum, bum, altfel aş fi dat ortul popii pe-aici şi n-ar fi tocmai bine.

Şi-a ridicat capul de pe pieptul meu şi a început să-mi facă masaj. Buclele părului brun-roşcat i se revărsau în dezordine pe spinare şi peste faţă.

— Ce-ai vrea să-ţi fac ?

— Vino tu cu o idee, i-am spus în timp ce îmi imaginam o votculiţă şi o bere pe tejgheaua unui bar. Mi-am amintit că lăsasem *Câinele cu limba albastră* pe undeva, dar nu mai ştiam unde. Nici nu-mi păsa.

— Masaj franţuzesc ?

— Foarte bine.

A-nceput să mi-o frece. Cunoscusem deja foarte multe, dar până la urmă toate ţi-o frecau

de parcă ar fi clătit pahare într-un spălător de bar. încă nu cunoscusem vreuna care s-o facă aşa de bine ca mine. Poate că ar fi trebuit să-mi câştig banii din asta.

— Nu ştiam că există şi prezervative portocalii.

— De mult, a spus ea, astea sunt mai bune pentru masajul franţuzesc, alea verzi sunt foarte amare şi chiar n-au deloc gust bun.

Am auzit soneria de la intrare şi m-am întrebat dacă o fi Astrid.

— Termini repede ? m-a întrebat. Să ştii că ţin cont de asta.

— Eşti drăguţă, i-am zis, eşti foarte drăguţă. Păi, ce să zic, uneori da, alteori nu. Depinde un pic de dispoziţia mea.

— Eu tocmai am fost în Lcidschendam. La un client. Am maşinuţa mea.

— Eu n-am.

— Dar cuptor cu microunde ai ?

— Nu, nici din ăsta n-am.

— E practic. Mai ales dacă eşti singur. Eşti singur ?

-Da.

Avea spatele plin de aluniţe.

— Şi eu. Acum o ştii şi pe-asta.

Nu ştiam ce-ar fi trebuit să ştiu, dar nici n-am mai întrebat. Masajul franţuzesc continua.

— Asta e ultima noastră zi.

-Ce?

— O să închidem, a zis Maria. De aici o să mai oferim doar servicii de escortă. Vineri a fost un raid al poliţiei şi nu mai avem voie să fim club.

— Atunci mă bucur că n-am fost vineri aici.

— Nu e chiar aşa de rău, să ştii. Gaborii sunt

destul de amabili cu clienţii.

Minutele treceau. Era bine că n-aveam la ce să mă gândesc, decât la ce mai rămăsese din ora aia şi la sunetele televizorului care răzbăteau prin pereţii subţiri. Mă întrebam dacă fata de pe canapea tot mai mânca alune şi dacă florăreasa s-o fi întors de la cumpărături, ca să-mi dea o bere în loc de Cola aia călâie.

— Aşa-mi place s-o văd, a zis Maria, aşa-mi place.

Când a spus chestia asta aveam impresia că trecuse un
secol, parcă toată viaţa mea stătusem culcat în patul ăla, uitându-mă la ceafa unei necunoscute care-mi făcea masaj franţuzesc, aşteptând amândoi clipa în care o să se sfârşească.

— Acum vino tu deasupra, ca să mă odihnesc şi eu.

M-am urcat pe ea. Ne vedeam pe amândoi în oglindă.
Nu pricep cum de vor unii oameni să se vadă în oglindă în momente ca ăsta.

— Asta-i o pasăre? am întrebat-o arătând spre tatuajul pe carc-l avea pe ţâţa stângă.

— E un fluture, a zis ca, cum de nu ţi-ai dat seama ? Ştii cum mi se spunea înainte ? Madame Butterfly.

— Madame Butterfly, i-am spus sărutând-o pe ureche.

M-a apucat şi m-a tras spre ea ca s-o pătrund.

Ea se uita

la mine şi eu mă uitam la fluture şi, cu cât mă uitam mai mult la el, cu atât părea să semene cu un exemplar viu. Mă mişcăm în acelaşi ritm în care legeni un copil ca să-l adormi. Mă şi simţeam de parcă aş fi putut adormi în orice clipă, de parcă mi s-ar fi dat să gust deja din toate mahmurelile care aveau să vină, cu toate dimineţile pe care aveau să le umple. Mă vedeam culcat peste corpul lui Madame Butterfly. Vedeam genunchii şi capetele amândurora, buclele ei, care probabil n-aveau să fie bucle decât pentru o săptămână, vedeam totul. îi ţineam bine capul, aşa cum mai ţinusem multe capete şi le strânsesem la piept, pentru că asta e poziţia cea mai plăcută, şi-i vedeam fluturele şi în oglindă şi pe ţâţa stângă, iar după zece minute nu mai voiam decât să plec. La Astrid sau la Marcella, în orice caz la alta.

M-am retras.

— Gata ? m-a întrebat.

— Da, i-am zis.

Mi-a luat puţa în mână.

— N-ai ejaculat, nu ?

— Ba da, am zis. Sigur.

Mi-a pipăit-o puţin.

— Foarte puţin doar. Mă rog, se poate şi aşa.

Asta mi-a spus-o ca pe o consolare şi apoi ne-am îmbrăcat.

— Vrei să te speli ?
— Nu, am zis, locuiesc aici aproape.
— Clientul nostru, stăpânul nostru.
M-a întrebat câţi ani îi dau. I-am zis:
— Treizeci şi doi.
— Treizeci şi patru, a zis ea.
Peste câţiva ani voia să se lase de meserie.

Am văzut cum a luat prosopul de pc pat, l-a scuturat şi l-a întors pc partea cealaltă. Probabil că prosopul ăsta mai fusese deja scuturat şi întors dc douăzeci dc ori, dar nu-mi mai păsa de asta dc luni de zile.

— Şi o să lucrezi undeva la vreo firmă ?

— Ce eşti nebun! Vreau să-mi deschid firma mea dc catering.

— Şi asta-i o meserie frumoasă.

S-a privit într-o oglinjoară mică de tot. Şi-a dat cu ruj.

— Eu de fapt sunt asistentă medicală, dar am plecat din cauza spatelui. Am lucrat într-un spital de geriatrie.

— E rău de tot în spitalele de geriatrie, am zis eu.

— Da, a spus ea, cel mai rău dintre toate.

Mi-am luat cheile de la casă, pe care le pusesem sub pat, şi le-am băgat în buzunarul de la pantaloni. Madame Butterfly mi-a dat la o parte un cârlionţ de pe frunte.

— Ei da, a fost bine, dar cam scurt.

— E, am zis, vă faceţi şi dumneavoastră meseria.

Am luat-o spre uşa de la intrare. M-am uitat să văd dacă Astrid era pe acolo, dar n-am văzut-o nicăieri. I-am făcut cu mâna florăresei, care vorbea la telefon, şi ea mi-a făcut cu mâna înapoi. Acum stăteam chiar în lumina soarelui.

— Mi-a plăcut, i-am zis.

— Da, şi mie, a spus ea.

Am pornit spre Hectorstraat. Ora, care durase cinşpe minute, se sfârşise iar.

într-o piaţetă mică m-am rezemat de un copac. Nu mi-am deschis doar şliţul, ci şi restul. M-am sprijinit cu capul de copac. O pată mare şi

vineţie, care semăna mai mult cu o echimoză, era efectul vizibil al masajului franţuzesc al lui Madame Butterfly.

Sandra

Domnul Dreese locuia la mansardă şi, urcând toate scările alea, mă gândeam că n-ar fi fost chiar o idee rea să fi spus cuiva unde mă duc, sau cel puţin să las un număr de telefon sau o adresă.

La etajul doi am trecut pe lângă un cărucior de copil, la trei era o bicicletă de curse şi la un etaj mai sus era o lucarnă prin care cădea o lumină neplăcută. Probabil că mă agitam degeaba, pentru că, dacă e să se întâmple ceva rău, se întâmplă oricum. Ieri pusesem pariu că Ajax o să câştige meciul din seara asta pe Stadionul Olimpic. Pariasem cinci sute de guldeni, ca şi pentru finala Parma-Anvers. Atunci pariasem o sută de guldeni pentru Parma. A doua zi aveam două sutici în buzunar, aşa că mă credeam cel mai şmecher din oraş.

Domnul Dreese era aplecat peste balustradă şi, chiar înainte de-a ajunge sus, i-am zis:

— îmi pare rău c-am întârziat, nu găseam adresa.

— Stephan ? a întrebat el.

— Da, am spus.

Mansarda lui era amenajată ca apartamentele pe care şi le amenajează oamenii ca să le închirieze mai târziu mobilate, înăuntru era şi mai cald decât afară, unde nu era chiar răcoare. Mirosea a piele de căprioară. N-am mai mirosit niciodată vreo piele de căprioară, dar după mine pielea de căprioară miroase aşa cum mirosea în

mansarda aia.

— Acolo, a zis el.

Am intrat în salonaş, unde era un birou cu două scaune. De perete era agăţat un ventilator care se învârtea încet, unul din ăla cum au şi în Israel în sufragerie, în maşină şi unii chiar la WC.

Domnul Dreese avea o faţă pătrată şi purta ochelari. Părea să fie din Indonezia, sau în orice caz de undeva de pe acolo. M-am gândit la ultima mea iubită şi m-am întrebat dacă stătuse şi ea aici şi dacă aşteptase şi ea, ca şi mine, ca ventilatorul să ajungă în dreptul ei. Cămăruţa semăna cu anticamera directorului. Doar că acolo nu era ventilator. La un moment dat în viaţă oamenii nu-şi mai pot lega soarta decât de aceea a altor oameni sau a unui meci de fotbal, sau de cea a banilor cheltuiţi de mult şi pe care nu-i vor mai face la loc toată viaţa. Apoi m-am gândit iar la ultima mea iubită şi m-am întrebat dacă se îmbrăcase oare cu ceva deosebit. Eu purtam puloverul meu verde, care avea în continuare două găuri, şi pantalonii mei albi. Toată ziua şovăisem dacă să vin sau nu. După-amiază, când încercasem să vând ziarul *Het Parool* la Gara de Sud mă gândisem la asta şi la fel şi mai târziu. Mergeam pe acolo cu tricoul meu inscripţionat cu *Het Parool* şi trebuia să mă uit mereu după capetele celor care se grăbeau să prindă trenul. Strigam: *„Het Parool! Het Parool*“, dar puteam să strig şi: „Pentru zece guldeni, mă muşc de pulă“, că tot nu s-ar fi oprit nimeni. Cum la patru şi jumătate vândusem trei ziare, mi-am scos tricoul şi-am lăsat celelalte treizeci exact în faţa scării rulante care ducea la peronul de unde pleca trenul către Amstelveen.

Şi tricoul l-am lăsat tot acolo. Sigur o să-l fac pe vreunul fericit cu ele.

— Cu ph ? m-a întrebat domnul Dreese. Stephan cu ph ?

— Da, am zis.

— Pentru ce-ai sunat ?

îşi ţinea mâinile pe masă, iar în mâini ţinea un pix. De fiecare dată când îi trecea ventilatorul prin dreptul feţei, i se ridicau câteva fire de păr dintr-o parte.

— Am nevoie de bani.

A dat aprobator din cap.

— Am datorii cam peste tot. Lucrurile mi-au cam scăpat din mână şi n-am chef s-o omor pe mama.

Am râs, dar având în vedere că am fost singurul care a râs, m-am oprit repede.

— Noi funcţionăm de un an şi jumătate, mi-a spus domnul Dreese, şi trebuie să-ţi spun că merge conform aşteptărilor. Acesta e unul dintre anunţurile noastre.

A bătut cu pixul în revista pe care o aveam în faţă, dar eu n-am văzut nimic. Simţeam doar cât îmi era de cald.

— Ţi-am spus la telefon despre ce e vorba ?

Am dat afirmativ din cap şi m-am întrebat din nou câte dintre ele stătuseră aici pe scaun şi ce răspunsese iubita mea la toate întrebările pe care nu le înţelegea.

— îmi trebuie o fotografie de-a ta tip paşaport. O comandă o să primeşti, în orice caz. După aceea vreau să mai vorbesc o dată cu tine. Sunt şi persoane care renunţă după o vreme, dar dacă totul e în regulă, din partea mea n-avem decât să-i dăm bătaie. Eşti de acord ?

— Da, am zis.

A luat o foiţă de hârtie şi am văzut că începuse să plouă din nou. Se făcuse şi mai cald, dar tot mai ploua. De fiecare dată când mă uitam la el, trebuia să-mi strâng puţin ochii din cauza luminii care intra pe gemuleţul din spatele lui.

— Vârsta ?

— Douăzeci şi doi.

— înălţimea ?

— 1 metru 72, aproximativ.

— Culoarea ochilor, să zicem albaştri, culoarea părului, blond-închis. Buclele sunt ale tale ?

-Da.
— Frumos.
— Mulţumesc.
— Cu ce te ocupi ?
— La ce vă referiţi ?

Domnul Drccsc şi-a scos ochelarii şi s-a frecat la ochi. Nu puteam să nu mă uit de fiecare dată la firele alea de păr care-i fluturau. în mijlocul capului era chel.

— Ce lucrezi ?

— Mai fac chestii pe la radio.

— Hobby-uri ?

— Păi, să zicem artă.

— Ce fel de artă ?

în drum spre încoace mâncasem peşte prăjit cu sos cocteil. La fiecare vorbă care-mi ieşea din gură simţeam mirosul de sos cocteil.

— Toate felurile de artă. N-are importanţă de care.

— Asta e fosta mea meserie.

— Care ?

— înainte m-am ocupat mult de hărţi topografice vechi, dar nici din asta nu mai câştigi nici un sfanţ.

-Nu?

înaintea mea aveam în continuare revista *Cosmo.* De fiecare dată când mă aplecam să citesc anunţul, simţeam cum mă ia ameţeala.

-Sport?

— Tenis.

M-am gândit la mama şi la antrenoarea aia, revedeam în faţa ochilor întregul bulevard Karel Lotsylaan şi toate după-amiezile alea de miercuri pe care mi le stricasem acolo.

— Şi bărbaţi, şi femei ?

— Doar femei.

-SM?

-Nu.

— Cupluri ?

— Nici asta.

— Până la ce vârstă ?

— A, vârsta nu prea are importanţă. Şaptezeci.

Pe asta am regretat-o imediat. Trebuia să fi spus patruzeci, dar acum nu mai puteam să dau înapoi. De fapt, aş fi vrut să beau ceva, dar nu mi se oferise nimic.

— Ştefan era sfântul meu preferat.

— Poftim ?

— Era sfântul meu preferat. Ştefan.

Mă întrebam dacă între timp o fi luat cineva tricoul şi ziarele alea.

— O să-ţi dau un număr de dosar. Trebuie să-mi spui când eşti disponibil şi apoi, din partea mea, n-avem decât să-i dăm bătaie.

Era a treia oară când îmi spunea să-i dăm bătaie. Mă scoteau din minţi expresiile de felul acesta, mă scoteau din minţi toate expresiile.

— întrebări ?

— Când merg acolo, trebuie să telefonez să spun că am ajuns ?

— Nu, asta facem numai cu fetele. De altfel, nici nu prea are sens. De obicei întâlnirea se consumă prin hoteluri.

— Şi de plată se ocupă şoferul, nu ?

— Şi aici e altfel decât la fete, pe asta o faci tu. O dată pe săptămână vii la mine să ne socotim. Un costum ai ?

Am spus că da, dar n-aveam.

— Sunt şi chestii pe care pot să le refuz ? am întrebat.

— Da. N-avem nevoie de excese din astea.

Nu ştiu la cine se referea când spunea „n-avem“ şi nici ce fel de excese erau cele de care n-aveau nevoie.

— Ţi se spune dinainte ce s-a stabilit, a continuat, deci vei şti dacă ieşiţi înainte la masă.

Nu-i neapărat să se ajungă de fiecare dată la sex.

— Prezervative îmi daţi dumneavoastră ?

— Pe astea ţi le procuri tu, altfel ar însemna să-mi deschid o condomerie[1] şi, din câte ştiu, există deja.

El a râs, aşa că am râs şi eu. M-am gândit la fata care-mi povestise că începuse pe un vaporaş unde se organizau petreceri ale burlacilor. Se pare că erau destule vaporaşe din astea.

1 **Magazin specializat în vânzarea prezervativelor, situat în Cartierul Roşu din Amsterdam.**

Domnul Drccsc s-a bătut cu pixul pc dosul palmei şi mi-a spus că n-are de ce să-mi fie teamă că o să dau peste femei gen Ma Flodder. Mi-am amintit de omul ăla care-mi povestise despre cel mai frumos loc de pe pământ.

— Vine cineva să mă ia de-acasă ?

— Nu cred că ai nevoie să fii luat de-acasă.

După care s-a ridicat în picioare şi mi-a spus:

— Eu sunt genul care n-are nevoie de prea multe vorbe.

M-am ridicat şi eu în picioare.

— Da, şi eu la fel, de fapt.

— Vii sâmbătă să-mi aduci fotografia ?

— De dimineaţă ?

— Mai bine vino după-amiaza, pentru mine nopţile sunt şi-aşa destul de lungi.

Şi pentru mine, aş fi vrut să spun, dar n-am zis nimic.

— Pe sâmbătă, mi-a spus. Stai aşa, să-ţi dau cartea mea de vizită.

Am coborât scările, pe lângă bicicleta de curse şi căruciorul de copil. *Dreese,* scria pe cartea de vizită, *director-owner.* Şi dedesubt: *Blue Moon, escort, dinner-dating, sight-seeing, guide for men and for women.*

Afară, cei care nu erau la plajă în Spania îşi făceau cumpărăturile. Tot drumul de întoarcere l-am parcurs pe jos, trecând prin Hoofddorpplein şi Zeilstraat.

Mi-au venit în minte vremurile de după ce fusesem dat afară din şcoală şi mă hotărâsem să devin actor şi mă-nghe- suiam pe la toate şcolile de teatru. La Amsterdam am ajuns să particip până şi la weekendurile de creaţie. Profesorul era un tip pe care-l ştiam toţi din reclama la Perşii. în prima zi ne-a spus că-l cheamă Polio şi

că *polio* înseamnă pui în italiană. A trebuit să facem toţi ceva de genul ăsta cu numele noastre. A doua zi din weekend trebuia să venim în trening. Pe vremea aia umblam îmbrăcat cu haina de blană a lui tata. La sfârşitul zilei de duminică a trebuit să fac o improvizaţie cu o femeie căreia i se păruse o idee bună să vină la weekendul de creaţie semitopless. Nu mai ştiu exact pe ce temă trebuia să improvizăm, mai ştiu doar că omul din reclama la Perşii tot striga la început: „Mai intim, mai intim!“ şi în final: „Acum sfâşie-i cămaşa de pe el!“ Mi se pare că jucam rolul unui cuplu care se certa. De fiecare dată când se apleca îi alunecau sânii din tricoul minuscul, după care trebuiau mai întâi băgaţi înapoi. Starea de nervozitate îmi provocase o erecţie. Când ea făcea un pas către mine, făceam şi eu unul înapoi, pentru că mă gândeam: „încă un centimetru, şi-o simte“. într-un târziu am ajuns la fereastră. Când se părea că, la imboldurile lui Pollo, o să mă dezbrace de-adevăratelea, am pus capăt improvizaţiei. După o jumătate de oră mi s-a spus că n-am ce să mai caut la şcoala de teatru. Şi la şcoala de teatru din Maastricht mi-au spus după o singură zi să nu mai calc pe-acolo, dar măcar la ei nu m-a pipăit nimeni. După aceea am mai fost la nişte castinguri pentru spoturi publicitare, dar m-am lăsat şi de asta după jumătate de an.

M-am angajat şi la o firmă unde lucra o femeie cu părul foarte lung, pe care nu-l tunsese de douăzeci de ani şi pentru care-i trebuia o oră dimineaţa să şi-l prindă-n coc. O chema Hanna şi cel mai mult îi plăceau sendvişurile cu brânză şi cele cu ou. Era foarte distinsă, se vedea după

mers. De fapt, era pensionată de mult, dar se întorsese la serviciu. Ne dădea tuturor sentimentul că fără ea s-ar duce de râpă toată treaba.

La biroul de lângă mine stătea o fată pe care o culeseseră de la raionul de mezeluri de la Albert Heijn. Cu ea puteai să râzi. O durea-n cot de mezelurile pe care trebuise să le felieze timp de patru ani. Povestea tot felul de chestii pe care le făceau acolo cu mezelurile când se plictiseau. O durea-n cot şi că nu ştia să scrie corect mai mult de vreo douăzeci de cuvinte şi la fel şi de restul carierei ei. De multe ori, oamenii pe care-i doare-n cot de toate chestiile de genul ăsta au foarte mult umor. Lucram amândoi la departamentul dublă facturare. Un an şi jumătate am vorbit cu clienţi care plătiseră dublu.

La o zi după Sfântul Nicolae m-au dat afară. Roşie mi-a dat papucii la cinci zile după Sfântul Nicolae, deci perioada cu Sfântul Nicolae e pur şi simplu foarte proastă pentru mine.

Când era ziua cuiva ne duceam jos să bem cafea. Hanna se ridica întotdeauna prima după ce mânca tort, iar eu rămâneam întotdeauna ultimul. Aveam un WC pentru bărbaţi şi unul pentru femei, dar eu mă duceam mereu la cel pentru femei, asta pentru că la WC-ul pentru bărbaţi puţea insuportabil. Umbla prin firma aia un tip care nu ştiu precis ce învârtea, dar cred că vomita cel puţin de trei ori pe zi. între timp s-a căsătorit şi acum se pare că vomită mai puţin. Cred că el şi cu Hanna sunt singurii care încă mai lucrează acolo. Şi doamna Tuynman mai lucrează acolo, bineînţeles, dar despre doamna Tuynman aş putea să scriu o carte întreagă,

pentru că era îndrăgostită fără speranţă de câinele ei. Câinele ei câştiga tot felul de premii pentru cel mai frumos câine. De fiecare dată când mai câştiga câte un premiu, ne făcea cinste cu croissante cu ciocolată. Când m-am angajat eu acolo, avea un tată şi un câine, iar când am plecat mai avea doar câinele. Tatăl ei a murit în somn pe canapea, exact în ziua în care trebuia să avem o petrecere la firmă. A doua zi a trebuit să-i prezentăm toţi condoleanţe, dar eu n-am făcut-o. Nu c-aş avea vreun principiu, însă eu nu prezint nimănui condoleanţe. La fel mă scot din sărite oamenii care-mi prezintă mie condoleanţe.

De câinele doamnei Tuynman nu m-am atins niciodată. Nu mă înnebunesc după câini. Cea mai mare jivină căreia i-am făcut de petrecanie a fost un bondar, dar asta se va schimba în curând.

Odată am stat de vorbă cu un marinar, care mi-a povestit că se ducea să lucreze pe o platformă petrolieră, pentru că platforma petrolieră nu era prea departe de paradis, iar paradisul era, după părerea lui, locul cel mai bun în care să îmbătrâneşti.

La capătul Zcilstraat am intrat într-un snack-bar unde am comandat cartofi prăjiţi belgieni. La jocurile mecanice erau doi bărbaţi care se mi s-au părut a fi îndeajuns de catolici ca să ştie totul despre sfinţi.

— Ştiţi cumva ce fel de sfânt a fost Ştefan ? i-am întrebat.

Nici unul nu ştia. Unul dintre ci mi-a spus:

— Eu sunt agent comercial, nu ştiu nimic despre sfinţi, întrebă-l pe el mai bine.

Mi-a făcut semn către cel din spatele tejghelei.

— Ştefan a fost un sfânt, mi-a zis, mai multe

nu ştiu nici eu. A murit de-o moarte groaznică. Evreii i-au făcut de petrecanie. Poporul ales.

— Mulţumesc, i-am spus, m-am lămurit, şi am ieşit din snack-bar cu restul de cartofi prăjiţi.

„Numai pe cel care şi-a cunoscut bine semenii nu-l mai atinge singurătatea absolută“, a scris cineva. Nu mai ştiam exact cine. De altfel începusem să capăt o aversiune din ce în ce mai mare faţă de oameni. Numai faţă de cei care-mi zâmbeau pentru că vedeau în mine două bancnote de douăzeci şi cinci de guldeni nu simţeam nici o aversiune. Cred că majoritatea oamenilor nu valorează două bancnote de douăzeci şi cinci de guldeni. De asta nu le zâmbesc.

M-am gândit la seara aia când m-am dus la birtul din capătul Lange Niezelstraat. Toată lumea zicea că va fi ultima seară călduroasă de vară. M-am aşezat înăuntru. După două ore, bărbatul de lângă mine m-a întrebat dacă-mi mai amintesc care a fost primul concert pop pe care l-am văzut vreodată. Cravata-i atârna desfăcută, faţa-i era lac de sudoare. Avea obraji de hamster, părul tuns scurt şi nasul roşu şi borcănat. Nu fusesem niciodată la vreun concert pop, dar n-aveam nici un chef să i-o spun lui.

— Şi tu ce faci pe aici ? m-a întrebat.

— Locuiesc în apropiere, i-am spus.

— Şi reuşeşti să ţii capul la suprafaţă în zona asta ?

— îmi merge foarte bine, nu-ţi face tu griji pentru mine.

— Cum te cheamă ?

— Step han.

— Stcphan. Frans. Stephan. Frans. Nu pot să-ţi promit nimic, dar poate c-o să-l ţin minte.

— Pe tine ?

— Frans, ţi-am zis doar.

Bătrâna era tot acolo, la fel şi fata care plângea întruna şi căreia îi spuseseră că ar fi mai bine să plece acasă. Era şi negrul cu mustaţă care nu zicea nimic. Toţi ceilalţi stăteau pe terasă, pentru că toată lumea spusese că va fi ultima seară călduroasă a verii.

— Primul meu concert pop a fost Pink Floyd, a zis Frans. O treime din ăştia de aici sunt cunoscuţi, o treime terorişti şi o treime idioţi. Ţie îţi acord deocamdată prezumţia de nevinovăţie şi te număr la idioţi.

Bătrâna, care tocmai ne arătase ochelarii ei, a spus:

— Lacrimi de crocodil.

Fata aia plângea dinainte să mă aşez eu acolo. Mai întâi se sprijinise de Frans, care-i spusese: „Gata, gata“, iar bar- maniţaîi zisese: „Plânsul te descarcă“. într-un fel sau altul, mi se părea greţos cum stătea ea acolo, cu ochii roşii, cu rimelul scurs şi tânguindu-se de parcă se terminase lumea.

De la tonomat se auzea *Faces faces.* îmi place melodia asta. Şi femeia a zis:

— N-am pic de milă, să ştii.

— Şi tu cu ce te ocupi ? m-a întrebat Frans.

— Citesc manuscrise pentru o editură.

— Deci un idiot.

— Dar tu ?

— Sunt în branşa recuperărilor de datorii. în Baarn. Dar am făcut facultatea la Leiden. Sunt un leidenez adevărat. Dar ăsta e cel mai frumos

loc de pe pământ. Am fost aproape peste tot, dar ăsta e pe bune cel mai frumos loc de pe pământ.

Tonomatul îşi schimba culorile de la albastru la galben, pe urmă la verde şi înapoi. Făcea aşa încontinuu şi, dacă beai bere, puteai să te uiţi la el ore întregi.

— Lacrimi dc crocodil, a zis bătrâna, dacă i-a trebuit fără prezervativ... N-am pic dc milă, să ştii. Pe vremuri mi-cra milă mai de toată lumea, dar cu timpul tc-mpictrcşti.

— Şi durează mult până te-mpietreşti ? am întrebat-o.

Stăteam lângă ea, dar abia acum s-a uitat la mine, de jos
până sus şi înapoi.

— Ei, băiete, a zis ca, nici n-apuci să-ţi dai seama când te-mpietreşti, aşa de repede se întâmplă, nici nu poţi să-ţi închipui.

S-a întors către Karin, care era după bar.

— Cum vi se pare că-mi stă mai bine, cu ochelari, sau fără ?

— Fără, am strigat cu toţii.

La măsuţa de lângă biliard, fata încă se mai smiorcăia. Karin i-a dus un ceai cu nouă cubuleţe de zahăr. Negrul, pe care-l chema Willem, a făcut cinste cu un rând la toată lumea.

— Acum se poate din nou, a zis el, că s-a terminat sezonul turistic.

Asta e cea mai bună de fapt, a zis Frans, o halbă la jumătate de litru, rece ca gheaţa. Dar mie dă-mi totuşi una la sticlă. Măcar aia are o temperatură rezonabilă. Oricum vrei s-o bei până nu se încălzeşte. Şi apoi te trezeşti cu o băltoacă rece-n burtă. Păi ce, mă-nvăţaţi voi pe mine cum e cu burta ?

Aia din colţ se oprise în sfârşit din plâns.

El şi-a golit sticla, iar noi paharele.

— Asta e eliminată, a zis Frans, din cauza icrelor.

M-am întors către ea.

— Da, e eliminată.

— Din cauza icrelor. De fapt, e păcat, dar trebuie să fim severi. Severi, dar drepţi. Nu-i aşa Annemiek ?

— Aşa e, a zis bătrâna.

— Care e ultimul film pe care l-ai văzut ? l-am întrebat.

— Nu mai ştiu, a zis Frans.

— Frans nu se duce la cinema, a explicat Karin, pentru că asta înseamnă pentru el patru beri nebăute.

Mi-a făcut cu ochiul. Ca să fiu sigur, m-am mai uitat încă o dată la cea eliminată din cauza icrelor.

— Şi acum trebuie să faci atâta drum până acasă ?

— Şoferul meu e conductor de locomotivă, a zis Frans. Câţi ani ai tu de fapt ?

— Douăzeci şi doi.

— E, băiete, păi atunci n-ai de ce să te agiţi.

-Şi tu?

— Douăzeci şi nouă.

S-a dus la cuier să-şi ia haina şi-a mai cerut încă un rachiu de ienupăr. Avea gâtul plin de pete mici şi roşii.

— Ăsta e cel mai frumos loc de pe pământ, a zis. De-aia nici nu mă mai duc în concediu. Aici poţi să mănânci, să bei, să iei o fată dacă ai poftă. Ai fost vreodată în Den Bosch ? Acolo, cum intri într-un birt, cum dai de patru indivizi care se uită la tine ca şi cum: ce-o mai căuta şi străinul ăsta aici ? Te duci pentru a douăzecea

oară la acelaşi birt, îi găseşti pe aceiaşi patru şi se uită la tine ca şi cum: ce-o mai căuta şi străinul ăsta aici ? S-ajungi cu bine acasă, Stephan.

L-am văzut plecând în direcţia Gării cu umbrela şi cu fulgarinul. Mai rămăseserăm doar eu cu Willem şi cu femeia aia. Şi fata de la măsuţă, dar aia nu se punea.

Când m-am dus şi eu într-un târziu acasă, străzile erau aproape pustii. Chiar şi proprietarii de snack-baruri şi curvele dormeau acum. Mă gândeam la omul care îşi lua în fiecare seară bilet dus-întors către cel mai frumos loc de pe pământ.

Ploaia spălase pietrişul de pe alee. În afară de câţiva bici- clişti nu era nimeni în Vondelpark. M-am aşezat pe o bancă, mi-am mâncat ultimii cartofi prăjiţi şi m-am uitat la apa şi la vilele de pe partea cealaltă. Aici am stat de multe ori şi m-am uitat la oamenii întinşi pe iarbă. Când aveam şaişpe ani, idealul meu era să pot să stau într-o cafenea în fiecare dimineaţă şi să nu trebuiască să mă duc nicăieri. Acolo, la liceu, trebuia una-două să vorbeşti despre idealurile tale. La şaptesprezece ani stăteam în medie o oră şi jumătate zilnic

sub duş. Puţin înainte de Rusalii m-au exmatriculat din liceu. Era o vreme splendidă. în holul marc era un automat de cafea în care mergea să bagi şi lire italiene. La sfârşitul lunii mai, m-a prins portarul. Mă pândea din ianuarie. Era aşa de furios, că făcea spume. Şi tata făcea spume când se-nfuria. Dar după ce s-a îmbolnăvit făcea spume toată ziua.

Aici erau numai apa, vilele, iarba udă şi picăturile de pe copaci, iar de asta nu-mi păsa nici cât negru sub unghie. De-asta îmi şi plăcea locul ăsta.

Micul meu dejun preferat constă într-o ceaşcă de cafea, un pahar cu apă şi o pastiluţă de paracetamol. într-o cafenea cu preţuri rezonabile, chestia asta nu costă mai mult de doi guldeni şi jumătate. Prinţesa Coca lucra la Bananenbar. N-o chema aşa, aşa-i spuneam eu. Am luat o dată micul dejun cu ea. Avea mereu la ea o umbrelă. Ea m-a făcut să citesc *Călătoria lui Bulletje şi Bonestaak în jurul lumii.* Unii oameni dispar câteodată şi vin alţii în locul lor. Sau se întorc şi nu mai ştiu cine eşti. Tata zicea mereu că în familia noastră nu se nasc regi ai lumii interlope, ci doar prinţese ale străzii, vânzători de ziare şi măcelari de pui. Tata ar fi putut să ajungă unul dintre cei mai buni escroci din lume.

Mă gândeam la biletul pe care l-am găsit aseară când am ajuns acasă: „Te rog să iei legătura cu mine, la numărul de mai jos, seara, după ora unsprezece“.

Era scris pe spatele unei facturi de la Makro. Numele de pe factură era acoperit cu cariocă neagră. încetul cu încetul se adunaseră destul de mulţi oameni care-mi ştiau adresa. Apreciez enorm felul original în care încearcă să ia legătura cu mine. De-asta nici n-am aşteptat până la ora unsprezece. Am sunat imediat.

— Mi s-a spus să sun la numărul acesta, i-am zis unei femei al cărei nume nu-mi spunea nimic.

— Stai puţin să-l chem pe soţul meu, a spus ea.

Pentru prima dată am remarcat mirosul penetrant din
camera mea. Când veneam târziu acasă, făceam pipi la planta din ghiveci. M-am gândit la Sergius, care-mi povestise că toţi

prietenii lui marinari făceau pipi în chiuvetă, chiar dacă nu mai erau de mult pe mare.

— Mi-aţi lăsat bilet să vă sun.

— Da, am fost aseară la tine şi am luat foaia galbenă, iar pc cea albă ţi-am lăsat-o ţie, dar e greşit. Ţie trebuie să-ţi rămână foaia galbenă şi mie cele două albe. Pot să vin în seara asta să facem schimb ?

— Da, i-am zis, sunt acasă toată seara.

Cel de la telefon fusese într-adevăr la mine alaltăieri. Era mic şi îndesat şi avea părul la fel de scurt ca şi unghiile. Mi-a zis:

— Ea e din Lituania.

Când a spus asta s-a uitat la mine de parcă s-ar fi aşteptat să-i zic: „Atunci ia-o înapoi“, dar eu n-am comentat nimic. Câteva secunde nu s-a auzit decât ticăitul ceasului şi apoi bărbatul a continuat:

— Bine, atunci trebuie să-mi achitaţi.

Mi-am scos cârdul de credit de la Postbank. Era august. Luna asta am plătit totul cu cârdul Postbank, pentru că altfel n-aş fi putut să mai plătesc nimic. îl solicitasem anume pentru asta. M-am uitat la fata care rămăsese pe jumătate ascunsă în spatele bărbatului în cămaşă de tăietor de lemne. Avea părul prost vopsit, de parcă ar fi făcut-o pe fugă, cam aşa cum făcuseră strămoşii mei pâinea când plecaseră din Egipt.

— Atunci semnează aici, te rog.

Am semnat.

— Cârdurile astea mă scot din minţi.

Am dat aprobator din cap.

— Să fii tu puţin atent la timp.

Pesemne că-şi închipuia că fata din Lituania nu era în stare să fie atentă la timp.

— Aşa am să fac, i-am promis.

L-am auzit închizând uşa după el şi apoi din nou ticăitul ceasului care nici măcar nu era al

meu.

— *Please, sit down, i-am spus.*

A rămas în picioare, aşa că m-am aşezat cu. Purta nişte colanţi negri cam prea scurţi, un fulgarin albastru dintr-un fel de material de paraşută şi pantofi din ăia pe care lumea-i poartă doar la plajă, când e vreme foarte frumoasă. în mână ţinea o trusă de toaletă galbenă, aberant de mare, de parcă ar fi avut de gând să călătorească până la capătul lumii. Şi stătea aşa în picioare, fără să pară că ar fi avut de gând să se aşeze.

Am turnat vin într-un pahar.

— *Please, sit down,* am repetat eu arătând către un scaun.

S-a aşezat în sfârşit, fără să lase trusa aia din mână.

— *What's your name ?*

— Sandra.

— *What doyou want to drink, wine, water, cogniac, vodka ?*

— *I don't know.*

A început să râdă, dar eu nu înţelegeam ce era de râs. I-am adus apă de la bucătărie. Mai bine să-i dau apă, dacă tot nu ştia ce vrea.

— *I have slivowitz too, if you want.*

— *No vodka. Thanks.*

Nici cu ruj nu-şi dăduse ca lumea şi nici conturul ochilor nu era trasat cum trebuie. Era palidă şi ceva mai înaltă decât mine, dar la fel de slabă. încercase să-şi prindă părul la spate cu o clamă din aia mare. Era aproape ora unu. Am luat o nucă din cutia care stătea sub masă de câteva săptămâni.

— *Do you want ?*

A clătinat.

— *So, where are youfrom în Lithuania ?*

— Vilnius.

— *What did you do there ?*

A început din nou să râdă. Nu-mi plac oamenii care râd încontinuu, fără motiv. Am mai

desfăcut o nucă şi mi-am umplut paharul.

— *I don ’t understand, zei ze.*

— *How long are you în Amsterdam ?*

— *One.*

— *One what ? One week, one day ?*
— *One week.*
— *You're alone here?*
— *I'm with a sister-în-work.*
— *A sister-în-work ?*

M-am uitat la trusa pe care-o ţinea în poală şi m-am întrebat oare ce Dumnezeului băgase în ea.

— *Do you want to stay here, în Amsterdam ? I mean, or do you want to go back ?*

Ea a râs şi a zis:

— *I don't understand.*
— *What do you speak ? German ?*
— *Russian and Lithuanian.*
— *I don't speak Russian, and I don't speak Lithuanian. So let's drink.*

Am observat că n-a băut apa pe care i-am dat-o, probabil credea că vreau s-o otrăvesc. Aşa că mi-am mai turnat încă un pahar. Şi stăteam aşa la masă, fără să zicem nimic. Eu beam şi ea se uita la una din fructele *lychees* care zăceau într-o farfurie.

Stăteau acolo de o jumătate de an. Probabil că se uscaseră de tot pe dinăuntru, dar eu le-am lăsat aşa. Tot aşa de izbelişte lăsam şi alte lucruri, pentru că uitam să le strâng sau pentru că mă gândeam c-o să mai fie de folos. Minutele se scurgeau. M-am folosit de ocazie ca să beau şi ce mai rămăsese pe fundul sticlei.

Nopţile erau deja reci. Dădusem drumul la încălzire. Era aproape toamnă. Mai era puţin şi veneau sărbătorile mari, că doar veneau în fiecare toamnă. Doar că anul ăsta de Yom Kippur n-o să mă mai prindă nimeni la nici o sinagogă. Prea puţin îmi păsa dacă Dumnezeu o să mă scrie în cartea vieţii sau în cartea morţii. În ziua aia am să mă înfund într-un club pe

Stadhouderskade, unde cunoşteam o fată care mi se părea foarte drăguţă şi care-şi dăduse numele de Marielle. Acolo, în clubul ăsta, am să sărbătoresc cea mai sfântă zi din an,

aşa cum n-a mai fost ca sărbătorită niciodată în şase mii de ani de existenţă.

Mi-am pus paharul pe masă.

— *Let's go,* i-am zis.

Am intrat în camera mea. Am căutat caseta cu Vladimir Vîsoţki. După ce am găsit-o, am dat casetofonul foarte tare. El era singurul din casa asta pe care-l putea înţelege ca. îl auzeam cântând cântecul despre tot ce nu-i plăcea lui şi mi-am amintit cum încercase Sergius să-mi explice despre ce e vorba: *„ Nu-mi place cinismul, dar nici exaltările duioase. Nu suport să mi se uite cineva peste umăr când citesc o scrisoare. Nu-mi plac manejurile, arenele. Pace şi Prosperitate: trăiască Planul! Şi toate promisiunile astea că totul va fi mai bine de-acum, îmi vine să vărs când aud. "*

— *Do you know him ?*

— *Yes. Where is the sbower ?*

Am dus-o la baie. Şi-a pus trusa de toaletă pe maşina de spălat şi a-nceput să se dezbrace. Până acum nu mi se mai întâmplase să vrea să facă duş mai întâi. Când a rămas aproape goală s-a întors cu spatele, aşa că am ieşit din baie. Sub cuier am mai găsit o cutie de bere. După ce am golit-o şi pe asta m-am gândit că poate n-are prosop. Cum eu n-aveam prosoape curate, am intrat în camera lui Sergius şi am luat unul de-al lui cu împrumut. Sigur n-o să-l deranjeze că s-a şters fata cu el. Pe Sergius nu-l mai deranja aproape nimic.

Când am intrat în baie, avea pe ea nişte chiloţei şi un fel de bluză elastică. Tocmai îşi dădea peste tot cu 8 x4 şi numai pe ea, ci prin toată baia, după cum mirosea.

Tremura. I-am dat prosopul.

în mod normal nu le duceam niciodată la mine în dormitor, dar era vânătă de frig şi de asta am lăsat-o să se aşeze în patul meu. Şi-a scos ţigările din trusă, iar eu i-am adus o ceaşcă de la bucătărie, în care să-şi scuture scrumul. Fuma Dunhill verde.

— *Cold ?*

-No.

Din hol sc auzea în continuare Vladimir Vîsoţki. Mi-am scos pantofii şi m-am întins lângă ca. Chiar era frig în camera mea, pentru că uitasem să închid uşa de la balcon. Şi-a scos din geantă două cutiuţe de Bcnc-Luxc, pe care le-a pus lângă ceaşca în care şi-a stins ţigările.

Lângă patul meu era o sticlă de şliboviţă.

— *Do you want f* am întrebat-o.

A dat din cap că nu.

— *Me neither,* am spus şi am pus sticla la loc.

Stăteam întinşi unul lângă altul şi după ceva timp i-am
sărutat părul deasupra urechii. Şi părul îi mirosea tot a 8x4. I-am văzut sprâncenele, vopsite la fel de prost ca şi restul, iar între ele cinci coşuri mici, şi i-am văzut şi ochii gri-albăstrui, care-o făceau frumoasă.

— *Nineteen is a nice age, i-am zis.*

— *I don't know.*

— *Me too.*

Pe dinafară gura îi mirosea a 8x4, iar pe dinăuntru a Dunhill verde. Când am încetat s-o mai sărut, i-am văzut nasul mic şi lucios cu douăzeci de mii de punctişoare negre. Mă întrebam ce gust o fi avut combinaţia de vin, bere şi votcă din gura mea.

— *I like you,* i-am spus; exact ce-i spuseseră toţi ceilalţi şi o să-i mai spună încă, doar că eu chiar eram sincer, la fel ca toţi ceilalţi.

Măturam cu mâna dreaptă pe lângă pat, încercând să dau de sticlă. Afară din dormitor, pe hol, Vîsoţki cânta cântecul ăla: „Ea a spus: nu te iubesc. El a spus: nu se poate. Ea a spus: nu beau cu tine. El a spus: o să torn în pahare. Şi când sticla s-a golit, ea a spus: iubitul meu, închide ferestrele, trage perdelele. Şi el a zis: ia mai du-te dracului“.

Caseta era aproape pe terminate. Şi-a scos şi restul hainelor şi m-am dezbrăcat şi eu de ce mai aveam pe mine. Când Vîsoţki s-a oprit de tot din cântat, am auzit apa de la duş, pe care n-o închisese bine, dar eram prea obosit ca să mă mai ridic. I-am văzut trupul, care încă se căznea să devină trup de femeie, şi cum se uita la mine mijind ochii din când în când, de parcă tocmai s-ar fi trezit şi se întreba unde mai aterizase şi de data asta. îmi plăcea s-o văd cum mijea ochii. Faţa îngustă şi palidă, cu nasul lucios şi buzele subţiri, îmi amintea de ceva, dar nu mai ştiam de ce anume. Din partea mea putea să rămână aici pentru totdeauna. Majoritatea oamenilor sunt de părere că o noapte nu înseamnă nimic, dar în comparaţie cu o oră sau cu un sfert de oră, o noapte e o veşnicie şi exact asta-mi doream eu. Dacă te gândeşti tot timpul la cum ar arăta faţa ta cu două gloanţe în ea, nu mai poţi să te mai duci pe front, îmi spusese Sergius. Dacă te gândeşti mereu la dimineaţa următoare, nu mai poţi să bei şi la fel e şi cu veşnicia şi cu toate promisiunile. Mi-a venit în minte Sergius cu un banc despre armata rusă, pe care mi-l spusese. Sergius spunea bancuri sau dormea. La scurt

timp după ce se mutase la mine, şi-a cumpărat un Volvo vechi. Ne-am plimbat cu el prim Amsterdam, dar după două săptămâni a avut un accident în care a făcut maşina praf.

Lângă ceşcuţa cu scrum erau cele două cutiuţe de Bene-Luxe. Avea gâtul lung şi sânii mici şi mi-a spus:

— *I work for my family, I go back în thirty days.*

— *Yes, am zis, yes.*

Era plăcut să mă pup cu ea. încetul cu încetul a început şi cearşaful să miroasă a 8 x4. Avea părul aspru de la vopsea. Ţinea ochii deschişi, nu se uita la perete, se uita în continuare la mine, cu un ochi pe jumătate închis, de parcă s-ar fi uitat în lumina soarelui.

Era adorabilă, aşa cum arăta acum. Poate chiar de asta se uita aşa, era o privire calculată. Ştia cum să facă să fie adorabilă.

Mi se întâmplă câteodată ca, atunci când îmi place de cineva, să-mi aduc brusc aminte că poţi foarte uşor să-i scoţi ochii din cap cu o lingură.

Mi-am amintit de Marielle, care îmi spusese:

— îţi pun pc masă cinci sute de guldeni aşa, pentru un sfert de oră „fără“, şi nu numai arabii.

Mi-am amintit de omul ăla cu care băusem toată seara într-un birt şi care, la sfârşitul serii, mă întrebase dacă ştiu de ce trăim vremuri frumoase.

— Nu ştiu, i-am spus.

— Pentru că nu mai ai nevoie de pistol ca să joci ruleta rusească.

La toate astea mă gândeam pe când ea stătea iar de câtva timp în baie, iar eu măturam cu mâna dreaptă pe lângă pat. Nu mă gândisem la nimic, poate la cele cinci punctuleţe pe care le avea între sprâncene şi la gustul de Dunhill verde şi la mirosul de 8x4.

Acum îmi puneam puloverul pe mine, iar ea se îmbrăca în baie. Eu nu vorbeam nici rusa şi nici lituaniana, iar engleza mea era mai proastă ca oricând în momentul ăla. De asta nici nu i-am spus nimic. Ştiam şi eu că n-avea nici o importanţă ce o să-i spun, nici chiar dacă ar fi înţeles tot. Până la urmă totul se reduce la ce fac oamenii împreună, ce vor să facă, doar că nu se mai satură odată de minciunile pe care şi le spun unii altora şi din care nu le rămâne mai mult decât din propriul pişat, care în ziua de azi n-are mai multă putere decât apa chioară.

I-am dat numărul meu de telefon şi douăzeci şi cinci de guldeni. După aceea am mai băut repede încă o cutie de bere şi m-am gândit că, din fericire, se mai găseau încă vreo două platforme petroliere în drum spre paradis.

Când am auzit maşina îndepărtându-se, mă băgasem deja din nou în pat cu puloverul pe mine. Deci aşa te jucai cu viaţa. Aşa de simplu era. De fapt, totul era simplu. Am măturat cu mâna pe lângă pat. Mai târziu mi-am amintit că Sandra muncea pentru familia ei şi probabil şi

pentru rudele prin alianţă şi, cine ştie, poate chiar pentru toată strada. Sigur o să aibă parte de o înmormântare foarte frumoasă acolo, în Lituania. în orice caz, puteau să fie siguri că n-a murit degeaba, pentru că avea în faţă câţiva ani frumuşei.

M-am sculat clin pat, am dat muzica la maximum şi am desfăcut una din cutiuţele de Bene-Luxe pe care le lăsase Sandra. Vîsoţki a cântat melodia din nou; urla că cinismul ieftin nu-i place, dar nici exaltările duioase, şi că sc urăşte atunci când e laş.

De când am început să mă masturbez, cred că de pe la doisprezece ani, am făcut-o întotdeauna pe o muzică aşa, mai bună. însă în clipa asta mă gândeam că o să simt pentru tot restul vieţii mirosul de 8x4, iar în gură o să-mi rămână pentru totdeauna gustul de Dunhill verde.

Mama îmi spusese că unele mirosuri nu le mai uiţi niciodată, însă după cinci minute ştiam deja că nu e adevărat. Ai impresia că n-o să uiţi niciodată, aşa cum unii oameni cred că iubesc mult pe cineva, dar şi mirosurile se uită la fel de uşor ca şi chipurile şi promisiunile.

Singura scrisoare pe care o mai am de la tata a scris-o în vara când a stat din nou câteva luni acasă. E formată numai din cifre. Cred că sunt cotaţiile bursiere, dar nu sunt sigur. Şi încă mai am şi abonamentul lui de tramvai.

Când şoferul a sunat la uşă pentru a doua oară, toate astea se petrecuseră în urmă cu cel puţin douăzeci şi două de ore.

— Intră, i-am zis.

— Exemplarul galben e pentru tine, iar tu trebuie să mi-l dai mie pe cel alb. Nişte porcării.

— N-are importanţă. Vrei să bei un vinişor ?

A vrut, aşa că ne-am aşezat. I-am dat cele două foiţe albe care-i trebuiau. „Casa de comenzi 17“ scria la „furnizor“.

— Suntem foarte discreţi, îmi zisese el.

— Frumos, foarte frumos, îi răspunsesem eu.

— La douăsprezece şi jumătate trebuie să iau o fată de la aeroport. A fost câteva zile la

Geneva cu un arab, ce să zic, văd şi ele fel de fel de lucruri, fetele astea.

— Noroc, am zis eu turnându-i nişte chianti. Nu ştiam că poţi să le iei cu tine în vacanţă.

— Se poate orice, dacă plăteşti.

M-am gândit la trusa aia idioată dc toaletă a Sandrei.

— Lucrezi de mult pentru agenţia asta ?

— Să tot fie vreo opt anişori. Suntem cea mai mare agenţie, să ştii. La noi lucrează două sute dc fete. Bine, nu lucrează toate odată, normal. La noi c exact ca la marinarii de pe vasele fluviale.

Nu ştiam cum e la marinarii de pe vasele fluviale şi nici nu mă interesa prea mult.

— Dacă faci un calcul, eu fac o cursă pe oră. Nu prea mai ai viaţă privată, dar de câştigat câştig la fel de mult ca şi un medic de familie. Şi o dată pe an mă duc în Antille. Şeful meu e din Antille. Are o casă acolo şi stau cu nevas- tă-mea câte trei săptămâni.

— Faci curse prin tot oraşul ?

— Da, câteodată mă duc şi până în Germania şi în Belgia, dar bineînţeles că nu doar pentru o oră. Cele mai multe curse sunt în afara Amsterdamului. Mai ales vineri seara, în provincie e ca la nebuni, că ăia n-au nimic pe- acolo, normal, şi vineri seara vor toţi.

Vineri seara, *good old Friday night,* cu două pâini de Shabbat, două lumânări şi un vin leşios de dulce.

M-am uitat la omul de lângă mine care-mi vorbea de parcă am fi fost prieteni de ani de zile. Stătea acolo, aproape fără gât şi chiar şi mâinile îi erau scurte. I se odihneau pe masă ca nişte cârnaţi, lângă paharul de vin.

— Eu sunt din Jordaan, a spus, acolo ne duceam pur şi simplu prin cârciumi, dar într-un sat din ăsta, e altă treabă. Dacă ai avut o dată vreo încurcătură, te ştie toată lumea. Şi apoi mai avem bineînţeles şi clienţii noştri fideli, care nu ştiu ce să mai facă cu banii. E unul din ăştia care are piscină. Când e vreme bună zice mereu:

„Spune-i să-şi aducă şi costumul de baie“.

N-a spus-o deloc ca pe o glumă, chiar deloc, dar eu am început să râd. Nu mă mai puteam opri, de parcă tocmai aş fi auzit poanta secolului. Am văzut cum se uita la mine şi într-un târziu a început şi el să râdă, din fericire.

— Şi trebuie să-şi pună şi chestii din alea portocalii în picioare ? am întrebat. Labe din alea de înot.

— Asta nu ştiu, a zis el, nu pun niciodată întrebări din astea.

Am încercat să mi-o imaginez pe Sandra în costum de
baie, undeva într-o piscină mare şi goală, dar n-am reuşit.

— Avem de toate, chiar de toate. Suntem printre puţinii care au şi travestiţi. Avem şi gigolo. Dar asta n-aş face-o nici pentru zece mii de guldeni. Un gigolo e şi mult mai scump. E mult mai periculos pentru bărbaţi decât pentru femei. Unii gigolo pe care i-am avut în maşină au plecat urlând de la clienţi. Majoritatea băieţilor ăstora chiar nu se mai pot ataşa de nimeni.

Mi-am adus aminte că Sergius îmi povestise că în deşert toate zilele semănau între ele. Când s-a întors de acolo, semănau şi oamenii între ei. Semănau între ei ca vrăbiile, spunea el. Doar când eşti tânăr crezi că sunt toţi diferiţi.

— Avem chiar toate naţionalităţile, de la brazilience până la rusoaice. Avem o rusoaică pe care au expulzat-o deja de vreo douăzeci de ori şi peste cinci zile o vezi că apare din nou la noi la uşă. Numai pe alea din Ghana le-am dat afară pe toate. Alea fură. Chiar toate. Ne-au mai spus-o şi de la alte firme. Fură de la client sau de la şef. Dar nu ratează nici o ocazie.

A luat o înghiţitură zdravănă de vin.

— Uite cum e, poţi să ţii o fată cât vrei. De-aia ţi-am spus să fii atent la timp. Dar apoi trebuie să plăteşti în plus, normal. Am avut un şofer care-i zicea fetei: „Ce plăteşte în plus clientul, împărţim între noi“. Merge de două ori, de zece ori, dar a unşpea oară tot o dai în bară. Aşa că ăla a plecat de la noi fără dinţi.

— Noroc, am zis eu şi am mai destupat o sticlă. Şi fata ?

— Am dat-o afară şi pe-aia, normal.

— Cu, sau fără dinţi ?

— Cu. Suntem o agenţie corectă. Şeful meu e dur, dar cinstit. Aşa şi trebuie să fii, altfel nu reuşeşti să te menţii la suprafaţă în meseria asta. Rareori am văzut pe cineva care

să muncească atât de mult ca el. El n-arc numai agenţia asta, arc şi cluburi şi restaurante, magazine non-stop, discoteci. Nici nu-ţi trece prin cap câte arc şi e toată ziua ocupat. Aproape că trăieşte în maşină. în fine, asta fac şi eu. Cât sunt fetele la clienţi mai aţipesc şi eu. într-un fel sau altul trebuie să apuci să-ţi faci şi somnul.

— Da, am zis eu, omul fără somn nu e decât o epavă.

— Epavele nu ne trebuie. Dacă observăm că se droghează, zboară imediat. Şeful meu nu suportă drogurile. Mereu zice: „Fără jointuri în maşină şi în cluburi“. Eu mă şi antrenez de două ori pe săptămână la sală, în meseria asta nu se poate fără. Dacă sună un client şi zice: „Vreau cinci fete pentru trei ore“, vorbim deja de trei mii de guldeni. Se mai întâmplă şi ca un client să ţină o fată cinci ore şi apoi s-o arunce în stradă. Şi atunci a doua zi sunt la el la uşă cu câţiva băieţi de la sală. Dar sunt şi agenţii care îţi aruncă imediat un cocteil Molotov pe geam. Vezi, asta e diferenţa. Noi suntem o agenţie corectă. Şeful zice mereu: „Prefer un client care se întoarce la noi decât unul care nu mai are cum să se întoarcă“.

După părerea mea, nu mai vorbise de mult. Nici nu se poate altfel dacă stai toată ziua în maşină şi transporţi fete, care au fost nevoite să asculte toate poveştile astea toată noaptea şi care cu siguranţă că n-aveau prea mult chef să povestească chestiile prin care au trecut.

— Când scad bursele de studii, imediat ne dăm seama. De multe ori vin şi zic: „Vrem doar o dată pe lună“. Şi atunci şeful zice: „Vă trec pe lista pentru o dată pe lună“.

Când s-a terminat vinul am vrut să-l servesc cu şliboviţă, dar a spus că trebuie să ajungă la aeroport s-o ia pe fata aia.

Mi-am amintit de Sergius, care odată n-a ieşit afară cinci zile şi stătea toată ziua îmbrăcat, culcat pe sacul de dormit, îi mai băteam din când în când la uşă, dar el îmi zicea că nu s-a întâmplat nimic. în seara aia l-am văzut în bucătărie, avea geaca pe el şi făcea supă de sfeclă. Mi-a zis:

— *If you want we can see a show tonight.*

Era pe jumătate chel. Părul pe care-l mai avea era castaniu-închis.

Nc-am dus în oraş. Sergius a zis că ştie el un loc unde se mănâncă bine, în capătul Warmocsstraat. în local erau vreo douăzeci de ncoanc aprinse, mesele erau din lemn nefinisat, iar dacă voiai să ieşi trebuia să suni ca să-ţi deschidă uşa. Le era frică să nu pleci fără să plăteşti. Mâncarea era bună şi grasă. Ne servea o chinezoaică grasă şi veselă. Sergius a mai comandat şi a doua porţie, iar eu am mai comandat câteva cutii cu bere. Mi-a zis:

— Uneori mănânc mult, alteori nu mănânc nimic toată ziua.

L-am observat cum mânca, repede, concentrat şi în tăcere.

Când a terminat i-am împins o cutie cu bere, dar mi-a zis:

— *Enough, Vm tired of drinking, tired of fighting, tired of all those crazy things.*

Localul se numea Kam Yin, mie mi se părea că sună precum *come în* şi pentru o masă plăteai opt guldeni şi jumătate, deci aveam să mă mai duc pe-acolo de multe ori.

Lângă noi stătea un bărbat în costum, cu o bărbuţă albă. Se uita cu interes cum mâncăm. Farfuria lui abia se golea. Nu ştiu ce vârstă avea, dar ochii i se scurgeau ca două picături de grăsime pe o găină care n-a supravieţuit foametei. Când ne-am ridicat de la masă, s-a întors spre noi, de parcă ne-ar fi datorat vreo explicaţie.

—Nu reuşesc să termin fasolea verde, a zis. De asta o să cer o punguţă, ca s-o mestec acasă.

— Mergem ? a întrebat Sergius.

Am trecut pe lângă cafenelele şi hotelurile

ieftine, unde se poate mânca un mic dejun bun cu bani puţini. Eu mai trecusem de multe ori pe aici, doar că de data asta eram cu cu el, iar el îi saluta pe cei pe care-i cunoştea.

Era aproape douăsprezece când şoferul s-a ridicat şi a zis:

— Acum chiar că trebuie să plec la aeroport.

L-am condus spre ieşire.

— Dacă-ţi face plăcere, o să vin o dată cu albumul foto.

— Da, am spus cu, mi-ar face plăcere.

Mi-am amintit că a doua zi trebuia să-mi fac poze tip paşaport.

— Avem de toate, mai puţin din alea din Ghana, pe alea le-am dat afară.

— Nu-mi trebuie mic musai din Ghana.

— întreabă de Klcine Michael[1] şi trec eu pe la tine cu albumul foto.

— Mi-ar face plăcere, am repetat eu.

După ce Kleine Michael a plecat, mi-a venit din nou în minte Sergius, cum stătuse el acolo, în faţa portarului dc la un bar de striptease, un bărbat mic şi robust cu o cravată galbenă la gât, şi cum îi spusesem eu:

— Hai să plecăm de aici.

Bărbatul cu cravată galbenă îi zisese:

— Eu nu mă bat cu bătrâni.

Unul dintre cei care se adunaseră în jurul nostru m-a întrebat dacă n-ar trebui să-l ajut pe prietenul meu, dar eu m-am făcut că nu-l aud.

Mai târziu, Sergius mi-a spus că nu trebuie să te gândeşti prea mult la cum ai putea să arăţi dacă te-ar stâlci în bătaie. N-are nici un sens. După ce te-au stâlcit în bătaie, n-ai decât să te

1 **Michael cel r nic (nl.).**

gândeşti cât vrei.

— La mine tocmai asta e problema, că mă gândesc numai la asta.

— O să treacă. Antrenorul meu îmi zicea că, dacă sângerez, să-mi şterg cu mănuşa sângele de pe faţă şi să-i mânjesc faţa adversarului. E vorba de tehnică, normal, dar o faţă însângerată e mai puţin plăcută şi pentru arbitru. De-aia e mai bine să n-arăţi doar tu aşa.

După aia ne-am dus la alt bar de striptease, unde ne-au făcut şi reducere. Lui Sergius, pentru că era chel, iar mie, pentru că aveam bucle. Ne-am aşezat aproape de scenă şi ne-am sprijinit picioarele pe ea, dar apoi a venit o fată de

la bar şi nc-a spus că n-avcm voie. Sergius a întrebat-o cc-ar trebui să facem atunci cu picioarele şi dacă.ar putea ca să-i spună ce Dumnezeului să facem cu picioarele.

în stânga noastră, sub scenă, era o scândură cu găuri în ca, unde puteam să ne punem paharele. Prima a dansat pe *Simply the Best.* Sergius zicea că mai fusese aici de câteva ori, dar pe ca n-o mai văzuse.

Purta o rochie neagră cu o mulţime de franjuri. Chiar nu dansa rău în cizmele-alea până la genunchi. Mai târziu şi-a scos o lumânare din poşeţica pe care o pusese în spatele scenei, lângă oglindă. După aceea a căutat un spectator care să-i aprindă lumânarea. A durat destul de mult până a găsit pe cineva care avea un foc la el.

Tina Turner a început să cânte pentru a treia oară *Simply the Best.* între timp lumânarea aprinsă ieşea din corpul fetei şi aşa a mai dansat ceva vreme, ceea ce mi s-a părut o prestaţie de toată frumuseţea.

După numărul ăsta ne-am aşezat la bar. Am comandat bere, care aici costa patru guldeni. Cei din sală aşteptau să apară următoarea dansatoare. Una dintre barmaniţe a făcut un tur să adune paharele goale.

— Când au încetat luptele şi am putut să ne ducem acasă, a zis Sergius, nu mai aveam nici un chef să muncesc. Instalam cabluri electrice după ce jumătate de an alergasem prin deşert, aşa că m-am gândit că ar fi mai bine să plec. Voiam să mă duc în Canada, dar am ajuns în Norvegia. După o vreme mi s-au terminat banii şi mi-am căutat de lucru pe un vas de pescuit, dar acolo nu prea vor să angajeze oameni din

afară. Am făcut autostopul mai departe către nord. într-unul dintre satele alea locuiau o femeie cu băiatul ei; mi se spusese că poate o să-mi dea ea o cameră. O chema Anna Larsen. M-am dus la ea. Era bătrână şi mi-a spus că-mi oferă masă şi casă cu condiţia să mă ocup de reparaţiile casei şi să dau zăpada. Pe băiatul ei îl chema Alfred, şi o mare parte din zi umbla prin casă cântând. Oamenii din sat ziceau că Alfred e nebun, dar Anna Larsen zicea că băiatul ei e băiatul ei şi c perfect normal la treizeci şi cinci de ani. Mai locuia acolo şi un căpitan care nu mai era căpitan. îi rctrăseseră autorizaţia pentru că odată, beat fiind, ieşise în larg, pe vreme rea şi distrusese vasul. Nu mai ştiu nici cum îl chema pe căpitan şi nici dacă era soţul Annei Larsen sau prietenul ei sau doar un oaspete, pentru că nu vorbeau despre lucruri din astea. Anna Larsen zicea că se bucură de prezenţa mea în casă. O înţelegeam. Laponii, când beau, o iau razna. Au o băutură făcută de ei, pe care o numesc *moonlight.* E cea mai scârboasă dintre toate băuturile de pe lumea asta. Câteodată beam şi eu cu ei. După ce terminam îmi băgăm imediat degetele pe gât, pentru că nu voiam să am *moonlight* în trupul meu pentru mai multă vreme decât era necesar. Eram singurul străin din sat, aşa că după o vreme ştia toată lumea unde locuiesc şi cine sunt. într-o noapte am auzit pe cineva lovind în uşă şi strigând: *„Come out, and I'll eat yourprick".* Am înţeles că eu eram cel cu care avea ceva şi i-am strigat să facă linişte. Omul striga în continuare: *„Come, and Pil eat your prick".* Eram într-o pasă bună, aşa că i-am strigat şi eu înapoi: *„I eat my prick, but first*

you eat your prick“. La care omul a început să lovească cu cizmele în uşă. Ştiu că a fost o copilărie, dar am ieşit. Când a început să-mi dea şuturi, i-am spart nasul, iar el m-a nimerit aşa de rău într-un ochi, că vreo două luni n-am văzut aproape nimic cu el. Am plecat chiar în dimineaţa aia, pentru că nu mai eram în siguranţă în satul ăla. Şi dacă nu s-ar fi întâmplat asta, tot aş fi plecat de-acolo, pentru că mă scotea din minţi cântatul lui Alfred.

între timp văzuserăm deja cinci dansatoare. Văzuserăm şi o femeie care făcuse un număr cu negrul cu şapca şi bretelele albastre. Acum ştiam că programul se repeta la fiecare oră şi că puteam să stăm acolo până la ora închiderii. Cei din sală aşteptau. Fumul de la maşina de fum plutea prin faţa oglinzilor, şi japonezul ăla era tot acolo în colţ.

Ne-am uitat iar la dansatoarea cu gura deschisă şi cu părul brun-roşcat şi am observat că făcea exact aceleaşi lucruri pe care le făcuse cu o oră înainte. Şi-a pus iar genunchiul în poala unui spectator, iar după ca o să vină dansatoarea care la sfârşitul numărului o să-şi bage un pix între picioare şi o să serie *1 love you* pe pieptul gol al unui bărbat pe care îl va fi ales din public să se întindă pe scenă. Majoritatea celor din sală se uitau de parcă mai văzuseră chestia asta de douăzeci de mii de ori. în orice caz, WC-urilc erau curate aici.

— La început experimentezi tu cu viaţa, mai târziu experimentează viaţa cu tine, a zis Sergius, dar deja nu mai ştiam cu cine vorbea.

Femeia cu părul brun-roşcat se aşezase în colţul de lângă ieşire. Acum era îmbrăcată în blugi şi într-o bluză în carouri. Mai întâi s-a dus

Sergius la ea şi după cinci minute m-am dus şi eu.

— Ea e Amanda, mi-a spus el.

Mirosea a săpun de bărbierit.

— Bună, am zis.

Am întrebat-o ce vrea să bea. înţelegeam cu greu ce spunea. Dăduseră muzica mai tare, pentru că începea numărul următor. Nu-mi puteam închipui că mai existau şi alte amintiri decât asta, că mai existau şi alte locuri unde te puteai duce să-ţi petreci seara şi o parte din noapte.

— Ce faceţi voi aici ? a întrebat Amanda.

— E bine aici, nu ? am zis, mie-mi place Cartierul Roşu. Noi nu suntem făcuţi să trăim la lumina soarelui.

— Mie-mi place soarele, a zis Amanda.

Probabil a spus mult mai multe, dar n-am auzit, pentru că Sergius stătea între noi. Mai târziu m-a întrebat dacă pot să-i împrumut zece guldeni, ca să-i mai luăm Amandei ceva de băut. Când s-a ridicat ca să se ducă să facă pipi, am zis:

— Dă-o-ncolo, miroase a săpun de bărbierit. Nu e interesată de mine, dar nici de tine.

— Tinereţea e dementă. Şi mai târziu tot dement eşti, doar că fără tinereţe, a zis Sergius rânjind.

în colţ, următoarea dansatoare deja era pregătită. Mă uitam la lumina mişcătoare proiectată pe podium şi la ultimii oameni care mai rămăseseră în sală şi care arătau de parcă aveau de gând să rămână acolo pentru toată viaţa. Mă gândeam că n-arc nici o importanţă dacă stai toată viaţa închis într-o cameră să studiezi *Miskna',* sau dacă te plimbi toată ziua

prin Cartierul Roşu şi studiezi chipurile şi trupurile şi chiar te târguieşti la preţ când ştii că n-ai nici un ban la tine. în ambele cazuri te poţi gândi că faci parte din ceva mai marc decât propria-ţi viaţă mizeră, care a început deja să pută chiar dinainte să înceapă de-a binelea. Dacă citeşti cărţile legănându-ţi trunchiul înainte şi-napoi şi te preocupă săptămâni întregi întrebarea ce trebuie să faci dacă găseşti o haină pe stradă, ştii că faci parte din poporul lui Israel. Toate răspunsurile la toate întrebările şi consolarea lumii întregi rezidă în aceste două vorbe.

Eu puteam să mă gândesc că aparţin femeii la care am intrat şi că o să primesc de la ea ce poate primi un om de la alt om, că n-avea nici o importanţă că o să-mi aduc aminte de ea şi că o să-mi amintesc chiar la câteva săptămâni după aceea că şi apa de la robinet din camera ei avea gust de săpun. Nu dădeam doi bani pe popoare şi uneori nu ştiam nici eu dacă îmi păsa de oameni.

Mi-am amintit de profesorii mei. Mi-am amintit cum mă ducea mama duminica şi miercurea seara în Lekstraat, la *Yeshivot Hamashmidim*, unde mă învăţau ce să fac dacă găsesc pe stradă o haină împreună cu altcineva. M-au învăţat, de asemenea, că are importanţă tot ceea ce faci şi ceea ce nu faci în viaţă, că există un soi de valoare obiectivă. Atunci ne-am dus la Zürich, unde se ţinea un festival european *Mishna.* Aşa cum există festivalul Eurovision, aşa există şi festivalul european *Mishna.* A trebuit să învăţăm toţi, pe de rost, câte un pasaj din *Mishna.* Ca recompensă îţi dădeau cărţi. Cu cât ştiai mai mult pe de rost, cu atât primeai mai

multe cărţi. Eu ştiam foarte puţin pe de rost. Mi se pare că eu trebuia să recit ceva despre cum se construieşte un tabernacul. Şi [1] acum simt că mă apucă un pic nebunia când mă gândesc la tabcrnacule şi la regulile după care se construiesc. Festivalul a avut loc în cea mai mare sinagogă din Zürich. Erau tal- mudişti peste tot. Trebuia să aştepţi până erai strigat. Apoi te duceai cu un tip din ăsta şi trebuia să-ţi reciţi pasajul din *Mishna.* Mie, din fericire, nu mi-a mai venit rândul. Veniseră prea puţini talmudişti şi prea mulţi copii. Când făceam pipi vedeam toate izz'izzi-urile care se bălăngăneau prin pisoare, iar eu mă ruşinam pentru că nu purtam *tzitzit.* Pe drumul de întoarcere, în autocar, a trebuit să cântăm cu toţii *Yeshivas Hamashmidim Amsterdam, chay chay vekayam.* Unul dintre rabini s-a dus acasă în stare de surescitare după ce a zgâriat braţul unui elev până i-a dat sângele. Ne-au mai dus şi la înot, într-o piscină pe care o închiriaseră special pentru noi, pentru că noi, bărbaţii, trebuie să rămânem între noi.

Acum stăteam aici şi-o ascultam distrat pe Amanda, care povestea că are un fiu în Brazilia, pe care-l numea tot timpul *my baby.*

Ştiam că ceea ce faci nu are nici o importanţă pentru nimeni, ba chiar nu-i pasă nimănui dacă o să crăpi sau nu. Oamenii sunt la fel de uşor de înlocuit ca pungile de plastic. Ei doar cred că sunt foarte speciali şi unici şi că odraslele lor sunt chiar mai speciale. Aşa şi trebuie să crezi dacă vrei să mai trăieşti. Atâta vreme cât vrei chestia asta, trebuie să-ţi ţii gura

---

1 **Culegere de compilaţii de opinii şi dezbateri juridice care stau la baza dreptului religios iudaic.**

şi să nu zici nimic despre pungile de plastic. Din vremea când lucram la firmă şi chiar după aceea, ştiu că aproape nimic nu-i mai rău decât oamenii care se cred indispensabili. În ceea ce mă priveşte, ştiu că lumea se poate lipsi de mine la fel ca de graurii din Gara Centrală, care nu fac decât să se cace peste tot, şi mai ştiu că la fel e şi cu cei câţiva oameni la care ţin eu.

Până la urmă nici măcar nu-ţi lipsesc ceilalţi, ci timpul pe care l-ai petrecut cu ei şi din care n-au mai rămas decât câteva poveşti. Dacă nu le spui mai departe, nici poveştile astea nu vor fi mai mult decât apa pe care-o lăsa mama la fiert sâmbăta toată ziua şi din care seara nu mai era decât un abur cald şi umed, care se amesteca mai târziu cu mirosul de ceară proaspătă. După care, slavă Domnului, se mai încheia o săptămână.

Un ziar vechi, asta sunt unul pentru celălalt, un ziar cu care se şterg la fund dacă se întâmplă să nu fie hârtie igienică. De curând povestea cineva în tramvai că papa binecuvântează în fiecare zi toate femeile gravide din lume, chiar şi pe cele care nu sunt absolut deloc catolice.

Negresa cea grasă dansa de vreo zece minute de-acum. Sergius se urcase pe scenă şi dansa lângă ea. îmi plăcea să-l văd dansând. Stăteam la bar şi aşteptam ceva. Nu prea ştiam nici eu cum ar fi trebuit să arate acel ceva, ştiam doar că ar mai trebui să rămân aici şi să aştept. Mă gândeam uneori că toată aşteptarea întregii lumi încape în cele trei sferturi de oră, cândva în timpul săptămânii, la ora aceea când unii îţi spun deja bună dimineaţa, iar alţii încă îţi mai spun bună seara şi telefonista îţi spune: „Peste trei sferturi de oră o să fie fata la dumneavoastră,

domnule Grinbergen“. în cele trei sferturi de oră te plimbi prin casă şi deja nu mai ştii de ce ai sunat, nu ştii nici de unde îţi vin mucii din nas şi de ce e aşa o linişte cumplită peste tot. Te gândeşti numai la cum o să arate, la ce o să spună ea şi la ce fel de haine o să poarte şi te întrebi dacă e genul care vrea să facă o plimbăricã-n paradis pentru câteva sutici în plus.

Amanda a coborât, pentru că trebuia să-şi facă numărul din nou peste câteva minute. Pentru penultima oară pe seara asta.

— Am plecat, i-am spus lui Sergius.

— Nu vrei s-o aştepţi pe Amanda ?

— Am chef de-o îngheţată de ciocolată.

M-am îndreptat către scară, către ieşire, păşind pe gresia lucioasă.

Ea stătea în faţa shaormeriei. Purta un pulover pe gât.

— Ce mai faci ?

— Bine, a zis ea, tu ?

— Binişor.

La shaormcric făceau sandvişuri cu falafel. La două casc mai încolo era cafc-barul unde lucra femeia aia care, de fiecare dată când mă vedea, îmi spunea: „Da, băiete, toate trec“. Nu ştiu de ce îmi spunea asta. Pesemne că era un pic dusă. Se pornise într-o zi şi apoi nu s-a mai putut opri.

-Cat?

— Cincizeci plus cinşpc pentru cameră.

— Eu nu plătesc niciodată pentru cameră.

— Atunci tai-o! N-am timp să stau la palavre.

— Nici eu, dar am chef de-o îngheţată. Pot să-ţi dau o îngheţată.

— Acum trebuie să lucrez.

— în locul tău aş face ceva cu dinţii ăia. Mama zicea mereu: „Am scăpat cu dinţii în stare foarte bună din război, pentru că mi-i curăţăm în fiecare zi cu o cârpiţă“. Asta aş face şi eu dacă aş fi în locul tău.

— *Fuck off.*

— Ţi-o spun doar aşa, pentru că-mi eşti simpatică.

Mi-a întors spatele. Eu am plecat mai departe, spre cafe-ba-
rul unde Jeanet era postată la jocurile mecanice. Jeanet avea părul alb şi purta mereu rochiţe care-i veneau mult deasupra genunchiului. Bea numai whisky cu foarte multă apă şi, dacă o întrebi câţi ani are, zice că are viaţa veşnică. Câteodată, când câştigă ceva, vrea să danseze. Uneori dansează şi cu mine. De luni de zile poartă aceeaşi rochie, dar e ceva firesc când ai o viaţă veşnică. Când câştigă foarte mult îşi ridică rochia, astfel încât să-i vedem chiloţii şi pântecul rotund. După care zice: „Suntem toţi amanţi şi ne iubim pe apucate“. După care se plesneşte peste genunchii în care e atât de multă apă, că ar putea să stingă setea întregului local.

Când am intrat eu, am observat imediat că

Jeanet n-o să danseze cu mine de data asta. Şi chiar dacă ar dansa cu mine, seara asta tot stricată e.

Nici n-am apucat să mă aşez, că mi s-a şi pus berea înainte.

— Te-am văzut venind, a spus Karin.

— Am venit aici toată săptămâna şi de azi am să vin în fiecare zi, aşa că va trebui să te obişnuieşti cu faţa mea.

— M-am obişnuit eu şi cu lucruri mai rele.

Jcanet era după masa de biliard. Dacă mă uitam pe geam,

0 vedeam pe fata cu breton, care n-avea timp să stea la palavre.

în colţ, postat strategic lângă perete, stătea un băiat îmbrăcat într-o haină de ploaie cu glugă, de care atârnau două şireturi. Bea o bere la sticlă.

— M-am futut pe cincizeci de guldeni, a zis el fără să se adreseze cuiva anume.

— Dar măcar ţi-ai pus cauciucul ? a zis Karin.

— Acum trebuie să ne mai fie şi milă, te pomeneşti ? a întrebat bătrâna. Mie nu mi s-ar întâmpla una ca asta pentru cincizeci de guldeni.

Băiatul avea o faţă mişto, cu părul lins şi blond, şi chiar şi în rest arăta foarte dichisit. Bătrâna a cerut o cacao cu lapte, băiatul încă o sticlă de bere, iar bărbatul celălalt un rachiu de ienupăr cu gheaţă.

— Dacă mă uit afară, încep fetele să-mi facă semn, a zis bărbatul de lângă mine.

Avea braţe bronzate, care-i atârnau din umeri de parcă ar fi ţinut greutăţi de câteva kile. De scaunul de bar legase un pudel.

— Atunci n-ai decât să te uiţi drept în faţă, i-am zis.

— Păi da, dar aşa îmi face berea cu ochiul.

Şi-a golit paharul dintr-o suflare şi a început să cânte fals:

1 want to be your underwear.

Băiatul cu glugă s-a ridicat.

— Am plecat, a zis.

— Pa, i-am strigat toţi.

— Şi acum, cine îţi mai face semn ? a zis Annemiek, cu vocea ei dogită şi cu gura plină de

chiftele.

— Tu, am zis eu, numai tu, ştii bine.

Nu peste mult timp a fost iar Kol Nidrei. „Toate făgăduinţele noastre“ - parcă asta înseamnă, dar în rest nu ştiam rugăciunea pentru cea mai sfântă zi din an. Cea mai sfântă

zi din an o să mi-o petrec aici, aşa cum îmi petreceam toate serile şi, exact ca şi ei, care bolboroseau *kol nidrei* îmbrăcaţi în giulgiuri albe, nu-mi doream altceva decât să-mi uit toate promisiunile. Şi-am să-mi fac veacul pe aici, în cel mai frumos loc de pe pământ, până când o să le uit pe toate şi nu va mai exista decât berea pe care am băut-o şi banii din buzunar şi cea pe care nu reuşeam s-o găsesc şi pe care o căutam de săptămâni, căci era cea mai frumoasă din tot cartierul.

La douăsprezece şi jumătate am plecat. Femeia cu pulover pe gât stătea sub streaşină shaormeriei.

— Acum e cincizeci, mi-a zis.

— Foarte frumos, i-am spus, doar că acum nu mai sunt cu într-un *fucking mood.* Poate mâine. *Ciao, bella.*

Aşa cum mergeam acum pe jos, aş fi putut continua să merg ani în şir. Pe-aici şi prin alte oraşe. Mă întrebaseră mulţi ce caut de fapt. Mai bine întrebi copacul ce caută în pământ sau vodca ce caută în sticlă. Toate întrebările astea mi se păreau extrem de obositoare. îmi pierdusem de mult speranţa de a găsi mari răspunsuri la mari întrebări. Era postată de partea cealaltă a podului. Purta o bluză albă, ca de obicei, şi avea ochi căprui şi blânzi. Şi ei îi lipseau câţiva dinţi din faţă, dar în rest arăta încă destul de bine. Odată mâncasem cartofi prăjiţi cu ea la fost-foodul Febo. îi oferisem o îngheţată şi, când a început să fie insistentă, i-am zis:

— *Sorry, I don ’t want to mix pleasure and business.*

Ăsta e unul dintre puţinele lucruri de care încă

sunt
mulţumit.

în curând trebuia să se mănânce iar mere cu miere. Doar că fără mine. Căldura pe care o puteai găsi printre meri- şoarele cu miere, lumânări şi pâinea de Shabbat, alinarea şi căldura pe care ţi le promiteau ele dacă voiai să faci parte din poporul ales erau de câteva mii de ori mai false decât căldura pe care o puteai căpăta de la cea mai bună curvă fără dinţi care face trotuarul.

M-am întors pe acelaşi drum, zâmbind cui îmi zâmbea. Strada abia dacă era lată de un metru şi jumătate şi lungă de nici cincizeci. Mi-am amintit cum cineva într-un scaun cu rotile a rămas blocat aici într-o seară, provocând un ambuteiaj imens. Acum mergeam prin partea blondă. Cartierul era compus din multe cartiere mici. în partea neagră erau ceva mai prietenoase şi băteau mai repede în vitrine. Negresele sunt cu cinşpe guldeni mai ieftine decât blondele, dar cele din America de Sud sunt tot aşa de scumpe. Pe aleea asta, care era realmente la fel de îngustă ca celula unui condamnat la moarte, erau foarte tinere, în orice caz, nu mai în vârstă decât mine. Mă culcasem deja cu destule femei care mi-ar fi putut fi bunice.

A deschis chiar înainte să mă opresc în faţa ei.

— *Fifty,* mi-a zis.

— OK, am spus eu.

Am urcat scara după ea, trecând pe lângă cealaltă femeie care stătea alături în vitrină. Gresia era albastră, de parcă am fi fost la piscină.

O chema Alissa. M-am dezbrăcat. Ea şi-a dat

doar chiloţii jos. Ciorapii nu şi i-a scos. Avea ochi căprui, o faţă îngustă şi părul scurt, şaten. Când am rămas gol puşcă mi-a zis:

— *Now please pay.*

Mi-am luat din nou pantalonii de pe jos şi mi-am căutat banii.

— *From where are you ? am întrebat-o.*

— Budapesta.

S-a întins în pat.

— *Please don ’t kiss me.*

— *Don’t worry. I won’t kiss you.*

Dar tot am ţinut-o strâns de cap. Deja sunt obişnuit să-i ţin capul strâns celei pe care o fut.

— *Do you go back to Budapest?*

— *I come from nowhere and I go to nowhere, and now please shut up. Vm working.*

După asta nu ne-am mai spus nimic. Doar la plecare am salutat-o milităreşte şi i-am pupat mâna. Din obişnuinţă.

Angajat la Blue Moon

în sâmbăta aia, la ora patru, eram în faţa uşii domnului Dreese. Am trecut din nou pe lângă căruciorul de copil şi pe lângă bicicleta de curse. Acolo sus, sub lucarnă, a apărut faţa domnului Dreese şi l-am auzit strigând:

— Stephan ?

în sufragerie, televizorul era pe canalul de filme şi-am văzut figura lui Robert de Niro. Ventilatorul se mişca înainte şi-napoi, la fel ca data trecută, doar că azi nu era foarte cald. Pe masă era aceeaşi revistă *Cosmo* şi toate hârtiile care fuseseră acolo şi data trecută.

— Ai adus poza tip paşaport ? m-a întrebat.

I-am dat poza tip paşaport. A capsat-o pe formularul cu întrebări pe care-l completase pentru mine data trecută.

— Numărul tău de dosar este 31F. E mai practic aşa, ca atunci când suni să spui imediat şi numărul, ca să nu stau eu să caut pe-aici.

Era îmbrăcat în acelaşi pulover olive ca şi în urmă cu două zile. Scria ceva pe el, dar nu reuşeam să citesc ce.

— Ştii deja când eşti disponibil?

— Luni.

— Şi în rest ?

— De miercuri până sâmbătă inclusiv.

— Atunci o să te sunăm noi când apare ceva. Acum e o perioadă mai liniştită.

S-a ridicat.

— Din partea mea, n-avem decât să-i dăm bătaie.

Cred c-a spus chestia asta pentru a douăzecea oară.

— Nouă nc place să-ţi pui costumul când eşti la lucru.

— Costumul, am zis.

Pe canapea stătea un marocan care arăta de parcă în ultimele luni ar fi trăit mai mult într-o cutie de carton. La televizor, Robert de Niroîncăîl mai snopea în bătaie pe unul.

Domnul Dreese m-a condus până la scară.

— Mersi c-ai venit şi pe curând.

M-am dus până la magazinul de vizavi, de unde mi-am luat o îngheţată. Sunt Stephan şi am numărul 31F, mă gândeam, dar tot eu eram şi Arnon, administratorul muzeului prezervativelor folosite, care se învecina cu muzeul sticlelor goale. Accesul e gratis, ca şi

vinul. Le agăţasem în camera mea, pe o frânghie de rufe. Cu o cariocă Edding scrisesem numele femeilor pe ele, ca să le deosebesc între ele. Unele erau roşu-des- chis, altele transparente, unele mai aveau încă hârtie igienică lipită pe ele, iar vreo două nu se uscaseră încă bine.

M-am dus acasă la mama.

— Unde-ai pus costumele lui tata ? am întrebat-o.

— De ce ?

— îmi trebuie. Mă duc la o petrecere.

Miroseau a deodorant de bătrâni şi-mi veneau perfect. Pantalonii îmi erau cam largi, dar asta se putea rezolva. Am luat două costume.

— La ce petrecere te duci ? a vrut să ştie.

— O petrecere ca toate petrecerile.

La întoarcere am luat-o pe Minervalaan. Era seară. Aici eram singurul om de pe stradă. Cu câţiva ani în urmă eram foarte hotărât să devin regele lumii interlope din Amsterdam. Pe atunci mai aveam încă un cafe-bar unde puteam să beau pe datorie şi credeam că orice va avea într-o zi o chemare către unul dintre lucrurile către care oamenii simt o chemare de mii de ani. între timp n-au mai rămas cafe-baruri în Amsterdam unde poţi să bei pe datorie. Doar la
Grillroom Jericho îmi mai dă cocoţatul trei beri într-o scară, dar cu astea n-ajungi departe.

Mă gândeam la Sergius, care-mi spusese de multe ori:

— *Vm tired of fighting.*

Şi totuşi îmi aminteam de câteva nopţi pe

care le-am petrecut împreună cu el la secţia de pe Lijnbaansgracht ca să declar că băiatul acela cu părul lung şi blond a fost primul care i-a sărit în ceafă şi că abia după aceea a început Sergius să dea şi el. Partea neplăcută era că toţi prietenii idioţilor ălora beţi erau şi ei acolo şi strigau că eu n-am văzut nimic şi că o să pună ei mâna pe retardaţi ca mine, chiar şi la secţie dacă e nevoie. Prima oară când auzi chestia asta, te căci pe tine de frică. Când te duci acolo pentru a treia oară, ca să te interogheze, ştii că toţi se cacă pe ei de frică şi că toţi se plictisesc de moarte, ca şi tine. Chiar şi gaborii par să se plictisească. Nimeni nu-i bagă în seamă pe nebunii ăia care strigă că nu vor să fie trataţi ca nişte câini sau că fac pipi cu sânge şi vor să-i vadă un doctor.

— Pipi cu sânge faci la tine acasă, ţicnitule! a strigat femeia de la ghişeu şi nouă ne-a zis că aude chestia asta în fiecare săptămână.

Băieţii spun că o să te aştepte mai încolo şi că o să-ţi aranjeze nasul ăla frumos ca să ţi-l facă şi mai frumos. Sâmbăta noaptea dai aproape numai de idioţi la o secţie din asta, aşa că atunci când, în sfârşit, ţi-ai semnat declaraţia, de obicei e deja lumină afară şi străzile sunt pustii. Sergius zicea că trebuie să fii destul de dement să-ţi petreci seara liberă din săptămână la secţia din Lijnbaansgracht. Pe unii oameni chiar nu-i ajută fizicul şi atunci se apucă să scrie, să se bată sau să joace fotbal. Sau se fac cântăreţi. Se poate şi asta.

— *A bospital is the best place to finish a real evening, a spus Sergius şi a râs.*

De fapt, mie mi se cam luase de seri de genul acesta şi de oameni din ăia care poartă mereu

ochelari de soare pentru că jumătate din viaţă umblă cu un ochi învineţit.

în lunea aia, la ora şapte, am făcut un duş. Mi-am pus costumul lui tata. Mi-am lustruit pantofii. într-unul dintre buzunare am găsit un tub de mentosanc King. Erau vechi de cel puţin trei ani, dar încă se puteau mânca. Mi-am amintit că-mi povestise cineva odată că mentosanclc se fac din spirt. M-am aşezat în faţa oglinzii. Domnul Dreese spusese că-i plac buclele mele. Speram să le placă şi clientelor. Mi-am dat cu aftershave, am luat o sticlă de şliboviţă din bucătărie şi m-am aşezat lângă telefon.

La ora unsprezece am sunat la Blue Moon.

— Am aşteptat toată seara, am zis.

— Şi asta ţine de meserie, a spus domnul Dreese, dacă avem ceva, te sunăm.

M-am dus până la magazinul non-stop şi mi-am cumpărat bere.

— Te-nsori ? m-au întrebat.

— Nu, am zis eu, nu mă-nsor.

Când am ajuns înapoi acasă m-am dezbrăcat de costumul lui tata şi mi-am pus un tricou. Am trecut pe lângă masă, unde erau nişte cochilii de midii pe un platou. Şi alea zăceau acolo de vreo câteva zile, din ziua în care jucase Ajax cu Barcelona, iar eu fusesem singurul client din cafe-bar.

Stăteam la bar şi mă uitam la televizor. Ajax era condusă cu 4-2 şi mai erau încă două minute de joc. Am mai comandat o tărie, cu gândul la cei cinci sute de guldeni pe care-i pierdusem la pariul ăsta. E din ce în ce mai greu să eviţi să te gândeşti la ceva, pentru că se tot întâmplă alte lucruri la care nu-ţi vine să te

gândeşti.

Mi-am amintit de vremea când voiam să devin editor, că mă învârteam pe la Buchmesse[1] şi făceam cunoştinţă cu tot felul de oameni care se purtau de parcă nu s-ar fi îmbătat niciodată în viaţa lor şi era pentru prima oară când plecau singuri de acasă. Editorii, scriitorii şi fotbaliştii, toţi îţi vindeau aceleaşi inepţii. într-o vreme îl urmăream pe fotbalistul
Wim Kieft. întotdeauna se apucă să-l înjure crunt pe tuşier. Când a terminat cu ăsta, îl ia la refec pe însuşi arbitrul de la centru. După care se apucă să înjure unşpele echipei adverse şi, după ce a terminat şi cu ei, începe să-şi înjure crunt coechipierii. Deja când ajunge la momentul ăsta, meciul c pe terminate. Ar putea bineînţeles să joace pur şi simplu, dar ştie şi el cum stau lucrurile. L-am auzit odată strigându-i tuşierului:

— Să vezi ce-o să-ţi înfig io steagul ăsta-n cur!

Chestii din astea aş striga şi eu dacă ar trebui să-mi târăsc picioarele pe un teren, cu o grămadă de imbecili în jurul meu.

La un moment dat n-am mai avut chef să-l urmăresc pe Wim Kieft. Am băut vin, tequila, lapte bătut şi şliboviţă una după alta şi am mâncat cubuleţe de zahăr şi ciuperci crude şi m-am simţit nemaipomenit. în orice caz, mai bine decât într-o seară din aia în care te trezeşti într-un cafe-bar cu vreun nesuferit şi trebuie să bei bere belgiană toată seara.

O carte de telefon veche e o alternativă excelentă la hârtia igienică. Cartea de telefon a Amsterdamului îţi ajunge patru luni.

M-am uitat la costumul lui tata, care stătea

1 **Târgul de carte (germ.).**

atârnat pe spătarul scaunului. Marielle îmi spusese că Old Spice îi face greaţă. Dintr-odată mi-a venit să-l sun pe domnul Dreese şi să-i spun că, din partea mea, n-are decât să crape cu numerele lui de dosar şi cu toată firma lui de *escort* şi *dating.* Şi asta nu pentru că m-aş fi răzgândit brusc. Pentru câteva sute de guldeni aş fi lăsat şi un tip să mi-o pună. De fapt, aş fi preferat să iau muie decât să mă fută careva în cur. Aş fi luat muie şi fără prezervativ pentru un purcoi de bani. Dimineaţa ai şi uitat tot ce ţi s-a întâmplat cu o seară în urmă. Cică asta e partea bună a dimineţii.

Doar că preferam să fac chestia asta de capul meu, măcar să nu fiu nevoit să mă îmbrac în costumul lui tata, să ţin minte numere de dosar şi să inspir parfumul domnului Dreese o dată pe săptămână.

Am sunat la Blue Moon, dar suna ocupat încontinuu. Am mai aşteptat o jumătate de oră. într-un târziu am aruncat cochiliile de midii. Am pus o casetă cu Vîsoţki şi am sunat la numărul pe care mi-l dăduse Kleine Michacl. Banii trebuie să circule, mai ales dacă nu mai ai decât două sute de guldeni. Am întrebat dacă Sandra lucrează în scara asta.

— Da, mi-a zis telefonista.

Mi-a venit în minte trusa aia idioată de toaletă, galbenă şi mare, după care m-am gândit la Wim Kieft şi apoi la toţi oamenii care-mi făcuseră capul mare cu smiorcăielile lor despre iubire. De altfel, Wim Kieft locuieşte aproape de mine. Ne-am nimerit de câteva ori în acelaşi timp la Albert Heijn la cumpărături.

Când aveam cinşpe ani am jucat în *Antigona.* Făceam parte din cor. Ismena era

interpretată de femeia cu cel mai mare cur din Amsterdam. Pe Antigona nu mai ştiu cine o juca. Eu purtam un cearşaf negru, făcut de o femeie care preda matematica şi care, chiar înainte de premieră, a plâns ca o nebună în vestiar. Pe vremea aia Roşie încă mai purta salopete Osh-Kosh şi-mi scria foarte multe scrisori.

La doişpe ani făceam parte dintr-un club al tinerilor evrei, în iunie am comemorat Războiul de Şase Zile şi am jucat un joc în care trebuia să eliberăm Zidul Plângerii. în octombrie am comemorat războiul de Yom Kippur, dar nu mai ştiu ce joc am jucat atunci.

Primul pachet de ţigări pe care l-am fumat a fost marca John Player Special. Timp de trei ani şi jumătate am fost abonat la revista *Footbali International.* Drept cadou de bun venit am primit o geantă pe care scrie *Footbail International.* Când am împlinit optşpe ani, am aruncat toate numerele din revistă. Am plecat de la ai mei într-o duminică dimineaţă de mai, luând cu mine un singur geamantan şi nu prea aveam cum să îngrămădesc revistele în el.

— Nu se poate să mă părăseşti aşa, mi-a zis mama în curtea din faţa casei.

— Aşa se părăsesc oamenii unii pe alţii, i-am răspuns eu, nu te mai plânge atâta.

Mai apoi am mai spus şi altora chestia asta de câteva ori, până când n-a mai rămas nimeni căruia să i-o spun.

Am plecat cu geamantanul, care la drept vorbind era prea greu pentru mine. Pe masă mai era un ou pe care-l prăjisem eu şi o roşie.

Mi-am închiriat o cameră pe Rombout Hogcrbectstraat la un tip care vindea flori. Cât

am stat acolo am trăit mai mult cu turte de orez. La optşpe ani am avut timp de două săptămâni o prietenă cu care doar mă pupam. Mai târziu a-nnebunit.

Am mâncat şi ultimele ciuperci pe care le mai aveam în casă şi m-am gândit că a doua zi trebuia să plătesc cinci sute de guldeni. Când ţi-e foame, ciupercile crude sunt tot ce poate fi mai bun.

Am umblat multă vreme cu *Călătoria lui Bulletje şi Bones- taak în jurul lumii* în buzunar, dar nu mai reuşeam să dau de prinţesa Coca. Nici nu puteam să întreb de ea, pentru că am impresia că sunt singurul care-i spunea aşa.

într-un târziu m-a sunat înapoi. Trebuie să te sune întotdeauna, să-ţi verifice numărul de telefon.

— A, tot tu erai, a zis ea.

— Da, eu sunt, i-am răspuns.

— Sandra o să fie la tine într-o jumătate de oră.

— Bine, foarte frumos.

M-am gândit la Sergius. Chiar şi când era frig stătea cu geamul deschis şi cu picioarele pe pervaz. Se uita afară sau nu se uita niciunde. Câteodată mai câştiga bani din renovarea unor case. Avea o bormaşină, cinci perechi de pantaloni, cinci cămăşi şi încă vreo câteva haine pe care le are orice om. Mai avea şi un sac de dormit.

Am stat odată de vorbă cu o femeie, care mi-a spus că atunci când trebuie să naşti un copil e ca şi cum ţi-ar veni foarte tare să faci caca, dar nu reuşeşti. Altă femeie cu care am vorbit mi-a spus:

— Toţi din familia mea sunt mari amatori de

usturoi.

îi dădusem Sandrei numărul meu de telefon. Am ştiut că n-o să mă sune, chiar de când i l-am dat.

Tata zace la trei sute de metri deasupra autostrăzii către Tel-Aviv. Purta o placă dentară, dar îi era ruşine cu ea. Când îşi curăţa placa, se încuia în baie. Stătea acolo o oră şi, dacă voia careva să intre peste el, începea să urle foarte tare. înainte locuia într-o mansardă. Lângă el stătea un medic, domnul Landsmann. Landsmann ăsta era pediatru şi fusese nevoit să facă tot felul de experimente ca să-şi salveze viaţa. După ce s-a întors, a zis:

— Nu mai pot să fiu doctor niciodată.

S-a angajat la un magazin unde se vindeau curele, poşete şi lucruri de felul ăsta. Tata lucra şi el la acelaşi magazin. Zece ani mai târziu, vecinii de jos l-au găsit într-o dimineaţă pe doctorul Landsmann în grădina lor.

— După zece ani nu se mai aştepta nimeni la asta, povestea tata.

Vorbea cu mult respect despre doctorul Landsmann, dar în rest nu putea să-i sufere pe doctori. Şi Jeanet la fel. Zice că i-au distrus genunchii.

Mai sunt câteva lucruri pe care mi le doresc în viaţă. Vreau să lucrez în continuare pentru *escort-service*-ul domnului Dreese. Dacă n-o să meargă, am să încep pe cont propriu, dar în nici un caz pentru mai puţin de o sutică. După o vreme am de gând să-mi pun pe roate propriul *escort-service.* înainte îmi doream o prietenă căreia să i se pară formidabil tot ce scriu eu. între timp mi-am dat seama că toţi scriitorii sunt posesori de prieteni şi prietene care cad

pe spate la fiecare articol nehotărât pe care-l pun ei pe hârtie. Asta se poate observa cu uşurinţă în cărţile lor. Odată am rugat-o pe o fată să mă înveţe cum s-o masturbez cu degetele. Era din Zeeland.

Kol Nidrei este singura seară în care sinagoga e cât de cât plină. E seara făgăduinţelor, care trebuie declarate nule, ca şi cum n-ar fi fost decât praf şi pulbere dintotdeauna. în scara asta trebuie să te îmbraci într-un giulgiu. Eu n-am nici un giulgiu. Cunosc însă o grămadă de mici traficanţi rataţi care ţi-ar sparge şi mormântul ca să facă Speculă cu ele.

îmi place grozav să văd un striptease ca lumea. Mă înveseleşte. Tata îmi povestea:

— Doctorului Landsmann îi plăcea grozav să mănânce un sendviş ca lumea cu două ouă.

Fiecare cu bucuriile lui.

— Salut, a zis Kleine Michael.

— Salut, i-am răspuns eu.

Sandra avea din nou la ea trusa aia de toaletă mare şi galbenă. îşi vopsise iarăşi părul. De data asta mai bine.

— Uite c-am venit din nou.

-Văd.

— Ascultă, mi-a zis Kleine Michael, prietena ei s-a îmbolnăvit. Are ceva la maxilar. Ştii vreun spital pe-aici ?

— Du-te la un dentist.

— Mai bine mă duc la un spital. N-are acte, n-are nimic. Trebuie să plătim totul cu bani gheaţă.

— încearcă la Spitalul Universitar, am propus eu, e cel mai aproape.

— Plăteşti acum pentru o oră, dar probabil

că o să dureze mai mult până mă-ntorc şi atunci e bafta ta, OK ?

— OK, am răspuns.

I-a spus Sandrei ceva, dar n-am înţeles ce, pentru că a vorbit în şoaptă. Ea îşi ţinea capul aproape de urechea lui. La sfârşit el mi-a zis:

— *It’s your friend.*

A închis uşa după el.

Am observat că Sandra purta nişte blugi noi. Doar că fesele ei erau prea mici pentru pantalonii ăştia.

— *Did you buy it here în Amsterdam ? am arătat către pantalonii ei.*

A dat din cap că da.

— *So your sister-în-work is sick ?*

— *Yes.*

— *OK, let’s have a clrink.*

Nu suportam poveştile despre boli. Trusa ci de toaletă era pe masă. A vrut să bea vin. îşi dăduse cu prea mult ruj. Acum nu se mai vedea culoarea adevărată a părului ei - blond-închis. Fuma.

Am întrebat-o ce făcea în Lituania. Mi-a povestit că studia istoria lituaniană. Conversaţia asta a durat un sfert de oră.

Ea fuma şi eu beam. Pe post de scrumieră folosea unul dintre paharele mele murdare. După şase ţigări s-a dus să facă duş. De data asta i-am dat un prosop înainte să intre în baie. A încuiat uşa. M-am aşezat în hol pe un teanc de cărţi care stăteau pe jos. Cred că engleza ei era formată din două propoziţii: *Where is the shower* f şi *I don ’t understand.* De mai mult nici nu era nevoie.

După zece minute a ieşit din baie. Sub braţ îşi ţinea strâns trusa de toaletă.

Ne-am întins în pat. Ea fuma şi eu beam. Vîsoţki cânta, dar când s-a terminat banda n-am mai întors caseta pe partea cealaltă.

Am sărutat-o de câteva ori. Din când în când îi mângâiam gâtul lung şi spinarea de-a lungul căreia simţeam şirul de gâlme mici. La picioarele patului era trusa ei de toaletă, mai plină ca data trecută. Mă întrebam dacă şi-o mai fi luat cu ea din Lituania şi altceva decât trusa de toaletă.

Când m-am întors, am observat că răsturnaserăm scrumiera. Partea stângă a patului era plin de mucuri de ţigară, dungi şi pete negre. Asta ar mai fi lipsit în seara asta, să mai luăm şi foc.

Am mângâiat-o pe burtă şi i-am atins părul, care era la fel de aspru ca şi cel din cap.

— *I feel bad,* a spus Sandra.

îşi fixase privirea în perete, dar acolo nu era nimic de văzut.

Ar fi trebuit să strig: „Termină cu trucurile astea, curvă împuţită“. Ar fi trebuit să-i sfâşii chiloţii cu floricele de pe ca, dar am rămas culcat. Nu pentru că aş fi văzut brusc lumina şi voiam să mă simt ca un om mai bun. Era doar mort dc oboseală. Mi-cra totuna. Prietena pe care-o numea *sister-în-work* avea maxilarul inflamat. Ea arăta de parcă şi pc ea o păştea o boală, la fel ca şi pe mine. Era frig la mine în cameră, pentru că uşile stătuseră deschise toată ziua. M-am întors spre ca, am simţit cât era de caldă, aşa sunt oamenii vii, sunt calzi, şi am adormit lipit de ea.

Ea a fost prima care a zis *shit* când s-a auzit soneria. Era aproape două şi jumătate. Mi-am tras puloverul pe mine, m-am dus la fereastră şi

am strigat că vine imediat.

— Aţi rezolvat ? l-am întrebat pe Kleine Michael.

Sandra stătea lângă el, cu fesele ei mici în blugi şi cu trusa
de toaletă în braţe de parcă ar fi fost copilul ei.

— Nu, trebuie s-o rezolv mâine, a răspuns Kleine Michael. Dar tu ai ciupit o jumătate de oră în plus.

— Asta aşa e, i-am zis.

— Şi bănuiesc că n-a deranjat-o deloc.

— Nu, nici vorbă.

Am dat mâna cu Sandra.

— Ciao, i-am spus.

A dat din cap.

L-a urmat.

La uşă, Kleine Michael mi-a zis:

— Pe data viitoare atunci.

— Da, am răspuns.

M-am dus sus. Mă ţineam bine de balustradă. Prosopul Sandrei era pe jos. De săpun era lipit un fir de păr care nu putea fi al meu. Cada era pictată aşa cum se pictează ouăle sau ciupercile, cu tot felul de buline maro-deschis sau roşu-în- chis. În lumina asta nu puteam vedea dacă era rahat sau sânge.

Mâine, mi-am zis, mâine curăţ peste tot. Mâine trebuia să plătesc şi cinci sutici şi să-l sun pe domnul Dreese. Eram sigur că voi fi foarte bun. Mă gândeam doar că poate ar trebui să fiu ceva mai puţin mofturos, ca să aibă mai mult de lucru

pentru mine, pentru că aşteptarea asta mi se părea cel mai rău lucru. Noroc că mofturile îţi pier destul de repede, aşa mi s-a spus, la fel ca toate celelalte lucruri.

Odată conccpuscm un plan prin care să cscrochcz băncile.

Făcusem un plan împreună cu Sergius să lipim etichete Chanel pe parfumuri ieftine aduse din Polonia. Ulterior mi-a promis că o să lucreze ca şofer la mine, când o să-mi pun eu pe picioare agenţia de *escort-service.*

Când îmbătrâneşti ajungi să ai locul tău la bar şi să spui despre vreunul care tocmai a ieşit pe uşă: „Pe vremuri mai voiam şi eu să fut pentru o sutică“.

— Suntem toţi amanţi şi ne iubim pe apucate, zice Jeanet ciupindu-mă de prohab. Un lucru pot să promit, vi-l promit vouă, tuturor, că la nunta mea o să danseze toată lumea interlopă.

Cuprins

Mai am douăzeci de cai la Berlin..... 5
ROŞIE
Martinimartin..... 13
Oesterbaar..... 21
Gara Mariahoeve din Haga..... 28
Farmacie..... 36
Hotel Apollo..... 43
Anvers..... 49
Sub brad..... 60
4 320 de minute..... 67
Futai..... 72
Să mai vedem un pic din Shoah..... 86
Walk like an Egyptian..... 94
FETELE
Clei pentru lemn..... 123
Tina..... 127
O rugăciune pentru Marcella
(Pronunţaţi Marshalla)..... 143
Nataşa..... 156
Ai venit pentru un anal ?
Nu, pentru Astrid..... 186
Sandra..... 224
Angajat la Blue Moon..... 260

rtihafl. • l«.!/

La preşul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează
Uniunii Seriitorilor din România,
cont nr. R044 RNCB 5101 0000 0171
0001,
B.C.R. Unirea, Bucureşti.

Tehnoredactor
MANUELA MĂXINEANU
DTP
DUMITRU OLTEANU
CARMEN PETRESCU
Corector
IULIANA POP
Apărut 2008
BUCUREŞTI - ROMÂNIA
Lucrare executată la C.N.I. „CORESI“
S.A.

•
.

-A, **almost* > v ;** .
,

în colecţia Raftul Denisei au apărut

Arthur Golden, Memoriile unei gheişe
Sarah Hali, Michelangelo Electric
Kurt Vonnegut, *Pianul mecanic*
Stefan Heym, Relatare despre regele David
John Fante, întreabă praful
Nick Hornby, Turnul sinucigaşilor
L.P. Hartley, *Mesagerul*
Salman Rushdie, *Furie*
Raymond Queneau, *Florile albastre*
Marguerite Duras, Stăvilar la Pacific
Laura Restrepo, *Delir*
Anaîs Nin, *Incest*
Nikos Kazantzakis, *Tor ba Grecul*
Almudena Grandes, *Castele de carton*
Mitch Albom, Marţi cu Morrie
D.M. Thomas, *Hotelul alb*
Guillermo Martinez, *Crimele din Oxford*
Christopher Isherwood, *Adio, Berlin*
Kurt Vonnegut, *Bufoniada*
Anthony Burgess, Portocala mecanică
Irvin D. Yalom, Plânsul lui Nietzsche
Anaîs Nin, *Foc*
Andrew Sean Greer, Confesiunile lui Max
Tivoli Leo Perutz, Călăreţul suedez Jeanette Winterson, Pasiunea
Naghib Mahfuz, Akhenaton, cel ce sălăşluieşte în adevăr Jim Crace, în clipa morţii
Antonio Lobo Antunes, *Bună seara lucrurilor de pe-aici* Eric-Emmanuel Schmitt, *Milarepa*

în colecţia Raftul Denisei au apărut

Eric-Emmanuel Schmitt, Domnul Ibrahim şi florile din Coran

Eric-Emmanuel Schmitt, *Oscar şi Tanti Roz*
William Golding, împăratul muştelor
Pascal Quignard, *Vila Amalia*
Almudena Grandes, *Vârstele lui Lulú*
Ismail Kadaré, Palatul Viselor
Jesús Díaz, Spune-mi ceva despre Cuba
Paul Auster, Palatul lunii
Nicole Krauss, Istoria iubirii
Carlos Fuentes, O companie neliniştitoare
Alessandro Baricco, *Castele de furie*
Taichi Yantada, *Străini*
Leonid Ţîpkin, O vară la Baden-Baden
Yasunari Kawabata, *Maestrul de go*
Ingeborg Bachmann, *Malina*
Dave Eggers, Să te ţii alergătură!
Jonathan Safran Foer, Extrem de tare şi incredibil de aproape
Richard Zimler, Ultimul cabalist din Lisabona
Sarah Dunant, în compania curtezanei
Jan Koneffke, O *iubire la Tibru*
Péter Esterházy, Un strop de pornografie maghiară
John Fante, Drumul spre Los Angeles
John Updike, *Teroristul*
Anais Nin, Delta lui Venus. Povestiri erotice
Julio Cortázar, *Armele secrete*
James Meek, Un gest de iubire
Jeanette Winterson, *Scris pe trup*
John Berendt, Miezul nopţii în grădina binelui şi a răului
Hanif Kureishi, Buddha din suburbie
Daniel Kehlmann, *Măsurarea lumii*
Anne Tyler, Căsătorie de amatori
Joey Goebel, Torturaţi-l pe artist
Ann Patchett, *Belcanto*

James Frcy, O mic de fărâme
A ron Grunberg, Istoria calviţiei mele
Mihail Bulgakov, Maestrul şi Margareta
Sarah Dunant, Naşterea lui Venus
(¡únzalo Torrente Ballester, *Cronica regelui aiurit*
Frietterich Dürrenmatt, *Justiţie*
Kurt Vonnegut, Sirenele de pe Titan
Douglas Carlton Abrams, Jurnalul pierdut al lui Don Juan
Kric-Emmanuel Schmitt, *Viaţa mea cu Mozart*
Will Seif, Cum trăiesc morţii
Kelly Jones, Al şaptelea licorn
Peter Carey, Furtul. O poveste de iubire
Hubert Selby Jr., Recviem pentru un vis
Fumiko Enchi, *Măştile*
Jonathan Safran Foer, *Totul e iluminat*
Ismail Kadare, *Umbra*
Anai's Nin, Henry şi June
Rachel Cusk, Arlington Park
Jesús Díaz, Cele patru fugi ale lui Manuel
John Fante, O să vină şi primăvara, Bandini
Douglas Coupland, Toate familiile sunt psih otice
Mitch Albom, *încă o zi*
Diane Setterfield, A treisprezecea poveste
Nikos Kazantzakis, Hristos răstignit din nou
Milorad Pavic, Mantia de stele
Sarah Dunant, *Transgresiuni*
Joey Goebel, *Anomalii*
Andrei Makine, Fiica unui Erou al Uniunii Sovietice Ellis Avery, Foc în pavilionul de ceai Ludmila Uliţkaia, Al dumneavoastră sincer, Şurik Yasunari Kawabata, Dansatoarea din Izu Didier van Cauwelaert,

Evanghelia după Jimmy Gregor von Rezzori, Memoriile unui antisemit

Alessandro Perissinotto, *Celei care mă judecă*
Eric-Emmanuel Schmitt, *Copilul lui Noe*
James Frey, Prietenul meu Leonard
Douglas Coupland, *Generaţia X*
Pablo De Santis, Caligraful lui Voltaire
John Updike, *Fugi, Rabbit*
David Mitchell, *Atlasul norilor*
Sawako Ariyoshi, *Soţia doctorului*
Laura Restrepo, *Dulce companie*
Leo Perutz, Iuda lui Leonardo
Kurt Vonnegut, Bun venit printre maimuţe
Martin Suter, Diavolul din Milano
Amos Oz, Poveste despre dragoste şi întuneric
Michel Chabon, Băieţi teribili
Rick Moody, Furtuna de gheaţă
Gary Shteyngart, *Absurdistan*
Tash Aw, Fabrica de mătase
Richard Ford, Cronicarul sportiv
Jeanette Winterson, Portocalele nu sunt singurele fructe *Alessandro Piperno, Cu cele mai rele intenţii* *Eduardo Mendoza, Mauricio sau alegerile locale* *Joseph Roth, Spovedania unui ucigaş, povestită într-o noapte.*
Legenda sfântului beţiv
Arnon Grunberg, Nesuferitele zile de luni

în pregătire
Cinghiz Aitmatov, Stigmatul Casandrei

Copil teribil itl literaturii din Olanda, Arnon Grunberg (n. 1971) debutează În două/,cei şi trei de ani eu romanul ***Nesuferitele zile de luni (****lilauwe nntanda^en,* 1994), pentru earo primeşte Premiul Anton 'Wachter, acordat celui mai bun debut în proză din spaţiul de limbă necrlandeză. Din acel moment, tânărul scriitor publică în ritm constant romane ■*. Figurante»* (1997),, *Fantoompijn* (2000), *Deasielzoeker(2003), De joodse messias* (2004) şi *Tir/.a* (20Qf>), toate bucurându-sc de succes de critică şi de public. în anul 2000, Grunberg publică sub pseudonimul Marck van der Jagt *Istoria calviţiei mele (De geschiedenis van mijn kaalheid).* Cartea face furori, iar autorul necunoscut este ridicat în slăvi, primind, la rândul lui, Premiul Anton Wachter pentru debut! Sub acelaşi pseudonim, Grunberg mai publică romanul *Gstaad 95-98* (2002), precum şi eseurile *Monogaam* (2002) şi *Otto Weininger of Bestaat du jood?* (2005). în Olanda a primit numeroase premii literare, printre care AKO Literatuurprijs, Libris şi De Gouden Uil, iar în Germania, Premiul pentru literatură al landului Renania de Nord-Westfalia. Romanele sale sunt traduse în douăzeci şi două de limbi şi în peste treizeci şi cinci de ţări. Arnon Grunberg locuieşte la New York. Ca jurnalist, colaborează la numeroase ziare şi reviste din Europa şi America, în colecţia „Raftul Denisei“ a apărut romanul *Istoria calviţiei mele.*